

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 5'2020

**Київ
2020**

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 5'2020

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ – 2020

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПП від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

ЗБІРНИК РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР (12 випусків на рік) – містить інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, ЗВО. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується у авторській редакції з указанням умов розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа.

БЮЛЕТЕНЬ РЕЄСТРАЦІЇ НДР ТА ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці.

НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ (4 випуски на рік) – науковий фаховий журнал, у якому висвітлюються взаємопов'язані питання науково-технічної діяльності, інтелектуальної власності, науково-технічної експертизи, державної політики у сфері інноваційного розвитку та проблеми впровадження наукових досягнень у виробництво. Журнал входить до Переліку наукових фахових видань України – з технічних та економічних наук. ISSN 2520-6524.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

Розрахунковий рахунок IBAN: UA518201720313201001201097044

у ДКСУ м. Києва, код ЄДРПОУ 40814998, ІПН 408149926502, код платежу 25010100

З питань придбання: Відділ аналізу інформації та сприяння розвитку інноваційної діяльності, тел.: (044) 521-00-39, e-mail: uinter.ua@gmail.com, sale@uinter.kiev.ua

З інших питань: Відділ створення електронних інформаційних ресурсів, тел.: (044) 521-00-68, e-mail: nddkr@uinter.kiev.ua

Підписано до друку 26.05.2020 р. Формат 60x84 1/8. Ум.- друк. арк. 20,28
Тираж 40 прим. Зам. 0110

Адреса редакції: вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150

©УкрІНТЕІ

00 СУСПІЛЬНІ НАУКИ В ЦІЛОМУ

00.08 Суспільні науки та ідеологія

00.05.20.0001/0219U100322

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.05.20.0002/0219U100322

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заклучний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.05.20.0003/0219U100293

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ

ОПЕРАЦІЇ: Заклучний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Скакун Юлія Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК , 3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

00.09 Історія суспільних наук

00.05.20.0004/0219U100322

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заклучний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.21 Організація науково- дослідної роботи в галузі суспільних наук

00.05.20.0005/0219U100293

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: Заклучний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Скакун Юлія

Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК ,
3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

02 ФІЛОСОФІЯ

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.05.20.0006/0419U001562

Гребенюк Арсен Вікторович Міф у контексті сучасної масової культури: Дис...к.філос.н./ Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України - Захищена; 15.10.2019

УДК: 13

220 с. - Бібліогр.:240 назв

У дисертації здійснено дослідження міфу в контексті сучасної масової культури. Показано, що міф із раціонально-критичної точки зору є вираженням граничного інтересу, що моделює дійсність, слугуючи базисом для адаптації людини до умов природного та соціально-техногенного довкілля. У той же час для суб'єкта міфу він є самоочевидною істиною, самою дійсністю, що зумовлює стійкість міфу в культурі.

02.21 Логіка

02.05.20.0007/0219U000507

Розробка логіко-алгоритмічних методів дослідження формальних моделей природних мов: Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Крак Юрій Васильович - ДР 0116U004780, УДК 164

131

Розробка ефективних математичних моделей подання семантичних і синтаксичних структур природної мови, побудова алгоритмів обробки текстів на

основі розробленої моделі, створення методів автоматизації побудови онтологічних баз знань на фундаменті тензорної лінгвістичної моделі, побудови автоматизованого перекладу з флективних мов на жестові мови, розробки спеціальних логічних відношень виведення для урахування особливостей знань.

02.31 Філософія і методологія науки

02.05.20.0008/0219U100288

Стратегії і методи розвитку творчої особистості.: Заключний звіт/Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України; Керівник Ільїн Володимир Васильович - ДР 0118U000251, УДК 1:001; 001.8

3

Теоретично обґрунтувати концептуально-методологічні положення критичного мислення як чинника розвитку обдарованості людини.

02.05.20.0009/0419U001581

Михальчук Андрій Олександрович Феномен криптографії в контексті розвитку європейської науки: Дис...к.філос.н./ Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України - Захищена; 21.10.2019

УДК: 1:001; 001.8

226 с. - Бібліогр.:307 назв

Дисертація присвячена філософському аналізу теоретико-практичних аспектів становлення криптографії в контексті європейської науки. Розроблено періодизацію та виявлено особливості конкретних етапів історичного розвитку криптографії у співвідношенні з етапами становлення європейської науки. Визначені та проаналізовані функції криптографії в їх історичній динаміці.

02.41 Соціальна філософія

02.05.20.0010/0419U001563

Фандсева Ганна Костянтинівна Віртуосфера як новий простір формування соціальних ідентичностей: Дис...к.філос.н./ Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України - Захищена; 15.10.2019

УДК: 101.1::316

188 с. - Бібліогр.:207 назв

У дисертаційній роботі проведено соціально-філософське дослідження феномена віртуальної реальності та його впливу на формування ідентичностей (групової та індивідуальної). В роботі узагальнено особливості сучасного наукового дискурсу ідентичності. Відповідно до мети виявлені характерні ознаки трансформації ідентичностей в умовах становлення інформаційного суспільства. Доведено, що занурення у віртуальну комп'ютерну реальність впливає на формування ідентичностей.

02.61 Естетика

02.05.20.0011/0519U001186

Царенок Андрій Вікторович Естетичні виміри візантійського аскетизму: Дис...д.філос.н./ Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України - Захищена; 21.10.2019

УДК: 18

475 с. - Бібліогр.:414 назв

Дисертація присвячена розкриттю естетичного потенціалу візантійської аскетичної традиції. Здійснюється виокремлення й системне вивчення основних філософсько-естетичних аспектів аскетичного вчення, що розвивалося на теренах Візантії. Аналізуються постановка й теоретична розробка питань естетичного характеру, до яких удаються релігійні мислителі-проповідники аскетичних звершень, а також вплив візантійської імпліцитної естетики на естетичну думку Київської Русі.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.05.20.0012/0419U001564

Кукуленко Яна Іванівна Вища педагогічна освіта в Українській РСР на завершальному етапі радянської доби (1985-1991 рр.): Дис...к.і.н./ Інститут історії України - Захищена; 16.10.2019

УДК: 94"19/..."

298 с. - Бібліогр.:753 назв

У дисертації комплексно і всебічно проаналізовано становище педагогічних закладів вищої освіти в умовах горбачовської перебудови, визначено їх місце в громадсько-політичному, культурно-освітньому і науковому житті Української РСР у цей період. Автор вивчив питання щодо впорядкування мережі педагогічних вишів України і вдосконалення їхньої структури; показав чисельність та динаміку змін, рівень підготовки, підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів; проаналізував основні напрямки профорієнтаційної роботи вишів, показав її ефективність через встановлення кількісного і якісного складу вступників; охарактеризував навчальну і методичну роботу вишів, зміст і хід наукових досліджень викладачів і студентів; розкрив основні напрямки громадсько-політичної діяльності, показав роль викладачів і студентів у подоланні наслідків комуністичної ідеології, їх участь у роботі неформальних громадських організацій; окреслив основні напрямки діяльності органів студентського самоврядування у вишах; висвітлив навчально-матеріальну базу вишів республіки, рівень життя, побут та дозвілля учасників навчального процесу.

03.05.20.0013/0419U001600

Сафар'янс Євгеній Валерійович
Українсько-австрійська співпраця в умовах
трансформації європейської системи
міжнародних відносин (1992-2018).:
Дис...к.і.н./ Інститут історії України -
Захищена; 28.10.2019

УДК: 94"19/..."

280 с. - Бібліогр.:575 назв

Дисертація присвячена дослідженню українсько-австрійської співпраці в історичних умовах трансформації європейської системи міжнародних відносин та розвитку процесу європейської інтеграції в 1990-х та на початку ХХІ століття. У роботі на основі аналізу історіографії та джерельної бази зазначеної проблеми показано специфіку становлення австрійського нейтралітету та його адаптації до трансформації європейської системи міжнародних відносин, розглянуто питання еволюції зовнішньої політики Австрії як країни-члена Євросоюзу. Висвітлено зовнішню політику України та визначено її основні пріоритети у контексті українсько-австрійських відносин. Встановлено особливості українсько-австрійської взаємодії в сучасній європейській системі міжнародних відносин. Показано процес формування договірно-правових засад українсько-австрійської співпраці з урахуванням основних напрямів політичної співпраці України та Австрійської Республіки, тенденцій торговельно-економічного, науково-освітнього та культурного українсько-австрійського співробітництва.

03.05.20.0014/0419U001635

Журавльов Ярослав Олексійович
Відображення радянської дійсності у
зверненнях громадян до ЦК КП України
(друга половина 1960-х - перша половина
1980-х рр.): Дис...к.і.н./ Інститут історії
України - Захищена; 13.11.2019

УДК: 94"19/..."

253 с. - Бібліогр.:485 назв

Дисертація присвячена вивченню радянської дійсності крізь призму звернень громадян до Центрального Комітету Комуністичної партії України у період

другої половини 1960-х - першої половини 1980-х років. Вперше визначено кількість та тематику звернень до ЦК КПУ; досліджено компоненти життя населення України крізь призму цих звернень; введено до наукового обігу нові архівні документи; уточнено специфіку юридичного регулювання права громадян на звернення повоєнної доби. Виявлено, що протягом досліджуваного періоду до ЦК КПУ надійшло близько мільйона звернень. Значною була кількість анонімних, колективних, повторних звернень. Незадовільні житлові умови багатьох людей призвели до того, що з житлового питання до ЦК писали найчастіше. Часто зверталися щодо роботи, працевлаштування. Селяни скаржилися на недоліки в господарській діяльності правлінь колгоспів, малу оплату трудодня, несвоєчасні розрахунки, зменшення присадибних ділянок. Гострими були проблеми з водо-, тепло-, газопостачанням, часто не знаходили свого вирішення проблеми роботи комунального транспорту. Поширеним явищем були доноси та скарги на керівництво. Суттєві проблеми існували в галузі медичного обслуговування, катастрофічного масштабу набула проблема алкоголізму.

03.05.20.0015/0419U001634

Мурашова Ольга Петрівна Соціальна політика радянської влади в Україні у 20-х рр. ХХ ст.: Дис...к.і.н./ Інститут історії України - Захищена; 13.11.2019

УДК: 94"19/..."

236 с. - Бібліогр.:729 назв

У дисертації на основі широкого кола документальних джерел та літератури всебічно проаналізовано соціальну політику радянської влади в Україні у 20-х рр. ХХ ст. Зокрема, визначено особливості, напрямки, засоби та наслідки її впровадження. Особлива увага приділена висвітленню таких аспектів проблеми як запровадження і функціонування системи страхового і пенсійного забезпечення; захист непрацевдатних, малозабезпечених і безробітних категорій населення; розвиток житлового будівництва та комунального

господарства; еволюція системи охорони здоров'я тощо.

03.19 Історія окремих країн

03.05.20.0016/0419U001546

Чуян Ірина Леонідівна Чеська етнічна меншина України: особливості повсякденного життя, ментальність та соціокультурні трансформації (20 - 30-і рр. ХХ ст.): Дис...к.і.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 08.10.2019

УДК: 94(477)

222 с. - Бібліогр.:311 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню проблеми повсякденного життя, ментальності та соціокультурних трансформацій чеської меншини України у 20 - 30-х рр. ХХ ст. Проаналізовано вітчизняну та зарубіжну історіографію проблеми, виявлено стан джерельної бази роботи, охарактеризовано теоретико-методологічну основу дослідження. Визначено вплив історико-політичних обставин та соціально-демографічної ситуації на формування повсякденного життя та світогляду чеської меншини України. Розглянуто повсякденний світ чеської громади і сім'ї, матеріально-побутову та виробничу сферу буденного життя. Реконструйовано відносини чехів з владою та ставлення етноспільноти до трансформації більшовиками усталених форм соціально-економічних відносин на селі. Окреслено способи організації чехами дозвілля, досліджено особливості здобуття ними освіти, охарактеризовано ставлення чеської меншини до релігії та її участь у церковному житті.

03.05.20.0017/0519U001172

Сидорович Олександр Сергійович Споживча кооперація в суспільно-політичному та соціально-економічному житті України (друга половина 1940-х - 1980-і роки): Дис...д.і.н./ Національний

педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 08.10.2019

УДК: 94(477)

504 с. - Бібліогр.:1033 назв

Дисертація присвячена всебічному аналізу споживчої кооперації Української РСР другої половини 40-х - 80-х років ХХ століття як комплексного явища в соціально-економічному та суспільно-політичному житті українського суспільства. У дослідженні визначено роль споживчої кооперації в здійсненні агрополітичних рішень держави. Проаналізовано еволюцію територіально-організаційної структури Укоопспілки. Встановлено ступінь суб'єктності пайовика та його економічне та соціально-правове становище в системі споживчої кооперації. Визначено результати й особливості діяльності споживчої кооперації в сільській місцевості на основі аналізу діяльності торговельної, заготівельної, галузей громадського харчування та побутового обслуговування Укоопспілки. Досліджено характерні риси організації та діяльності споживчої кооперації в містах. Охарактеризовано значення виробничої діяльності споживчої кооперації. Розкрито характер міжнародної діяльності споживчої кооперації УРСР за досліджуваний період. Вироблено практичні рекомендації щодо стимулювання кооперативного руху в сучасних умовах.

03.05.20.0018/0419U004885

Кришталь Світлана Петрівна Робітничі факультети в УСРР (1920-ті – початок 30-х рр.): створення та функціональна діяльність.: Дис...Кандидат історичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 94(477)

208 с. - Бібліогр.:399 назв

У роботі на основі комплексного аналізу історіографії, архівних і опублікованих матеріалів та періодичних видань досліджено становлення та діяльність робітничих факультетів УСРР в 1920-ті – на початку 1930-х рр. Відображено

маловідомі факти концептуальних та нормативно-правових засад створення і розвитку робітфаків. Розширено відомості про формування мережі робітничих факультетів та контингенту слухачів, уточнено принципи і особливості їх комплектування. Глибше вивчено стан матеріально-фінансового забезпечення робітфаків і визначено головні джерела їх фінансування. З нових позицій розкрито особливості організації навчально-виховного процесу, висвітлено його методи, форми, напрямки та завдання на робітничих факультетах, акцентовано увагу на ефективності даного навчання, а також на рівень підготовки слухачів робітфаків, детально показано їх участь у громадсько-політичній роботі.

03.05.20.0019/0419U004996

Букреєв Тарас Борисович Досвід подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на Півдні України в умовах формування радянського тоталітарного режиму: Дис...Кандидат історичних наук/ Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 94(477)

329 с. - Бібліогр.:621 назв

Дисертацію присвячено комплексному вивченню найважливіших аспектів процесу подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на Півдні України в умовах формування радянського тоталітарного режиму. Виявлено регіональні особливості соціально-профілактичної роботи державних органів і громадськості у подоланні та профілактиці кризових соціальних явищ у середовищі дітей.

03.41 Археологія

03.05.20.0020/0219U000506

Найдавніші палеолітичні стоянки України в контексті початкової колонізації Європи: Заключний звіт/Інститут археології НАН України; Керівник Степанчук Вадим Миколайович - ДР 0118U001457, УДК 902

76

Метою проекту є отримання нових системних даних щодо часу і умов початкового заселення території сучасної України та реконструкція шляхів та умов ініціального заселення Східноєвропейської рівнини.

03.05.20.0021/0219U001539

Розвиток системи охорони та дослідження археологічної спадщини: український та європейський досвід: Заключний звіт/Інститут археології Національної академії наук України; Керівник - ДР 0119U001121, УДК 902

126

Метою проекту є проаналізувати стан існуючої системи охорони археологічної спадщини та європейський досвід у сфері, а також створити концепцію реформування галузі.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.05.20.0022/0219U000516

"Формування моделей національного консенсусу в Україні в часи Української революції (1917-1921 рр.): джерельна база та інтерпретаційні практики": Заключний звіт/Інститут української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського НАН України; Керівник Піскун Валентина Миколаївна - ДР 0118U001450, УДК 930.2

185

Актуалізація й запровадження до наукового обігу нововиявлених джерел. На основі попередніх досліджень і нинішніх напрацювань показати, які моделі національного консенсусу закладалися в УНР, порівняти їх з тими, що були втілені в УСРР, взявши за основу політичний, побутовий та культурний вияви.

03.05.20.0023/0419U001621

Ониськів Марта Іванівна Королівські універсали як джерело для дослідження історії Руського воєводства останньої

третини XVII ст.: Дис...к.і.н./ Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України - Захищена; 07.11.2019

УДК: 930.1

264 с. - Бібліогр.:314 назв

У дисертації здійснено всебічний аналіз королівських універсалів останньої третини XVII ст., які адресувалися мешканцям Руського воєводства. Виокремлено основні характеристики універсалу як документу Коронної канцелярії. Описано інформаційне наповнення монарших універсалів, які поширювали досить детальні відомості про загальнодержавні, локальні чи приватні справи. Крім того, ці документи також містили значну ідеологічну складову, метою якої було пропагувати вигідні владі ідеали та цінності. Королівські універсали писали польською мовою і засвідчували підписами короля, канцелярських урядників, а також печатками Коронної канцелярії. Ті документи, які видавалися з ініціативи влади, централізовано відправлялися до гродських старостинських урядів на місцях. Останні повинні були не тільки вписати універсал до своїх актів, але й максимально поширити інформацію з нього.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.05.20.0024/0219U000490

Модерні механізми забезпечення сталого людського розвитку: Заключний звіт/Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи; Керівник Макарова Олена Володимирівна - ДР 0118U004943, УДК 316.42

358

Наукове обґрунтування механізмів реалізації політики забезпечення сталого людського розвитку України на засадах

балансу між економічною ефективністю та соціальною справедливістю

04.05.20.0025/0219U100285

Ставлення та готовність населення України до міграційних процесів: Заключний звіт/Інститут соціології Національної академії наук України; Керівник Шульга Микола Олександрович - ДР 0118U001684, УДК 316.323

80

Емпіричне соціологічне дослідження ставлення різномантних соціальних груп. Пошук об'єктивних та суб'єктивних чинників, що впливають на формування міграційних настроїв. Взаємозв'язок рівня зайнятості населення, його якісних характеристик і міграційних установок. Аналіз міграційних установок населення щодо вибору країн для тимчасової міграції. Порівняння рівнів міграційних намірів у різних соціальних та соціально-демографічних груп. Ставлення населення до безвізового режиму в країни ЄС. З'ясування ставлення населення країни до нової групи внутрішніх мігрантів - внутрішніх переміщень осіб з Криму і Донбасу.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів

04.05.20.0026/0219U100317

Масова свідомість в зоні воєнного конфлікту на Донбасі: Заключний звіт/Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"; Керівник Кононов Ілля Федорович - ДР 0116U004150, УДК 316.65

17

Створення нових дослідницьких інструментів, які б давали можливість надійно вимірювати коливання масової свідомості в прифронтній зоні.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.05.20.0027/0419U001580

Кучерява Мар'я Василівна Оцінка якості фінансової звітності: методичні підходи та організація: Дис...к.е.н./ Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління" - Захищена; 21.10.2019

УДК: 311.216; 336.717.6

337 с. - Бібліогр.:360 назв

Дисертацію присвячено дослідженню теоретико-методологічних засад, методичного інструментарію та організації оцінки якості фінансової звітності. Проведено аналіз відповідності трактувань якості фінансової звітності концепції, задекларованій у міжнародних та національних нормативно-правових актах, удосконалено понятійно-термінологічний апарат. Удосконалено класифікацію зовнішніх та внутрішніх відносно підприємства передумов і чинників, що впливають на складання якісної фінансової звітності. Досліджено процес упорядкування та регламентації оцінювання якості фінансової звітності. Обґрунтовано пропозиції щодо розкриття та оприлюднення інформації про результати оцінювання якості фінансової звітності.

06.05.20.0028/0419U001588

Возненко Андрій Анатолієвич . Державне регулювання стратегічних секторів національної економіки.: Дис...к.е.н./ Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління" - Захищена; 24.10.2019

УДК: 338

279 с. - Бібліогр.:319 назв

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню шляхів забезпечення якісних змін у механізмі державного регулювання розвитку стратегічних секторів національної економіки та розробленню практичних рекомендацій щодо впровадження методичних підходів під час прийняття управлінських рішень у сфері державного регулювання стратегічних секторів для забезпечення сталого розвитку.

06.71 Галузева структура економіки

06.05.20.0029/0219U003166

Фінансове регулювання аграрного сектору економіки України: Заключний звіт/Одеський національний економічний університет; Керівник - ДР 0119U002059, УДК 338.43

50

Метою науково-дослідної роботи є дослідження теоретичних засад механізм фінансового регулювання аграрного сектору економіки та розробка практичних рекомендацій щодо активізації механізму фінансового регулювання галузі в умовах інтеграції України до світового економічного простору.

06.05.20.0030/0219U000283

Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій випробування завершених науково-технічних розробок з інноваційним потенціалом та їх трансферу в агропромисловий комплекс Північно-східного регіону: Заключний звіт/Інститут сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України; Керівник Кабанець Віктор Михайлович - ДР 0116U001513, УДК 338.43

93

Основна мета полягає в проведенні комплексного аналізу ринку конкурентоспроможних інновацій, їх

моніторингу в аграрному виробництві, здійсненні трансферу інноваційної продукції та наповненні аграрного ринку північно-східного регіону, формуванні інноваційно-інвестиційних проектів розвитку базових і дослідних господарств та здійсненні їх наукового супроводження.

06.05.20.0031/0219U003337

Формування засад державної політики розвитку інтермодальних і мультимодальних перевезень національних та транзитних вантажів: *Заключний звіт/Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України; Керівник Ільченко С - ДР 0118U000204, УДК 338.47*

25

Розробка: -теоретико методологічних підходів формування та розвитку національної транспортної політики в умовах орієнтації на сталий розвиток країни та недержавних формах надання транспортних послуг; - теоретичних засад з обґрунтування стратегічних пріоритетів та напрямків розвитку мультимодальних та інтермодальних перевезень як основних організаційних форм здійснення транспортної діяльності в Україні; методологічних основ вибору економічних механізмів здатних забезпечити інвестиційну привабливість української транспортної сфери в умовах існуючих і майбутніх викликів; -теоретичного підґрунтя створення інституційного забезпечення формування та реалізації положень національної транспортної політики розвитку мультимодальних та інтермодальних перевезень національних та транзитних вантажів.

06.05.20.0032/0219U000488

Природно-техногенна і екологічна безпека в умовах економічних трансформацій в Україні: *Заключний звіт/ДУ "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України"; Керівник Степаненко Анатолій Васильович - ДР 0116U007938, УДК 338:504*

548

Наукове дослідження тенденцій і напрямків формування й розвитку природно-техногенних (екологічних) загроз і небезпек та розроблення механізмів управління ними в системі економічних трансформацій

06.05.20.0033/0419U001240

Тимошик Михайло Морозенкович
Формування системи управління ризиками промислових підприємств: *Дис...к.е.н./Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя - Захищена; 25.04.2019*

УДК: 338

217 с. - Бібліогр.:242 назв

Об'єктом дослідження є процеси формування системи управління ризиками промислових підприємств. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування та розробка теоретичних, науково-методичних та практичних рекомендацій з формування системи управління ризиками промислових підприємств. Автором використано сукупність загальнонаукових і прикладних методів дослідження: діалектичного пізнання, дедукції та індукції - для постановки проблем дослідження, вивчення та деталізації об'єкта дослідження; морфологічного аналізу - при уточненні понятійно-категоріального апарату дослідження; абстрактно-логічного підходу - при теоретичному узагальненні та формулюванні висновків; статистичного аналізу - при виявленні основних ризиків розвитку промислових підприємств України та особливостей розвитку промислових підприємств; функціонального синтезу - при формуванні концептуальних засад управління ризиками промислових підприємств; ситуаційного, системного, синергетичного та ієрархічного підходу - при розробці та реалізації науково-методичних підходів до формування системи управління ризиками промислових підприємств; економіко-математичного моделювання - при розробці підходів та моделей управління ризиками промислового підприємства та оцінювання впливу складових системи

управління ризиками на реалізацію проектів розвитку промислового підприємства; експериментальний - для апробації та інформаційного забезпечення удосконалених концептуальних положень формування системи управління ризиками промислового підприємства. Науковою новизною полягає у розробці теоретичних, науково-методичних, методико-прикладних основ управління ризиками промислових підприємств. Предметом дослідження є теоретико-методичні, практичні положення, методи і моделі функціонування системи управління ризиками промислових підприємств. Практичне значення для підприємства полягає у можливості використання запропонованих концептуальних положень формування системи управління ризиками промислових підприємств, які структуровано за організаційним, інструментальним та результативним рівнями, що дає можливість мінімізувати ризики та реалізувати потенційні можливості розвитку промислового підприємства, підвищити рівень його якості та ефективності

06.05.20.0034/0419U001306

Ільчишин Степан Михайлович Торгівля як елемент структури туристичного кластеру та її розвиток в Україні: Дис...к.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 28.05.2019

УДК: 338.48

258 с. - Бібліогр.:166 назв

Об'єкт: процеси організації торгівлі в умовах розвитку туристичного кластеру. Мета: всебічний аналіз розвитку внутрішньої торгівлі споживчими товарами та послугами, виявлення ролі торгівлі у розвитку туристичних кластерів. Методи: наукового абстрагування, аналізу та синтезу, структуризації та систематизації, кластеризації, SWOT-аналіз, аналітичні і графічні методи. Запропоновано: концептуальна модель системного оцінювання стану розвитку торгівлі як елементу туристичного кластера; удосконалено: авторський підхід до визначення структурної схеми системи

туризму; систематизацію ієрархії методів оцінки конкурентоздатності; визначення взаємозв'язків стратегічної мети та цілей розвитку підприємств торгівлі з врахуванням інтересів інших учасників туристичного кластеру. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.05.20.0035/0519U001127

Мельник Юрій Миколайович Регулювання розвитку промисловості у національній економіці: теорія і методологія: Дис...д.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 15.07.2019

УДК: 338.45

336 с. - Бібліогр.:432 назв

Об'єкт: процеси регулювання розвитку промисловості у національній економіці. Мета: розробка та обґрунтування теоретико-методологічних положень та практичних рекомендацій щодо регулювання розвитку промисловості у національній економіці в умовах посиленних інтеграційних процесів. Методи: морфологічного аналізу; системно-структурний підхід; діагностичний підхід; логіко-порівняльний; емпіричний; абстрактно-логічний; функціональний, інтеграційний підходи; логіко-змістовного моделювання; класифікаційно-аналітичний; функціональний; графічний метод. Запропоновано: концептуальний базис та методологічне забезпечення стратегічного регулювання економічної динаміки у промисловому секторі національної економіки; методичні підходи до застосування форсайт-технології у розвитку промисловості у національному макроекономічному середовищі; науково-методичне забезпечення сценарного підходу до впровадження інноваційно-інвестиційної інтеграційної стратегії розвитку промисловості національного макроекономічного середовища; концептуальну модель механізму державного регулювання розвитку промисловості. Сфера використання:

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.05.20.0036/0519U001652

Прокіп Андріан Володимирович
Теоретико-методологічні засади енергетичної безпеки в контексті парадигми сталого розвитку: Дис...Доктор економічних наук/ Львівський національний аграрний університет - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 338:504

476 с. - Бібліогр.:383 назв

У дисертаційній роботі досліджені теоретико-методологічні та прикладні аспекти приведення гарантування енергетичної безпеки країни у відповідність із принципами сталого розвитку. Досліджено зміст та механізми формування стану енергетичної безпеки держави, встановлено детермінанти її трактування. Встановлено місце енергетичного забезпечення у системі національної безпеки, формують рівні та ієрархію пріоритетів гарантування енергетичної безпеки. Визначено принципів відмінності моделі енергетичної безпеки суспільства сталого розвитку від сучасної парадигми. Обґрунтовано перехідну парадигму та стратегічні шляхи досягнення сталості енергетичної безпеки, досліджено організаційно-просторові бази їх реалізації. Розроблено теоретико-методичні підходи до планування розвитку відновлюваної енергетики для досягнення сталості енергетичної безпеки.

06.73 Фінансова наука.

Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.05.20.0037/0419U001592

Райнова Лариса Борисівна Оподаткування доходів фізичних осіб в контексті соціальної справедливості та ефективності: Дис...к.е.н./ Державна навчально-наукова

установа "Академія фінансового управління" - Захищена; 24.10.2019

УДК: 336.1; 336.22

298 с. - Бібліогр.:254 назв

Дисертація присвячена уточненню теоретико-методологічних засад оподаткування доходів фізичних осіб в контексті забезпечення його відповідності двом базовим принципам оподаткування - соціальної справедливості та ефективності, визначенню шляхів розв'язання пов'язаної з ними фундаментальної дилеми, а також обґрунтуванню науково-практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення соціальної справедливості та ефективності вітчизняної системи оподаткування доходів фізичних осіб з урахуванням викликів сьогодення

06.05.20.0038/0419U001589

Босенко Олександр Валерійович
Управління державним та гарантованим державою боргом як складова євроінтеграційного процесу України: Дис...к.е.н./ Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління" - Захищена; 24.10.2019

УДК: 336.01/.02; 339.7.01

272 с. - Бібліогр.:105 назв

У дисертації розкрито економічну суть управління державним та гарантованим державою боргом в Україні, визначено основні теоретико-методологічні підходи до управління боргом, проведено аналіз та порівняння системи боргового управління в країнах ЄС, проаналізовано структуру, динаміку та розмір державного боргу в Україні загалом та в розрізі окремих його складових.

06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни

06.05.20.0039/0219U000424

Правове підпорядкування публічної адміністрації основним правам і свободам: сутність, засоби, перспективи вдосконалення: Заключний

звіт/Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Дубенко Світлана Дмитрівна - ДР 0117U002865, УДК

169

Напрацювання рекомендацій щодо вдосконалення правового підпорядкування публічної адміністрації основним правам і свободам на основі як осмислення змісту наявної вітчизняної практики, так і перспективного зарубіжного досвіду.

06.05.20.0040/0219U000429

Цифрові стратегії країн ЄС як основа формування сервісно-орієнтованої державної політики України: Заключний звіт/Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Карпенко Олександр Валентинович - ДР 0117U002857, УДК

237

Обґрунтувати необхідність застосування Цифрових стратегії країн ЄС як основи для формування сервісно-орієнтованої державної політики України, визначити її основних пріоритети, завдання та механізми реалізації.

06.05.20.0041/0219U000420

Реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: Заключний звіт/Національна академія державного управління при Президентові України; Керівник Василевська Тетяна Едуардівна - ДР 0117U002869, УДК

218

Теоретичне обґрунтування аксіологічного підґрунтя та ефективних механізмів реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні.

06.05.20.0042/0219U000426

Теоретико-методологічні засади розвитку сучасної моделі представницької влади у державотворчому процесі України: Заключний звіт/Національна академія державного управління при Президентові

України; Керівник Гошовська Валентина Андріївна - ДР 0118U000638, УДК

381

Обґрунтувати теоретико-методологічних засад розвитку сучасної моделі представницької влади у державотворчому процесі України та підготовка наукових продуктів та навчально-методичних матеріалів за темою дослідження.

06.05.20.0043/0519U001670

Корінь Мирослава Василівна Теоретико-методологічні аспекти розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва.: Дис...Доктор економічних наук/Український державний університет залізничного транспорту - Захищена; 0--1.2019

УДК: 338

524 с. - Бібліогр.:553 назв

Об'єкт – процес розвитку інфраструктури залізничного транспорту. Мета – розроблення теоретико-методологічних засад, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах активізації процесів транскордонної співпраці з метою забезпечення її структурно-технологічної трансформації і конвергентності параметрів функціонування в рамках транскордонних регіонів. Методи – порівняльний аналіз і графічний метод, систематизація і класифікація, системний підхід, моделювання, абстрагування і логічного аналізу, морфологічного аналізу, аналогії та екстраполяції, експертний і розрахунково-аналітичний. Новизна – вперше: ідентифіковано інфраструктурні асиметрії розвитку залізничного транспорту України як учасника загальноєвропейської транспортної мережі; розроблено концептуальні положення розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва; обґрунтовано цілісну концепцію управління зацікавленими особами проєкту розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах

транскордонної співпраці; удосконалено: теоретичні положення розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва; модель забезпечення конвергентності інституційних засад розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонної співпраці; підхід до управління розвитком науково-виробничої інфраструктури залізничного транспорту; теоретичні основи розвитку локалізованого виробництва у сфері реалізації інфраструктурних проєктів залізничного транспорту; організаційно-методичний підхід щодо формування і розвитку локалізованого виробництва у сфері реалізації інфраструктурних проєктів на залізничному транспорті; модель управління інвестиційним забезпеченням інфраструктурних проєктів розвитку залізничного транспорту; систему кадрового забезпечення розвитку інфраструктури залізничного транспорту у транскордонних регіонах; отримало подальшого розвитку: класифікація транскордонного співробітництва залізничного транспорту; систематизація детермінант нівелювання наявних інфраструктурних асиметрій розвитку залізничного транспорту; підхід до державного регулювання і стимулювання розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонної співпраці; методичний підхід до оцінювання рівня локалізації виробництва для реалізації проєктів розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонної співпраці. Результати – сформовано теоретико-методологічні положення і методичні підходи і практичні рекомендації щодо забезпечення розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах активізації процесів транскордонної співпраці. Впроваджено – на підприємствах залізничного транспорту. Галузь – залізничний транспорт.

06.05.20.0044/0519U001191

Сидорчук Орестілава Григорівна Державне регулювання системи соціальної безпеки в

національній економіці України: Дис...д.е.н./ Інститут економіки промисловості - Захищена; 30.10.2019

УДК: 338

564 с. - Бібліогр.:462 назв

Об'єкт дослідження - процеси державного регулювання системи соціальної безпеки в національній економіці. Мета дослідження - поглиблення та розвиток теоретико-методологічних, науково-методичних й організаційно-управлінських засад державного регулювання системи соціальної безпеки національної економіки. Методи дослідження: абстрактно-логічний, абстракції та аналогії, індукції та дедукції, економіко-статистичний, математико-статистичні, соціологічного та експертного опитування. Теоретичні і практичні результати: теоретичні засади соціальної безпеки; заходи щодо врегулювання питань національної безпеки, які пов'язані із забезпеченням соціальної безпеки в Україні. Новизна: розвиток теоретико-методологічних засад державного регулювання системи соціальної безпеки в національній економіці та розробка науково-практичних рекомендацій щодо імплементації принципів, критеріїв і механізмів регулювання соціальної безпеки в системі стратегічного управління на національному рівні. Ступінь упровадження: Адміністрація Президента, Верховна Рада, Рада національної безпеки і оборони, міністерства Кабінету міністрів, Український союз промисловців і підприємців України. Сфера використання: державні органи влади.

06.05.20.0045/0519U001190

Григорак Марія Юріївна Управління розвитком ринку логістичних послуг в умовах економіки знань: Дис...д.е.н./ Інститут економіки промисловості - Захищена; 30.10.2019

УДК: 338

533 с. - Бібліогр.:644 назв

Об'єкт дослідження - соціально-економічні ринкові відносини та процеси розвитку ринку логістичних послуг. Мета

дослідження - поглиблення та розвиток теоретико-методологічних і методико-прикладних засад управління розвитком ринку логістичних послуг в умовах становлення економіки знань. Методи дослідження: статистичні, економіко-математичні, маркетингових досліджень, експертних оцінок, PESTLE-аналізу, SWOT-аналізу, індексно-рейтингового, структурно-функціонального та секторального аналізу, міжгалузевого балансу, Форсайт-прогнозування. Теоретичні і практичні результати: теоретичні основи організації логістичної діяльності з урахуванням її особливостей на макро-, мезо- і мікрорівні; пропозиції щодо визначення стратегічних пріоритетів розвитку логістичного сектору національної економіки. Новизна: розробка теоретико-методологічних засад формування системи управління збалансованим розвитком ринку логістичних послуг як складової національної логістичної системи, що дозволяє активізувати й ефективно використовувати наявний логістичний потенціал України. Ступінь упровадження: Міністерство інфраструктури України, асоціація «Український логістичний альянс», Торгово-промислова палата України, «Українська залізнична швидкісна компанія», логістичні компанії «Кюне і Нагель», «ЗАММЛЕР УКРАЇНА» та «ШПЕЛЬ». Сфера використання: державні органи влади та логістичні компанії.

06.05.20.0046/0419U004720

Мужев Олексій Олександрович Вплив митної політики на розвиток національної економіки: Дис...Кандидат економічних наук/ Класичний приватний університет - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 338

196 с. - Бібліогр.:175 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2019. У дисертації уточнено

зміст поняття митної політики та принципи її реалізації. Розглянуто сучасні аспекти становлення митної політики в Україні. Встановлено роль інформаційних технологій у трансформації функціонування митних органів в Україні. Досліджено вплив глобальних відносин на становлення національної митної політики. Розглянуто ефективність реалізації митної політики України. Розроблено модель митної політики в контексті розвитку національної економіки. Здійснено прогноз щодо обсягів митних платежів як інструменту реалізації митної політики держави. Визначено пріоритетні напрями розвитку митного потенціалу країни. Запропоновано напрями інноваційно-інвестиційного розвитку країни в межах реалізації митної політики

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.05.20.0047/0519U001778

Махсма Марія Борисівна Зайнятість та рівень життя сільського населення України: методологія оцінювання та механізм забезпечення: Дис...Доктор економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 331.5; 314

371 с. - Бібліогр.:442 назв

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методологічних засад та розробці науково-прикладних основ забезпечення зайнятості та підвищення рівня життя сільського населення в сучасних умовах реформування агросектору. Запропоновано методологічний підхід до оцінювання рівня життя сільського населення у регіональному розрізі на основі інтегрального індексу регіонального людського розвитку. Здійснено групування регіонів України за рівнем життя, що визначений на основі інтегрального індексу. За результатами соціологічного дослідження аргументовано необхідність

поширення інноваційних форм зайнятості, зокрема, обґрунтовано заходи, спрямовані на розвиток дистанційної зайнятості у сільській місцевості. Розроблено організаційно-економічний механізм забезпечення зайнятості сільського населення. Визначено напрями розвитку інституціонального середовища формування політики зайнятості та рівня життя сільського населення в Україні. Запропоновано інноваційні інструменти забезпечення зайнятості та підвищення рівня життя сільських мешканців і визначено перспективні напрями диверсифікації сільської економіки в контексті підвищення зайнятості та доходів.

06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством

06.05.20.0048/0219U100316

Розробити методологічні підходи та оптимальну модель створення та трансферу інновацій в умовах Західного регіону; провести дослідження виробничого і науково-технічного потенціалу регіону та обґрунтувати шляхи його інноваційно-інвестиційного розвитку: Заключний звіт/Інститут сільського господарства Західного Полісся; Керівник Першута Володимир Володимирович - ДР 0116U001294, УДК 658

44

Розроблення методологічних підходів та оптимальної моделі створення та трансферу інновацій в умовах Західного Полісся; проведення дослідження виробничого і науково-технічного потенціалу регіону та обґрунтування шляхів його інноваційно-інвестиційного розвитку. В результаті узагальнення теоретичних та методологічних засад проблеми, проведення дослідження виробничого і науково-технічного потенціалу регіону, обґрунтування шляхів його інноваційно-інвестиційного розвитку буде розроблений технологічний регламент ведення аграрного виробництва

в умовах Західного Полісся на інноваційній основі.

06.05.20.0049/0219U100315

Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій випробовування, експериментального виробництва та консалтингового супроводу трансферу інноваційних технологій і продукції в агропромисловому комплексі Західного регіону: Заключний звіт/Інститут сільського господарства Західного Полісся; Керівник Першута Володимир Володимирович - ДР 0116U001295, УДК 658

11

Впровадження у сільськогосподарське виробництво завершених наукових розробок, а також супроводження інновацій та інноваційних (технологічних) проектів з високоінтенсивних технологій вирощування зернових, технічних, кормових культур, збереженням матеріальних ресурсів та економією енергоресурсів, збільшенням продуктивності праці, валових зборів сільськогосподарських культур в господарствах різних форм власності

06.05.20.0050/0419U001481

Ільїна Оксана Анатоліївна Ефективність управління кадровим потенціалом на підприємствах водного транспорту: Дис...к.е.н./ ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 12.07.2019

УДК: 658.3

254 с. - Бібліогр.:259 назв

У роботі досліджено теоретико-методичні положення та розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення ефективного управління кадровим потенціалом на підприємствах водного транспорту, сформовані за новітніми європейськими підходами до посилення корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та управління персоналом підприємств. Уточнено за когнітивним підходом змістовну складову поняття

"ефективне управління кадровим потенціалом підприємства". Окреслено ключові критерії та субкритерії визнання ефективності управління кадровим потенціалом підприємств. Модифіковано за кваліметричним підходом методику оцінювання ефективності управління кадровим потенціалом на підприємствах водного транспорту. Модернізовано архітектуру моніторингу зовнішнього та внутрішнього середовища розвитку кадрового потенціалу на підприємствах водного транспорту. Запропоновано авторську багатокритеріальну модель оцінювання щільності взаємозв'язку ефективності управління кадровим потенціалом підприємств та соціально-економічного благополуччя їх персоналу. Розроблено організаційно-економічний механізм управління кадровим потенціалом підприємств водного транспортом за басейновим принципом. Запропоновано концепцію ефективного управління кадровим потенціалом на підприємствах водного транспорту на середньо- та довгостроковому часових горизонтах.

06.05.20.0051/0419U001473

Кузьма Христина Володимирівна Облік і внутрішній контроль комісійних операцій підприємства.: Дис...к.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 12.07.2019

УДК: 657; 311.216; 336.717.6

182 с. - Бібліогр.:210 назв

Об'єкт: чинна система обліку і внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства та пов'язані з ними процеси. Мета: наукове обґрунтування концептуально-теоретичних, методичних та організаційних аспектів і розробка практичних рекомендацій із удосконалення системи обліку та внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства задля покращення інформаційного забезпечення управління його діяльністю. Методи: теоретичного узагальнення, дедукції, індукції, порівняння, спостереження, моделювання, аналізу, синтезу, аналогії, узагальнення та

абстрагування. Удосконалено: організаційні аспекти системи обліку шляхом формалізації облікової політики комісійних операцій підприємства; первинне документування комісійних операцій; методику обліку комісійних операцій підприємства; організаційне забезпечення внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства; методику внутрішнього контролю комісійних операцій. Сфера застосування: підприємства, які здійснюють комісійні операції.

06.05.20.0052/0519U001163

Степанова Катерина Вячеславівна Теоретико-методологічні основи формування політики розвитку морегосподарської діяльності в Україні: Дис...д.е.н./ Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України - Захищена; 09.08.2019

УДК: 658.5; 658.012.2

429 с. - Бібліогр.:207 назв

Об'єкт - процес формування політики розвитку морегосподарського комплексу України в нових геополітичних умовах та сучасних інтеграційних процесах; мета - розробка теоретико-методологічних основ формування політики розвитку морегосподарської діяльності в Україні та науково-практичних рекомендацій щодо відродження морегосподарського комплексу та становлення України як морської держави; методи - системно-структурного аналізу; логіко-аналітичний метод та економіко-статистичний аналіз; наукового абстрагування; методи форсайту та методи економіко-математичного моделювання; графічного опису; новизна - розробка теоретико-методологічного обґрунтування стратегії розвитку морегосподарської діяльності; теоретичні та практичні результати, ступінь впровадження - Основні положення, висновки і рекомендації запропоновані та використовуються в Раді національної безпеки і оборони України (акт впровадження №1621/11-09/2-18 від 24.10.2018); в ТДВ "Чорноморгідробуд" у планових заходах щодо розвитку об'єктів

інфраструктури морського господарства в приморських регіонах (акт впровадження №10-15 від 15.08.2018); в навчальному процесі ОНУ ім. І. І. Мечникова в лекційних курсах: "Стратегія інвестування у спільні підприємства", "Регіональна економіка" та практикумах: "Практикум з сучасних проблем економічних відносин", при проведенні практичних занять, підготовці наукових робіт та написанні дипломних робіт студентами спеціальності "Економіка" (акт впровадження №01/06 від 14.06.2018); в навчальному процесі Одеського національного економічного університету при підготовці лекцій, проведенні практичних занять, у дипломному проектуванні зі спеціальностей 6.030504 "Економіка підприємства", 051 "Економіка", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" (акт впровадження №01-17/997 від 21.06.2018); в роботі Державної екологічної інспекції в Одеській області та Державної екологічної інспекції Північно-західного регіону Чорного моря (акт впровадження № ГР - 5/10/17 від 19.10.2017) при систематизації ризиків та загроз соціо-економіко-екологічної безпеки здійснення морських днопоглиблюваних робіт у прибережних акваторіях; у роботі Міжвідомчої координаційної ради з питань морських досліджень Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України при розробці Державної науково-технічної програми України в галузі морських досліджень і технологій на період 2019-2023 рр. (акт впровадження №01/18 від 09.02.2018) та при розробці організаційних механізмів реалізації Програми (акт впровадження №06/17 від 07.05.2018); галузь - економіка та управління національним господарством.

06.05.20.0053/0419U001518

Серов Олексій Олегович Науково-методичне забезпечення реформування ринків послуг з управління житловим фондом: Дис...к.е.н./ Інститут проблем ринку та економіко-екологічних

досліджень НАН України - Захищена; 09.08.2019

УДК: 658.5; 658.012.2

221 с. - Бібліогр.:198 назв

Об'єктом дослідження є створення науково-методичного забезпечення до реформування системи управління житловим фондом в Україні на ринках послуг. Метою є розробка науково-методичного забезпечення реформування ринків послуг з управління житловим фондом в Україні. Методи дослідження: аналіз та синтез при визначенні проблем інституційного забезпечення функціонування локальних ринків ЖКГ як важливого елементу системи забезпечення розвитку сучасної економіки; логічне узагальнення - для визначення основних елементів системи інституціонального забезпечення функціонування локальних ринків ЖКГ; синергетичний підхід - для визначення соціально-економічного ефекту недоліків інституціонального забезпечення функціонування локальних ринків ЖКГ; порівняння та групування - для систематизації об'єктів локальних ринків у складі економічної системи країни. Теоретичні і практичні результати: можуть бути використані профільними комітетами ВР України при розробці та реалізації засад державного регулювання розвитку ЖКГ України. Наукова новизна: теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення актуального наукового завдання, яке полягає у розробці науково-методичного забезпечення реформування ринків послуг з управління житловим фондом. Ступінь впровадження: результати використані в практичній діяльності: Департаментом міського господарства, Департаментом фінансів Одеської міської ради, Департаментом ЖКГ Запорізької міської ради, КП "ЖКС "Фонтанський". Сфера (галузь) використання - національна економіка.

06.05.20.0054/0419U001519

Крук Юрій Юрійович Економічні засади забезпечення розвитку стивідорної діяльності в Україні: Дис...к.е.н./ Інститут проблем ринку та економіко-екологічних

досліджень НАН України - Захищена; 09.08.2019

УДК: 658.5; 658.012.2

225 с. - Бібліогр.:207 назв

Об'єкт - процес формування економічних засад функціонування та розвитку стивідорної діяльності, як обслуговуючої системи морського транспорту, яка здійснюється на висококонкурентних ринках портових послуг; мета - розробка економічних засад забезпечення розвитку стивідорної діяльності, як обслуговуючої системи морського транспорту України; методи - аналізу та синтезу, індукції та дедукції, статистичні, порівняльного аналізу та графічної інтерпретації, методи логічного та структурного аналізу, окремі розділи економетрики та дослідження операцій; новизна: удосконалені та поглиблені теоретичні положення та науково-методичні підходи, наданні практичні рекомендації щодо формування економічних засад забезпечення розвитку стивідорної діяльності, як обслуговуючої системи морського транспорту України, з метою підвищення рівня конкурентоспроможності портової галузі України; удосконалено методичні положення щодо знаходження рівноважного рішення в конкурентному середовищі для здійснення стивідорної діяльності, в межах обслуговуючих систем морського транспорту типу олігополії, та в умовах випадкового коливання обсягів вантажопотоків; методичні основи побудови моделі оптимізації капітальних вкладень у розвиток обслуговуючих систем морського транспорту; методичні положення щодо формування міжгалузевої динамічної моделі ринкової рівноваги стивідорної діяльності в Україні; теоретико-методичний підхід до формування інвестиційних програм розвитку стивідорної діяльності як процесу аналізу, моделювання та прогнозування, що базується на комплексі цільових інтегральних показників результатів діяльності й враховує приватні та суспільні функції господарюючих суб'єктів. Теоретичні і практичні результати полягають у розробці науково-методичних положень та наданні

практичних рекомендації, реалізація яких сприяє можливості національній транспортній галузі загалом, і її підприємствам стивідорної діяльності зокрема, вийти на якісно новий рівень розвитку, підтримати свою конкурентоспроможність на ринках портових послуг. Ступінь впровадження: впроваджено у Маріупольській філії ДП "АМПУ" (Лист № 17-02.1-8/28 від 03.06.2018 р.); ДП "Маріупольський МТП" (Лист № 21-02.1-9/18 від 07.06.2018 р.); Комітеті транспорту Верховної ради України (Лист " 526.325 від 04.12.2018 р.); ДП "МТП Чорноморськ" (Лист № 25-97/18 від 04.06.2018 р.) та ДП "МТП Южний" (Лист № 115/21.18 від 04.06.2018 р.); Одеському національному морському університеті (Лист № 18 від 08.02.2018 р. та Лист № 92 від 17.05.2018 р.); ІПРЕЕД НАНУ (Лист від 21.12.2017 р.). Галузь - економіка та управління національним господарством

06.05.20.0055/0419U001520

Мельник Олена Миколаївна
Удосконалення системи стратегічного управління ресурсами переробних підприємств: Дис...к.е.н./ Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя - Захищена; 23.08.2019

УДК: 658.5; 658.012.2

264 с. - Бібліогр.:184 назв

Об'єктом дослідження є процеси та механізми стратегічного управління ресурсами переробних підприємств. Мета роботи - обґрунтування та розробка теоретичних і практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи стратегічного управління ресурсами переробних підприємств. Автором використано метод діалектичного пізнання, історичного та морфологічного аналізу, абстрактно-логічний підхід, статистичний аналіз, функціональний синтез, економіко-математичний аналіз. Теоретичне значення полягає у системному дослідженні сучасних напрацювань у науковій сфері щодо удосконалення системи стратегічного управління ресурсами переробних

підприємств. Розроблені в роботі пропозиції спрямовані на вирішення наукових завдань та слугують підґрунтям для прийняття менеджерами ефективних управлінських рішень. Науковою новизною є обґрунтування та розвиток теоретико-методичних основ системи стратегічного управління ресурсами підприємств та науково-практичних підходів з удосконалення організаційних механізмів її реалізації. Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні засади стратегічного управління ресурсами підприємства. Практичну значимість результатів дисертаційного дослідження визначають можливості застосування системи стратегічного управління ресурсами переробних підприємств менеджерами та економістами. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні промислові підприємства, вищі навчальні заклади, органи влади, місцевого самоврядування та громадські організації

06.05.20.0056/0419U004332

Корчевний Олександр Федорович
Прикладний інструментарій
вдосконалення конкурентоспроможності
будівельного підприємства:
Дис...Кандидат економічних наук/
Київський національний університет
будівництва і архітектури - Захищена; 0.-
1.2019

УДК: 658

223 с. - Бібліогр.:198 назв

У дисертаційній роботі вирішено актуальні науково-прикладні завдання удосконалення науково-методичних засад та прикладних інструментів діагностування рівня економічної стійкості будівельних підприємств, як основи подальшого вдосконалення стану їх конкурентоспроможності на охопленому ними сегменті будівельного ринку. Сутність категорії «економічна стабільність підприємства» адаптовано до специфіки функціонування будівельного ринку. Доведено, що економічна стійкість формується у процесі операційної, адміністративної, інвестиційної,

функціонально-технологічної та економічної взаємодії з іншими стейкхолдерами створення будівельного (індустріального) продукту та має визначатись, як інтегрована характеристика досягнення і збереження підприємством економічної рівноваги за рахунок досягнення збалансованих бізнес-індикаторів, в межах інтервалів припустимих значень, які залежать від стадій «життєвого циклу» підприємства та підлягають директивному узгодженню з умовами функціонування його операційної системи та структури адміністрування. У зв'язку з цим, розроблено, обґрунтовано та впроваджено в практику інноваційний аналітичний інструментарій поетапного діагностування та адміністрування рівня економічної стійкості, що (за допомогою спеціальних бізнес-індикаторів та аналітичних підсистем) враховує специфіку операційної системи підприємства та економічні, функціональні, продуктові та інші особливості діяльності суб'єктів його зовнішнього середовища. Ключові слова: будівельне підприємство, економічна стійкість, конкурентоспроможність, аналітична карта, ABC- та XYZ-аналіз, інтегральний показник рівня економічної стійкості підприємства.

10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО.

ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34

10.07 Загальна теорія держави і права

10.05.20.0057/0419U001618

Савченко Катерина Юнірівна Судова практика як елемент правової системи України.: Дис...к.ю.н./ Інститут законодавства Верховної Ради України - Захищена; 05.11.2019

УДК: 340.1; 321.01

226 с. - Бібліогр.:206 назв

Дисертацію присвячено дослідженню судової практики як елементу правової системи України. У роботі проаналізовано та доопрацьовано загальні характеристики судової практики, на підставі чого уточнено її місце та роль як в загальній моделі правової системи, так і в конкретних національних правових системах, які належать до різних типів.

10.17 Адміністративне право

10.05.20.0058/0419U001535

Маловацький Олексій Володимирович Міжнародно-правова відповідальність держави за знищення цивільного повітряного судна: Дис...к.ю.н./ Інститут законодавства Верховної Ради України - Захищена; 30.09.2019

УДК: 342.9(4/9)

189 с. - Бібліогр.:460 назв

У дисертації комплексно досліджено норми міжнародного права, що складають правовий інститут відповідальності держави в міжнародному праві за міжнародний неправомірний акт – знищення чи пошкодження цивільного повітряного судна в польоті. У роботі послідовно викладаються теоретико-методологічні підходи, які використовувалися при визначенні відповідальності держави, досліджений сучасний стан міжнародно-правового регулювання відповідальності держави за знищення чи пошкодження цивільного повітряного судна в польоті..

10.05.20.0059/0519U001671

Коломоєць Наталія Володимирівна Адміністративно-правовий захист прав дитини в Україні: Дис...Доктор юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 342.9

402 с. - Бібліогр.:402 назв

У дисертації сформульовано поняття та розкрито значення адміністративно-правового захисту прав дитини в Україні. З'ясовано сутність та особливості прав дитини як об'єкту правової охорони, а також визначено роль адміністративного права в їх реалізації. Охарактеризовано основні міжнародні стандарти захисту прав дитини та розглянуто їх як правову основу нормотворчої діяльності на вітчизняному рівні. Сформульовано поняття системи адміністративно-правового захисту прав дитини в Україні та здійснено її періодизацію. Удосконалено визначення поняття «механізм адміністративно-правового захисту прав дитини в Україні» та визначено його структуру. Систематизовано адміністративно-правові засоби захисту прав дитини в Україні та виокремлено юридичні гарантії такого захисту.

10.05.20.0060/0419U001595

Биков Ігор Олегович Адміністративно-правове забезпечення наближення митного законодавства України до стандартів ЄС.: Дис...к.ю.н./ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 351.9

220 с. - Бібліогр.:250 назв

Дисертація є науковим дослідженням наближення митного законодавства України до стандартів ЄС, здебільшого полягає в удосконаленні національних митних стандартів, норм і положень, що є основою правозастосування та правореалізації. Визначено динаміку та запропоновано концепцію історичної періодизації наближення митного законодавства України до стандартів ЄС, розкрито еволюційні та закономірні етапи означеного процесу. Розглянуто європейські стандарти регулювання митних відносин та виокремлено чотири їх основні групи: загальні митні стандарти ЄС, спеціальні митні стандарти ЄС, кореляційні митні стандарти ЄС та інструментальні митні стандарти ЄС.

10.05.20.0061/0419U001597

Залужний Віталій Григорович Оцінювання службової діяльності поліцейського в Україні: теорія, правове регулювання і практика: Дис...к.ю.н./ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 342.9.07

208 с. - Бібліогр.:213 назв

Дисертація є науковим дослідженням оцінювання службової діяльності поліцейських, характеристики його видів та їх особливостей. Проаналізовано рівень наукових розробок та етимологічний зміст категорії «оцінювання службової діяльності поліцейських». Визначено поняття та досліджено сутнісні ознаки оцінювання поліцейських. Здійснено співвіднесення понять «атестація» та «атестування», «оцінювання» та «оцінка». Особливої уваги приділено висвітленню питань щодо сучасного стану правового регулювання оцінювання службової діяльності поліцейських.

10.05.20.0062/0419U001594

Біла-Тюріна Юлія Зиновіївна Адміністративно-правове регулювання послуг, що надаються Національною поліцією України: Дис...к.ю.н./ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 342.9.07

215 с. - Бібліогр.:306 назв

Дисертацію присвячено особливостям адміністративно-правового регулювання надання послуг Національною поліцією України та визначенню засобів посилення сервісної функції в діяльності цього органу з метою його адаптації до стандартів поліцейської діяльності та підвищення рівня довіри населення. Визначено поняття та сутність послуг, що надаються Національною поліцією України, запропоновано розглядати поліцейські послуги у вузькому та широкому сенсі.

10.05.20.0063/0519U001668

Кириченко Юлія Миколаївна Адміністративно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування в Україні: Дис...Доктор юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 342.9

510 с. - Бібліогр.:740 назв

Досліджуються актуальні теоретико-методологічні, нормативно-правові та практичні аспекти діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. Розглянуто історичні закономірності формування та розвитку місцевого самоврядування в Україні, визначено місце органів місцевого самоврядування в системі суб'єктів адміністративного права, принципи та нормативно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування. Досліджено сутність та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування. Розглянуто адміністративні акти органів місцевого самоврядування, адміністративні договори в їх діяльності, а також організаційно-правові форми діяльності муніципальних органів влади в Україні.

10.05.20.0064/0419U001596

Брачук Анастасія Олегівна Реалізація принципу сприяння торгівлі у митному законодавстві: Дис...к.ю.н./ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 351.9

192 с. - Бібліогр.:171 назв

Охарактеризовано динаміку розвитку правил та стандартів сприяння торгівлі, який пройшов декілька етапів. Розглянуто особливості правового регулювання стандартів сприяння торгівлі, їх зв'язок з процесами глобалізації та європеїзації адміністративного права, поширенням загальноприйнятих принципів належного урядування. Запропоновано класифікацію зобов'язань щодо сприяння торгівлі у рамках СОТ на таких підставах, як: спосіб встановлення, ступінь деталізації, строки та порядок імплементації, що дозволяє

підвищити ефективність планування практичних заходів щодо їх реалізації.

10.05.20.0065/0419U004633

Лакійчук Ярослава Олександрівна
Адміністративно-правове забезпечення превентивної діяльності поліції:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Національна академія внутрішніх справ -
Захищена; 0-.-1.2019

УДК: 342.9; 351.74

219 с. - Бібліогр.:314 назв

Дисертаційне дослідження присвячено проблематиці покращення адміністративно-правового забезпечення превентивної діяльності поліції. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що полягає у визначенні сутності й особливостей адміністративно-правового забезпечення превентивної діяльності поліції, а також опрацюванні відповідних пропозицій та рекомендацій щодо їх удосконалення.

10.05.20.0066/0419U004656

Перун Тарас Степанович
Адміністративно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки в Україні.:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 0-.-1.2019

УДК: 342.9

268 с. - Бібліогр.:308 назв

У дисертації проведено комплексне дослідження адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Розглянуто інформаційну безпеку як систему суспільних відносин і об'єкт правової охорони, вихідні методологічні засади дослідження інформаційної безпеки. Проаналізовано нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Досліджено поняття та принципи побудови механізму правового регулювання забезпечення інформаційної безпеки. З'ясовано адміністративно-правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки у контексті

державного управління та державного регулювання інформаційної безпеки та систему суб'єктів її забезпечення. Здійснено аналіз особливостей адміністративно-правового режиму забезпечення інформаційної безпеки. Окреслено шляхи підвищення ефективності адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки в Україні.

10.21 Фінансове право

10.05.20.0067/0519U001719

Клімова Світлана Миколаївна
Організаційно-правові основи управління публічними фінансами в Україні:
Дис...Доктор юридичних наук/
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 1-.-1.2019

УДК: 351.72; 347.73

559 с. - Бібліогр.:1004 назв

Об'єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають у процесі організації та управління публічними фінансами. Мета: визначити організаційно-правові основи управління публічними фінансами, розробити пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення адміністративного законодавства. Методи: семантичний аналіз, логіко-юридичний, групування, системно-структурний та ін. Наукова новизна: надано авторське визначення поняття «управління публічними фінансами», розкрито зміст організаційно-правових основ управління публічними фінансами, наведено авторський варіант класифікації адміністративно-правових режимів обігу публічних фінансів, запропоновано авторський проект закону про інтегровану інформаційну систему управління публічними коштами. Визначено риси складного міжгалузевого інституту управління публічними фінансами, який забезпечує цілісність, подальше функціонування та розвиток управління у фінансовій галузі, гарантує впорядкованість фінансово-управлінських відносин. Окреслено систему суб'єктів управління публічними фінансами з

виокремленням двох груп суб'єктів, які здійснюють безпосереднє та опосередковане управління. Практичне значення: значимість дослідження полягає в тому, що в роботі проведено всебічний аналіз управління публічними фінансами, розкрито його організаційно-правові основи та сутність, що розширило наукове уявлення про досліджуваний об'єкт. Сфера використання: під час підготовки курсу лекцій і викладання дисциплін «Право в публічному управлінні», «Правове регулювання фінансових відносин» тощо.

10.71 Правоохоронні органи

10.05.20.0068/0419U001599

Хорсуненко Олег Володимирович
Прокуратура України та країн-членів Європейського Союзу: порівняльне дослідження: Дис...к.ю.н./ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 347.962; 347.97/.99

221 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертаційна робота є першим монографічним дослідженням у вітчизняній правовій літературі, в якому, зважаючи на євроінтеграційні процеси та сучасний стан прокуратури, здійснено комплексне порівняльне дослідження прокуратури України та країн-членів Європейського Союзу (28 держав-членів Європейського Союзу та 10 територій за межами Європи, що входять до ЄС . усього 38 країн) та вироблено концептуальні положення, які визначають перспективи реформування прокуратури, з урахуванням внесених змін до Конституції України, оновлення законодавства про прокуратуру та інших нормативно-правових актів.

10.05.20.0069/0419U001598

Слободяник Наталія Сергіївна
Розвиток демократичних засад у формуванні суддівського корпусу в Україні: Дис...к.ю.н./ Національний університет

"Одеська юридична академія" - Захищена; 28.10.2019

УДК: 347.962; 347.97/.99

236 с. - Бібліогр.:281 назв

Дисертацію присвячено науковому дослідженню особливостей становлення та розвитку демократичних засад у формуванні суддівського корпусу в Україні, сутності формування суддівського корпусу на демократичних засадах, а також впливу демократичних засад формування суддівського корпусу на якість та ефективність здійснення правосуддя.

10.77 Кримінальне право

10.05.20.0070/0219U000527

Дослідження проблем правового регулювання застосування Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів у збройних конфліктах, їх залучення до антитерористичних та інших операцій в мирний час, з урахуванням стандартів НАТО і досвіду провідних країн світу: Заключний звіт/Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Котляренко Олександр Петрович - ДР 0118U003710, УДК 344.3

98

Мета роботи полягає у визначенні комплексу проблемних питань правового регулювання застосування Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів держави у збройних конфліктах, їх залучення до антитерористичних та інших операцій, а також вироблення рекомендацій щодо їх нормативно-правового врегулювання

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.05.20.0071/0219U003348

Інтеграційні перспективи України в контексті російської агресії в Криму та Донбасі: аналіз підходів парламентських політичних сил: Заключний звіт/Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф. Кураса НАН України; Керівник Бевз Тетяна Анатоліївна - ДР 0118U000994, УДК 323

328

Мета проекту полягає у дослідженні інтерпретацій та оцінок викликів й інтеграційних перспектив України парламентськими політичними силами у контексті російської агресії в Криму та Донбасі.

11.05.20.0072/0219U003351

Регіональні політичні режими в Україні: засади формування, специфіка функціонування особливості трансформації: Заключний звіт/Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф. Кураса НАН України; Керівник Кармазіна Марія Степанівна - ДР 0115U004753, УДК 323.1; 327.39

676

Аналіз впливу глобалізаційних і соціотрансформаційних процесів на стан політичної й соціонормативної культури і характер міжетнічного й міжконфесійного спілкування

11.05.20.0073/0219U003349

Модель консоціальної демократії в Україні: перспективи реалізації у ситуації суспільної ентропії: Заключний звіт/Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф. Кураса НАН України; Керівник Майборода Олександр Микитович - ДР 0118U000995, УДК 323

322

Дослідження спрямоване на з'ясування можливості наближення до консоціальної моделі політичних відносин як основи національної єдності в Україні

11.05.20.0074/0419U004725

Воронкова Анастасія Ігорівна Мода в політичному процесі України: політико-технологічний вимір: Дис...Кандидат політичних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 323

210 с. - Бібліогр.:215 назв

Об'єкт – мода як соціально-політичний феномен. Мета – з позиції політико-технологічного виміру розглянути особливості функціонування моди в політичному процесі України. Методи – системний, соціологічний, статистичний. Теоретичні і практичні результати – політико-технологічна концептуалізація моди в політичному процесі України. Новизна – запропоновано авторський варіант механізму розвитку моди в політичному процесі, який презентований схемою «традиція – мода – культура»; сформовано робочу модель політичних практик, яка відтворює основні напрями і специфіку впливу моди на процес політичної соціалізації та електоральний процес; уточнено аргументи щодо евристичного потенціалу концепту «мода» у напрямі вдосконалення рівня інтерпретації проблемного поля політичного процесу; уточнено твердження стосовно природи та причин виникнення протестних рухів у сучасному суспільстві, що полягають в урахуванні особливостей їх взаємодії з модними тенденціями; набув подальшого розвитку розгляд моди як феномену соціально-політичної реальності, що має системний характер, відображає певне ставлення індивідів і груп до зовнішніх форм культури та проявляється через динамічний варіант стандартизованої масової поведінки, яка виникає у всіх підсистемах суспільного життя та за визначальний момент у своєму розвитку

має боротьбу двох зустрічних системних тенденцій – закріплення існуючої в суспільстві ієрархії відносин та зміна сформованих в соціумі структурних і статусних позицій; набули подальшого розвитку провідні напрями та засоби впливу модних тенденцій на конструювання позитивного іміджу політичного лідера / групи. Ступінь упровадження – розробка конкретних рекомендацій щодо аналізу впливу моди на політичний процес в Україні. Сфера використання – владні структури; політичні партії; громадські організації; аналітична та навчальна діяльність.

11.05.20.0075/0419U004727

Михайлова Інна Олександрівна
Легітимація державної влади у контексті міжнародної політики: Дис...Кандидат політичних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 1--1.2019

УДК: 323

240 с. - Бібліогр.:269 назв

Об'єкт – процеси легітимації державної влади. Мета – виявлення специфіки процесів легітимації державної влади в контексті міжнародної політики крізь призму політико-правового дискурсу. Методи – системний, структурно-функціональний аналіз, порівняльно-історичний, компаративістський, статистичний, формально-правовий. Теоретичні і практичні результати – виявлення специфіки процесів легітимації державної влади у вимірах міжнародної політики. Новизна – уперше продемонстровано зміщення пріоритетності принципів легітимації державної влади під впливом системи міжнародних відносин; запропоновано ключові напрями для ефективного втілення стратегій легітимаційної політики; обґрунтовано, що демократія досі була ефективною тільки в рамках національних держав; уточнено твердження, що за умов сучасної ліберальної демократії найбільш поширеними є процеси легітимації за

допомогою принципів прав людини та народного суверенітету; набули подальшого розвитку аргументи щодо необхідності становлення космополітичної демократії; набули подальшого розвитку обґрунтування стосовно можливостей демократичного процесу створювати соціальну інтеграцію та продукувати універсальну політичну культуру; набуло подальшого розвитку визначення шляхів становлення постнаціонального громадянського суспільства і постнаціональної публічної сфери. Ступінь упровадження – розробка конкретних рекомендацій щодо аналізу процесів легітимації державної влади у вимірах міжнародної політики. Сфера використання – владні структури; політичні партії; громадські організації; аналітична та навчальна діяльність.

11.05.20.0076/0419U004741

Горбачов Антон Володимирович
Моделі політичної поведінки громадян в процесі функціонування політичного ринку в Україні: Дис...Кандидат політичних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 1--1.2019

УДК: 32:316.62

211 с. - Бібліогр.:248 назв

Об'єкт – політичний ринок. Мета – виявлення моделей політичної поведінки громадян у процесі функціонування політичного ринку в Україні. Методи – структурний, компаративістський, соціологічний. Теоретичні і практичні результати – виокремлено основні моделі політичної поведінки на політичному ринку України. Новизна – уперше виділено та обґрунтовано моделі політичної поведінки акторів сучасного політичного поля на основі теорії раціонального вибору; запропоновано нові напрями політичного маркетингу, що базуються на порівняльному аналізі особливостей сучасного політичного та споживчого ринку та орієнтовані на розробку механізмів вибудовування довіри, двосторонній симетричній моделі комунікації агентів політичного ринку

України; уточнено теоретико-методологічні підходи до аналізу поняття «політичний ринок» на основі здійснення концептуальної демаркації з категоріями, які характеризують поведінку агентів сучасного політичного поля; уточнено аргументацію щодо специфіки сучасних форм політичного лобізму у формуванні поведінки регіональних та бізнес-груп; уточнено твердження стосовно основних напрямків трансформації моделей поведінки агентів політичного ринку за умов розвитку мережевого суспільства; набули подальшого розвитку аргументи стосовно методів дослідження політичної поведінки громадян в умовах сучасного розвитку демократії, формування інформаційного суспільства в Україні; набули подальшого розвитку обґрунтування методів політичного маркетингу, що враховують своєрідність сучасного політичного та споживчого ринку України. Ступінь упровадження – розробка конкретних рекомендацій щодо аналізу впливу моделей політичної поведінки на функціонування політичного ринку в Україні. Сфера використання – владні структури; політичні партії; громадські організації; аналітична та навчальна діяльність.

11.05.20.0077/0419U004773

Лученко Марина Михайлівна Принцип пропорційності в адміністративному судочинстві: Дис...Кандидат юридичних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 342.9; 342.56

207 с. - Бібліогр.:214 назв

Дисертацію присвячено комплексному аналізу принципу пропорційності в адміністративному судочинстві. Обґрунтовано потребу в поглибленому дослідженні ресурсу зазначеного принципу не лише в загальнотеоретичному аспекті, а й як основоположної засади адміністративного судочинства (принципу адміністративного судочинства) та пріоритетного спеціалізованого напрямку у формуванні новітнього наукового базису для нормотворчості й правозастосування в

адміністративному судочинстві, наближення останнього до європейських правових стандартів.

11.05.20.0078/0519U001199

Козьма Василь Васильович Особистісний вимір української політики: історико-теоретичний аналіз: Дис...д.політ.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 07.11.2019

УДК: 321; 323; 316.323;

321.1;323.2/.8; 342.228:321.013

405 с. - Бібліогр.:410 назв

У дисертації на основі репрезентативного кола джерел, теоретичних напрацювань та здобутків вітчизняної й зарубіжної політичної науки сформоване цілісне наукове уявлення про особливості особистісного виміру політичного простору незалежної України. Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні ідеї, що однією з головних причин інституційної слабкості та вразливості незалежної української держави є недостатність у політичному просторі видатних особистостей, які завдяки власній волі, авторитету та здібностям сприяли б процесам розбудови, зміцнення та успішної модернізації держави. Вперше в політичній науці, на основі теоретичного аналізу наявних міждисциплінарних підходів до природи, сутності та змісту феномена "особистість", сформульоване авторське засадниче розуміння поняття "елітарна особистість у політиці". Виявлено одну з головних закономірностей впливу видатних особистостей на процеси зародження ранніх державних утворень. Обґрунтовано тезу про те, що у реформах, які відбуваються в Україні, окрема особистість поки не посіла належного їй місця. Схарактеризовано стан, проблеми та перспективи подальших наукових досліджень владних устремлень особистості.

11.05.20.0079/0419U001624

Поппер Леся Вікторівна Екологізм як ідеологічний конструкт і суспільно-політичний рух: Дис...к.політ.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 07.11.2019

УДК: 32::008; 32:316.7

200 с. - Бібліогр.:220 назв

У дисертації досліджено екологізм як сучасну політико-ідеологічну систему і практику постіндустріального суспільства. Операціоналізація поняття "екологізм" дозволила виявити його місце в системі політичних категорій та базові структурні елементи відповідного феномену: конкретне екологічне знання, філософська, політична, економічна теорії, екологічний футуризм. Екологізм - це субстрат найважливіших концепцій, теорій у цей історичний час, осьова ідея цивілізації. Виявлено сутнісні характеристики політичної константи екологізму як транснаціональної метадоктрини епохи постіндустріалізму, здатної застерегти людство від екологічної катастрофи. Встановлено, що екологізм, будучи альтернативною ідеологією домінуючим (консерватизм, лібералізм, соціалізм) соціальним парадигмам, поступово, в міру усвідомлення її значущості, втрачає статус такої та переходить до загальноновизнаних. З'ясовано, що систему цінностей екологізму становлять ідеї "екологічного імперативу" і "сталого людського розвитку". Обґрунтовано політичну інституалізацію екологізму в сучасному суспільстві, вплив цінностей екологізму на владно-державну систему України.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.05.20.0080/0219U003350

Зміна цивілізаційної парадигми політичного розвитку України: теоретико-методологічний аналіз: Заключний звіт/Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф. Кураса НАН України; Керівник

Михальченко Микола Іванович - ДР 0115U004754, УДК 327; 325.3/.8
548

Аналіз впливу глобалізаційних і соціотрансформаційних процесів на стан політичної й соціонормативної культури і характер міжетнічного й міжконфесійного спілкування

13 КУЛЬТУРА

13.51 Музейна справа. Музеєзнавство

13.05.20.0081/0219U001510

Дослідження новітньої історії України за матеріалами зібрань Національного музею історії України: Заключний звіт/Національний музей історії України; Керівник Іщук Олександр Степанович - ДР 0116U000147, УДК 069(091)

58

Комплексне наукове вивчення та опрацювання музейних колекцій

13.05.20.0082/0219U001513

Дослідження образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва на матеріалах Національного музею історії України: Заключний звіт/Національний музей історії України; Керівник Походяща Олена Борисівна - ДР 0116U000150, УДК 069(091)

17

Комплексне наукове вивчення та опрацювання музейних колекцій

13.05.20.0083/0219U001508

Дослідження давньої та середньовічної історії України за матеріалами зібрань Національного музею історії України: Заключний звіт/Національний музей історії України; Керівник Оногда Олена Вікторівна - ДР 0116U000145, УДК 069(091)

24

Комплексне наукове вивчення та опрацювання музейних колекцій

13.05.20.0084/0219U001511

Дослідження сучасної історії України за матеріалами зібрань Національного музею історії України: Заключний звіт/Національний музей історії України; Керівник Срібна Марія Андріївна - ДР 0116U000148, УДК 069(091)

28

Комплексне наукове вивчення та опрацювання музейних колекцій

13.61 Охорона пам'ятників історії і культури

13.05.20.0085/0419U004974

Андрусак Уляна Богданівна Принципи функціонально-планувальної реорганізації замкових комплексів на прикладі Івано-Франківської області: Дис...Кандидат архітектури/ Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова - Захищена; 1.-.-1.2019

УДК: 069.44

278 с. - Бібліогр.:361 назв

У дисертації досліджується актуальна проблема збереження та використання замкових комплексів (замків у сукупності з оточуючою забудовою й ландшафтом як складової історико-архітектурної цілісності) під нові функції. Отримав подальший розвиток науковий методичний підхід, згідно якого обґрунтовано алгоритм комплексної рейтингової оцінки впливу факторів на реорганізацію замкових комплексів, що обумовлює передумови нового функціонального використання об'єкту дослідження та визначення пам'яткоохоронних зон замкових комплексів, враховуючи зони візуального сприйняття об'єктів даного типу вздовж траєкторії туристичних маршрутів. Запропоновано принципи функціонально-планувальної реорганізації та практичні рекомендації щодо номенклатури об'єктів обслуговування, відповідно типам нового

функціонального пристосування замкових комплексів

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.07 Загальна педагогіка

14.05.20.0086/0219U100289

Інформаційно-технологічне забезпечення розвитку академічної обдарованості учнів ліцеїв на засадах синергетики.: Заключний звіт/Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України; Керівник Камишин Володимир Вікторович - ДР 0118U000252, УДК 37.02; 371

3

Теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити моделі і методи досягнення синергетичного ефекту в процесах розвитку академічної обдарованості старшокласників..

14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія

14.05.20.0087/0219U000442

Дидактичні засади реалізації педагогічних технологій в умовах профільного навчання.: Заключний звіт/Інститут педагогіки НАПН України; Керівник Васьківська Галина Олексіївна - ДР 0118U003355, УДК 373(091)

40

Теоретичне обґрунтування та розроблення дидактичних основ реалізації педагогічних технологій в умовах профільного навчання.

14.05.20.0088/0219U000453

Методика компетентісно орієнтованого навчання фізики в гімназії: Заключний

звіт/Інститут педагогіки НАПН України;
Керівник Непорожня Лідія Вікторівна - ДР
0118U003366, УДК 373(091)

15

Теоретично обґрунтувати і розробити
методику навчання фізики в гімназії на
засадах компетентнісного підходу.

14.05.20.0089/0219U000448

Методичні засади компетентнісно
орієнтованої історичної та громадянської
освіти в ліцеї: Заключний звіт/Інститут
педагогіки НАПН України; Керівник
Ремех Тетяна Олексіївна - ДР
0118U003361, УДК 373(091)

32

Обґрунтувати та розробити концептуальні
засади методики навчання історії,
правознавства та філософії в умовах
профільного навчання.

14.05.20.0090/0219U000441

Науково-методичне забезпечення
компетентнісно орієнтованого навчання
економіки та географічних курсів
економічного спрямування в гімназії та
ліцеї: Заклучний звіт/Інститут педагогіки
НАПН України; Керівник Назаренко
Тетяна Геннадіївна - ДР 0118U003354,
УДК 373(091)

15

Обґрунтувати зміст курсу економіки та
економіко-географічних курсів для
профільного та допрофільного навчання,
розробити навчально-методичне
забезпечення їх реалізації в дидактичному
процесі в гімназії та ліцеї.

14.05.20.0091/0219U000451

Методика компетентнісно орієнтованого
навчання української мови учнів ліцею на
рівні стандарту: Заклучний звіт/Інститут
педагогіки НАПН України; Керівник
Голуб Ніна Борисівна - ДР 0118U003364,
УДК 373(091)

21

Розробити компетентнісно орієнтовану
методику навчання української мови учнів
ліцею на рівні стандарту.

14.05.20.0092/0419U001575

Головко Ірина Олексіївна Розвиток
технічної освіти в Англії (1870-1914
роки):

Дис...к.пед.н./
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені
Володимира Винниченка - Захищена;
17.10.2019

УДК: 37(091)(4/9)

303 с. - Бібліогр.:290 назв

Об'єкт дослідження - система освіти в
Англії у 1870-1914 рр.; предмет
дослідження - особливості розвитку
технічної освіти в Англії у хронологічних
межах дослідження; мета дослідження: на
основі аналізу наукової літератури
встановити та схарактеризувати специфіку
розвитку технічної освіти в Англії у 1870-
1914 рр. та обґрунтувати можливості
творчого використання цього досвіду в
Україні; методи історико-педагогічного
дослідження: загальнонаукові - аналіз,
синтез, індукція, дедукція, узагальнення,
систематизація, порівняння; історико-
ретроспективний, теоретичний та
системно-структурний; історико-
генетичний; педагогічної інтерпретації;
наукова новизна дослідження: вперше у
вітчизняній науці представлено цілісний
аналіз проблеми технічної освіти в системі
навчальних закладів Англії в період з 1870
р. по 1914 р.; визначено та обґрунтовано
три етапи розвитку технічної освіти в
Англії у зазначений період (І етап: 1870-
1888; II етап: 1889-1899; III етап: 1900-
1914); вивчено і схарактеризовано
традиції, особливості організації та зміст
технічної освіти в різних типах шкіл Англії
в 1870-1914 рр.; виявлено спільні та
відмінні риси розвитку технічної освіти
Англії та України; подальшого розвитку в
дослідженні набули: суть і специфіка
функціонування сучасної системи
технічної освіти в Україні та
обґрунтування перспективних шляхів
використання історичного досвіду роботи
навчальних закладів технічного
спрямування Англії в Україні.

14.05.20.0093/0519U001195

Воровка Маргарита Іванівна Теорія і практика розвитку гендерної культури студентів вищих навчальних закладів України (60-ті роки ХХ - початок ХХІ століття).: Дис...д.пед.н./ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка - Захищена; 07.11.2019

УДК: 378(091)

565 с. - Бібліогр.:828 назв

Об'єкт дослідження - генеза розвитку гендерної культури студентів як педагогічної теорії та освітньої практики; предмет дослідження - процес становлення концептуальних основ теорії та практики розвитку гендерної культури студентів вищих навчальних закладів України в 60-х рр. ХХ - на початку ХХІ ст.; мета роботи - на основі узагальнення результатів історико-педагогічного аналізу розкрити і цілісно схарактеризувати генезу теорії та практики розвитку гендерної культури студентів вищих навчальних закладів України в контексті суспільно-політичних, соціально-економічних та соціально-культурних змін у 60-ті рр. ХХ - на початку ХХІ ст.; методи дослідження: загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, ретроспекція, порівняння); конкретно-наукові методи: історико-системний; історико-генетичний; історико-ретроспективний метод; історико-типологічний; проблемно-генетичний метод; наукова новизна - на основі комплексного аналізу різнопланових історико-педагогічних джерел цілісно та всебічно схарактеризовано розвиток гендерної культури студентів як соціокультурного та педагогічного феномену; визначено шляхи та засоби розвитку гендерної культури студентства України в досліджуваній період як через спеціально організовану педагогічну діяльність, так і через прихований навчальний план. Доведено, розвиток гендерної культури як спеціально організований педагогічний процес реалізується в діяльності вищих навчальних закладів України лише з початку ХХІ ст., проте через виміри

прихованого навчального плану трансляція цінностей гендерної культури відбувалась і ненавмисно, опосередковано, тому практика розвитку гендерної культури має набагато тривалішу історію, ніж відповідна теорія.

14.05.20.0094/0419U004834

Артюшенко Петро Петрович Розвиток науково-педагогічних шкіл із трудового навчання в Україні (кінець 70-х років ХХ ст. – початок ХХІ ст.): Дис...Кандидат педагогічних наук/ Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 373(091)

271 с. - Бібліогр.:312 назв

Дисертацію присвячено проблемі вивчення діяльності науково-педагогічних шкіл із трудового навчання в Україні в кінці 70-х років ХХ ст. – на поч. ХХІ ст. на основі цілісного історико-педагогічного аналізу. У роботі представлено авторську класифікацію таких шкіл на видатні, відомі й перспективні. Охарактеризовано зміст і методичний апарат навчального курсу «Наукові школи з трудового навчання в українській педагогіці», результати і напрями впровадження матеріалів дослідження в освітньому процесі вітчизняних закладів вищої освіти.

14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка

14.05.20.0095/0219U100320

Соціально-педагогічний супровід дітей із сімей вимушених переселенців: Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник Алексєнко Тетяна Федорівна - ДР 0118U003106, УДК 373.2.01

17

Науково-методичне забезпечення соціально-педагогічного супроводу дітей із сімей вимушених переселенців.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.05.20.0096/0219U100321

Методика формування у старшокласників готовності до захисту Вітчизни: *Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник Остапенко Олександр Іванович - ДР 0117U000167, УДК 373.1.02*

17

Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити зміст, форми і методи формування в старшокласників готовності до захисту Вітчизни у різних у різних типах загальноосвітніх навчальних закладів. Об'єкт дослідження - процес формування в старшокласників готовності до захисту Вітчизни у загальноосвітніх навчальних закладах. Предмет дослідження - педагогічні умови та методика формування в старшокласників готовності до захисту Вітчизни у загальноосвітніх навчальних закладах.

14.05.20.0097/0419U001602

Вахнова Альона Петрівна Формування культури здоров'я учнів старшої школи на уроках фізичної культури: *Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 29.10.2019*

УДК: 373.1.02:372.8

299 с. - Бібліогр.: 248 назв

Дисертацію присвячено пошуку шляхів підвищення ефективності формування культури здоров'я старшокласників шляхом корекції їх психоемоційного стану засобами психотехнічної спрямованості на уроках фізичної культури. Досліджено уявлення учнів 14-17 років про стан свого здоров'я і негативні чинники впливу на нього, а також ціннісні орієнтації, мотиви до занять фізичною культурою та зацікавленості культурою здоров'я, що дозволило підтвердити гіпотезу про те, що застосування психотехнічних вправ та ігор

у процесі фізичного виховання старшокласників має позитивний вплив на психічне і фізичне здоров'я, таким чином підвищуючи мотивацію до самовдосконалення і загальну культуру здоров'я. Визначено критерії сформованості культури здоров'я за показниками психоемоційної сфери (розвитку позитивних емоційних властивостей) у дітей старшого шкільного віку в процесі навчання психотехнічних вправ та ігор. Розроблено і теоретично обґрунтовано методику формування культури здоров'я учнів старшої школи із застосуванням психотехнічних ігор та вправ на уроках фізичної культури, доведено її ефективність з позиції змін у психоемоційній сфері школярів та динаміки показників адаптаційних і функціональних можливостей їх організму.

14.05.20.0098/0419U001657

Миколайко Володимир Валерійович Методичні засади реалізації продуктивного навчання фізики в закладах середньої освіти II ступеня: *Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 22.11.2019*

УДК: 373.1.02:372.8

246 с. - Бібліогр.: 332 назв

У дисертації вперше в умовах запровадження в закладах середньої освіти II ступеня компетентнісного підходу запропоновано методичні засади продуктивного навчання фізики, спрямованого на забезпечення сучасних вимог до результативної складової освітнього змісту. Вперше запропоновано методичну систему продуктивного навчання фізики, яка враховує інноваційні освітні процеси. Вперше запропоновано модель структури продуктивного навчання фізики, яка відображає побудову освітнього середовища, призначеного для цілеспрямованого формування організаційних, інтелектуальних і творчих умінь через засвоєння орієнтованих основ відповідних дій і набуття досвіду їх використання у різних видах навчального

пізнання. Вперше запропоновано використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу реалізації наскрізних змістових ліній ключових компетентностей на уроках фізики в закладах середньої освіти II ступеня. Вперше запропоновано навчально-методичний комплект "Фізика в закладах середньої освіти II ступеня: продуктивне навчання", який спрямований на розвиток пізнавальної самостійності, творчої активності і забезпечує ефективну реалізацію запропонованої методичної системи продуктивного навчання фізики.

14.29 Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія

14.05.20.0099/0419U001629

Голуб Алла Володимирівна Корекція порушення усного мовлення при дизартріях: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.11.2019

УДК: 376.3

192 с. - Бібліогр.:146 назв

У дисертації здійснено теоретико-методологічний, історичний та емпіричний аналіз проблеми у міждисциплінарному руслі та викладено його результати. Розкрито стратегію та тактику експериментального дослідження розвитку УМ дітей з дизартріями СДВ віку та визначено його концептуальні засади. Представлено багатофункціональну методику діагностики стану сформованості усного мовлення дітей старшого дошкільного віку при дизартріях. Обґрунтовано комплексну диференційовану методику формування та корекції порушення усного мовлення при дизартріях у дітей старшого дошкільного віку на засадах синергетично-емергентного підходу. Експериментально доведено доцільність, ефективність та науково-практичну значущість результатів дисертаційного дослідження.

14.05.20.0100/0419U001628

Берегова Марія Ігорівна Дидактико-практична підготовка майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах освітнього інклюзивного простору: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.11.2019

УДК: 376

235 с. - Бібліогр.:226 назв

У дисертації проаналізовано психолого-педагогічну літературу з проблем інклюзивної освіти; розкрито генезис понять "інклюзія", "інклюзивна освіта", "освітній інклюзивний простір", обґрунтовано професійно-компетентісну парадигму підготовки педагогів спеціальної та інклюзивної освіти. Визначено діагностичні критерії, показники та рівні сформованості дидактичних і практичних умінь і навичок майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах освітнього інклюзивного простору. Розроблено та експериментально перевірено ефективність методики дидактико-практичної підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах освітнього інклюзивного простору.

14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи

14.05.20.0101/0219U000520

Формування професійної мобільності фахівця соціально-педагогічної сфери в системі багатоступеневої підготовки: Заключний звіт/Ізмаїльський державний гуманітарний університет; Керівник Кічук Надія Василівна - ДР 0108U003295, УДК 378

46

Встановити психолого-педагогічну сутність феномену "професійна мобільність майбутнього фахівця" та визначити умови формування особистісно-професійної якості у системі багатоступеневої підготовки фахівця

14.05.20.0102/0219U001543

Теоретичні основи і технологія професійного розвитку науково-педагогічних працівників університетів в умовах інтеграції вищої освіти і науки: Заключний звіт/Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; Керівник Ярошенко Ольга Григорівна - ДР 0117U004112, УДК 378

32

Обґрунтувати теоретичні основи і розробити технологію професійного розвитку науково-педагогічних працівників університетів в умовах інтеграції вищої освіти і науки

14.05.20.0103/0419U001364

Тишик Ірина Сергіївна Формування професійної готовності майбутнього викладача історії до виховання міжетнічної толерантності студентів в процесі навчання в магістратурі.: Дис...к.пед.н./ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка - Захищена; 20.06.2019

УДК: 378.02:372.8

251 с. - Бібліогр.:211 назв

Об'єкт дослідження - процес професійної підготовки майбутніх викладачів історії; предмет дослідження - педагогічні умови формування професійної готовності майбутнього викладача історії до виховання міжетнічної толерантності студентів; метою дослідження є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічних умов формування професійної готовності майбутнього викладача історії до виховання міжетнічної толерантності студентів у процесі навчання в магістратурі; методи дослідження - теоретичні: аналіз, синтез, класифікація, систематизація й узагальнення наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених для уточнення сутності міжетнічної толерантності та професійної готовності майбутнього викладача історії до її виховання; емпіричні: вивчення й узагальнення досвіду професійної підготовки майбутніх викладачів історії, аналіз діяльності студентів у процесі

професійної підготовки, бесіди, анкетування, контрольні тести та завдання, контент-аналіз діагностичних робіт студентів; статистичні: метод експертних оцінок; шкалограмний аналіз за методикою Л. Гутмана; метод моделювання реальних педагогічних процесів за допомогою числових систем; описова статистика для обробки отриманих даних і встановлення наукової достовірності результатів дослідження; порівняння середніх значень за допомогою t-критерію Стьюдента для залежних і незалежних вибірок на базі програмного забезпечення MS Excel; графічні: для наочного ілюстрування та порівняння результатів експериментальної роботи у графічних зображеннях і табличних формах; наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягає у тому, що вперше визначено сутність поняття "професійна готовність майбутнього викладача історії до виховання міжетнічної толерантності студентів" визначено критерії (мотиваційний, знаннєвий, компетентнісний, рефлексивний), показники та охарактеризовано рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутнього викладача історії до виховання міжетнічної толерантності студентів; виокремлено, теоретично обґрунтовано й експериментально апробовано педагогічні умови, які забезпечують ефективність формування досліджуваної готовності у процесі магістерської підготовки

14.05.20.0104/0419U001363

Волошина Ольга Сергіївна Підготовка вчителя початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій.: Дис...к.пед.н./ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка - Захищена; 20.06.2019

УДК: 378.02:372.8

288 с. - Бібліогр.:275 назв

Об'єкт дослідження - процес професійної підготовки учителя початкових класів; предмет дослідження - педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя початкових класів до оцінювання іншомовної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій; мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність педагогічних умов підготовки майбутніх вчителів початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій; методи дослідження: аналіз літератури, навчальних програм, порівняння та узагальнення теоретичних та емпіричних даних, змісту та структури підготовки майбутніх вчителів початкових класів, педагогічний експеримент, систематичні спостереження, бесіди, анкетування, тестування, узагальнення педагогічного досвіду, систематизація та узагальнення матеріалів, метод експертних оцінок, моделювання, ранжування; методи математичної статистики, графічні; наукова новизна - вперше теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено результативність педагогічних умов підготовки майбутніх учителів початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій; систематизовано педагогічний інструментарій управління процесом підготовки майбутніх учителів початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій. Конкретизовано поняття "готовність майбутнього учителя початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій".

14.05.20.0105/0419U001418

Данильчук Оксана Миколаївна
Методика організації самостійної роботи студентів економічних спеціальностей у процесі

професійно орієнтованого навчання математики: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 01.07.2019

УДК: 378.02:372.8

295 с. - Бібліогр.:222 назв

Дисертація присвячена проблемі організації самостійної роботи студентів економічних спеціальностей у процесі професійно орієнтованого навчання математики. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження визначено та обґрунтовано принципи організації самостійної роботи студентів (мотивації, індивідуалізації, активізації навчання, диференційованої реалізованості, професійної спрямованості, реалізації міжпредметних зв'язків). Удосконалено види та форми самостійної роботи студентів з математики, прийоми використання засобів навчання, умови забезпечення оптимального поєднання аудиторної та позааудиторної роботи на засадах компетентнісного підходу. Доведено, що ефективна самостійна робота у процесі професійно орієнтованого навчання математики є проявом високого рівня організації навчальної діяльності та зумовлюється індивідуально-психологічними якостями студента як її суб'єкта. Розроблено і науково обґрунтовано модель організації самостійної роботи студентів у процесі навчання математики у закладах вищої освіти та її навчально-методичне забезпечення на різних етапах навчання. Дидактичний комплекс забезпечення самостійної роботи представлено задачними та комп'ютерними дидактичними ресурсами, використання яких пропонується для вироблення потреби до самоосвіти та самовдосконалення, формування професійної компетентності майбутніх економістів. Обґрунтовано, що подана модель покликана забезпечити послідовну системну підготовку висококваліфікованого фахівця. Експериментально перевірено ефективність запропонованої методики організації самостійної роботи студентів у процесі навчання математики, що дало

зможу підвищити якість їх математичної освіти, а також сприяти продуктивній самостійній навчально-пізнавальній діяльності майбутніх економістів у процесі вивчення інших навчальних дисциплін.

14.05.20.0106/0419U001410

Гривкова Олена Яківна Професійна підготовка учителів на засадах гендерної педагогіки в університетах Німеччини.: Дис...к.пед.н./ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України - Захищена; 01.07.2019

УДК: 378.02:372.8

418 с. - Бібліогр.:494 назв

У дисертації здійснено цілісний порівняльно-педагогічний аналіз професійної підготовки учителів на засадах гендерної педагогіки в університетах Німеччини. Проаналізовано провідні теоретичні ідеї професійної підготовки учителів на засадах гендерної педагогіки у німецьких університетах. Схарактеризовано понятійно-категоріальний апарат дослідження. Проаналізовано стан дослідження гендерної проблематики у педагогічній теорії. Висвітлено положення гендерно-орієнтованого підходу як наукової методології. Схарактеризовано основні компоненти гендерної компетентності майбутнього вчителя. Визначено напрями імплементації гендерно-орієнтованого підходу у сферу педагогічної освіти Німеччини. Здійснено аналіз організаційних та змістових аспектів професійної підготовки учителів на засадах гендерної педагогіки у німецьких університетах. Схарактеризовано форми і методи професійної підготовки вчителів у Німеччині на основі гендерної педагогіки.

14.05.20.0107/0419U001411

Гатеж Наталія Василівна Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури учнів закладу загальної середньої освіти.: Дис...к.пед.н./ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені

Івана Зязюна НАПН України - Захищена; 01.07.2019

УДК: 378.02:372.8

353 с. - Бібліогр.:285 назв

У дисертації вперше здійснено цілісний аналіз проблеми підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури учнів у педагогічній теорії та практиці. Визначено структуру підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури учнів. Виокремлено критерії, показники та виявлено рівні готовності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури учнів. Теоретично обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури учнів, розроблено етапи їх реалізації. Здійснено розробку навчально-методичного забезпечення підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до виховання естетичної культури школярів у процесі практичної підготовки.

14.05.20.0108/0419U001441

Чхало Оксана Миколаївна Методика навчання аналітичної хімії студентів фармацевтичних спеціальностей з використанням інформаційних технологій: Дис...к.пед.н./ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця - Захищена; 04.07.2019

УДК: 378.02:372.8

348 с. - Бібліогр.:361 назв

У дисертації вперше на основі комплексного наукового аналізу освітнього процесу в сучасних медичних (фармацевтичних) закладах вищої освіти (М(Ф)ЗВО) теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність методики навчання аналітичної хімії студентів фармацевтичних спеціальностей з використанням інформаційних технологій (ІТ). Обґрунтовано й розроблено модель реалізації методики навчання аналітичної хімії студентів фармацевтичних спеціальностей з використанням ІТ, що

включає цільовий, організаційно-педагогічний, змістово-технологічний, діагностичний, результативний компоненти. Ефективність розробленої методики навчання аналітичної хімії студентів фармацевтичних спеціальностей з використанням ІТ перевірено експериментально. Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес з професійної підготовки студентів фармацевтичних спеціальностей М(Ф)ЗВО України.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.05.20.0109/0519U001177

Толочко Світлана Вікторівна Теоретичні й методичні засади формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти: Дис...д.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.10.2019

УДК: 377.4

574 с. - Бібліогр.:695 назв

Уперше науково обґрунтовано теоретичні й методичні засади формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти. Розроблено та експериментально перевірено систему формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Представлено авторське трактування понять "формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті" та "синергетика науково-методичної компетентності викладачів". Визначено структуру науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Установлено системоутворюючу роль наукових шкіл у створенні й реалізації освітніх і дослідницьких програм підготовки, професійного розвитку та формування науково-методичної компетентності викладачів. Досліджено

особливості та вдосконалено зміст, форми і методи формування науково-методичної компетентності за класифікаційними ознаками професіограм викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Розроблено діагностичний інструментарій для оцінювання рівнів сформованості науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Доведено ефективність системи формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті.

14.05.20.0110/0519U001198

Бордюг Наталя Сергіївна Теоретичні і методичні основи підготовки фахівців природоохоронної галузі до екологічного моніторингу у системі післядипломної освіти: Дис...д.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 07.11.2019

УДК: 377.4

472 с. - Бібліогр.:485 назв

У дисертації вперше розроблено та теоретично обґрунтовано теоретичні та методичні основи підготовки фахівців природоохоронної галузі з екологічного моніторингу у системі післядипломної освіти. Розроблено концепцію системи підготовки фахівців природоохоронної галузі до екологічного моніторингу в післядипломній освіті в синергетичній взаємодії цільової, методологічно-організаційної, професійно-розвивальної, результативної підсистем. Розроблено та експериментально перевірено структурно-функціональна модель формування та розвитку професійної компетентності фахівців природоохоронної галузі з екологічного моніторингу зі цільовим, концептуальним, змістовним, операційно-діяльнісним, контрольним-регулятивним, результативно-діагностичним компонентами, яка ґрунтується на системному, синергетичному, компетентністному, особисто-діяльнісному підходах. Представлено авторське бачення дефініції "підготовка фахівців природоохоронної галузі до екологічного моніторингу у

післядипломній освіті", "професійна компетентність фахівців природоохоронної галузі з екологічного моніторингу". Набули подальшого розвитку освітні, освітньо-наукові програми підготовки майбутніх фахівців і професіоналів, підвищення кваліфікації та стажування здобувачів післядипломної освіти; системи формування професійної компетентності фахівців природоохоронної галузі з екологічного моніторингу в контексті системно-синергетичного підходу; навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців з екологічного моніторингу як складова частина формування професійної компетентності.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.05.20.0111/0419U001565

Лисенко Олена Анатоліївна Професійна підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти Ірландії.: Дис...к.пед.н./ Київський національний лінгвістичний університет - Захищена; 16.10.2019

УДК: 37(4/9)

346 с. - Бібліогр.:600 назв

У дисертації проаналізовано стан дослідження проблеми професійної підготовки вчительських кадрів у педагогічній теорії, схарактеризовано базові поняття розвідки, з'ясовано суспільно-політичні, соціально-економічні, історико-педагогічні чинники становлення й розвитку педагогічної освіти Ірландії. Унаслідок аналізу розбудови педагогічної освіти Ірландії розроблено авторську періодизацію її розвитку. В роботі обґрунтовано особливості триступеневої організації та змісту професійної підготовки педагогічних і науково-педагогічних кадрів Ірландії. Розглянуто еволюцію розробки ірландської Національної програми вступу до професії, визначено особливості змісту й умов виконання сучасних державних програм вступу до професії для педагогічних

працівників початкових і середніх шкіл. З'ясовано, що ЗВО, а також Центри освіти і практичної підготовки мають власні програми вступу до професії, менторської допомоги, розроблені для сприяння молодим фахівцям у їх фаховому вдосконаленні. Доведено, що професійні об'єднання ірландських педагогів є активними учасниками процесу реформування педагогічної освіти країни всіх ступенів. З'ясовано можливості використання прогресивних ідей ірландського досвіду в реформуванні системи педагогічної освіти України.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.05.20.0112/0419U001658

Сокур Анна Володимирівна Готовність до пробачення як особистісний ресурс успішності подолання життєвих ускладнень.: Дис...к.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 22.11.2019

УДК: 159.9

169 с. - Бібліогр.:374 назв

На підставі теоретичного і практичного дослідження феномену готовності до пробачення доведено доцільність концептуалізації готовності до пробачення як особистісного ресурсу стресоподолання, а процесу пробачення - як багатофункціональної копінг-стратегії. Визначено вірогідні механізми зв'язку готовності до пробачення з успішністю подолання життєвих ускладнень. Обґрунтовано можливість розглядати витоки готовності до пробачення у психологічній зрілості. У результаті порівняння груп досліджуваних з різними рівнями готовності до пробачення встановлено, що досліджувані з більш високим рівнем готовності до пробачення характеризуються більш високим рівнем застосування стратегії планування рішення проблеми, позитивної переоцінки та

проактивного подолання складних ситуацій, а також більш низьким рівнем застосування емоційно-орієнтованої копінг-стратегії, дистанціювання, прийняття відповідальності, втечі-уникнення та самоінвалідації. Досліджувані з більш високим рівнем готовності до пробачення характеризуються більш високими показниками безперервності психічного здоров'я та різних видів благополуччя: психологічного, суб'єктивного та соціального.

15.05.20.0113/0519U001214

Чухраєва Ганна Вікторівна Теорія і практика психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України: Дис...д.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 22.11.2019

УДК: 159.9

481 с. - Бібліогр.:363 назв

Дисертація присвячена дослідженню психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України. Автором розроблено концепцію психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності поліції з науково-теоретичних позицій психології з усіма її складовими: теоретико-методологічним обґрунтуванням данного аспекту, емпіричним дослідженням, метою, завданнями, об'єктом дослідження, основними складовими етапами - професійної орієнтації, професійного психологічного і психофізіологічного відбору, психологічного супроводу, результативністю і ефективністю. Розроблено і запропоновано системно-поліархічну модель системи психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності поліцейських, яка розкриває сутність концепції психологічного забезпечення і надає її загальне уявлення. Розроблена комплексно-цільова програма психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України, що надає можливість для

інтегрування і систематизації її складових, що дозволяє покращити її функціонування. Аналіз існуючого психологічного забезпечення Національної поліції України дозволив виявити прогалини її організації та запропонувати способи їх усунення у вигляді створення і практичної реалізації нової комплексно-цільової програми становлення психологічного забезпечення працівників Національної поліції України. Ця система являє собою багатокomпонентний динамічний процес та системне психологічне явище, яке має концептуальні, процесуальні та організаційно-методичні особливості. Дістали розвитку та були розкриті гносеологічні, психологічні, гуманістичні аспекти становлення професійної діяльності працівників Національної поліції України, охарактеризована складна соціально-економічна ситуація в країні, що вимагає принципово нових підходів вирішення проблем діяльності працівників Національної поліції України для захисту інтересів громадян та суспільства в цілому. Доведено роль та вплив психологічних особливостей працівника поліції з оперативно-розшуковою функцією діяльності в реалізації професійної діяльності. Емпірично досліджені професійно важливі психологічні якості, необхідні для успішної професійної діяльності працівників поліції і здійснено їх класифікацію. Проаналізовано існуючі на сьогодні всі етапи психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності поліції та визначено, що вони є однаково значущими в системі психологічного забезпечення працівників поліції. Доведено значущість принципів концептуального психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності поліції для підвищення ефективності і результативності їх роботи.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.05.20.0114/0519U001210

Антоненко Тетяна Леонардівна
Психологічні засади становлення ціннісно-сислової сфери особистості майбутнього фахівця.: Дис...д.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 14.11.2019

УДК: 159.922; 159.922.6; 159.923

453 с. - Бібліогр.:649 назв

Розкрито сутність концептів "цінність", "смысл", "ціннісно-смыслова сфера особистості" у філософському та психологічному дискурсах. Обґрунтовано струк-турно-рівневу модель ціннісно-смыслової сфери особистості майбутнього фахівця, яка представлена в єдності та взаємозв'язку таких компонентів, як духовність, цінності, ціннісні орієнтації, особистісні смысли, переживання, ідеали, установки та відповідних рівнів - дорефлексивний та когнітивно-рефлексивний рівні. Визначено роль ідеалу як смыслоутворювального чинника становлення ціннісно-смыслової сфери особистості, психологічні детермінанти та механізми становлення ціннісно-смыслової сфери особистості майбутнього фахівця, схарактеризовано основні прин-ципи досліджуваного процесу. Розкрито феноменологічний та герменевтичний ракурси становлення ціннісно-смыслової сфери особистості майбутнього фахівця. За результатами експериментальної верифікації психологічних засад становлення ціннісно-смыслової сфери особистості майбутніх фахівців доведено наявність низьких коефіцієнтів кореляцій між показниками глибинних духовно-моральних цінностей і соціально-рольових позицій майбутніх фахівців, існування зв'язків між глибинними емоційно-ціннісними структурами ціннісно-смыслової сфери і соціальними цінностями, представленими в "актуальному Я" майбутнього фахівця. Розроблено структурно-функціональну модель та програму становлення ціннісно-смыслової сфери особистості майбутнього фахівця, визначено технології, форми та методи реалізації завдань програми, яка передбачала опору на цінності "Я" і "краса", цінності сім'ї у формуванні ідеалів майбутнього фахівця; цілеспрямовану

роботу щодо актуалізації соціально-рольових позицій майбутнього фахівця з метою підвищення їхніх зв'язків із показниками глибинних духовно-моральних цінностей; актуалізацію цінностей професійного образу світу.

15.05.20.0115/0519U001209

Павелків Віталій Романович Психогенеза агресивної та деструктивної поведінки підліткових субкультурах: Дис...д.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 14.11.2019

УДК: 159.922; 159.922.6; 159.923

360 с. - Бібліогр.:460 назв

У дисертації подані результати дослідження несприятливих тенденцій, що виникають у розвитку особистості у період середнього та старшого підліткового віку під впливом дії деструктивного поля молодіжних субкультур негативного спрямування. Обговорюються питання підвищення рівня агресивності та деструктивності підлітків як наслідку процесів групової ідентифікації та прийняття негативних цінностей певного субкультурального простору. Встановлено, що сучасні підлітки обізнані з основними напрямками молодіжних субкультуральних рухів, здатні диференціювати носіїв субкультуральних груп за зовнішніми, поведінковими, ціннісно-смысловими ознаками, при цьому більшість із них зупиняються на стадії загальної поінформованості. У субкультуральний простір заглиблюється близько третини підлітків. Доведено, що участь підлітків у молодіжних спільнотах негативного спрямування є предиктором формування їх психологічної готовності до агресивно-деструктивної поведінки, зростання кількості ірраціональних самовиявів, послаблення критичності в оцінюванні реальних вчинків та намірів, руйнуванні соціально-ціннісних установках та морального становлення. Встановлено, що ефективним шляхом запобігання процесам інтеріоризації деструктивних та агресивних форм інгрупової субкультуральної поведінки, як

зразків для побудови поведінкових програм, є залучення підлітків до участі у розвивально-корекційних заходах, спрямованих на формування морально-етичної відповідальності, асертивності, критичності у сприйнятті групових норм та формуванню бажання покращувати життєдіяльність спільноти.

15.05.20.0116/0419U001642

Сабліна Наталія Володимирівна
Особистісні чинники адаптації до навчання студентів медичного коледжу.: Дис...к.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 14.11.2019

УДК: 159.922; 159.922.6; 159.923

177 с. - Бібліогр.:307 назв

Дисертацію присвячено проблемі дослідження адаптації студентів медичного коледжу з урахуванням специфіки впливу на цей процес особистісних чинників. У роботі: - обґрунтована дослідницька модель вивчення особистісних чинників адаптації навчання у медичному коледжі, яка передбачає виділення кількісних та якісних характеристик адаптації, врахування зовнішніх та внутрішніх її чинників; - визначено особливості динаміки адаптації до навчання студентів медичного коледжу, статеві особливості діагностичних показників їхніх особистісних якостей та адаптованості до навчання; - з'ясовано, що найбільш інформативними особистісними чинниками адаптації до навчання студентів медичного коледжу є три показники інтернальності (інтернальність в області невдач; стосовно здоров'я і хвороби; загальна інтернальність), та 6 показників, отриманих за методикою діагностики психічного розвитку (впевненість у собі, високий самоконтроль, товарищескість, експресивність, дипломатичність та інтелект). На основі отриманих даних розроблені комплекс заходів спрямованих на підвищення рівня адаптованості до навчання студентів медичного коледжу та корекційна програма, спрямована на попередження в

них розладів адаптації. В адаптивно-розвивальній програмі корекційних заходів сформульовано основні принципи, етапи проведення, цілі та засоби, оцінено її ефективність під час апробації в практичній діяльності. Отримані в ході емпіричного дослідження результати підтвердили висунуту на початку гіпотезу.

15.81 Прикладна психологія

15.05.20.0117/0219U001013

Управління психо-травмуючими спогадами. Розгляд ролі меморіальних церемоній прощання: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Цокота Вікторія Ризванівна - ДР 0117U006423, УДК 159.9:355.01

61

Дослідити перебудову ідентичності та спогадів, пов'язаних з потенційно травматичними подіями, які долають під час збройних конфліктів, для того щоб сприяти розумінню процесу соціальної підтримки та обмежити повторення психо-травмуючих симптомів

15.05.20.0118/0419U001542

Аль-Мраят Олена Борисівна Особливості формування графо-моторних навичок у молодших школярів з аутизмом: Дис...к.психол.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 08.10.2019

УДК: 159.9:...

235 с. - Бібліогр.:361 назв

За результатами здійсненої багатовекторної нейропсихологічної діагностики доведено, що причинами труднощів оволодіння ГМН є недостатньо сформована в учнів з аутизмом складноорганізована сенсомоторна база та різні види програмування, регулювання і контролю графо-моторної діяльності. Розроблена, обґрунтована і здійснена експериментально-дослідна апробація запропонованого алгоритму інтенсифікації

процесу формування ГМН забезпечила максимально можливе усунення дефіциту і/або корекції дисфункції блоків мозкової організації та інтенсифікацію процесу поетапного формування ГМН в учнів з аутизмом. Спеціальні методики письма розроблялися з урахуванням виявлених труднощів переходу від характерної для більшості учнів з аутизмом розчленованої цілісності до її симультанного об'єднання. Результати узагальнення отриманих експериментальних матеріалів доводять, що запропонована комплексна програма корекційно-розвиваючої роботи позитивно вплинула на стан операціонального і практично всіх компонентів регулюючої системи молодших школярів з аутизмом.

15.05.20.0119/0419U001541

Буйняк Мар'яна Геннадіївна Формування психологічної готовності вчителів до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами: Дис...к.психол.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 08.10.2019

УДК: 159.9:...

322 с. - Бібліогр.:222 назв

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі формування психологічної готовності педагогів закладів загальної середньої освіти до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. Проаналізовано стан проблеми у загальній та спеціальній психолого-педагогічній літературі, узагальнено сутність поняття "психологічна готовність вчителів закладів загальної середньої освіти до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами"; обґрунтовано структуру психологічної готовності вчителів до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, визначено показники, критерії та рівні її сформованості; розроблено, апробовано та підтверджено ефективність тренінгової програми, спрямованої на формування психологічної готовності педагогів закладів загальної середньої освіти до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами;

доведено позитивний вплив психологічної готовності вчителя на соціально-психологічний клімат в інклюзивному класі та соціальний статус учнів з особливими освітніми потребами у ньому

15.05.20.0120/0419U001603

Цимбал Інна Валеріївна Психологічні особливості навчання студентів технічних спеціальностей роботі з іншомовними науковими текстами.: Дис...к.психол.н./ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України - Захищена; 29.10.2019

УДК: 159.9:37.015.3

270 с. - Бібліогр.:288 назв

У роботі проаналізовані основні психолого-педагогічні підходи до проблеми читання наукових текстів іноземною мовою. Проаналізовано чинники, які впливають на розвиток читацької компетенції студентів технічних спеціальностей. Досліджено психологічну структуру навчання роботі з іншомовними науковими текстами, що включає мотиваційний, когнітивний, операційний та емоційно-вольовий компоненти. Обґрунтовано та апробовано програму підвищення ефективності навчання студентів технічних спеціальностей роботі з іншомовними науковими текстами, доведено ефективність її використання у навчальному процесі закладів вищої технічної освіти.

15.05.20.0121/0419U001646

Сардарзаде Сурена Взаємодія когнітивних та емоційних схем у осіб з тривожними, депресивними та спричиненими стресом розладами: Дис...к.психол.н./ Інститут психології ім. Г. С. Костюка Академії педагогічних наук України - Захищена; 15.11.2019

УДК: 159.9:61

203 с. - Бібліогр.:147 назв

Дослідження присвячено аналізу ролі когнітивних та емоційних схем у поясненні стресу, депресії та тривоги. Стрес, депресія і тривожність є одними з найбільш поширених психологічних

проблем, які, якщо вони мають гострий і тривалий характер, можуть призвести до надмірного використання медичних послуг і навіть непрацездатності. Спираючись на теорію емоційних та когнітивних схем, психічна проблема/шкода, спричинена утворенням і стабілізацією цих схем, а також моделі мислення і звичної поведінки, які є дуже узагальненими і всеохоплюючими, і визначають тип уразливості. Результати дослідження показують, що люди з високими показниками стресу, депресії та тривоги мають однакові емоційні схеми провини та контрольованості, які можуть бути зумовлені впливом когнітивних схем під час аналізу та прийняття особою різних життєвих ситуацій. Особи з високим рівнем стресу та тривоги мали високі показники у когнітивних схемах "безкомпромісні стандарти/гіперкритичність", а у людей з високим рівнем депресії спостерігалися когнітивні схеми "залишення/нестабільності". Дослідження спрямоване на підвищення ефективності роботи психотерапевта шляхом визначення ранніх дезадаптивних схем та емоційних схем. Їх ідентифікація є дуже важливою складовою як психологічної діагностики схильності до депресивних та тривожних розладів, так і їх терапії, оскільки пропонується заміна дезадаптивних схем їх більш конструктивним варіантом. Це сприятиме подоланню відповідних розладів методом когнітивно-поведінкової терапії. Своєчасне виявлення когнітивних та емоційних схем може зменшити рівень дисфункцій в особистому та професійному житті клієнтів.

15.05.20.0122/0419U001645

Пилипчук Людмила Станіславівна
Особистісні чинники взаємодії медичних сестер з пацієнтами в умовах стаціонарного лікування: Дис...к.психол.н./ Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України - Захищена; 15.11.2019

УДК: 159.9:61

206 с. - Бібліогр.:212 назв

Дисертацію присвячено дослідженню особистісних якостей медичних сестер, що зумовлюють ефективну лікувальну взаємодію з пацієнтами в умовах стаціонарного лікування. У роботі проведено аналіз наукових робіт, присвячених особистісним якостям людини, лікувальній взаємодії, етико-деонтологічним аспектам лікувального процесу. У роботі проведено порівняння загальних уявлень медичних сестер і пацієнтів про особистісні якості, що забезпечують їх ефективну взаємодію, визначено ступінь їх узгодженості. Розглянуто специфіку уявлень медичних сестер про якості, що забезпечують взаємодію з пацієнтом, досліджено їх у динаміці. Вивчено мотивацію, задоволеність професією, цінності та емоційну спрямованість медичних сестер у період навчання. Виявлено наявність взаємозв'язку ціннісно-мотиваційної сфери особистості медичних сестер з соціальними уявленнями про значущі якості особистості, що забезпечують взаємодію з пацієнтом. Розроблено науково обґрунтовану модель розвитку професійно значущих особистісних якостей медичних сестер, спрямовану на оптимізацію їх особистісних якостей. Створено психологічну тренінгову програму, спрямовану на оптимізацію особистісних якостей медичних сестер та доведено її ефективність.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.21 Загальне

МОВОЗНАВСТВО

16.05.20.0123/0219U000510

Україна і сучасний світ: міжмовний та міжкультурний діалог: Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Голубовська Ірина Олександрівна - ДР 0116U004823, УДК 81-13

Визначити вектори розвитку мовнокультурних процесів в сучасній Україні у їх світовій проекції, розробити теоретико-методологічні моделі сучасних компаративістичних досліджень, окреслити стратегічні напрямки розвитку перекладознавства у міжкультурному діалозі "Україна та сучасний СВІТ", провести лінгвальну параметризацію нової медіасфери України, дослідити технології ідентифікації, викриття та нейтралізації інформаційних фальсифікатів у медіапросторі, у межах розбудови Корпусу української мови як системи підкорпусів для сучасних гуманітарних досліджень, удосконалити лінгвістичне та програмне забезпечення автоматичного синтаксичного і семантичного аналізу тексту української мови.

16.05.20.0124/0419U001266

Микуляк Ольга Василівна Етнолінгвальні особливості міжкультурного дискурсу (на матеріалі німецькомовної літератури мігрантів): Дис...к.філол.н./ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 17.05.2019

УДК: 81'27

224 с. - Бібліогр.:294 назв

У результаті дослідження етнолінгвальних особливостей міжкультурного дискурсу в текстах німецькомовної літератури мігрантів проаналізовано культурно марковані одиниці, зокрема, етнореалії, прецедентні феномени та стереотипи, які засвідчують наявність взаємозв'язку мови і культури, що, своєю чергою, передбачає діалог культур при міжкультурній комунікації, яка відбувається не завжди успішно внаслідок помилок, викликаних лінгвокультурною інтерференцією, тобто мовними та позамовними розбіжностями у мовленні комунікантів різних лінгвокультур через контактування мов, що провокує комунікативні невдачі. Виокремлено етнореалії-антропоніми, етнореалії-топоніми, етнореалії-історизми та етнографічні реалії. Найчисельнішою групою етнореалій є етнографічні реалії. Можливість використання в курсах з

лексикологія та стилістика німецької мови, лінгвокраїнознавство. Сфера вживання - вища школа.

16.05.20.0125/0419U001264

Славінська Марина Сергіївна Лексико-семантичні сугестогени соціальної реклами: психолінгвістична інтерпретація: Дис...к.філол.н./ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 17.05.2019

УДК: 81'33

292 с. - Бібліогр.:371 назв

Дисертаційне дослідження присвячено аналізу лексико-семантичних сугестогенів соціальної реклами у психолінгвістичному аспекті. Визначено специфіку і сутність соціальної реклами, виокремлено базові концепти та семантичнодомінантислоганівсоціальної реклами. Проведено асоціативний експеримент з ключовими словами соціальної реклами, інтерпретований з урахуванням гендерних, вікових та фахових характеристик респондентів. Визначено стратегії і тактики впливу соціальної реклами. Можливість використання - курси з сучасної української мови, курси з стилістики, комунікативна лінгвістика, сугестивної лінгвістики. Сфера вживання - вища школа.

16.05.20.0126/0419U001267

Рогач Юлія Іванівна Засоби реалізації полікодовості в англomовному газетному дискурсі (на матеріалі друкованої преси Австралії): Дис...к.філол.н./ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 17.05.2019

УДК: 81'27

378 с. - Бібліогр.:382 назв

У дисертації розглянуто засоби реалізації полікодовості в англomовному газетному дискурсі Австралії. Зауважено, що диференційними ознаками сучасного газетного дискурсу є стійке тяжіння до комерціалізації медійної інформації, превалювання розважальних матеріалів над фактичними, основну частину яких

становлять різножанрові рекламні повідомлення і тексти, а також тенденція до економії мовних засобів та візуалізації інформації. Використання невербальних засобів дає змогу трансформувати, кодувати зміст повідомлення, унаочнювати інформацію, ставити необхідні акценти, що, у свою чергу, спричиняє маніпуляцію свідомістю споживачів. Серед основних засобів реалізації полікодовості в австралійському газетному дискурсі виділено вербальні засоби та невербальні. Лексико-синтаксичний аналіз вербальних засобів показав, що найуживанішими є прості речення, вжиті в дійсному та наказовому способах, і прості питальні речення; на лексико-морфологічному рівні превалює національно забарвлена лексика, усічення, субституція, а також повтори, гра слів, римування. Можливість використання в курсах з комунікативної лінгвістики, лінгвокраїнознавство. Сфера вживання - вища школа.

16.41 Мови світу

16.05.20.0127/0419U004990

Кравченко Одарка Олександрівна Китайський молодіжний сленг в Інтернет-комунікації: структурно-семантичний, лінгвокультурний та лінгвопрагматичний аспекти.: Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 811.1/.8

259 с. - Бібліогр.:392 назв

Дисертацію присвячено дослідженню особливостей функціонування молодіжних сленгізмів у контексті тих трансформаційних процесів, які характерні для лексики і граматики інтернетівської субмови молодіжного спілкування, а також динаміці змін традиційної культурної семантики, зумовленої особливим модусом і мовним кодом спілкування в Інтернеті. Продемонстровано, що використання китайською молоддю цифрових комбінацій базується на принципі омофонічної близькості вихідного

ієрогліфа до звучання відповідної цифри. При цьому традиційна культурна семантика, закріплена за цифрами в китайській лінгвокультурі, руйнується, замінюється новою, часто-густо пейоративно забарвленою. В результаті вживання стилістично знижених сленгізмів у сучасному молодіжному гендерно маркованому Інтернет-дискурсі виявлено семантичну трансформацію таких усталених культурних реалій, як «зелений чай» (绿茶), «червоний чай» (红茶), «чай Лун Цзин» (龙井茶), «чай Пуер» (普洱茶), «деревний гриб Муер» (木耳), «богиня милосердя Гуаньїнь» (观音).

16.05.20.0128/0419U004987

Сахно Богдана Юріївна Синтаксичні одиниці експресивного вираження в українському прозовому тексті (ідіостилістичний аспект): Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 811.1/.8

182 с. - Бібліогр.:240 назв

Дисертацію присвячено вивченню мовної експресивності, представленої одиницями синтаксичного рівня мови. Досліджено структурно композиційні, функціонально стилістичні особливості та комунікативно прагматичний потенціал синтаксичних одиниць, а саме незакінчених речень, парцельованих речень та речень із повтором, – конструкцій, сформованих за принципом мовної надлишковості та мовної компресії, які покликані найповніше реалізувати експресивну функцію мови в тексті. З'ясовано й описано особливості функціонування та виняткову стилістичну роль зазначених синтаксичних експресем у прозових текстах сучасних українських авторів Ю. Винничука, А. Багряної та Д. Матіяш. Проаналізовано способи вираження експресивного значення синтаксичних одиниць шляхом залучення експресивно значущих одиниць інших мовних рівнів: фонетичного, лексичного та фразеологічного. Простежено структурно

композиційні та художньо естетичні особливості організації таких одиниць у системі експресивних єдностей досліджуваних текстів сучасних українських авторів.

16.05.20.0129/0419U004989

Кучеренко Аліна Олександрівна Мова постфольклору в арабському медіадискурсі: соціолінгвістичний вимір.: Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 811.1/.8

287 с. - Бібліогр.:238 назв

Дисертацію присвячено аналізу мовного варіювання в арабському медіадискурсі. Зокрема здійснюється спроба встановити основні лінгвістичні характеристики постфольклору в інтернет-просторі з огляду на диглосію та білінгвізм в арабському світі. У рамках висвітлення наукової проблеми соціолінгвістики, пов'язаної зі зміною узусу під впливом сучасних технологій та глобалізаційних процесів, охарактеризовано явище арабського постфольклору в різних інтернет-спільнотах. Застосовано комплексний підхід, який урахував екстра- та інтралінгвістичні чинники вибору мовного коду учасниками різних фольк-груп. Виявлено, що мова постфольклору відображає використання всіх наявних різновидів арабської мови. Однак їх застосування часто супроводжується вкрапленнями з молодіжного та інтернет-жаргонів, що є свідченням поживлення міжмовних та міжкультурних контактів у медіапросторі.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВ СТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ

17.09 Історія літератури

17.05.20.0130/0519U001794

Свириденко Оксана Михайлівна Епістолярій українських письменників-романтиків: проблематика, жанрові особливості та поетика.: Дис...Доктор філологічних наук/ Київський університет імені Бориса Грінченка - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 821(091)

481 с. - Бібліогр.:658 назв

У дисертації вперше здійснено системно-цілісне дослідження епістолярію українських письменників-романтиків у контексті теорії і практики романтизму в Україні. Доведено, що становлення української романтичної епістолярної традиції відбувалося як під дією новочасних західноєвропейських віянь, так і під впливом тих усталених звичаїв, що мали місце в національній епістолярній спадщині попередніх епох. Зазначається, що процеси деканонізації та синтезу жанрів, які мали місце в добу романтизму, стосувалися і безпосередньо листа. Це призвело до появи в добу романтизму низки різновидів та модифікацій цього жанру. Зокрема, продуктом жанрових сумішей та жанрової дифузії стали епістолярна публіцистика, лист-тревелог, лист-наукова стаття, лист-проповідь, лист-сповідь. Констатовано, що специфіка епістолярної спадщини українських романтиків на рівні проблематики полягає в тому, що провідне місце в ній посідає суспільно-політичний дискурс. Зазначається, що в листах українських романтиків наскрізною також є екзистенційна проблематика. При цьому у своїх кореспонденціях останні демонструють поєднання філософської екзистенційності та глибокої релігійно-християнської духовності, виступаючи предтечами християнського екзистенціалізму. Художня специфіка епістолярного доробку митців-романтиків виводиться зі специфіки романтизму як самобутнього літературного напрямку. Доведено, що, естетизуючи такий маргінальний жанр як лист, вони

максимально охудожнюють його. Будучи прихильниками принципу абсолютної свободи творчості, романтики розглядали епістолярну практику як простір для апробації новаторських романтичних теорій та прийомів. Йдеться про романтичну іронію, поетику контрасту, фрагментарність, багат шаровість, несподівані переходи від трагічного до комічного, від високого до низького і навпаки, глибинний психологічний аналіз. Чинником художності романтичної епістоли стало також постійне апелювання до алюзій, які невіддільні від процесу самовизначення адресанта-романтика. Йдеться і про використання такої форми інтертекстуальності, як цитата.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНА ВСТВО

18.31 Образотворче мистецтво

18.05.20.0131/0219U000523

Модифікація художньої мови образотворчого мистецтва України ХХ - початку ХХІ ст.(методика художнього аналізу творів): Заключний звіт/Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури; Керівник Юр Марина Володимирівна - ДР 0116U006209, УДК 7(477)
152

Науково-аналітичний огляд творів художників ХХ - початку ХХІ ст., в яких через зміст, художню мову репрезентовано авторську картину світу.

18.41 Музика. Музикознавство

18.05.20.0132/0419U004985

Дун Сіньюань ---- Семантика оперного образу у творчості М. А. Римського-Корсакова: діалог інтерпретацій: Дис...Кандидат мистецтвознавства/Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 78.07; 781.5; 78.08; 78.08; 781.5
169 с. - Бібліогр.: 219 назв

Дисертація присвячена вивченню оперної творчості М. А. Римського-Корсакова в контексті художньо-естетичних реалій відповідного історичного часу. У дослідженні здійснюються актуальні музикознавчі підходи до жанрової семантики опери як діалогу культурно-історичних та художньо-композиційних чинників відтворення «смыслового світу» людської особистості. Виявляється художньо-смыслова природа образів-персоналій в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова, визначається їх музична специфіка. Розкриваються семантичні зв'язки між оперним образом та оперним характером, визначається їх кореляція з ідеєю оперного героя. Розвивається поняття оперної мови як культурного артефакту та специфічного музичного феномена. Висвітлення своєрідності фідеїстичного відношення та його значення в оперній творчості Римського-Корсакова допомагає визначенню поняттєво-смыслових основ оперної поетики. На основі вивчення провідних образів-персоналій в операх М. А. Римського-Корсакова розгортається характеристика оперного інтонування як синтетичного художньо-експресивного феномена. Розкриття семантичного призначення категорії гармонії в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова сприяє розгляду явища мелодійної тематизації тексту в його операх, з'ясуванню індивідуально-авторського розуміння оперної мови та її музичних складових. Магістральне використання інтерпретативного підходу дозволяє обґрунтовувати важливість типології оперних героїв М. А. Римського-Корсакова та системного розгляду його оперного методу, як в науково-теоретичному аспекті, так і у творчо-виконавському

процесі. Доводяться необхідність та переваги музично-мовної презумпції образно-сислового змісту та виконавської інтерпретації опер М. Римського-Корсакова.

18.05.20.0133/0419U004986

Го Цяньпін --- Вокальна декламація як музично-семантичний феномен в європейській оперній творчості XIX – XX століття: Дис...Кандидат

мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08;

78.08;781.5; 78.02

168 с. - Бібліогр.:199 назв

Дисертація присвячена визначенню своєрідності жанрової природи оперної вокальної декламації та її музично-поетичних властивостей. На основі поєднання історіографічного та жанрово-стильового підходів з додаванням текстологічного методу та деяких положень поетології розроблюється підхід до вивчення вокальної декламації як художньо-естетичного феномена та типу оперного інтонування. Пропонується характеристика музично-словесної поетики оперного твору як синергійного феномена, що наголошує риторичні особливості оперного слова, актуалізує взаємодію вербальних та музичних чинників оперного інтонування. Вивчення історичних витоків та напрямів розвитку оперної декламації, їх стильових різновидів у романтичну добу сприяє виокремленню музично-інтонаційних параметрів оперної декламації та їх диференціації за естетично-сисловими й композиційно-стилістичними ознаками. Розкриваються тенденції розвитку музично-декламаційних засад романтичної опери в їх прямуванні від Дж. Верді до С. Барбера; визначаються естетичні і композиційні передумови декламаційно-мелодійної та декламаційно-речитативної стилістичних сфер опери С. Барбера «Ванесса». Розкриття значення вокальної декламації як семантичного посередника між камерно-вокальною та оперною

жанровими формами здійснюється шляхом компаративного текстологічного підходу, дозволяє узагальнювати естетичний та композиційно-інтонаційний досвід європейських композиторів від романтичної доби до сучасності, типологізувати композиційні і стильові чинники оперної вокальної декламації як семантичного феномена.

18.05.20.0134/0419U004984

Чжоу Дапін ---- Жанрова образність у фортепіанній музиці XX століття (на матеріалі творів європейських та китайських композиторів): Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 7819; 78(4/9); 781.5;78.08;

78.08;781.5

186 с. - Бібліогр.:227 назв

В роботі визначається сутність і поняття жанрової образності в музиці, з'ясовується її місце в семантиці музичного твору, розробляється теоретичний апарат текстологічного аналізу даного феномена. Жанрова образність розглядається в контексті понять художнього образу, жанрового стилю, жанрової системи, творчого методу жанрової стилізації, композиторського принципу імплікації матеріалу. На основі історичного підходу виявляються засоби актуалізації жанрової образності в творах сольної фортепіанної музики європейської традиції, особливості втілення жанрово обумовлених образів в творах композиторів XX століття. Досліджуються історичний і теоретичний аспекти проблеми втілення жанрового образності в фортепіанних творах китайських композиторів, виявляються особливості реалізації даного виду музичної семантики в творах останніх десятиліть в контексті процесу адаптації та асиміляції європейських жанрів і на основі синтезу жанрових стилів європейської фортепіанної музики і традиційної музики Китаю.

18.05.20.0135/0419U004985

Дун Сіньюань ---- Семантика оперного образу у творчості М. А. Римського-Корсакова: діалог інтерпретацій: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08; 78.08;781.5
169 с. - Бібліогр.:219 назв

Дисертація присвячена вивченню оперної творчості М. А. Римського-Корсакова в контексті художньо-естетичних реалій відповідного історичного часу. У дослідженні здійснюються актуальні музикознавчі підходи до жанрової семантики опери як діалогу культурно-історичних та художньо-композиційних чинників відтворення «смыслового світу» людської особистості. Виявляється художньо-смыслова природа образів-персоналій в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова, визначається їх музична специфіка. Розкриваються семантичні зв'язки між оперним образом та оперним характером, визначається їх кореляція з ідеєю оперного героя. Розвивається поняття оперної мови як культурного артефакту та специфічного музичного феномена. Висвітлення своєрідності фідеїстичного відношення та його значення в оперній творчості Римського-Корсакова допомагає визначенню поняттєво-смыслових основ оперної поезики. На основі вивчення провідних образів-персоналій в операх М. А. Римського-Корсакова розкривається характеристика оперного інтонування як синтетичного художньо-експресивного феномена. Розкриття семантичного призначення категорії гармонії в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова сприяє розгляду явища мелодійної тематизації тексту в його операх, з'ясуванню індивідуально-авторського розуміння оперної мови та її музичних складових. Магістральне використання інтерпретативного підходу дозволяє обґрунтовувати важливість типології оперних героїв М. А. Римського-Корсакова та системного розгляду його оперного методу, як в науково-теоретичному аспекті, так і у творчо-виконавському

процесі. Доводяться необхідність та переваги музично-мовної презумпції образно-смыслового змісту та виконавської інтерпретації опер М. Римського-Корсакова.

18.05.20.0136/0419U004986

Го Цяньпін --- Вокальна декламація як музично-семантичний феномен в європейській оперній творчості XIX – XX століття: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08;
78.08;781.5; 78.02

168 с. - Бібліогр.:199 назв

Дисертація присвячена визначенню своєрідності жанрової природи оперної вокальної декламації та її музично-поетичних властивостей. На основі поєднання історіографічного та жанрово-стильового підходів з додаванням текстологічного методу та деяких положень поетології розроблюється підхід до вивчення вокальної декламації як художньо-естетичного феномена та типу оперного інтонування. Пропонується характеристика музично-словесної поезики оперного твору як синергійного феномена, що наголошує риторичні особливості оперного слова, актуалізує взаємодію вербальних та музичних чинників оперного інтонування. Вивчення історичних витоків та напрямів розвитку оперної декламації, їх стильових різновидів у романтичну добу сприяє виокремленню музично-інтонаційних параметрів оперної декламації та їх диференціації за естетично-смысловими й композиційно-стилістичними ознаками. Розкриваються тенденції розвитку музично-декламаційних засад романтичної опери в їх прямуванні від Дж. Верді до С. Барбера; визначаються естетичні і композиційні передумови декламаційно-мелодійної та декламаційно-речитативної стилістичних сфер опери С. Барбера «Ванесса». Розкриття значення вокальної декламації як семантичного посередника між камерно-вокальною та оперною

жанровими формами здійснюється шляхом компаративного текстологічного підходу, дозволяє узагальнювати естетичний та композиційно-інтонаційний досвід європейських композиторів від романтичної доби до сучасності, типологізувати композиційні і стильові чинники оперної вокальної декламації як семантичного феномена.

18.05.20.0137/0419U004986

Го Цяньпін --- Вокальна декламація як музично-семантичний феномен в європейській оперній творчості XIX – XX століття: Дис...Кандидат

мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08;
78.08;781.5; 78.02

168 с. - Бібліогр.:199 назв

Дисертація присвячена визначенню своєрідності жанрової природи оперної вокальної декламації та її музично-поетичних властивостей. На основі поєднання історіографічного та жанрово-стильового підходів з додаванням текстологічного методу та деяких положень поетології розроблюється підхід до вивчення вокальної декламації як художньо-естетичного феномена та типу оперного інтонування. Пропонується характеристика музично-словесної поетики оперного твору як синергійного феномена, що наголошує риторичні особливості оперного слова, актуалізує взаємодію вербальних та музичних чинників оперного інтонування. Вивчення історичних витоків та напрямів розвитку оперної декламації, їх стильових різновидів у романтичну добу сприяє виокремленню музично-інтонаційних параметрів оперної декламації та їх диференціації за естетично-смісловими й композиційно-стилістичними ознаками. Розкриваються тенденції розвитку музично-декламаційних засад романтичної опери в їх прямуванні від Дж. Верді до С. Барбера; визначаються естетичні і композиційні передумови декламаційно-мелодійної та декламаційно-речитативної

стилістичних сфер опери С. Барбера «Ванесса». Розкриття значення вокальної декламації як семантичного посередника між камерно-вокальною та оперною жанровими формами здійснюється шляхом компаративного текстологічного підходу, дозволяє узагальнювати естетичний та композиційно-інтонаційний досвід європейських композиторів від романтичної доби до сучасності, типологізувати композиційні і стильові чинники оперної вокальної декламації як семантичного феномена.

18.05.20.0138/0419U004984

Чжоу Дапін ---- Жанрова образність у фортепіанній музиці XX століття (на матеріалі творів європейських та китайських композиторів): Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 7819; 78(4/9); 781.5;78.08;
78.08;781.5

186 с. - Бібліогр.:227 назв

В роботі визначається сутність і поняття жанрової образності в музиці, з'ясовується її місце в семантиці музичного твору, розробляється теоретичний апарат текстологічного аналізу даного феномена. Жанрова образність розглядається в контексті понять художнього образу, жанрового стилю, жанрової системи, творчого методу жанрової стилізації, композиторського принципу імплікації матеріалу. На основі історичного підходу виявляються засоби актуалізації жанрової образності в творах сольної фортепіанної музики європейської традиції, особливості втілення жанрово обумовлених образів в творах композиторів XX століття. Досліджуються історичний і теоретичний аспекти проблеми втілення жанрового образності в фортепіанних творах китайських композиторів, виявляються особливості реалізації даного виду музичної семантики в творах останніх десятиліть в контексті процесу адаптації та асиміляції європейських жанрів і на основі синтезу жанрових стилів європейської

фортепіанної музики і традиційної музики Китаю.

18.05.20.0139/0419U004985

Дун Сіньюань ---- Семантика оперного образу у творчості М. А. Римського-Корсакова: діалог інтерпретацій: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08; 78.08;781.5

169 с. - Бібліогр.:219 назв

Дисертація присвячена вивченню оперної творчості М. А. Римського-Корсакова в контексті художньо-естетичних реалій відповідного історичного часу. У дослідженні здійснюються актуальні музикознавчі підходи до жанрової семантики опери як діалогу культурно-історичних та художньо-композиційних чинників відтворення «смыслового світу» людської особистості. Виявляється художньо-смыслова природа образів-персоналій в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова, визначається їх музична специфіка. Розкриваються семантичні зв'язки між оперним образом та оперним характером, визначається їх кореляція з ідеєю оперного героя. Розвивається поняття оперної мови як культурного артефакту та специфічного музичного феномена. Висвітлення своєрідності фідейстичного відношення та його значення в оперній творчості Римського-Корсакова допомагає визначенню поняттєво-смыслових основ оперної поезики. На основі вивчення провідних образів-персоналій в операх М. А. Римського-Корсакова розгортається характеристика оперного інтонування як синтетичного художньо-експресивного феномена. Розкриття семантичного призначення категорії гармонії в оперній творчості М. А. Римського-Корсакова сприяє розгляду явища мелодійної тематизації тексту в його операх, з'ясуванню індивідуально-авторського розуміння оперної мови та її музичних складових. Магістральне використання інтерпретативного підходу дозволяє

обгрунтовувати важливість типології оперних героїв М. А. Римського-Корсакова та системного розгляду його оперного методу, як в науково-теоретичному аспекті, так і у творчо-виконавському процесі. Доводяться необхідність та переваги музично-мовної презумпції образно-смыслового змісту та виконавської інтерпретації опер М. Римського-Корсакова.

18.05.20.0140/0419U004986

Го Цяньпін --- Вокальна декламація як музично-семантичний феномен в європейській оперній творчості XIX – XX століття:

Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 78.07; 781.5;78.08;

78.08;781.5; 78.02

168 с. - Бібліогр.:199 назв

Дисертація присвячена визначенню своєрідності жанрової природи оперної вокальної декламації та її музично-поетичних властивостей. На основі поєднання історіографічного та жанрово-стильового підходів з додаванням текстологічного методу та деяких положень поетології розроблюється підхід до вивчення вокальної декламації як художньо-естетичного феномена та типу оперного інтонування. Пропонується характеристика музично-словесної поезики оперного твору як синергійного феномена, що наголошує риторичні особливості оперного слова, актуалізує взаємодію вербальних та музичних чинників оперного інтонування. Вивчення історичних витоків та напрямів розвитку оперної декламації, їх стильових різновидів у романтичну добу сприяє виокремленню музично-інтонаційних параметрів оперної декламації та їх диференціації за естетично-смысловими й композиційно-стилістичними ознаками. Розкриваються тенденції розвитку музично-декламаційних засад романтичної опери в їх прямуванні від Дж. Верді до С. Барбера; визначаються естетичні і композиційні передумови декламаційно-

мелодійної та декламаційно-речитативної стилістичних сфер опери С. Барбера «Ванесса». Розкриття значення вокальної декламації як семантичного посередника між камерно-вокальною та оперною жанровими формами здійснюється шляхом компаративного текстологічного підходу, дозволяє узагальнювати естетичний та композиційно-інтонаційний досвід європейських композиторів від романтичної доби до сучасності, типологізувати композиційні і стильові чинники оперної вокальної декламації як семантичного феномена.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.31 Філософія і релігія

21.05.20.0141/0419U001553

Денисенко Анатолій Вячеславович
Теологія визволення: критичний аналіз:
Дис...к.філос.н./ Національний
педагогічний університет імені М. П.
Драгоманова - Захищена; 10.10.2019

УДК: 21

223 с. - Бібліогр.:359 назв

Дисертаційна робота присвячена всебічному критичному аналізу методологічних, герменевтично-біблійних та богословсько-соціальних аспектів такого важливого напрямку соціальної думки сучасного християнства як латиноамериканська теологія визволення. До її основних характеристик слід зарахувати спрямованість богословського пошуку на виклики соціальної трансформації суспільства, обґрунтування політичної активності християн задля розв'язання соціальних протиріч і конфліктів, методологію герменевтичного кола, прочитання старозавітної оповіді про вихід євреїв з Єгипту та життєвого шляху Христа через призму бідних та пригноблених. Важливими маркерами ідентичності руху також є переорієнтування уваги з ортодоксії на ортопраксію, використання світських

(зокрема, марксистської) ідеологій як інструментів соціального аналізу та соціальної критики, інтерпретація історичного процесу як історії спасіння, наголос на економічному аспекті гріха тощо. У дисертаційній роботі наголошується на тому, що після більш ніж півстолітньої історії теологія визволення, переживши ряд трансформацій, набула нового дихання на початку третього тисячоліття і перейшла зі сфери практичного досвіду в сферу академічної рефлексії. Критичний аналіз теології визволення засвідчує, що попри кризу її класичної марксистської версії, вона диверсифікувала свою проблематику і продовжує грати помітну роль у дискусіях з приводу природи та завдань соціальної теології, формування програми соціальних перетворень. Ця обставина пов'язана із процесом перегляду концептуальних засад соціальної доктрини Католицької церкви, яка після падіння соціалістичного табору розпочала корекцію своїх підходів до багатьох проблем сучасності, займаючи критичне ставлення до процесів глобалізації та шукаючи розв'язання соціальних проблем у добу неоліберального капіталізму.

27 МАТЕМАТИКА

27.17 Алгебра

27.05.20.0142/0219U100268

Дослідження властивостей диференціально-алгебричних структур, асоційованих з деякими моделями математичної фізики: Заключний звіт/Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України; Керівник Романів Андрій Михайлович - ДР 0117U002814, УДК 512.55

61

дослідження деяких арифметичних властивостей матриць над кільцем головних ідеалів та їх застосування при встановленні умов однозначної розв'язності прямих та обернених задач з

нелокальними умовами та умовами типу Діріхле-Неймана для рівнянь із частинними похідними над полем дійсних та p -адичних чисел.

27.21 Геометрія

27.05.20.0143/0519U001792

Усенко Валерій Григорович Геометричні моделі структурної надійності резервованих інженерних мереж: Дис...Доктор технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 514

424 с. - Бібліогр.:376 назв

Дослідження працездатності мереж інженерної інфраструктури розкривають комплекс проблемних питань, що стимулюють визначення та розвиток нового напрямку розвитку прикладної геометрії та інженерної графіки. Геометричне моделювання утворює єдину основу для інших галузей науки у розв'язанні поставлених задач. Форма, розміри компонентів та їх розміщення в утвореннях більшого рівня складності суттєво залежать від множини сполучень у структурі системи. Геометрична модель імовірності зв'язності структури системи використовує її форму для прогнозування часу роботи системи. У роботі класифіковано структури систем як ієрархічні об'єкти різної розмірності за їх резервуванням. Отриманий інваріант співвідношення паралельних та послідовних сполучень у структурі системи слугує визначенню її ймовірності зв'язності. Для розв'язання задач аналізу й синтезу запропоновано метод зміни конфігурацій шляхом структурного проєкціювання. Виявлена властивість позиційної важливості відображає вплив розташування елементів на розподіл їх надійності у структурі технічної системи для розв'язання задач оптимізації її будови. Запропонована геометрична інтерпретація процесу функціонування системи та засоби контролю її працездатності у формі граничних гіперповерхонь багатовимірного простору.

У роботі опрацьовано методику моделювання багатовиду ієрархічної структури мережі, що дозволяє спростити моделювання ймовірності зв'язності складних мережевих систем. Геометричні перетворення та методика зниження розмірності мережі забезпечують спрощення процесу розв'язання задач її моделювання. Послідовне проєкціювання шуканої залежності багатьох змінних на простори меншої розмірності розширює застосування методів інтерполяції для вирішення задач структурної надійності. Комплексні геометричні моделі забезпечують міждисциплінарну інтеграцію методів оптимального резервування систем. Визначення вимог для варіантів форм складових частин системи за різними їх властивостями використовуються у геометричній моделі для формування множини перспективних варіантів структури інженерної мережі.

27.05.20.0144/0419U004992

Гонта Вікторія Сергіївна Графічні технологічні засоби розвитку просторової уяви: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 514; 658.512:514.1; 004.9

201 с. - Бібліогр.:133 назв

Дисертаційна робота присвячена комплексному методологічному дослідженню факторів формування просторової уяви, системи обмежень в реалізації графічних технологій розвитку просторової уяви з подальшим виявленням прогалин у тестуванні і запропонованими засобами їх усунення, на цій основі проведено дослідно-експериментальну роботу над створеним навчально-оцінювальним курсом «PROSTIR-UA». Визначено основні складові та психофізіологічні властивості побудови психічного процесу просторового уявлення. На основі аналізу графічно-орієнтованих методик виконано типологічне ієрархічне впорядкування методів та технологій розвитку просторової уяви. Визначено основні

форми подання та технологічну формалізацію загальної методики розвитку просторової уяви, що відображені у розгляді основних складових структури тестів та детальній схемі встановлених критеріїв та їх складових. В роботі проведено порівняльний аналіз тестів за технологічними ознаками, результати аналізу виявили потенційно можливі невраховані критерії існуючих тестів та підкреслили важливість алгоритмізації тестів розвитку просторової уяви. Сформовано комбінований алгоритм тестів розвитку просторової уяви, основою якого є чотири види алгоритмів, використання широкого різновиду просторових задач та додаткових елементів тестування. Встановлено основні змістовні вимоги до оформлення тестових завдань та застосування автоматизованого тестування у системі комбінованого алгоритму тесту розвитку просторової уяви. Під час реалізації графічних технологій розвитку просторової уяви були визначені деякі функціональні обмеження та оптимальна структура наповнення тестів. Створено, протестовано та впроваджено дистанційний навчально-оцінювальний курс «PROSTIR-UA» на базі системи дистанційного навчання Moodle, котрий окрім виконання головної мети – якісного графічно-технологічного та навчального процесу, ще надає можливість наповнювати навчальні курси інформаційними, навчальними та оцінюючими матеріалами.

27.05.20.0145/0419U004998

Лісун Ірина Сергіївна Геометричні моделі просторових складчастих систем для різних схем трансформації: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури -
Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 514

174 с. - Бібліогр.:133 назв

єднання ланок в вершинах без співпадання дотичних до ланок. Інтенсивно розвиваються методи геометричного формування сучасних будівель та новітніх форм, видів конструкцій, іноді

розповсюджуються конструктивним удосконаленням. Геометричне конструювання, засноване на принципах комбінації стандартних елементів, серійності, технологічності, збігається з вимогами промислового виробництва і масового застосування. У дисертаційній роботі розглянуто складчасті поверхні при формоутворенні архітектурних оболонок та інших типів конструкцій, які часто застосовуються. В одних випадках – це зумовлено самою архітектонікою споруд, що мають часто повторювані у відповідності частини (складчасті в цьому випадку). В інших випадках – це спричинено необхідністю апроксимації складчастої поверхні, яка складається з відсіків більш простих поверхонь, що дають змогу спростити вирішення геометричних питань при проектуванні та зведенні. Зіставна лінія цілеспрямовано розглянута, як елемент множини, що дає змогу вивчати властивості таких множин і способів виділення з-поміж них безлічі видів складчастих поверхонь (гранних в цьому випадку). Це дає підстави розглядати методику конструювання зіставних поверхонь, як єдину схему конструювання лінійних і не лінійних поверхонь. Узагальненою ламаною названа зіставна лінія, що має в загальному випадку криволінійні ланки, які перетинаються між собою в вершинах, або стикаються в них, з визначним порядком стикування. Складчаста конструкція – це конструкція, що утворена із складчастих елементів, плоских або просторових, за допомогою методу компоновання модулів, трансформації або профілювання перерізу поверхні. Узагальнені ламані лінії загального виду, які мають в вершинах нульовий порядок стикування, утворюються методом з

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.05.20.0146/0419U001561

Хайдуров Владислав Володимирович
Методи та програмні засоби реалізації
моделей основних класів обернених задач
теплопровідності: Дис...к.т.н./ Інститут
проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є.
Пухова НАН України - Захищена;
15.10.2019

УДК: 517.957

216 с. - Бібліогр.:152 назв

У дисертаційній роботі розроблені та
модифіковані існуючі методи
розв'язування лінійних і нелінійних
обернених задач теплопровідності (ОЗТ)
різного походження. Розроблено методіку,
що дозволяє отримати чисельні розв'язки
основних класів ОЗТ. Розроблено метод
отримання початкового наближення для
побудови ітераційного процесу пошуку
чисельного розв'язку основних класів ОЗТ.
Отримані та реалізовані прикладні моделі
теплоенергетики з використанням
програмних пакетів MATLAB та COMSOL
Multiphysics.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.05.20.0147/0219U000509

Створення інформаційно-аналітичних
технологій моделювання та оптимізації
структурно заданих систем: Заключний
звіт/Київський національний університет
імені Тараса Шевченка; Керівник
Гаращенко Федір Георгійович - ДР
0116U004775, УДК 519.711.3

191

Розробка математичних основ для
моделювання та оптимізації структурно
заданих систем; створення алгоритмічного
і програмного забезпечення для
моделювання, аналізу стійкості та
чутливості, розпізнавання структурно
заданих систем та процесів і їх адаптація
для розрахунків функціонування складних
систем в різних предметно-орієнтованих
областях.

28.05.20.0148/0419U001579

Місько Віталій Миколайович
Обчислювальні методи на основі
квадратичного решета при криптоаналізі
RSA алгоритму апаратно-програмними
засобами.: Дис...к.т.н./ Інститут проблем
моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова
НАН України - Захищена; 18.10.2019

УДК: 519.711.3

245 с. - Бібліогр.:147 назв

Метою роботи є зменшення
обчислювальної складності методів
факторизації багаторозрядних чисел,
заснованих на ідеях методу квадратичного
решета. Вперше розроблено метод
множинного квадратичного k-решета
(MQkS), метод діагоналізації матриці "на
ходу", метод визначення достатньої
кількості В - гладких чисел, метод умовно
В-гладких чисел. Запропоновано способи
реалізації методу MQkS на апаратно-
програмних засобах. Результати роботи
дозволяють додати ще один етап
криптоаналізу RSA апаратно-програмними
засобами, як наслідок, збільшити
ефективність криптоаналізу комерційних
та державних експертиз у сфері КЗІ нових
криптоалгоритмів.

28.29 Системний аналіз.

28.05.20.0149/0219U000513

Розробка нових математичних методів
системного аналізу і теорії оптимальних
рішень та їх застосування: Заключний
звіт/Київський національний університет
імені Тараса Шевченка; Керівник
Наконечний Олександр Григорович - ДР
0116U002529, УДК 519.81

182

Розробити нові методи прийняття рішень в
умовах невизначеності та конфлікту,
оптимального керування, прогнозування,
класифікації та розпізнавання образів.
Застосувати розроблені методи при
проектванні систем підтримки прийняття
рішень у проблемах протидії
інформаційним впливам, медико-
біологічних дослідженнях, інформаційно-
комунікаційних технологіях і т.п.
Розробити нові методи системного аналізу
та оптимізації багатовимірних

стохастичних систем та мереж при адаптивних режимах керування, в умовах критичного навантаження та залежності параметрів від часу. Розробити алгоритми та програмне забезпечення оптимізації параметрів стохастичних моделей і їх застосування до реальних комп'ютерних мереж та мереж мобільного зв'язку. Розвинути елементи асимптотичної теорії для випадкових процесів з імміграцією. Розробити нові комбінаторні методи оптимізації на групах та графах.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.05.20.0150/0419U005001

Нагорна Тетяна Валеріївна Процеси кластероутворення фулеренів C₆₀ і C₇₀ у системах толуол / N-метил-2-піролідон: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1-.-1.2019
УДК: 53

151 с. - Бібліогр.:146 назв

У дисертаційній роботі розглядається структура та аналізуються процеси кластероутворення фулеренів у рідинних системах із полярним / неполярним розчинниками. Головна увага привертається до аналізу можливих причин агрегації фулеренів у рідинних системах різної полярності та порівняння процесів кластероутворення у рідинних системах із фулеренами C₇₀ та C₆₀. Методами малокутового розсіяння нейтронів та рентгенівського синхротронного випромінювання спостережене утворення агрегатів та їх реорганізація. Аналіз експериментальних даних з малокутової дифракції доповнено результатами методу динамічного розсіяння світла. Методом УФ-Вид спектроскопії виявлено сольватохромний ефект у системах фулеренів C₇₀ і C₆₀ / толуол / N-метил-2-піролідон. Проаналізовано взаємозв'язок між змінами

оптичних спектрів поглинання та агрегацією фулеренів у системах толуол / N-метил-2-піролідон. Показано, що основною причиною сольватохромних ефектів у досліджених системах можна розглядати утворення донорно-акцепторних комплексів між молекулами фулеренів C₆₀ і C₇₀ та N-метил-2-піролідона.

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.05.20.0151/0219U003633

«Афінна сенсорна система на основі «розумних» гібридних наноконструкцій для визначення специфічних послідовностей нуклеїнових кислот». Розділ 1. Розробка та оптимізація сенсорної системи.: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Борковська Людмила Володимирівна - ДР 0118U002285, УДК 53.08, 577.3.01

25

Метою проекту є розробка афінної сенсорної системи на основі "розумних" гібридних наноконструкцій, що складаються з квантових точок (люмінесцентних нанокристалів), наночастинок золота та олігонуклеотидів, для визначення специфічних послідовностей нуклеїнових кислот і детектування генетичних та інфекційних захворювань людини.

29.15 Ядерна фізика

29.05.20.0152/0219U000522

Дослідження в експерименті ЛНСб генерації важких адронів в ядро-ядерних зіткненнях: Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Пугач Валерій Михайлович - ДР 0118U006182, УДК 539.12/.17, 539.141/.142

22

Вимірювання в експерименті ЛНСб диференціальних поперечних перерізів утворення чарівних та дивних адронів у

протон-протонних (p-p) та протон-ядерних (p-A, A-p) та ядерно-ядерних зіткнень (A-A) зіткненнях в залежності від поперечного імпульсу, швидкості та енергії зіткнень.

29.05.20.0153/0219U100279

Дослідження механізмів взаємодії заряджених частинок великої енергії з кристалами. Пропозиції щодо вимірювання магнітних моментів короткоживучих частинок в ЦЕРН.: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Шульга Микола Федорович - ДР 0118U100327, УДК 539.12.04

32

Цілями проекту є дослідження процесів взаємодії швидких частинок з орієнтованими кристалами, а також підготовка спільно зі спеціалістами із Франції пропозицій щодо постановки нових експериментів на прискорювачах ЦЕРН по перевірці передбачених в ННЦ ХФТІ ефектів.

29.05.20.0154/0219U000522

Дослідження в експерименті ЛНСь генерації важких адронів в ядро-ядерних зіткненнях: Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Пугач Валерій Михайлович - ДР 0118U006182, УДК 539.12/.17, 539.141/.142

22

Вимірювання в експерименті ЛНСь диференційних поперечних перерізів утворення чарівних та дивних адронів у протон-протонних (p-p) та протон-ядерних (p-A, A-p) та ядерно-ядерних зіткнень (A-A) зіткненнях в залежності від поперечного імпульсу, швидкості та енергії зіткнень.

29.19 Фізика твердих тіл

29.05.20.0155/0219U003029

Генератори електромагнітних сигналів терагерцового діапазону частот на основі спінтронних магнітних наноструктур: Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Прокопенко Олександр Володимирович - ДР 0118U006494, УДК 539.2;538.9-405;548

65

Розробка теоретичних основ роботи мініатюрних генераторів електромагнітних сигналів терагерцового діапазону частот на основі окремих спінтронних магнітних наноструктур та їх масивів. Дослідження ефекту генерації електромагнітних сигналів та інших фізичних ефектів, що відбуваються у таких наноструктурах і пристроях на їх основі під дією зовнішніх керуючих низькочастотних сигналів. Аналіз можливості застосування згаданих ефектів і запропонованих генераторів для розробки елементів новітніх систем загального та подвійного призначення з покращеними характеристиками, що працюють у терагерцовому діапазоні частот, зокрема елементів терагерцових сканерів для потреб контролю та безпеки.

29.05.20.0156/0219U000216

Іонно-модифікований синтез плівок оксидів перехідних металів (NiOx, VOx, ZnOx) та дослідження їх властивостей: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Сафрюк Надія Володимирівна - ДР 0117U006194, УДК 537.311.322

20

Отримання наноструктурованих іонно-модифікованих плівок оксидів перехідних металів NiOx, VOx, ZnOx для їх використання в якості сенсорних елементів. Дослідження основних фізичних властивостей та їх залежності від технологічних параметрів синтезу.

29.05.20.0157/0219U003094

Мультимасштабне моделювання процесу пластичної деформації текстурованих полікристалів: Заключний звіт/Державний

заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського"; Керівник Гохман Олександр Рафаїлович - ДР 0114U000002, УДК 538.9

61

Дослідження впливу пластичної деформації на мікро-, мезо- та макроструктуру та прогнозування фізико-механічних властивостей текстурованих полікристалічних матеріалів.

29.05.20.0158/0219U003144

Механізми люмінесценції криогенних сцинтиляційних кристалів Li_2MoO_4 і ZnSe : Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Хижний Юрій Анатолійович - ДР 0118U004784, УДК 548.571;548.4

76

З'ясування факторів, що впливають на формування низькотемпературних властивостей люмінесценції кристалів Li_2MoO_4 і ZnSe та створення фундаментального підґрунтя для вирощування ефективних криогенних сцинтиляційних матеріалів на основі цих кристалів.

29.05.20.0159/0419U001540

Здешиц Анастасія Валеріївна Електронні властивості гібридних наноструктур: Дис...к.ф.-м.н./ Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського" - Захищена; 15.10.2019

УДК: 538.9

140 с. - Бібліогр.:135 назв

Об'єкт дослідження - гібридні наноструктури. Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є визначення фізичних параметрів при перетворенні архітектури гібридних наноструктур, шляхом розрахунку електронної густини за допомогою програмного засобу. Методи дослідження: застосовувалися методи теорії функціоналу електронної густини та псевдопотенціалу із перших принципів, які

були реалізовані у формі ефективної і зручної у використанні авторської комп'ютерної програми. Наукова новизна отриманих результатів: 1. Заборонена зона (0,082 eV) у наноструктурі, яка складена тільки з вуглецевих нанотрубок, розміщеними між плівками кремнію, зменшується до значення 0,012 eV при її доповненні волокном поліпарафенілену. 2. Ширина забороненої зони структур із графену або оксиду графену та фрагментів бішарової плівки ZnO чутлива до орієнтації ZnO як відносно площини графену, так і оксиду графену. При певному розташуванні компонентів структури заборонена зона зникає. Гібридні структури із графену та ZnO більш енергетично вигідно формувати кисневою атомною площиною ZnO , поверненою до графену. 3. Ширина забороненої зони наноцелюлози зменшується майже в 2 рази при доповненні до неї інших структурних матеріалів: площини графену, нанокластерів міді. При механічному стисканні композиту валентна зона зменшується. Практичне значення: виготовлення тонкопліткових структур $\text{ZnO}/\text{Gr}/\text{ZnO}$, а саме оптимізації розташування компонентів у внутрішній архітектурі гібриду; виготовлення механічних сенсорів на основі кристалічної наноцелюлози. Встановлено, що електронні властивості гібридних композитних структур на основі нанокристалічної целюлози та графеноподібного оксиду цинку або графену можна контролювати шляхом зміни відстані між шарами складових компонентів композиту, що відбуваються під час механічного стискання.

29.05.20.0160/0419U004630

Коцюбинський Андрій Олегович Монокристалічні епітаксійні ферит-гранатові плівки: кристалічна, магнітна та доменна мікроструктури: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 539.2;538.9-405;548

153 с. - Бібліогр.:180 назв

Дисертація присвячена дослідженню кристалічної, магнітної та доменної мікроструктури епітаксійних структур залізо-ітрієвий гранат / гадоліній-галієвого гранат(ЗІГ/ГІГ), LaGa:ЗІГ/ГІГ та La:ЗІГ/ГІГ різної товщини та ступеня катіонного заміщення з застосуванням комплексу рентгенодиф-рактометричних методів, конверсійної електронної месбауерівської спектроскопії та магнітно-силової мікроскопії.

29.05.20.0161/0419U004629

Бондар Іван Сергійович Вплив неоднорідностей кристалічної структури на електронні властивості гексагональної модифікації дихалькогеніду ніобію та графену: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Фізико-технічний інститут низьких температур імені Б. І. Веркіна Національної академії наук України - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 548.571;548.4;

539.24/.27;548.73/.75;538.913.08;

539.21:537.1;548:537.1;538.95-405:537.1

145 с. - Бібліогр.:103 назв

Дисертацію присвячено аналізу особливостей поведінки матеріалів на основі графену та гексагональної модифікації шаруватого з'єднання діселеніду ніобію з дефектами при зміні температури, виявленні їх загальних закономірностей і можливостей управління їх електронними властивостями. В рамках дослідження встановлено, що зв'язок мінімумів на температурних залежностях КЛТР та максимумів на розрахункових залежностях відношень похідних СКЗ дозволяє перевіряти (або ж добувати) інформацію про міжатомну взаємодію в сильноанізотропних кристалічних структурах. Крім того, на основі аналізу температурних залежностей СКЗ були встановлені інтервали стабільності плоскої форми досліджуваних наноутворень. Вперше виявлено і проаналізовано аномалії температурної залежності коефіцієнтів лінійного теплового розширення вздовж різних напрямків: в

шаруватих кристалах, сформованих як моноатомними шарами (графенові наноплівки), так і багатошаровими «сендвічами» (дихалькогеніди перехідних металів). А також визначено, що в електронних спектрах атомів підґратки, що не містить вакансію (тобто тієї підґратки до якої належать її найближчі сусіди), виникають локалізовані рівні з енергією поблизу фермієвської, в той час як LDOS атомів підґратки, що містить вакансію, рівна нулю (як і у бездефектного графену). І показано, що зубці на ланцюжках атомів з порушеними зв'язками сприяють збільшенню густини електронних станів поблизу рівня Фермі.

29.29 Фізика атома і молекули

29.05.20.0162/0219U100262

Розроблення сцинтиляційних модулів для фізики високих енергій.: Заключний звіт/Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України; Керівник Галунов Микола Захарович - ДР 0118U000891, УДК 539.18/.19

42

Вибір радіаційно-стійких органічних та неорганічних сцинтиляторів та матеріалів відбивача для виготовлення тайлів сцинтиляційного модуля. Розробка радіаційно-стійких сцинтиляторів на основі полістиролу. Розробка конструкції тайлів з оптимальним умовами збиранням світла.

29.31 Оптика

29.05.20.0163/0219U100272

Розробка нових барвників і люмінесцентних маркерів для мічення пального.: Заключний звіт/Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України; Керівник Десенко Сергій Михайлович - ДР 0117U005088, УДК 535.3

50

Розробка засад створення засобів захисту пального, а саме, бензинів і дизельних палив, від контрафакції (підробки і розведення) і контрабанди (несанкціонованого імпорту, експорту, транспортування і несанкціонованих поставок на АЗС).

29.33 Лазерна фізика

29.05.20.0164/0219U100292

Розробка компактних енергоефективних імпульсних лазерів на кераміці для лазерно-локаційних систем наземного та космічного базування: Заключний звіт/Міжнародний центр "Інститут прикладної оптики" Національної академії наук України; Керівник Тараненко Віктор Борисович - ДР 0118U004271, УДК 535.14;535.33:621.373.8

40

Метою проекту є розробка компактних енергоефективних імпульсних лазерів на кераміці у малогабаритному виконанні і налагодження їх виробництва в Україні для лазерно-локаційних систем наземного та космічного базування.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.05.20.0165/0219U003605

Активні твердотілі елементи для генерації, помноження частоти та випромінювання електромагнітних хвиль у терагерцовому діапазоні.: Заключний звіт/Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Аркуша Юрій Васильович, Боцула Олег Вікторович - ДР 0116U000809, УДК 621.382.029.6

186

пошук нових та вдосконалення існуючих активних елементів для генерації, помноження частоти та випромінювання в терагерцовому діапазоні та генераторів шуму міліметрового діапазону.

30 МЕХАНІКА

30.01 Загальні питання механіки

30.05.20.0166/0219U100293

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Скакун Юлія Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК , 3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.05.20.0167/0219U000514

Моделі і засоби підвищення експлуатаційної надійності і ресурсу технічних систем енергетики і транспорту: Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Жук Ярослав Олександрович - ДР 0118U001123, УДК 539.3

161

Розробка рекомендацій по вдосконаленню конструкцій енергетичних і транспортних систем для підвищення їх експлуатаційної безпеки і функціональної довговічності.

30.05.20.0168/0219U100263

Вплив параметрів контактної взаємодії та експлуатаційних пошкоджень на напружений стан лопаток турбомашин: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України; Керівник

Круц Вадим Олексійович - ДР 0117U003118, УДК 539.4:...

43

Головна мета роботи полягає у розрахунково-експериментальному встановленні закономірностей впливу умов контактної взаємодії бандажованих лопаток та експлуатаційних пошкоджень на напружений стан їх вінців.

30.05.20.0169/0219U100259

Модернізація установки ударна труба датчиком динамічного тиску: Заключний звіт/Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАНУ; Керівник Максимюк Володимир Ананійович - ДР 0118U003948, УДК 539.8

27

Модернізація наявної в Інституті механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України установки ударна труба датчиком динамічного тиску

30.05.20.0170/0219U000534

Окрихчування металу корпусу реактора енергоблоку № 1 Рівненської АЕС внаслідок повторного опромінення після відновлювального відпалу: Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Шкапяк Олександр Вікторович - ДР 0117U003533, УДК 539.5

27

Експериментальне визначення змін механічних властивостей та критичної температури крихкості металу корпусу реактора енергоблоку № 1 Рівненської АЕС внаслідок повторного після відновлювального відпалу впливу нейтронного опромінення шляхом випробувань реконструйованих зразків-свідків, а також аналіз впливу вмісту фосфору на ступінь окрихчування металу зварних швів даного корпусу.

30.05.20.0171/0219U000530

Розробка методики оцінки циклічної повзучості та малоциклової втоми конструктивних елементів атомної енергетики оболонкового типу, що працюють в умовах складного циклічного

навантаження, із врахуванням експлуатаційної пошкоджуваності металу: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України; Керівник Ламашевський Віктор Петрович - ДР 0116U006592, УДК 539.3

44

Вивчення процесів деградації металевих конструкційних матеріалів атомної енергетики при різних умовах термосилового навантаження, узагальнення отриманих результатів і розробка рекомендацій із практичного використання існуючих та отриманих нових даних про зміну якості металу при напрацюванні з метою оцінки залишкового ресурсу

30.05.20.0172/0519U001169

Рожок Лілія Степанівна Просторові задачі теорії пружності для циліндричних оболонок складної геометрії та структури: Дис...д.ф.-м.н./ Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАНУ - Захищена; 27.09.2019

УДК: 539.3

331 с. - Бібліогр.:345 назв

Дисертація присвячена розробці та удосконаленню методів дослідження напружено-деформованого стану циліндричних тіл двох типів в просторовій постановці: нетонких циліндричних оболонок складної геометрії та структури за певних граничних умов на торцях та ізотропних суцільних циліндрів за різних способів закріплення торців. Для циліндричних тіл першого типу отримав розвиток метод апроксимації функцій дискретними рядами Фур'є та вперше застосовано метод сплайн-функцій для циліндричних тіл другого типу з розкриттям невизначеності в геометрично особливій точці. Проведено дослідження напружено-деформованого стану нетонких циліндричних оболонок, за певних граничних умов на торцях, з врахуванням значної змінної кривизни поперечного перерізу поверхні відліку, анізотропії матеріалу, за наявності шарів по товщині, локальності прикладеного навантаження, а також суцільних ізотропних циліндрів за різних способів закріплення торців.

30.05.20.0173/0419U001536

Шугайло Олексій Петрович Напружено-деформований стан трубчатих елементів парогенераторів при аварійних ситуаціях: Дис...к.т.н./ Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України - Захищена; 30.09.2019

УДК: 539.3

171 с. - Бібліогр.:188 назв

Дисертацію присвячено оцінці цілісності теплообмінних труб (ТОТ) парогенератора (ПГ) для прийняття коректних та технічно обґрунтованих рішень при організації підживлення парогенераторів АЕС в умовах повного знеструмлення майданчику АЕС

30.05.20.0174/0519U001189

Погребняк Анатолій Дмитрович Експериментальне дослідження та розробка методів прогнозування довговічності конструкційних матеріалів внаслідок втоми за умов комбінованого статичного та циклічного навантаження: Дис...д.т.н./ Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України - Захищена; 30.10.2019

УДК: 539.3

294 с. - Бібліогр.:201 назв

Дисертація присвячена експериментальному дослідженню багатоциклової втоми конструкційних матеріалів і розробці методів прогнозування їх довговічності за умов одновісного асиметричного та двовісного комбінованого статичного та циклічного навантаження. Запропоновано новий ефективний підхід щодо розв'язку задач руйнування матеріалів внаслідок втоми, який ґрунтується на сформульованих моделях втоми у формі степеневих тригонометричних функцій і забезпечує розробку методів прогнозування довговічності у вигляді кривих втоми з використанням діаграм граничного стану у нормованій системі координат.

30.05.20.0175/0419U001614

Глухов Андрій Юрійович Поширення вісесиметричних пружних хвиль в шаруватих композитних матеріалах з початковими напруженнями при проковзуванні шарів: Дис...к.ф.-м.н./ Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України - Захищена; 04.11.2019

УДК: 539.3

119 с. - Бібліогр.:211 назв

Дисертація присвячена дослідженню закономірностей поширення вісесиметричних пружних хвиль в шаруватих композитних матеріалах з початковими напруженнями при проковзуванні шарів. Розглядається композитний матеріал, що має періодичну структуру і складається з шарів двох типів, що чергуються. Для кожного типу шарів матеріали і початкові напружено-деформовані стани є однаковими. Початковий напружений стан є однорідним і симетричним. На границях розділу шарів неперервні лише нормальні напруження та переміщення, а всі дотичні напруження рівні нулеві. Розглянуто випадок поширення хвиль уздовж шарів. Отримані дисперсійні рівняння для квазіпоперечної та квазіповздожньої хвиль у випадку стисливих матеріалів і квазіпоперечної хвилі у випадку нестисливих матеріалів, а також їх довгохвильові наближення. Аналітичні результати приведені в загальному вигляді для матеріалів з пружним потенціалом довільної форми. У широкому діапазоні значень частоти проведені чисельні дослідження дисперсійних співвідношень для квазіпоперечної хвилі, що поширюється в вискоеластичному шаруватому композитному матеріалі, для різних умов контакту між шарами композитного матеріалу, різними початковими напруженнями, геометричними параметрами та пружними потенціалами.

30.51 Комплексні та спеціальні розділи механіки

30.05.20.0176/0219U100270

Розробка надійного тепломасообмінного енергоощадного обладнання та ресурсозберігаючої технології підготовки питної води і очищення промислових стоків.: Заключний звіт/Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Ободович Олександр Миколайович - ДР 0116U006439, УДК 532.529

57

Розробка надійного і довговічного енергоощадного тепломасообмінного обладнання та ресурсозберігаючої технології підготовки питної води і промислових стоків.

31 ХІМІЯ

31.15 Фізична хімія

31.05.20.0177/0219U003569

Стан органічних іонів та іонних асоціатів на поверхні та в міжшарових проміжках шаруватих силікатів за даними комплексу методів (адсорбція з рідкої та парової фаз, калориметрія, рентгенівський аналіз, квантова хімія): Заключний звіт/Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Тарасевич Юрій Іванович - ДР 0115U006853, УДК 543.54;544.72

66

Розробка концепції взаємодії елементів модифікуючих шарів катіон - нейтральний амін один з одним та зі зв'язаною водою.

31.05.20.0178/0219U001340

Розробка технології глибокої очистки йодиду цезію, одержаного з відходів монокристалів, від домішок важких металів.: Заключний звіт/Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Гриньов Борис Вікторович - ДР 0118U005158, УДК 544

83

Створення технологічних основ глибокої очистки йодиду цезію, одержаного з відходів монокристалів, від домішок

важких металів за допомогою обробки розчину відходів виробництва монокристалів йодиду цезію активними металами.

31.05.20.0179/0219U003549

Нові флуоресцентні сенсорні матеріали для мультипараметричного визначення важких металів-токсикантів: Заключний звіт/Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Дорошенко Андрій Олегович - ДР 0116U000835, УДК 544

108

Створення модельних полімерних матриць з різними флуоресцентними барвниками, що дають можливість одночасного визначення концентрації іонів деяких токсичних металів, бруднювачів довкілля - Меркурію, Кадмію, Плюмбуму, та інших.

31.05.20.0180/0219U003576

Золь-гель технології одержання наноструктурованих склоподібних поверхневих плівок: Заключний звіт/Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Корнілович Борис Юрійович - ДР 0116U003768, УДК 544.02

77

Підвищення механічних та оптичних властивостей спеціальних стекел за рахунок формування на їх поверхні плівок для підвищення їх експлуатаційного ресурсу

31.05.20.0181/0219U100144

Розробка технологічних основ формування високоміцних з підвищеним рівнем пластичності наноструктурованих аморфних сплавів алюмінію: Заключний звіт/Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Семирга Олександр Михайлович - ДР 0118U006062, УДК 544-13;544-14;544-161

152

Мета роботи полягає у розробці технологічних основ та практичній

реалізації процесу одержання високоміцних з підвищеним рівнем пластичності сплавів на основі Al з нанокмпозитною структурою методом ежектування розплаву на масивний мідний диск або в мідну форму.

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.05.20.0182/0219U001339

Розробка нових екологічно чистих методів одержання особливо чистого йодиду цезію з відходів виробництва монокристалів.: Заключний звіт/Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України; Керівник Чергинець Віктор Леонідович - ДР 0117U001656, УДК 546;54-386

58

Відпрацювання технології отримання йодиду цезію особливої чистоти з відходів виробництва монокристалів CsI:Na та CsI:Ti за допомогою методу багаторазової низькотемпературної спрямованої кристалізації.

31.05.20.0183/0219U003566

Розробка високоефективних мембранно-електродних блоків нового покоління для низькотемпературних воднево-повітряних паливних елементів та батарей на їх основі: Заключний звіт/Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України; Керівник Пірський Юрій Кузьмич - ДР 0116U005397, УДК 546

40

Розробка нових технічних рішень для створення високоефективних мембранно-електродних блоків нового покоління і паливних батарей на їх основі, що забезпечить підвищення надійності та потужності воднево-кисневих та воднево-повітряних паливних елементів (ПЕ) та батарей.

31.05.20.0184/0219U001465

Розробка енергоакумуючих речовин на основі алюмінію та магнію, здатних

виділяти водень з води для живлення паливних комірок: Заключний звіт/Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України; Керівник Козін Леонід Хомич - ДР 0116U006577, УДК 546

40

Розробка енергоакумуючих речовин (ЕАР) на основі алюмінію та магнію, здатних виділяти водень з води вже при кімнатній температурі, з подальшим їх застосуванням для живлення паливних комірок портативних джерел електроенергії.

31.05.20.0185/0519U001705

Хома Руслан Євгенійович Кислотно-основна взаємодія та сульфоекиснення при хемосорбції оксиду сульфуру (IV) водними розчинами алкіламінів.: Дис...Доктор хімічних наук/ Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 546

329 с. - Бібліогр.:451 назв

Дисертацію присвячено вивченню фізико-хімічних процесів при взаємодії оксиду сульфуру (IV) з алкіламінами та їх похідними у водних розчинах залежно від будови органічної основи, температури і присутності кисню. Вперше синтезовано 20 амонієвих солей сульфурвмісних оксианіонів і три ван-дер-ваальсових клатрати. Проведено рентгеноструктурний аналіз та встановлено структуру 23 сполук. Вперше виявлено кореляцію між фізико-хімічними властивостями амінів (AM) і складом виділених продуктів взаємодії в 35 системах SO₂ – AM – H₂O – O₂. Розроблено новий метод синтезу сульфамінової кислоти. Запропоновано та запатентовано нові методи синтезу амінометансульфонової кислоти (AMSA) та її N алкілованих похідних. За оригінальним методом синтезовано 5 нових N алкілованих похідних AMSA, які володіють противірусними і протистафілококовими властивостями. Розроблені та запатентовані імпортозаміщуючі імпрегновані

волокнисті хемосорбенти респіраторного призначення впроваджено на практиці.

31.05.20.0186/0519U001708

Голіченко Олександр Анатолійович
Синтез, будова та властивості кластерних сполук ренію(III) з біологічною активністю: Дис...Доктор хімічних наук/ Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України -
Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 546

393 с. - Бібліогр.:363 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці основних принципів та конкретних шляхів безавтоклавного синтезу і взаємоперетворень біядерних галогенокарбоксилатів ренію(III) різних структурних типів, встановленню впливу будови синтезованих сполук на біологічну активність та створенню моделі біологічної дії кластерних сполук ренію(III) шляхом вивчення процесів комплексоутворення їх з функціональними групами речовин, що входять до складу живих організмів. За допомогою даних рентгеноструктурного аналізу та інших фізико-хімічних методів дослідження доведено місточкову координацію карбоксилатних лігандів до кластеру (Re₂)⁶⁺ через атоми Оксигену. У результаті проведеного дослідження показано, що біядерний координуючий центр з мультиплетним зв'язком реній-реній, який містить δ-компоненту, здатний через незначну енергію δ-δ* розщеплення, відігравати роль «пастки» вільних радикалів. Доведено антиоксидантну та протипухлинну активність галогенокарбоксилатів диренію(III). Показано, що однією із важливих причин наявності антиракової та інших видів біологічної активності є координація комплексних сполук Re(III) до складових частин біомолекул (білків, ДНК).

31.21 Органічна хімія

31.05.20.0187/0219U000304

Вивчення можливості створення запахових реквізитів для тренування службових собак кінологічних підрозділів з пошуку вибухових речовин: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Вересенко Юрій Віталійович - ДР 0116U001468, УДК 547, 547

41

Метою роботи є вивчення можливості розробки та виготовлення зразків запахових замінників найбільш поширених вибухових речовин для тренування службових собак кінологічних підрозділів з пошуку вибухових речовин

31.05.20.0188/0219U000304

Вивчення можливості створення запахових реквізитів для тренування службових собак кінологічних підрозділів з пошуку вибухових речовин: Заклучний звіт/Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Вересенко Юрій Віталійович - ДР 0116U001468, УДК 547, 547

41

Метою роботи є вивчення можливості розробки та виготовлення зразків запахових замінників найбільш поширених вибухових речовин для тренування службових собак кінологічних підрозділів з пошуку вибухових речовин

31.05.20.0189/0219U001258

Розробка нових високоефективних каталізаторів реакцій відновлення галоаренів та кратних зв'язків для вирішення проблем екології та зеленої хімії: Заклучний звіт/Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім.Л.М.Литвиненка; Керівник Короткіх Микола Іванович - ДР 0118U001519, УДК 547.7/.8

67

Вивчення каталітичної ефективності комплексів високоелектронодонорних карбенів з перехідними металами в реакціях гідродегалогенування галоаренів та відновлення кратних зв'язків

31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги

31.05.20.0190/0419U005000

Павлова Олександра Сергіївна Ключові протеїни обміну тіаміну та функціональний стан нервових клітин за різної забезпеченості організму вітаміном В1: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біохімії ім. О.В.Паладіна Національної академії наук України - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 577.164

141 с. - Бібліограф.:250 назв

Дисертаційна робота присвячена з'ясуванню залежних від забезпеченості клітин тіаміном змін у стані протеїнів нервових клітин, що беруть участь в обміні тіаміну (тіамінпірофосфокіназа та транспортер тіаміну), та окремих нейроспецифічних протеїнів цитоскелету (гліальний фібрилярний кислий протеїн та триплет нейрофіламентів). У роботі продемонстровано, що авітаміноз, гіповітаміноз та хронічний алкоголізм характеризуються зниженням вмісту тіаміну у печінці та підтриманням максимально можливого рівня ТДФ у головному мозку, що свідчить про пріоритетність нервової тканини у розподілі тіаміну в організмі. Порівняльне дослідження Red-Ox балансу в тканині мозку при В1-авітамінозі і В1-гіповітамінозі свідчить, що обмежене але постійне надходження тіаміну попереджає розвиток ознак оксидативного стресу. Одноразове введення високої дози тіаміну щурам з аліментарним авітамінозом приводить до нормалізації загальних показників Red-Ox балансу в мозку. Підвищення вмісту ТНТР-1, яке відбувається на рівні експресії гену *slc19A2* у всіх досліджуваних відділах мозку за умов аліментарного авітамінозу, неможливо нівелювати введенням високої дози тіаміну. Хронічне споживання алкоголю призводить до зниження

активності і вмісту як ТНТР-1 так і ТПК у корі великих півкуль, мозочку та гіпокампі щурів. Зміни в стані транспортера тіаміну (ТНТР-1) і тіамінпірофосфокінази (ТПК) за умов В1 гіпо- та авітамінозу протилежно спрямовані, що свідчить про спряженість їх функціонування у клітинах. Встановлено, що за умов ТД відбувається збільшення асоціації ТПК з плазматичною мембраною. Введення високої дози тіаміну до ТД клітин приводить до рівномірного перерозподілу протеїну у клітині. За всіх досліджуваних ТД станів спостерігається зниження вмісту GFAP. Ці зміни зворотні, про що свідчить підвищення вмісту протеїну при одноразовому введенні вітаміну. При хронічному алкоголізмі коригуюча дія вітаміну можлива лише за умов сумісного введення з Метовітаном. Зниження вмісту триплету нейрофіламентів (NF) спостерігаються тільки за умов глибокого аліментарного авітамінозу. При введенні тіаміну, у першу чергу, відновлюється рівень триплету, тоді як вміст GFAP підвищується лише частково, що свідчить про пріоритетність нейронів при розподілі тіаміну у головному мозку. Отримані в дисертаційній роботі експериментальні результати мають важливе значення для медичної біохімії, фармакології, токсикології та медицини, оскільки розширюють сучасні уявлення про клітинно-молекулярні особливості розвитку тіамін-дефіцитних станів. Продемонстрована відновлювальність нейроспецифічних структур цитоскелету, пригнічених за умов ТД станів, є підставою для науково обґрунтованих практичних рекомендацій щодо доцільності використання запропонованої комбінації препаратів (висока доза тіаміну та препарат Метовітан) для профілактики та/або лікування нейродегенеративних патологій, які індукуються або супроводжуються дефіцитом тіаміну.

34 БІОЛОГІЯ

34.15 Молекулярна біологія

34.05.20.0191/0219U100271

Мішень-спрямований пошук інгібіторів аміноацил-тРНК синтетаз із селективною дією проти збудників інфекційних хвороб людини: Заключний звіт/Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України; Керівник Тукало Михайло Арсентійович - ДР 0115U002945, УДК 577.21, 577.21

25

Метою проекту є оптимізація раніше розроблених нами інгібіторів лейцил-тРНК синтетазі *Mycobacterium tuberculosis* та мішень-спрямований пошук інгібіторів серил-тРНК синтетаз патогенних бактерій *Staphylococcus aureus* та *Helicobacter pylori*. Отримані інгібітори можуть бути основою створення нових антибактеріальних лікарських препаратів для лікування туберкульозу і хвороб, які викликають стафілококові та гелікобактерні інфекції. У якості мішеней обрано аміноацил-тРНК синтетазі патогенних бактерій, які мають суттєві структурні та функціональні відмінності від відповідних ензимів людини. Врахування цих особливостей у процесі дизайну інгібіторів дозволить ідентифікувати сполуки, що будуть селективно діяти на ферменти патогенних організмів і не впливатимуть (або матимуть малий ефект) на ферменти людини. Стратегія пошуку активних речовин ґрунтується на поєднанні методів мішень-направленого методу скринінгу сполук *in silico* з біологічними експериментами *in vitro* та *in vivo*. Хімічна оптимізація сполук із використан

34.05.20.0192/0219U100271

Мішень-спрямований пошук інгібіторів аміноацил-тРНК синтетаз із селективною дією проти збудників інфекційних хвороб людини: Заключний звіт/Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України;

Керівник Тукало Михайло Арсентійович - ДР 0115U002945, УДК 577.21, 577.21

25

Метою проекту є оптимізація раніше розроблених нами інгібіторів лейцил-тРНК синтетазі *Mycobacterium tuberculosis* та мішень-спрямований пошук інгібіторів серил-тРНК синтетаз патогенних бактерій *Staphylococcus aureus* та *Helicobacter pylori*. Отримані інгібітори можуть бути основою створення нових антибактеріальних лікарських препаратів для лікування туберкульозу і хвороб, які викликають стафілококові та гелікобактерні інфекції. У якості мішеней обрано аміноацил-тРНК синтетазі патогенних бактерій, які мають суттєві структурні та функціональні відмінності від відповідних ензимів людини. Врахування цих особливостей у процесі дизайну інгібіторів дозволить ідентифікувати сполуки, що будуть селективно діяти на ферменти патогенних організмів і не впливатимуть (або матимуть малий ефект) на ферменти людини. Стратегія пошуку активних речовин ґрунтується на поєднанні методів мішень-направленого методу скринінгу сполук *in silico* з біологічними експериментами *in vitro* та *in vivo*. Хімічна оптимізація сполук із використан

34.17 Біофізика

34.05.20.0193/0219U003633

«Афінна сенсорна система на основі «розумних» гібридних наноконструкцій для визначення специфічних послідовностей нуклеїнових кислот». Розділ 1. Розробка та оптимізація сенсорної системи.: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Борковська Людмила Володимирівна - ДР 0118U002285, УДК 53.08, 577.3.01

25

Метою проекту є розробка афінної сенсорної системи на основі "розумних" гібридних наноконструкцій, що складаються з квантових точок (люмінесцентних нанокристалів), наночастинок золота та олігонуклеотидів,

для визначення специфічних послідовностей нуклеїнових кислот і детектування генетичних та інфекційних захворювань людини.

34.27 Мікробіологія

34.05.20.0194/0219U000292

Перевірка ефективності бактеріального препарату Ековітал під бобові культури: Заключний звіт/Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Титова Людмила Вячеславівна - ДР 0118U005072, УДК 631.461:579.64

3

Виготовити експериментальні партії бактеріального препарату під бобові культури на основі штамів ризобій та фосфатмобілізувальних бацил. Дослідити ефективність препарату в польових умовах.

34.05.20.0195/0219U000289

Перевірка ефективності бактеріального препарату Ековітал під сою: Заклучний звіт/Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Титова Людмила Вячеславівна - ДР 0118U004579, УДК 631.461:579.64

3

Виготовити експериментальну партію бактеріального препарату під сою на основі штамів ризобій нут та фосфатмобілізувальних бацил. Дослідити ефективність препарату

34.05.20.0196/0219U100145

Розроблення біологічного препарату для рослинництва на основі консорціуму ґрунтових мікроорганізмів: Заклучний звіт/Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Пати́ка Микола Володимирович - ДР 0117U006828, УДК 631.461:579.64

114

Розроблення та виготовлення сипучої та рідкої форми біологічного препарату на

основі природного консорціуму ґрунтових мікроорганізмів з поліфункціональним комплексом ферментів для сучасних агротехнологій, зокрема, трансформації органічних речовин в гумусоподібну субстанцію та активізації трофічних зв'язків у системі "ґрунт-рослина".

34.29 Ботаніка

34.05.20.0197/0419U001615

Белаєва Яна Володимирівна Анатомо-морфологічні особливості та репродуктивна біологія представників роду *Begonia* L. (*Begoniaceae* C. Agardh) за умов збереження *ex situ*: Дис...к.б.н./ Національний ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН України - Захищена; 04.11.2019

УДК: 582.4

198 с. - Бібліогр.:293 назв

Дисертаційна робота присвячена дослідженню анатомо-морфологічних особливостей та репродуктивної біології представників роду *Begonia* L. за умов збереження *ex situ*. Результати досліджень свідчать про існування різних репродуктивних стратегій у представників роду *Begonia* L. в умовах оранжерейної культури. Було виділено морфологічні критерії будови пилкових зерен, які можуть бути використані для розмежування таксонів на видовому рівні та на рівні секцій. Встановлено взаємозв'язок між мікоморфологічними особливостями будови та способом дисперсії насінин. За результатами дослідження анатомічної будови листка бегоній та аналізу еколого-кліматичних особливостей умов природних місцезростань визначено структурні особливості адаптації видів до умов навколишнього середовища.

34.05.20.0198/0419U001616

Буйдіна Тетяна Олександрівна Біолого-екологічні особливості лян роду *Rosa* L. в умовах Правобережного Лісостепу України: Дис...к.б.н./ Національний

ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН
України - Захищена; 04.11.2019

УДК: 582.4

181 с. - Бібліогр.:201 назв

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень біологічних та екологічних особливостей двох видів та 22 сортів витких троянд роду *Rosa* L. Досліджено фенологічні фази, ритми росту і розвитку лян роду *Rosa* та їх узгодженість з кліматичними умовами зони дослідження. Встановлено кількісні параметри та якісні ознаки вегетативних і генеративних органів. Проведено комплексне оцінювання цвітіння та плодоношення. Оцінено зимо- та посухостійкість видів і сортів і виділені перспективні за цією ознакою.

34.33 Зоологія

34.05.20.0199/0219U100274

Вивчити молекулярно-біологічні особливості та філогенетичну спорідненість патогенів риб: Заключний звіт/Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Рудь Юрій Петрович - ДР 0116U001219, УДК 59

12

Вивчити молекулярно-біологічні особливості і філогенетичну спорідненість збудників інфекційних захворювань риб різної етіології. На основі даних молекулярно-епізоотичного контролю проаналізувати спектр інфекційних агентів риб в аквакультури України, оцінити ситуацію з їх поширення та встановити рівень генетичної мінливості в залежності від фактора вірулентності.

34.05.20.0200/0219U100273

Розробити систему комплексної оцінки генофонду культивованих видів риб з метою удосконалення селекційного процесу: Заключний звіт/Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Тарасюк Сергій Іванович - ДР 0116U001218, УДК 59

31

Провести комплексні популяційно-генетичні дослідження специфічних особливостей генофондів окремих видів риб у внутрішніх водоймах України за використання сучасних методів та підходів генетики, молекулярної біології, цитогенетики, біохімії та селекції; їх оцінка та розроблення науково-обґрунтованих заходів і рекомендацій ефективного використання.

34.35 Екологія

34.05.20.0201/0219U100264

Просторово-часова організація популяцій та угруповань хребетних тварин в природних і антропогенних ландшафтах України: Заключний звіт/Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена; Керівник Ємельянов Ігор Георгійович - ДР 0116U003066, УДК 574.3

61

Метою дослідження є вивчення просторово-часової організації популяцій та угруповань різних видів хребетних тварин в природних і антропогенних ландшафтах основних природних зон України, в зоні дії різних факторів середовища, як природних так і антропогенних, а також аналіз стану популяцій досліджуваних груп видів у світлі завдань збереження біорізноманіття.

34.05.20.0202/0219U000545

Трансформація та перерозподіл радіонуклідів у компонентах екосистеми водойми-охолоджувача Чорнобильської АЕС на стадії виведення з експлуатації.: Заключний звіт/Інститут гідробіології Національної академії наук України; Керівник Ганжа Христина Дмитрівна - ДР 0117U003481, УДК 574.5

45

Встановити особливості міграції та перерозподілу фізико-хімічних форм ^{90}Sr і ^{137}Cs в компонентах екосистеми водойми-охолоджувача ЧАЕС в умовах зміни гідрологічних, гідробіологічних та

гідрохімічних параметрів водного середовища.

34.05.20.0203/0519U001621

Парнікоза Іван Юрійович Екологічні механізми адаптації щучника антарктичного (*Deschampsia antarctica* É. Desv.) за зміни кліматичних умов Антарктики: Дис...Доктор біологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 574

279 с. - Бібліогр.:322 назв

Дисертація присвячена екологічній характеристиці та вивченню адаптаційних механізмів існування судинних рослин в Антарктиці в умовах глобальних кліматичних змін на прикладі унікальної судинної рослини - щучника антарктичного (*Deschampsia antarctica*). Виявлено генетичні варіанти та хромосомні форми *D. antarctica*, які можуть співіснувати на близьких чи тих самих територіях Антарктики, що можуть нести адаптивний ефект. Показано високу стійкість насінневих зачатків *D. antarctica*, відсутність ознак апоміксису та великий відсоток стерильного пилку. Виявлено більшу площу покриття та чисельність популяцій *D. antarctica* та, відповідно, більш розвинені ґрунти в оазі Поінт Томас (о. Кінг-Джордж) у порівнянні з віддаленим на 400 км на південь районом Аргентинських островів. Поширення домініканським мартином, може забезпечувати освоєння *D. antarctica* нових регіонів. Підтверджено придатність *D. antarctica* та пов'язаних з ними наземних рослинних угруповань, в якості індикаторів кліматичних коливань у Антарктиці. З метою охорони популяцій *D. antarctica*, необхідно проводити моніторинг та створити Антарктичну особливо охоронювану територію. Вивчення динаміки адаптаційних показників шести моніторингових популяцій *D. antarctica* о. Галіндез показало індивідуальний та коливальний характер тренду показника комплексної пристосовуваності, подібний до коливань метеорологічних показників.

Показано достовірний внесок чинника температури поверхні ґрунту у комплексну пристосовуваність *D. antarctica*. Показник комплексної пристосовуваності в рослин різних генотипів, які вирощували *in vitro* є унікальним, що свідчить про можливість генетичного закріплення та створює значні перспективи для біотехнології.

34.05.20.0204/0419U004450

Кірікова Тетяна Олексіївна Роль водних безхребетних в живленні і розміщенні тундрових видів куликів у лиманах і лагунах Азово-Чорноморського регіону: Дис...Кандидат біологічних наук/ Державна установа Інститут морської біології НАН України - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 574.5

152 с. - Бібліогр.:141 назв

Дисертація присвячена вивченню ролі водних безхребетних в живленні і сезонному розміщенні тундрових видів куликів на місцях їх міграційних зупинок в Азово-Чорноморському регіоні. Вперше для регіону визначена участь різних видів водних безхребетних у формуванні доступної біомаси та енергетичної цінності кормів. Склад водних безхребетних в місцях живлення куликів за даними аналізу бентосних проб включав 26 видів: червононогі моллюски (*Gastropoda*) - 11 видів (42.3 %); ракоподібні (*Crustacea*) - 9 видів (34.6 %); багатощетинкові черви (*Polychaeta*) - 4 види (15.4 %); личинки комах (*Insecta*) - 2 види (7.7 %). Максимальна кількість видів характерна для лагун Сиваша - 21 вид (на Східному - 19, Центральному - 2); на Молочному лимані - 16 видів, Тузловських лиманах - 15 видів, а в низинах Тилігульського лиману - 8 видів. Вперше для водно-болотних угідь Східної Європи розрахована ємність кормових ресурсів, сформованих водними безхребетними, переважно бентосними організмами, важливими для живлення мігруючих куликів. Виявлено, що кулики використовують не більше 13 % від загальних обсягів продукуємої біомаси водних безхребетних в період їх сезонних

міграцій. Вперше дана оцінка забезпеченості тундрових видів куликів кормовими ресурсами на місцях міграційних зупинок в Азово-Чорноморському регіоні. Вперше для регіону виявлено, що розміщення зграйних видів куликів (побережника чорногрудого - *Calidris alpina*, побережника червоногрудого - *Calidris ferruginea*, побережника болотяного - *Limicola falcinellus*, побережника малого - *Calidris minuta*) детерміновано площею кормових територій, а розміщення інших видів куликів (сивки морської - *Pluvialis squatarola*, побережника ісландського - *Calidris canutus*, грицика малого - *Limosa lapponica*) - біомасою кормових об'єктів.

34.05.20.0205/0419U004460

Комарова Ірина Олександрівна Еколого-біологічні особливості *Taraxacum officinale* Wigg за дії забруднення важкими металами в умовах промислового Криворіжжя: Дис...Кандидат біологічних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 574

168 с. - Бібліогр.:358 назв

Уперше в умовах міста Кривий Ріг, а саме промислового забруднення від підприємств гірничо-металургійного комплексу, оцінено особливості та специфіку транслокації важких металів в системі «грунт-рослина» на прикладі *Taraxacum officinale* Wigg. Проаналізовано специфіку акумуляції важких металів рослинами з ґрунту і подальшу транслокацію до листків в системі «грунт-корінь», «корінь-листок». Доведено, що високий рівень поліелементного забруднення довкілля спричинює активізацію процесів пероксидного окислення ліпідів. З'ясовані особливості розвитку генеративної сфери *T. officinale* в умовах різного рівня забруднення. Оцінено можливості генеративної сфери *T. officinale* в залежності від різного рівня стресового фактору. Результати вивчення адаптаційних можливостей *T. officinale* до різного рівня забруднення важкими

металами навколишнього середовища можуть бути використані як критерії біоіндикації стану довкілля. Встановлено, що зміни палінологічних показників є інформативними критеріями для екологічного моніторингу та системи біоіндикації. Особливості проростання насіння може бути використано для розробки рекомендацій щодо оцінки рівня забруднення ґрунтів важкими металами.

34.05.20.0206/0419U004458

Рощина Ніна Олегівна Антропогенно-кліматична трансформація флори та рослинності озер Північно-степового Придніпров'я: Дис...Кандидат біологічних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 574

182 с. - Бібліогр.:229 назв

У дисертаційній роботі представлені результати досліджень сучасного стану флори і рослинності озер Північно-степового Придніпров'я, виявлення особливостей їх трансформації для різних типів озер, а так само визначення основних напрямків динаміки рослинності під дією антропогенно-кліматичних факторів. У флорі озер налічується 190 видів водних і прибережних рослин, серед яких домінують гемікріптофіти, багаторічні трави, гігрофіти, сціогеліофіти, мезотрофи, акванти і палюданти. Адвентивними фракція флори складає 10 видів, раритетна фракція - 49 видів вищих рослин. Основним антропогенним фактором, який призвів до зміни гідрологічного режиму озер Дніпровського району і гирлової частини р. Самара стало створення водосховища, в результаті чого склад флори озер заплави скоротився на 15 і 30 видів відповідно. Підвищення середньорічних температур призвело до скорочення кількості бореальних видів (на 8), і до збільшення кількості середземноморських видів (на 12). Синергетична дія кліматичних і антропогенних чинників призвела до незворотних змін за наступними сукцесійними рядами: ценози гідатофітов

(занурених рослин) → ценози плейстофітов (з плаваючим листям) → ценози гелофітов (повітряно-водних рослин). Порівняльний аналіз за ступенем гемеробії показав, що найбільш трансформованими є озера Деївській підрайону (30% еугемероби, 15% полігемероби), менш трансформованими - підрайону Самарського бору (15% еугемероби, 4% полігемероби). Характеристика гемеробності видів дозволила визначити види-індикатори для подальшої оцінки подібних біотопів.

34.05.20.0207/0519U001822

Нейко Ігор Степанович Еколого-генетичні засади популяційного та індивідуального відбору основних лісотвірних порід Правобережного Лісостепу України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 574

400 с. - Бібліогр.:459 назв

У дисертаційній роботі узагальнено вітчизняний та зарубіжний досвід щодо збереження лісових генетичних ресурсів *in situ*. Наведено характеристику умов формування, та оцінено стан лісових генетичних ресурсів та плюсових насаджень і плюсових дерев в умовах Правобережного Лісостепу України. Удосконалено основні засади щодо індивідуального та популяційного відбору основних лісотвірних порід. Розроблено та запроваджено сучасні методологічні підходи щодо тестування потомства та сортовипробування деревних порід в умовах зміни середовища (у тому числі кліматичних змін) на основі продуктивності, репродуктивної здатності та екологічної пластичності. Розроблено та запроваджено нові підходи щодо створення об'єктів збереження генофонду *ex situ*. За результатами досліджень встановлено, що лісові генетичні резервати та плюсові насадження відображають лише четверту частину усього різноманіття лісових екосистем. Втрата

функціональної придатності насаджень зумовлена зниженням частки основної лісотвірної породи, зрідженням лісостанів та погіршенням стану дерев. Основними чинниками погіршення ефективності індивідуального відбору є: незадовільний стан дерев та низькі селекційні показники. На основі екологічних моделей «генотип – середовище» та «сорт – середовище» відібрано найкращі потомства, а також розроблено концепцію тестування плюсових дерев.

34.39 Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів

34.05.20.0208/0219U100310

Дослідження особливостей токсичної дії наночастинок важких металів, пошук та наукове обґрунтування засобів профілактики: Заключний звіт/Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"; Керівник Трахтенберг Ісак Михайлович - ДР 0116U000497, УДК 612.014.4;591.044

234

Встановлення особливостей, механізмів, органів-мішеней токсичної дії наночастинок важких металів (свинець, кадмій, залізо, мідь) на організм піддослідних тварин, пошук та наукове обґрунтування застосування засобів профілактики.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.05.20.0209/0419U001544

Устименко Олена Сергіївна Особливості зв'язків сонографічних розмірів нирок з антропо-соматометричними показниками чоловіків і жінок різних соматотипів: Дис...к.мед.н./ Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України - Захищена; 07.10.2019

УДК: 611;591.4

286 с. - Бібліогр.:205 назв

Первинні антропометричні та сонографічні показники практично здорових чоловіків і жінок Подільського регіону України взяті з банку даних науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова в рамках договору про наукове співробітництво з кафедрою анатомії людини Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Враховуючи результати попереднього кореляційного аналізу, для побудови моделей сонографічних розмірів нирок у чоловіків і жінок різних соматотипів брали лише антропометричні й соматотипологічні показники, що мали достовірні або середньої сили недостовірні зв'язки. Вперше встановлено, що у чоловіків і жінок мезоморфного соматотипу з 16 можливих сонографічних розмірів нирок побудовані лише по 7 достовірних регресійних моделей. Вперше встановлено, що у чоловіків і жінок ендомезоморфного соматотипу побудовані по 14 достовірних регресійних моделей сонографічних розмірів нирок в залежності від показників будови та розмірів тіла. Вперше між практично здоровими чоловіками і жінками мезоморфного або ендомезоморфного соматотипів встановлені прояви статевого диморфізму входження до моделей сонографічних розмірів нирок антропометричних і соматотипологічних показників. Більш виражені розбіжності встановлені між представниками мезоморфного соматотипу.

34.05.20.0210/0419U001549

Тіщенко Сергій Вікторович Патогенетичні особливості морфо-функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу при артеріальній гіпертензії різного генезу: Дис...д.філос.н./ Запорізький державний медичний університет - Захищена; 08.10.2019

УДК: 611;591.4

221 с. - Бібліогр.:225 назв

Загальний результат проведеного комплексного дослідження патогенетичних особливостей морфо-

функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу при артеріальній гіпертензії в залежності від етіології та патогенезу її розвитку показав, що формування стійкого підвищення артеріального тиску, незалежно від етіологічного чиннику та механізмів розвитку, призводить до однотипних змін вмісту нейропептидів, експресії мРНК ізоформ NOS, її ізоформного профілю та концентрації кінцевих метаболітів NO, але показує етіозалежні особливості морфо-денситометричних параметрів ядер нейронів та їх структурно-популяційних взаємин у вентромедіальному, вентролатеральному та дорсомедіальному суб'ядрах аркуатного ядра гіпоталамуса. В роботі були використані сучасні патофізіологічні, інструментальні, молекулярно-генетичні, імуногістохімічні, біохімічні, морфо-денситометричні дослідження нейронів гіпоталамусу за умов експериментальної артеріальної гіпертензії; результати дослідження статистично проаналізовано. Робота є фундаментальним дослідженням. Її результати розширюють наукові уявлення про патогенетичні особливості морфо-функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу при різних за етіологією та патогенезом артеріальних гіпертензіях есенціальної та ендокринно-сольової моделей, що є прототипами клінічних нозологічних форм гіпертонічної хвороби - первинної та вторинної, ендокринно-асоційованої. Отримані результати характеризують стан локальної системи монооксиду азоту, особливості пресорно-деперсорного балансу нейропептидів у структурі аркуатного ядра гіпоталамусу та морфо-денситометричні відмінності популяцій нейронів вентромедіального, вентролатерального та дорсомедіального його суб'ядер на фоні стійкого підвищення артеріального тиску.

34.05.20.0211/0419U001648

Сазонова Ольга Миколаївна Індивідуальна анатомічна мінливість лицевого черепа у людей зрілого віку: Дис...к.мед.н./

Харківський національний медичний університет - Захищена; 19.11.2019

УДК: 611;591.4

180 с. - Бібліогр.:217 назв

У дисертації наведені теоретичні обґрунтування встановлення індивідуальної анатомічної мінливості взаємовідношень кісткових структур лицевого черепа людини зрілого віку. Вперше проведено дослідження з вивчення діапазону індивідуальних відмінностей у залежності від крайніх форм будови черепа, зокрема при брахікранії, мезокранії та доліхокранії. При цьому визначали морфологічні та краніометричні зв'язки особливостей форми, розмірів і взаємовідношення частин і структур лицевого відділу черепа, його верхньої та нижньої частин з уточнюючою характеристикою зубощелепного апарату. Вперше встановлено діапазон варіабельності значень основного черепного індексу, який дозволив систематизувати різноманіття форм і співвідношень мозкового та лицевого відділів черепа впродовж даного віку. Це підтверджено показниками варіаційно-статистичного аналізу кожного лінійного розміру черепа і зазначеного основного індексу, запропонованого та впровадженого академіком В.М. Шевкуненко. Вперше встановлено діапазон мінливості поздовжніх параметрів лицевого відділу черепа, який характерний для чоловіків та жінок зрілого віку. Це значно доповнює наші уявлення про будову і форму лицевого черепа людини зрілого віку. Досліджувані параметри відображають існуючу індивідуальну мінливість поступового подовження і звуження верхньої частини лицевого черепа.

34.05.20.0212/0419U001647

Авілова Ольга Володимирівна
Морфофункціональні особливості тимусу та селезінки за умов дії ксенобіотиків (анатомо-експериментальне дослідження): Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 19.11.2019

УДК: 611;591.4

265 с. - Бібліогр.:233 назв

Дисертація присвячена вивченню морфологічних особливостей тимусу та селезінки лабораторних щурів-самців популяції WAG в нормі та за умов дії на організм ксенобіотиків, а саме тригліцидилового ефіру поліоксипропілентріола (ТЕППТ) та пропіленгліколя-1,2 (ПГ). Встановлено межі індивідуальної мінливості морфометричних параметрів тимусу та селезінки щурів у нормі (min - max): маси, об'єму, ширини, довжини, висоти, індекс тимусу (IndT), висотно-поздовжній індекс (Ind ВПв), висотно-поперечний індекс (Ind ВП) та під впливом ТЕППТ, ПГ 1/10ДЛ50 та 1/100ДЛ50. Проведено порівняльний аналіз впливу ТЕППТ між обома дозами на морфометричні показники тимусу та селезінки встановлено максимальні зміни маси органів на 7 добу, їх довжини та ширини на 30 добу, висоти - однаковий вплив упродовж експерименту. За даними порівняльного аналізу впливу ПГ між дозам на морфометричні показники тимусу та селезінки визначено однаковий вплив протягом експерименту ($p \leq 0,05$). Морфологічні зміни у тимусі та селезінці під впливом ксенобіотиків залежать від тривалості експерименту, використаної дози, та виду ксенобіотика. Найбільш виражені зміни органів встановлені при застосуванні ТЕППТ 1/10ДЛ50 на 45 добу та характеризуються зменшенням щільності клітинних елементів у кірковій зоні тимуса на 28,76 %, у мозковій зоні - на 28,23 та у селезінці на 27,70 % у мантійній зоні та 24,09 % у маргінальній зоні. Виявлені ультрамікроскопічні особливості органів під впливом ксенобіотиків різних доз та встановлені морфофункціональні зміни у тимусі та селезінці зумовлені впливом ТЕППТ і ПГ на процеси алкілування, що призводить до загибелі клітин шляхом апоптозу, про що свідчить активність ензиму MGMT, яка змінюється з його активацією у ранні терміни (7 доба) та поступово зменшується у наступний період, і реалізується у статистично достовірних даних у тварин виведених з

експерименту через 45 днів. При застосуванні ТЕПТТ 1/10ДЛ50 на 45 добу активність MGMT зменшується на 33,94%, при застосуванні ПГ 1/10ДЛ50 на 22,62%.

34.47 Токсикологія

34.05.20.0213/0219U100275

Встановлення особливостей біологічної дії нанорозмірних фракцій промислових аерозолів: Заключний звіт/Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"; Керівник Луговський Сергій Павлович - ДР 0116U000498, УДК 615.9

165

Встановити особливості біологічної дії нанорозмірних фракцій промислових аерозолів

34.05.20.0214/0219U100319

Регламентування безпечного застосування пестицидів і агрохімікатів, які проходять передреєстраційні випробування в Україні: Заключний звіт/Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"; Керівник Кундієв Юрій Ілліч - ДР 0116U000494, УДК 615.9::574

130

Токсикологічна і гігієнічна оцінка умов використання пестицидів та агрохімікатів в зазначеній сфері з позиції безпечності для здоров'я людини на навколишнього природного середовища

37 ГЕОФІЗИКА

37.21 Метеорологія

37.05.20.0215/0219U001533

Приведення нормативної бази існуючої системи спостережень за забрудненням атмосферного повітря у відповідність до вимог нормативних документів ЄС:

Заключний звіт/Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Дворецька Ірина Віталіївна - ДР 0116U003216, УДК 551.510.5;551.510.4, 504(094); 504.75(094); 574(094)

175

Розробка рекомендацій щодо приведення нормативної бази існуючої системи спостережень за якістю атмосферного повітря до вимог директив ЄС

37.31 Фізика Землі

37.05.20.0216/0219U100282

Розроблення проекту нормативного акту "Сейсмічне мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики": Заклучний звіт/Товариство з обмеженою відповідальністю "ФУНДАМЕНТСТРОЙМАКС"; Керівник Довбніч Михайло Михайлович - ДР 0117U005404, УДК 550.34

30

Мета роботи: розроблення нормативного акту щодо виконання досліджень при здійсненні сейсмічного мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики. Нормативний акт розробляється на заміну діючих документів колишнього СРСР в розвиток та доповнення до ДБН В.1.1-12. В зв'язку з тим, що чинні нормативні документи не відповідають сучасному рівню і не враховують наявні на даний час напрацювання провідних спеціалістів з сейсмічного мікрорайонування, які обумовлені новими технічними можливостями, виникла необхідність створення документу, з урахуванням останніх розробок в цій сфері. Нормативний акт дозволить покращити організацію і проведення комплексних досліджень. Нормативний акт "Сейсмічне мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики" має регламентувати роботи з визначення інтенсивності сейсмічного впливу на території розміщення АС з урахуванням вимог нормативних документів для проектних розрахунків. Повного аналога нормативного акту, що розроблюється, в Україні та за її межами не існує.

37.05.20.0217/0219U100281

Розроблення проекту нормативного акту "Сейсмічне мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики": Заключний звіт/Товариство з обмеженою відповідальністю "ФУНДАМЕНТСТРОЙМАКС"; Керівник Довбніч Михайло Михайлович - ДР 0117U005404, УДК 550.34

24

Мета роботи: розроблення нормативного акту щодо виконання досліджень при здійсненні сейсмічного мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики. Нормативний акт розробляється на заміну діючих документів колишнього СРСР в розвиток та доповнення до ДБН В.1.1-12. В зв'язку з тим, що чинні нормативні документи не відповідають сучасному рівню і не враховують наявні на даний час напрацювання провідних спеціалістів з сейсмічного мікрорайонування, які обумовлені новими технічними можливостями, виникла необхідність створення документу, з урахуванням останніх розробок в цій сфері. Нормативний акт дозволить покращити організацію і проведення комплексних досліджень. Нормативний акт "Сейсмічне мікрорайонування під об'єкти атомної енергетики" має регламентувати роботи з визначення інтенсивності сейсмічного впливу на території розміщення АС з урахуванням вимог нормативних документів для проектних розрахунків. Повного аналога нормативного акту, що розроблюється, в Україні та за її межами не існує.

37.05.20.0218/0219U100295

Експериментальні дослідження методами глибинного сейсмічного зондування та магнітотелурічного зондування вздовж профілю Хотин-Львів-Варшава.: Заключний звіт/Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна Національної академії наук України; Керівник Омельченко Віктор Данилович - ДР 0118U003711, УДК 550.34

54

Отримати геолого-геофізичні дані у зонах зчленування Східно-Європейської та Західно-Європейської платформ для з'ясування фундаментальних питань глибинної будови геологічних структур в цілях прогнозу покладів корисних копалин на території України та на суміжних територіях.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.19 Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі

38.05.20.0219/0219U001549

Уточнення сейсмічності ділянки реконструкції спортивного комплексу "Стадіон "ЦСК ЗС України" по проспекту Повітрофлотському, 10 в Солом'янському районі міста Києва.: Заключний звіт/Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна Національної академії наук України; Керівник Гринь Дмитро Миколайович - ДР 0118U006183, УДК 550.348.436;551.24:550.34

116

Уточнити фонову сейсмічність ділянки. Провести сейсмічне мікрорайонування території. Побудувати розрахункові акселерограми і спектри реакції одиничних осциляторів для моделювання на вільній поверхні ґрунту розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов майданчика.

38.05.20.0220/0219U001550

Сейсмологічний моніторинг в зоні впливу споруд Ташлицької ГАЕС в 2018 році.: Заключний звіт/Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України; Керівник Вербицький Сергій Тарасович - ДР 0118U005501, УДК 550.348.436;551.24:550.34

38

Провести сейсмічні спостереження на діючих пунктах "Іванівка", "Щуцьке", "Арбузинка", "Трикрати" та Центральній сейсмостанції протягом 2018 р. Провести обробку та аналіз отриманих даних сейсмічних спостережень. Створити каталог зареєстрованих сейсмічних подій. Скласти звіт за темою: "Сейсмологічний моніторинг в зоні впливу споруд Ташлицької ГАЕС в 2018 році" в рамках теми: "Глава 10. Утримання замовника та авторський нагляд. 10-3. Моніторинг навколишнього середовища в зоні впливу споруд Ташлицької ГАЕС в т.ч.: сейсмостанції".

38.33 Геохімія

38.05.20.0221/0419U004969

Череміська Оксана Мирославівна
Літогеохімія стебницьких відкладів нижнього міоцену Передкарпатського прогину: Дис...Кандидат геологічних наук/ Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 550.4

160 с. - Бібліогр.:143 назв

Дисертація присвячена літолого-геохімічним дослідженням моласової товщі стебницької світи нижнього неогену Передкарпатського прогину, яка розглядається автором як нашарування, які формувалися в контрастному геохімічному середовищі. Відклади стебницької світи представлені двома літолого-фаціальними комплексами: вирвинським і надвірнянським. Перший – поширений на північному заході дослідженої території, залягає на розмитій поверхні воротищенської світи, а другий – на південному сході і зберігає успадкований характер осадконагромадження з добротівською світою. Досліджено алотигенні та аутигенні мінерали стебницької світи, виявлено нові мінерали в складі порід цієї товщі та встановлено зміну геохімічного середовища впродовж літогенезу на основі постедиментаційних змін у вивчених мінералах. На основі літологічних та геохімічних досліджень

стратотипових розрізів надвірнянського літолого-фаціального комплексу встановлено геохімічні бар'єри – межі переходу строкатоколірних відкладів в соленосні. Геохімічними та мінералого-петрографічними дослідженнями уперше встановлено безперервне регіональне поширення верстви монтморилонітових глин, яка є маркуючим стратиграфічним горизонтом в розрізі стебницької світи надвірнянського літолого-фаціального комплексу. Встановлено вплив структурно-літологічних чинників та геохімічного середовища на метасоматоз нижньоміоценових відкладів, спричинений поверхневими сольовими і вуглеводневими проявами.

38.53 Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів

38.05.20.0222/0419U004967

Гаєвська Юлія Петрівна Літолого-фаціальні особливості еоценових відкладів Бориславсько-Покутської зони Передкарпатського прогину та передових скиб Скибової зони Українських Карпат у зв'язку з їх нафтогазоносністю: Дис...Кандидат геологічних наук/ Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 553.981/.982.041(1/9)

158 с. - Бібліогр.:128 назв

Дисертаційна робота присвячена комплексному вивченню літологофаціальних та мінералого-петрографічних особливостей еоценових відкладів та з'ясуванню нафтогазоперспективних ділянок для пошуку вуглеводнів в межах Бориславсько-Покутської зони Передкарпатського прогину та Берегової і Орівської скиб Скибової зони Українських Карпат. За результатами аналізу і інтерпретацією ГДС визначено просторове поширення еоценових відкладів та виокремлено ареали поширення пісковиків та алевролітів, які становлять потенційні колектори вуглеводнів. Встановлено речовинний склад потенційних порід-

колекторів еоценового віку на основі аналізу і узагальнення матеріалів літологічних, літогенетичних, петрографічних, структурно-текстурних досліджень та з'ясовано середовища седиментогенезу в Карпатському сегменті континентальної окраїни океану Тетис в еоценовий час і їх вплив на формування потенційних колекторів вуглеводнів. Виявлено, що розміщення алевропсамітових утворень еоцену з максимальними та мінімальними значеннями піскуватості має мозаїчний, мозаїчно-лінійний характер, що відтворює фрагменти конусів виносу (фенів) пра-Карпатських рік; на ділянках з високою піскуватістю переважають порові породи-колектори, а з низькою піскуватістю – тріщинні колектори. За результатами проведених досліджень встановлено особливості просторового розвитку різних літологічних типів порід, що відмінні специфікою катагенетичних перетворень та типами потенційних колекторів вуглеводнів, побудовано карту поширення потенційних порід-колекторів відкладів еоценового віку та обґрунтовані нафтогазоперспективні ділянки для дорозробки та пошуку вуглеводнів в межах північно-західного, центрального та південносхідного районів дослідженої території.

38.05.20.0223/0419U004970

Гавришків Галина Ярославівна
Мінералого-петрографічні особливості палеоценових відкладів Берегової і Орівської скиб Українських Карпат в аспекті їх нафтогазоносності:
Дис...Кандидат геологічних наук/ Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 553.981/.982.041(1/9)

175 с. - Бібліогр.:157 назв

Дисертаційна робота присвячена дослідженню мінералогікопетрографічних особливостей палеоценових відкладів ямненської світи дослідженої території та з'ясуванню перспектив їх нафтогазоносності. На основі аналізу петрографічного складу порід

палеоценового віку та за характером їх поширення проведено типізацію розрізів, з'ясовано літологофаціальну мінливість палеоценової товщі та виділено піщані, алевролітові і аргілітові поля в межах дослідженої території. Проведено реконструкцію палеосередовища в палеоценовий час в Карпатському сегменті північної окраїни океану Тетис, побудовано схему літофацій палеоценового конусу виносу дослідженого осадово-породного басейну і палеоокеанографічну карту-схему на палінспастичній основі та на їх основі проаналізовано вплив седиментогенезу на формування потенційних колекторів вуглеводнів. Встановлено вплив речовинного складу порід палеоцену на їх колекторські властивості та виділено окремі типи порід-колекторів і пов'язані з ними перспективні ділянки для пошуку вуглеводнів. Виявлено, що найперспективнішою з точки зору потенційних порідколекторів у відкладах ямненської світи, які представлені загалом пісковиками, є північно-західна частина дослідженої території, де колекторські властивості нафтогазоносних палеоценових відкладів значною мірою визначалися факторами, які сприяли збереженню високих фільтраційно-ємнісних властивостей порід на великих глибинах – товщина пластів та тип цементації кластичного матеріалу. Комплекс одержаних результатів досліджень дозволив встановити ділянки поширення потенційних порід-колекторів у розрізі палеоцену, які є перспективними для пошуків покладів вуглеводнів.

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.05.20.0224/0519U001181

Костащук Іван Іванович
Формування релігійного простору та його вплив на суспільні процеси: Дис...д.геогр.н./

Інститут географії НАН України -
Захищена; 16.10.2019

УДК: 911.3;911.3:316

667 с. - Бібліогр.:549 назв

Обґрунтовано об'єкт, предмет, мету та завдання географії релігії, як суспільно-географічної науки. Удосконалено методику суспільно-географічного дослідження релігійного простору з використанням сучасних та традиційних методів наукового пізнання. Запропоновано нові математичні способи обрахунку показників релігійної активності та мозаїчності, що дозволило виявити різні типи регіонів України за ступенем релігійної активності та дослідити вплив релігійного простору на суспільні процеси.

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.33 Атомна енергетика

44.05.20.0225/0219U100261

Тепловізійний моніторинг системи технічного водопостачання відповідальних споживачів групи А на АЕС для безпечної експлуатації і охорони довкілля ядерно-енергетичного комплексу: Заключний звіт/Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України; Керівник Клепиков Вячеслав Федорович - ДР 0116U002984, УДК 621.311.25:621.039

170

Дослідження фізики процесів і ефектів термопроявлення дефектів у матеріалах при тепловізійному моніторингу об'єктів системи технічного водопостачання відповідальних споживачів групи А на АЕС. Розробка фізико-технічних основ тепловізійного моніторингу системи технічного водопостачання відповідальних споживачів групи А на АЕС. Створення системи критеріальної оцінки виникнення умов, які спричиняють напружений стан зі значеннями, що здатні спричинити в матеріалі трубопроводу розвиок корозійних процесів. Розробка рекомендації щодо порядку застосування одержаних результатів для подальшої

розробки галузевих нормативних документів, які відповідають нормам, правилам та стандартам з ядерної та радіаційної безпеки,

44.05.20.0226/0219U000529

Вдосконалення неруйнівного контролю поточного технічного стану конструкційних матеріалів елементів основного обладнання АЕС із застосуванням вимірювання твердості та інденування: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України; Керівник Каток Олег Анатолійович - ДР 0116U007105, УДК 621.039

45

Підвищення достовірності оцінки поточного технічного стану і обґрунтування продовження ресурсу і безпеки роботи основного обладнання АЕС за рахунок удосконалення існуючої нормативної бази для поточного неруйнівного контролю механічних характеристик конструкційних матеріалів за результатами вимірів твердості і інденування

44.05.20.0227/0219U000528

Розробка методик збору, обробки та узагальненої бази даних зразків-свідків металу корпусів реакторів АЕС для прогнозування радіаційного окрихчення та ресурсу: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України; Керівник Кондряков Євген Олександрович - ДР 0118U005262, УДК 621.311.25:621.039

62

Розробка узагальненої бази даних випробувань зразків-свідків металу корпусів реакторів АЕС для прогнозування окрихчування та ресурсу

44.05.20.0228/0219U000531

Використання вдосконалених експериментально-розрахункових методик оцінки окрихчення металу і міцності елементів корпусів реакторів та

обладнання першого контуру АЕС для обґрунтування подовження ресурсу: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України; Керівник Харченко Валерій Володимирович - ДР 0116U007106, УДК 621.039

45

Виявлення додаткових резервів міцності елементів обладнання першого контуру АЕС

44.35 Гідроенергетика

44.05.20.0229/0219U000539

Визначення енергетичних показників і технічних характеристик існуючих обводнених свердловин газових і нафтових родовищ з метою їх подальшої експлуатації для теплохолодопостачання: Заключний звіт/Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Морозов Юрій Петрович - ДР 0117U002490, УДК 622.22

65

Розробити рекомендації щодо визначення першочергових об'єктів практичного освоєння геотермальних джерел енергії в районах існуючих обводнених свердловин газових і нафтових родовищ на основі технічних характеристик свердловин і привибійної зони та розрахунків енергетичних показників геотермальних свердловин

45

ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

А

45.01 Загальні питання електротехніки

45.05.20.0230/0219U001010

Методологічне забезпечення критеріального оцінювання ефективності функціонування системи управління екологічною безпекою процесу

експлуатації енергетичних установок аварійно-рятувальної техніки: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Вамболь Сергій Олександрович - ДР 0117U002002, УДК 621.3:614.84

76

Розробка методологічного забезпечення критеріального оцінювання ефективності функціонування системи управління екологічною безпекою процесу експлуатації енергетичних установок аварійно-рятувальної техніки

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.09 Матеріали для електроніки і радіотехніки

47.05.20.0231/0419U001557

Малий Євген Вікторович Властивості дефектів структури у фосфіді галію та їхній вплив на параметри світлодіодів: Дис...к.ф.-м.н./ Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" - Захищена; 15.10.2019

УДК: 621.315.592

154 с. - Бібліогр.:160 назв

Об'єкт дослідження: червоні та зелені світлодіодні структури на основі фосфиду галію і твердих розчинів GaAs_{1-x}P_x. Предмет дослідження: зміни електрофізичних та оптичних характеристик вихідних світлодіодних структур на основі GaP та GaAs_{1-x}P_x та опромінених електронами і швидкими нейтронами реактора; додатково вивчався також вплив на них ультразвукової обробки. Метою роботи є вивчення впливу простих і складних дефектів на характеристики вихідних та опромінених частинками різних видів світлодіодів. В роботі проводилися: 1. Вимірювання спектрів електролюмінесценції вихідних та опромінених світлодіодів при різних температурах. 2. Вимірювання вольт-

амперних характеристик (ВАХ) вихідних та опромінених світлодіодів при різних температурах. 3. Дослідження впливу ультразвукової обробки (УЗО) на випромінювальну здатність вихідних та опромінених світлодіодів. Наукова новизна одержаних результатів: 1. Максимум випромінювання 2,254 eV зеленого діода GaP (N), що виникає при $T = 77$ К, генетично пов'язаний із лінією екситона, зв'язаного на ізольованому атомі азоту і є її фононним повторенням. Проведено ідентифікацію інших ліній випромінювання. 2. У формуванні додаткової смуги у спектрі червоних світлодіодів GaP приймають участь донорно-акцепторні переходи між неконтрольованою домішкою - оловом та основною домішкою - цинком, що проникають з приконтактної області приладу. 3. Вперше запропоновано модель формування S-подібної ділянки від'ємного диференційного опору (ВДО) на ВАХ GaP-світлодіодів при низьких температурах. .

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.05.20.0232/0519U001179

Шликов Владислав Валентинович
Інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця людини в умовах регульованого охолодження та зігрівання під час штучного кровообігу: Дис...д.т.н./ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України - Захищена; 15.10.2019

УДК: 681.51; 681.52; 615.47:616-072.7

431 с. - Бібліогр.:269 назв

У дисертаційній роботі вирішено актуальну науково-прикладну проблему розроблення інформаційної технології неінвазивного контролю температури серця людини під час регульованого охолодження і зігрівання. Вперше запропоновано технологію неінвазивного контролю температури серця пацієнта в умовах штучного кровообігу, що дає змогу вдосконалити існуючі клінічні методи інтраопераційного захисту серця і мозку на основі впровадження в кардіохірургічну практику методів інфрачервоної термографії в діапазоні температур від +4 С до +38 С. Застосування математичних моделей для теплових процесів у серці під час гіпотермії та гіпертермії дає змогу теоретично дослідити розподіл глибинних і поверхневих температур у тканинах, а також суттєво підвищити вірогідність клінічної інтерпретації результатів застосування інформаційної технології неінвазивного контролю температури. Розроблено моделі розподілу температури у серці, які дають змогу оцінити градієнт температур на поверхні серця, розрахувати температурні коефіцієнти охолодження і зігрівання міокарда, температуропровідність тканин, що уможливорює візуалізацію ішемічних ділянок на поверхні міокарда. Метод виявлення малих температурних неоднорідностей з фільтрацією візуальних фонів міокарда під час гіпотермії і гіпертермії дає змогу виділити за даними розподілу температур на термограмі гілки коронарних судин та їх дистальні ділянки. Отримані дані уможливають визначення ступеня коронарної обструкції та ступеня звуження коронарних артерій, що дає змогу зменшити ймовірність ішемічних ускладнень після операції на відкритому серці. Дослідження, проведені на клінічній базі Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України, показують високу ефективність і достатню точність розроблених неінвазивних методів інфрачервоної термографії. Запропонована інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця є абсолютно

нешкідливою для пацієнта та вирішує проблему вимірювання глибинної температури тканин міокарда, в тому числі дистанційного контролю температури серця в умовах штучного кровообігу.

50.05.20.0233/0419U004972

Булаковська Анна Олександрівна
Комп'ютеризована система контролю трубопроводів з томографічним опрацюванням акустичних сигналів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут електродинаміки Національної академії наук України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 681.51; 681.52

162 с. - Бібліогр.:130 назв

Об'єкт дослідження: процес виявлення та вимірювання координат свищів у трубопроводах методами томографічного опрацювання акустичних сигналів. Мета роботи: розробка методів і алгоритмів локалізації свищів у трубопроводах апаратно-програмними засобами на основі швидкого перетворення Радона. Методи дослідження: інтегральна геометрія та комп'ютерна томографія, теорії мереж та цифрового опрацювання сигналів, теорії імовірності і математичної статистики, моделювання та розрахунки на ЕОМ. Теоретичні та практичні результати і новизна: 1. Отримані у дисертаційній роботі результати теоретичного характеру доведені до функціональних схем, алгоритмів, методик розрахунку тощо; 2. На основі розроблених теоретичних моделей та методів розроблені апаратно-програмні пристрої опрацювання сигналів на базі спеціалізованих інтегральних схем для реалізації алгоритму ШПР з інтерполяцією на квазірегулярних сітках, що дало можливість знизити обчислювальну складність алгоритмів і, відповідно, підвищити швидкість розрахунків (до шести разів); 3. Виведені вирази та побудовані графіки для оцінювання обчислювальної складності інтерполяційних формул Ньютона з розділеними кінцевими різницями. Ці вирази зручно використовувати при аналізі характеристик томографічних систем, що використовуються для

побудови систем моніторингу трубопроводів. Новизна: 1. Вдосконалена модель системи управління трубопроводом на базі мережі з керованою логічною топологією та пріоритизацією ключових показників ефективності мережі з використанням різних фізичних каналів обміну даними, що дозволило забезпечувати загальну координацію локальних апаратно-програмних підсистем; 2. Вперше розроблено метод пошуку та локалізації свищів у трубопроводі шляхом виявлення та вимірювання координат джерел акустичного шумового сигналу за неповними та зашумленими даними, завдяки чому знижується чутливість пристроїв виявлення свищів до впливу хибних сигналів, що виникають; 3. Вперше розроблено томографічні методи комбінованого малоракурсного сканування та алгоритми виявлення пошкоджень трубопроводів, фізичний доступ до яких обмежений. Ці методи мають задовільну точність визначення при достатній простоті реалізації. Предмет і ступінь впровадження: Теоретичні й практичні результати дисертації впроваджені в ДП "Діпрозв'язок", що підтверджено відповідними актами впровадження, а також у навчальному процесі Національного авіаційного університету при викладанні дисципліни "Комп'ютерні мережі". Ефективність впровадження: Рекомендації з вибору параметрів та структури пристроїв сумісного опрацювання сигналів у промислових комп'ютерних мережах використовуються у дослідницько-конструкторських розробках комутаційних вузлів третього рівня моделі OSI. Завдяки цьому підвищується ефективність (зберігається необхідна точність обчислень при зниженні обчислювального навантаження до 5...6 разів у порівнянні з існуючими зразками). Сфера використання: 1. Трубопровідний транспорт (транспортні системи газу, нафти та їх похідних, рідких хімічних речовин). 2. Міське комунальне господарство (водо-, теплопостачання, каналізація). 3. Промисловість (розгалужені трубопровідні системи

транспортування рідких речовин). Зв'язок з науковими темами: Результати дисертаційних досліджень виконувались в рамках науково-дослідної роботи № 18/10.02.05 "Методи та засоби проектування програмних систем з врахуванням вимог якості", що проводиться на кафедрі комп'ютерних інформаційних технологій Національного авіаційного університету.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.03 Теорія металургійних процесів

53.05.20.0234/0219U001552

Шаруваті композиційні матеріали з наноструктурними ендегенним та екзогенними складовими багатофункціонального призначення: Заключний звіт/Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Затуловський Андрій Сергійович - ДР 0115U001461, УДК 669.046.512:541.13; 669.022:541.13

75

Вивчити взаємодію екзогенних частинок оксидів, карбідів, нітридів та чистих металів з мідними сплавами. Дослідити процес формування ендегенних нанорозмірних частинок в процесі отримання композитів. На основі проведених досліджень розробити методологію та технологічні процеси одержання шаруватих багатофункціональних нанокомпозитів з високою зносостійкістю та жаростійкістю

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.05.20.0235/0419U001586

Ахмед Сундус Мохаммед Нурі Ахмед Технологічні основи виготовлення виливків зі сплавів з ефектом пам'яті форми на основі заліза з підвищеними

механічними та експлуатаційними властивостями: Дис...к.т.н./ Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України - Захищена; 23.10.2019

УДК: 669.1.01

161 с. - Бібліогр.:149 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі отримання нових сплавів з ефектом пам'яті форми, що дозволяє спростити і здешевити технологію отримання таких сплавів із забезпеченням високих значень експлуатаційних властивостей сплавів. Аналіз показав, що відомі сплави на основі заліза з ефектом пам'яті форми (ЕПФ) мають ряд невирішених питань. Отримано сплав з обґрунтованим хімічним складом, який являє собою високолеговану аустенітну хромисту сталь з карбідним зміцненням. Досліджено технологічний процес отримання сплаву на основі заліза з ЕПФ, який являє собою аустенітну марганцевисту сталь. Обґрунтовано вибір хімічного складу сплаву, вибрано режими термічної обробки. Встановлено, що зміцнююча термічна обробка запропонованого сплаву дозволяє значно збільшити характеристики міцності (до 1380 МПа) та одночасно підвищити величину ЕПФ (до 97%). Показано, що у запропонованому сплаві значення ЕПФ, який характеризували кутами розгинання зразків, має досить високі значення (125-160 °). Запропоновані сплави на основі заліза з ЕПФ можуть бути отримані як в лабораторних умовах, так і на промисловому обладнанні. Виконано апробацію розробленого сплаву - розроблено удосконалений технологічний процес відновлення литих корпусних деталей на основі використання ремонтної втулки з ЕПФ. Практичне значення одержаних результатів підтверджено впровадженням запропонованих методів та підходів у дослідно-конструкторські роботи на виробництві та в навчальному процесі.

53.39 Порошкова металургія

53.05.20.0236/0219U001557

Розроблення сплавів на основі цирконію з підвищеними жароміцністю і радіаційною стійкістю для твелів атомних електростанцій: Заключний звіт/Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Івасишин Орест Михайлович - ДР 0116U007557, УДК 669:621.315.562

33

Створення шляхом синтезу з порошків нових сплавів і структурних модифікацій відомих сплавів на основі цирконію для твелів атомних електростанцій з жароміцністю і радіаційною стійкістю, що перевищують властивості сплавів, виготовлених за традиційними технологіями.

53.43 Прокатне виробництво

53.05.20.0237/0419U005006

Бешта Дмитро Олександрович
Автоматизація процесів керування перехідними режимами змотування сортового прокату на основі їх ідентифікації: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Криворізький національний університет" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 681.51; 681.52;

658.012.011.56:658.512; 621.771

257 с. - Бібліогр.:148 назв

Представлена робота присвячена вирішенню наукового завдання дослідження і розробки законів, методів, моделей та інших сучасних науково-технічних рішень з автоматизації процесу керування технологічними системами, взаємодіючими при змотуванні сортового прокату на моталках типу Гаррета, що запобігають локальному утягуванню профілю прокату на різних стадіях процесу змотування на основі ідентифікації перехідних режимів і забезпечують високі якісні показники цього процесу. Розроблений комплекс науково-технічних рішень дозволяє

забезпечити вимоги, що ставляться до товарної продукції: точність геометричних розмірів поперечного перерізу прокату, необхідна щільність змотування прокату в мотках, товарний вигляду мотків прокату. У ході виконання роботи проведено аналіз вимог до керування процесом змотування прокату моталкою типу Гаррета. Установлені закономірності необхідні для керування моталкою типу Гаррета в процесі захоплення прокату моталкою. Проведено аналіз механізму зриву крайніх витків у процесі змотування прокату моталкою типу Гаррета й обґрунтування правил керування моталкою типу Гаррета, мінімізуючи імовірність такого зриву витків. Визначені закономірності, що описують взаємозв'язок трайбапарата з прокатом, і формування стратегії керування системою трайбапарата в процесі змотування прокату. Виконана розробка системи керування системами, взаємодіючими при змотуванні сортового прокату на моталках типу Гаррета, що забезпечує мінімізацію коливань натягу прокату на ділянці випускна кліть-моталка при переході до змотування нового шару прокату.

55

МАШИНОБУДУВАННЯ

55.09 Машинобудівні матеріали

55.05.20.0238/0219U100277

Розробка вуглець-вуглецевого композиційного матеріалу для вкладишу критичного перетину прямогочного повітряного реактивного двигуна (ППРД): Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Гурін Ігор В'ячеславович - ДР 0118U000956, УДК 621.002.3

36

Розробка нового ерозійно стійкого вуглець-вуглецевого композиційного матеріалу, здатного витримувати умови, щоьстворюються в зоні критичного перетину прямоточного повітряного реактивного двигуна. При виконанні робіт планується максимальне використання вітчизняної науково-технологічної бази.

55.05.20.0239/0219U000533

Надчисті монокристали алмазу для новітніх квантових технологій та детекторів, вирощені методами температурного градієнту та хімічного осадження: Заключний звіт/Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України; Керівник Івахненко Сергій Олексійович - ДР 0117U006114, УДК 621.002.3:678.5/.8; 621.002.3:678.4

70

Метою проекту є створення метрологічних та технологічних засад виготовлення надчистих крупних монокристалів алмазу придатних для елементів квантових комп'ютерів, однофотонних джерел світла, детекторів елементарних частинок та інших новітніх технічних пристроїв

55.13 Технологія машинобудування

55.05.20.0240/0419U005002

Степанов Дмитро Миколайович
Технологічні особливості забезпечення якості та продуктивності обробки складнопрофільних і тонкостінних деталей полімерно-абразивними інструментами: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" -
Захищена; 1--1.2019

УДК: 621.7; 621.9

222 с. - Бібліогр.:121 назв

Об'єкт дослідження – технологічний процес фінішної обробки деталей щітковими полімерно-абразивними інструментами. Мета дослідження – підвищення якості і продуктивності фінішної обробки тонкостінних і

складнопрофільних деталей з різних матеріалів шляхом застосування щіткових інструментів обертальної дії на основі полімерно-абразивних волокон. Методи дослідження: методи інженерної механіки – для дослідження властивостей поверхневого шару та визначення температур і сил в зоні обробки; металографічні методи – для дослідження рівня шаржування поверхні; методи математичної статистики – для обробки результатів випробувань і побудови математичних залежностей; чисельні методи – для розрахунку напружено-деформованого стану зразка та визначення силової дії на оброблювану поверхню. Практичне значення отриманих результатів: розроблено технологічні рекомендації щодо використання ПАЩ (раціональні режими і умови обробки, параметри інструментів і обмеження), які дозволяють забезпечити високу якість і продуктивність на фінішному етапі обробки поверхонь, задирок і гострих крайок для: різних матеріалів, тонкостінних і складнопрофільних деталей, ремонтного виробництва; розроблено спеціальні і універсальні пристосування для операцій фінішної обробки деталей газотурбінних двигунів (ГТД) полімерно-абразивними щітками з високою продуктивністю; розроблений оригінальний пристрій, який дозволяє визначати температуру розм'якшення і плавлення волокон різного перерізу з різних матеріалів (патент №105954 Україна); розроблено методуку і оснащення для виміру температур в зоні контакту ПАЩ і зразка; розроблено методуку і оригінальний динамометр, що дозволяють вимірювати силову дію щіткових інструментів (патент №110930 Україна); результати дисертаційної роботи були використані при слюсарній обробці і поліруванні поверхонь складнопрофільних хвостовиків і аеродинамічних поверхонь корита і спинки лопаток, дисків ГТД, видаленні задирок і гострих крайок деталей, знятті нагару після їх експлуатації (АТ «Мотор Січ», ЗМКБ ДП «Івченко-Прогрес», КП НПК «Іскра»); результати дисертаційної роботи використовуються в

навчальному процесі кафедри технологій машинобудування національного університету «Запорізька політехніка» при підготовці бакалаврів і магістрів за спеціальністю 131 «Прикладна механіка», освітньої програми «Технології машинобудування». Наукова новизна. На основі системного аналізу і узагальнення досвіду фінішного етапу виготовлення та ремонту тонкостінних і складнопрофільних деталей сформульовано та обґрунтовано теоретичні і практичні принципи методу механічної обробки із застосуванням інструменту обертальної дії на основі полімерно-абразивних волокон, що забезпечує високу якість і продуктивність. Вперше встановлено закономірності зміни параметрів якості і раціональні режими різання для обробки ПАЩ різних матеріалів на підставі комплексного дослідження характеристик поверхневого шару і впливу на них технологічних чинників у взаємозв'язку з певною послідовністю застосування ПАЩ з різними характеристиками. Вперше запропоновано метод визначення температури розм'якшення і плавлення волокон для регламентації температурного обмеження роботи з щітковими інструментами важкооброблюваних жароміцних сплавів, що дозволяє зберігати працездатний стан щіток. Вперше обґрунтовано умови силової взаємодії при обробці полімерно-абразивними щітками, що при зосередженій локальній ударній дії є достатнім для отримання зміцнюючого ефекту, тому такий вид фінішної обробки можна рекомендувати для тонкостінних деталей. Вперше експериментально підтверджено математичні моделі температурного і силового впливу на оброблювану поверхню, що дозволяє спрогнозувати рівень температурної і силової дії на оброблювану поверхню. Вперше запропоновано комбінувати ПАЩ різних видів як послідовно, так і одночасно для досягнення необхідної якості і високої продуктивності. Отримали подальший розвиток положення щодо технологічних можливостей обробки полімерно-абразивними щітками з метою формування

високої якості і сприятливих властивостей поверхневого шару.

55.19 Різання матеріалів

55.05.20.0241/0519U001790

Настасенко Валентин Олексійович
Проектування збірних різальних інструментів з непереточуваними пластинами бічної установки методом морфологічного підходу: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 629.9.02

483 с. - Бібліогр.:256 назв

Дисертацію присвячено рішенню важливої науково-прикладної проблеми – створення і проектування збірних відрізних різців, дискових фрез, торцевих фрез та кільцевих свердел, оснащених бічними змінними непереточуваними пластинами (БЗНП) на базі методу морфологічного аналізу, який охоплює усі можливі варіанти виконань і дозволяє провести їх повний аналіз з відбором найбільш доцільних з них. Запропоновано комплексну алгоритмічну розробку і виробництво продукції та методологію її проектування, яка враховує потреби суспільства, рівень його соціально-економічного та науково-технічного розвитку в умовах всього життєвого циклу створюваної техніки. Головною ознакою БЗНП є наявність гострих різальних кромки на її бічних ребрах. Ці БЗНП, в сукупності з радіальними і тангенціальними непереточуваними пластинами, завершують кубічну схему їх установок в різальних інструментах. Обґрунтовано і знайдено розрахункові залежності для визначення конструктивних і геометричних параметрів БЗНП, в них враховано умови зменшення припуску на їх обробку та забезпечення найбільшої міцності і кращого сходження стружки. Для відрізних різців рекомендовано тригранні БЗНП з лисками або дуговими виїмками на їх вершинах, які мають надійне кріплення в гнізді різця клинкової форми, а їх виготовлення є найбільш

простим в умовах будь-якого типу виробництва. Дані БЗНП переважають БЗНП Sorocut-3, Multicut, Pentacut, оскільки збільшують радіус відрізки з 10 до 24 мм і зменшують витрати інструментального матеріалу на одну різальну кромку. Ще більш ефективні квадратні БЗНП з виїмками, але у відрізних різців вони потребують складної форми гнізда для їх розміщення. Створено нові різновиди дискових фрез з бічним кріпленням БЗНП, які зменшують мінімальну товщину пазу відрізки з 10 до 6 мм, та торцеві фрези з БЗНП для чистової обробки, які доповнюють процес різання зміцнюючою деформуючою обробкою. Розроблено кільцеві свердла з механічним кріпленням БЗНП, які зменшують мінімальний діаметр свердлення з 70 до 12 мм без обмежень максимального діаметру. Випробування і дослідження пропонувані інструментів підтвердили їх працездатність, що дозволило рекомендувати їх до широкого подальшого дослідження і впровадження з розробкою ДСТУ.

55.42 Двигунобудування

55.05.20.0242/0219U100296

Розроблення та дослідження газового ДВЗ автобуса на базі дизеля для роботи на зрідженому нафтовому газі: Заключний звіт/Державне підприємство "Державний автотранспортний науково-дослідний та проектний інститут"; Керівник Ковальов Сергій Олександрович - ДР 0117U004059, УДК 621.432

134

Мета роботи - розроблення конструкції автобуса з газовим ДВЗ з примусовим запалюванням, переобладнаним на базі його дизеля для роботи на ЗНГ.

55.43

Автомобілебудування

55.05.20.0243/0419U001626

Савостін-Косяк Данило Олександрович
Оцінка технічного стану міських автобусів за показником витрати палива: Дис...к.т.н./ Національний транспортний університет - Захищена; 07.11.2019

УДК: 629.341

174 с. - Бібліогр.:119 назв

Дисертація присвячена оцінці технічного стану міських автобусів категорії М3 класу І за показником витрати палива. В роботі запропоновано методика оцінки технічного стану міських автобусів, яка базується на використанні контрольних карт Шухарта, з попереднім визначенням базової витрати палива за уточненою методикою, що враховує особливості умов експлуатації конкретного автобуса на певному маршруті. За результатами експериментальних досліджень запропоновано рівняння для визначення коефіцієнти коригування лінійної витрати палива за температурою навколишнього середовища, та за терміном експлуатації.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.05.20.0244/0219U100298

Створити адаптивну систему моніторингу технологічних параметрів для управління процесами тепло-масообміну в шахтній зерносушарці: Заключний

звіт/Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства"; Керівник Липунов Микола Іванович - ДР 0116U000746, УДК 631.365

130

Зменшити енерговитрати в шахтних зерносушарках за рахунок зменшення пересушення та перегрівання зерна шляхом адаптації режиму сушіння до змін температури і вологості оточуючого повітря.

59

ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.01 Загальні питання приладобудування

59.05.20.0245/0219U001003

Оцінка пожежовибухонебезпеки технологічних процесів та апаратів: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Михайлюк Олександра Петрівна - ДР 0115U002020, УДК 681.2:658.34; 681.2:331.34; 681.2:331.4

201

Розробити розрахункові методи оцінки пожежовибухонебезпеки технологічних процесів та апаратів.

59.31 Прилади для вимірювання механічних величин

59.05.20.0246/0419U004983

Довгань Василь Володимирович
Вимірювальна система для діагностики підшипникових вузлів на основі аналогового інтерфейсу: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська державна академія технічного регулювання та якості - Захищена; 1.-.-1.2019

УДК: 531.7

200 с. - Бібліогр.:112 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню задачі побудови вимірювальної системи на основі аналогового інтерфейсу для діагностування пошкоджень підшипникових вузлів в газотурбінних двигунах на ранній стадії їх виникнення. Завдяки покращенню метрологічних характеристик – швидкодія в 5 разів, точність в 2,5 рази, співвідношення сигнал/шум на 55 дБ. Вимірювальна система відрізняється нестандартним

підходом вирішення завдання, шляхом застосування N-канальних СРФ та нового зарядового вимірювального підсилювача. Розроблено моделі та проведено порівняльний аналіз N-канальних квадратурних слідкуючих режекторних фільтрів побудованих на основі ітераційних інтегруючих перетворювачів з різними коефіцієнтами перекриття «вікон» (k). Застосування N-канального квадратурного слідкуючого режекторного фільтра в системі дало змогу підвищити швидкодію та зменшити коефіцієнт передачі гармонік не менше ніж на 95 дБ. Розроблено новий зарядовий вимірювальний підсилювач для роботи з п'єзоелектричними датчиками з покращеними метрологічними характеристиками на основі структур з диференціально-струмовими входами, що дає змогу підвищити придушення завад загального виду на 82 дБ в порівнянні з аналогом. Розроблено методику перевірки вимірювального каналу системи ранньої вібраційної діагностики підшипникових вузлів.

62

БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія

62.05.20.0247/0219U000536

Отримання генно-інженерних імунокон'югатів і їх застосування для імуноафінної хроматографії та виявлення цільових антигенів: Заключний звіт/Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України; Керівник Горбатюк Оксана Борисівна - ДР 0115U005044, УДК 573.6.086.83:577.21

17

Метою проекту є розробка технологічних підходів до створення та вивчення функціональних властивостей

біфункціональних генно-інженерних імунокон'югатів та їх застосування для виявлення та/або очищення цільових макромолекул.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.01 Загальні питання легкої промисловості

64.05.20.0248/0219U001531

Розроблення проекту технічних умов "Вироби шкарпеткові високоеластичні "Прем'єр Сокс": Заключний звіт/Київський науково-дослідний інститут текстильно-галантерейної промисловості; Керівник Прокопова Євгенія Анатоліївна - ДР 0118U005117, УДК 67:006;658.516.012

35

Розроблення проекту ТУ "Вироби шкарпеткові високоеластичні "Прем'єр Сокс" з використанням бавовняної пряжі та бавовняно-поліефірної пряжі в суміші з еластомірними нитками з урахуванням вимог сучасної нормативної документації та міжнародних стандартів.

64.29 Текстильна промисловість

64.05.20.0249/0519U001213

Головенко Тетяна Миколаївна Розвиток наукових основ створення комплексних систем контролю якості стебел та волокна льону олійного: Дис...д.т.н./ Херсонський національний технічний університет - Захищена; 20.11.2019

УДК: 677.02

349 с. - Бібліогр.:225 назв

Об'єкт дослідження - процес оцінювання якості стебел соломи, трести та волокна льону олійного. Мета роботи - створення нової методології оцінювання якості стебел та волокна льону олійного, що є основою організації процесу

стандартизації цієї лубоволокнистої сировини та підвищення їх конкурентоспроможності. Методи дослідження - аналіз існуючих наукових досліджень, методи кваліметрії, багатофакторний аналіз, основи системного аналізу, теорія ймовірності. Розроблено наукові основи комплексних систем контролю якості стебел та волокна льону олійного. На основі виконаних теоретичних та експериментальних досліджень вперше розроблено нормативну документацію для визначення якості соломи, трести та волокна льону олійного і комп'ютерні програми, що дозволяють обчислити номер соломи та трести. Запропоновано комплексні системи контролю якості стебел та волокна льону олійного, що дозволяють визначати їхній рівень якості. Галузь використання - підприємства первинної переробки луб'яних культур.

64.05.20.0250/0419U001652

Рак Тетяна Сергіївна Розробка композицій екологічно-безпечних поверхневоактивних речовин для аквачищення текстильних виробів: Дис...к.т.н./ Херсонський національний технічний університет - Захищена; 20.11.2019

УДК: 677.027.4; 677.027

191 с. - Бібліогр.:150 назв

Об'єкт дослідження - технологічні процеси аквачищення текстильних виробів. Мета - підвищення ефективності технології аквачищення текстильних виробів за рахунок розробки поліфункціональних композицій на основі екоПАР. Методи: оптичні; методи ІЧ-спектроскопії, мікроскопії; математичні методи планування і обробки результатів експериментів. Наукова новизна полягає в розвитку наукових принципів вибору компонентів композицій на основі екоПАР; вперше запропоновано бінарні композиції на основі екоПАР з синергетичним ефектом при міцелоутворенні Галузь використання - текстильна промисловість, підприємства служби сервісу і клінінгової індустрії.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.13 Процеси, обладнання та апарати на підприємствах харчової промисловості

65.05.20.0251/0419U004999

Захаров Володимир Володимирович
Інтенсифікація мембранних процесів
очищення нанofільтраційного пермеату
молочної сироватки: Дис...Кандидат
технічних наук/ Національний університет
харчових технологій - Захищена; 1.-.1.2019
УДК: 664.011; 664.002.5

140 с. - Бібліогр.:133 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальних проблем інтенсифікації мембранних процесів у технологіях молокопереробної галузі: ефективного, раціонального та найбільш повного використання ресурсів виробництва та застосування мембранних процесів. Досліджено вплив процесу озонування на нанofільтраційний пермеат молочної сироватки та його подальше розділення на мембранних установках. В роботі було встановлено позитивний вплив озонування на видалення органічних домішок використовуючи мембранні процеси. Обґрунтовано раціональні режими проведення процесу озонування нанofільтраційного пермеату молочної сироватки та експериментально показано його ефективність при подальшому застосуванні сорбції окислених органічних домішок на активованому вугіллі. Розроблено ймовірно-статистичну модель з метою її застосування для прогнозування і розрахунку процесу озонування. Для вирішення ймовірно-статистичної моделі було запропоновано використання Байєсового алгоритму розрахунку. Показано безпечність та доцільність використання процесу озонування перед знесоленням

нанofільтраційного пермеату
електродіалізом. Запропоновано
апаратурно-технологічні схеми
удосконалення мембранних установок
молокопереробної промисловості з
допомогою станції озонування. Отримані
результати досліджень впроваджені у
виробництво та навчальний процес
Національного університету харчових
технологій.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.03 Інженерно- теоретичні основи будівництва

67.05.20.0252/0419U004991

Найдьонова Вікторія Євгенівна Несуча
здатність бурових паль при дії
довантажувальних сил тертя ґрунту:
Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська
державна академія будівництва та
архітектури - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 624.15; 624.04

165 с. - Бібліогр.:180 назв

Метою дисертаційної роботи є
вдосконалення методик визначення
несучої здатності бурових паль з
урахуванням довантажувальних сил тертя
ґрунту по бічній поверхні. Об'єкт
досліджень – взаємодія бічної поверхні
палі з ґрунтовою основою, що просідає;
методи – аналіз нормативних та
літературних джерел, науково-технічних
досягнень; експериментальні методи
дослідження довантажувальних сил тертя
ґрунту та несучої здатності паль в
лабораторних і польових умовах;
стандартні методи визначення фізичних й
деформаційних властивостей ґрунтів;
методи математичної статистики для
обробки результатів експериментів;
числовий метод скінченних елементів для
аналізу напружено-деформованого стану
системи «ґрунтова основа – паля»;
результати – вдосконалено методіку

визначення максимальної довантажувальної сили тертя ґрунту P_n по бічній поверхні бурових паль, що дозволяє обґрунтовано знизити потенційний вплив цих сил на несучу здатність паль у структурно-нестійких ґрунтах; вдосконалено методику ДБН визначення розрахункового навантаження на палі за результатами стандартних випробувань ґрунтів натурними палями у структурно-нестійких ґрунтах, що дозволяє обґрунтовано підвищити вдавлююче навантаження на палі до $\approx 20\%$; вдосконалено методику моделювання системи «ґрунтова основа – паля» зі структурно-нестійкими ґрунтами при дії на палю висмикуючих навантажень F_{du} та дозволяє призначити величину довантажувальних сил тертя P_n з відповідним коефіцієнтом переходу k_0 : $P_n = F_{du}/k_0$ у програмному комплексі «PLAXIS 3D Foundation», при цьому результати розрахунку методом скінчених елементів узгоджуються з результатами випробувань натурних дослідних паль; впроваджено – у проектних організаціях м. Харкова: Трест ПАТ «Житлобуд-1» (м. Харків); ТОВ «Транс Строй Комплекс» (м. Харків); використані при розрахунку на об'єкті будівництва житлового комплексу м. Харкові, а також використані у навчальному процесі Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

67.11 Будівельні конструкції

67.05.20.0253/0419U004991

Найдьонова Вікторія Євгеніївна Несуча здатність бурових паль при дії довантажувальних сил тертя ґрунту: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська державна академія будівництва та архітектури - Захищена; 1.-.-1.2019

УДК: 624.15; 624.04

165 с. - Бібліогр.: 180 назв

Метою дисертаційної роботи є вдосконалення методик визначення несучої здатності бурових паль з

урахуванням довантажувальних сил тертя ґрунту по бічній поверхні. Об'єкт досліджень – взаємодія бічної поверхні палі з ґрунтовою основою, що просідає; методи – аналіз нормативних та літературних джерел, науково-технічних досягнень; експериментальні методи дослідження довантажувальних сил тертя ґрунту та несучої здатності паль в лабораторних і польових умовах; стандартні методи визначення фізичних й деформаційних властивостей ґрунтів; методи математичної статистики для обробки результатів експериментів; числовий метод скінчених елементів для аналізу напружено-деформованого стану системи «ґрунтова основа – паля»; результати – вдосконалено методику визначення максимальної довантажувальної сили тертя ґрунту P_n по бічній поверхні бурових паль, що дозволяє обґрунтовано знизити потенційний вплив цих сил на несучу здатність паль у структурно-нестійких ґрунтах; вдосконалено методику ДБН визначення розрахункового навантаження на палі за результатами стандартних випробувань ґрунтів натурними палями у структурно-нестійких ґрунтах, що дозволяє обґрунтовано підвищити вдавлююче навантаження на палі до $\approx 20\%$; вдосконалено методику моделювання системи «ґрунтова основа – паля» зі структурно-нестійкими ґрунтами при дії на палю висмикуючих навантажень F_{du} та дозволяє призначити величину довантажувальних сил тертя P_n з відповідним коефіцієнтом переходу k_0 : $P_n = F_{du}/k_0$ у програмному комплексі «PLAXIS 3D Foundation», при цьому результати розрахунку методом скінчених елементів узгоджуються з результатами випробувань натурних дослідних паль; впроваджено – у проектних організаціях м. Харкова: Трест ПАТ «Житлобуд-1» (м. Харків); ТОВ «Транс Строй Комплекс» (м. Харків); використані при розрахунку на об'єкті будівництва житлового комплексу м. Харкові, а також використані у навчальному процесі Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

67.05.20.0254/0419U004994

Кротов Олег Вікторович Стрічковий
фундамент з повздовжнім вирізом по
підшві: Дис...Кандидат технічних наук/
Одеська державна академія будівництва та
архітектури - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 624.15

165 с. - Бібліогр.:148 назв

Об'єкт досліджень – взаємодія з ґрунтовою основою стрічкових фундаментів з повздовжнім вирізом по підшві; мета – розробка ефективної конструкції стрічкового фундаменту з повздовжнім вирізом по підшві й удосконалення відповідних методик розрахунку; методи – аналіз нормативних та літературних джерел, науково-технічних досягнень; аналітичні методи розв'язання задач механіки ґрунтів із застосуванням теорій пружності та пластичності; метод прямого експерименту. Результати – аналітично вирішена задача розподілу стискаючих напруг в основі центрально навантажених фундаментів з повздовжнім вирізом по підшві, що дозволяє визначати осідання фундаментів нормативним методом пошарового підсумовування; отримана теоретична залежність розвитку зон пластичних деформацій в основі стрічкового фундаменту з повздовжнім вирізом по підшві на основі змішаної задачі теорій пружності та пластичності для визначення розрахункового опору основи; теоретично доведено, що розрахунковий опір ґрунтової основи стрічкового фундаменту завширшки $B=2b+a$ з повздовжнім вирізом по підшві величиною a до 70% більший, ніж традиційного суцільного стрічкового фундаменту завширшки $B=2b$ при інших рівних умовах та критеріях; отримані залежності осідань основи центрально навантажених повномасштабних фундаментів з повздовжнім вирізом по підшві в польових умовах; впроваджено – в проектних організаціях м. Харкова: ПрАТ «Трест Житлобуд-1» (м. Харків); ТОВ «Транс Строй Комплекс» (м. Харків), а також використані в навчальному процесі при вивченні студентами будівельного факультету ХНУБА

дисципліни «Геотехнічний супровід будівництва та реконструкції».

67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва

67.05.20.0255/0219U003634

Розроблення проекту державних будівельних норм на заміну діючих ДБН В.2.5-20-2001 "Газопостачання":
Заключний звіт/Публічне акціонерне товариство "УкрНДІнжпроект"; Керівник - ДР 0119U002520, УДК 697.1

55

Метою розробки є розроблення нового документу на заміну діючого нормативного документу ДБН В.2.5-20-2001 "Газопостачання" з метою втілення сучасних технологічних рішень.

67.05.20.0256/0519U001784

Шаповал Степан Петрович Системи теплозабезпечення енергоефективних будівель на основі зовнішніх огорожень-перетворювачів сонячної енергії у теплову: Дис...Доктор технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 697.1

378 с. - Бібліогр.:434 назв

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-технічної проблеми запровадження систем теплозабезпечення енергоефективних будівель на основі перетворювачів сонячної енергії в теплову, які поєднані з конструкціями зовнішніх огорожень. Запропоновано новий напрям розробки енергоощадних комбінованих систем сонячного теплопостачання із елементами, що інтегровані в конструкції зовнішніх огорожень будівель та споруд. У результаті виконаних комплексних теоретичних, експериментальних та в реальних умовах досліджень теплофізичних процесів в елементах систем сонячного теплопостачання вирішена важлива науково-технічна проблема

теплозабезпечення енергоефективних будівель комбінованими системами теплопостачання на основі зовнішніх огорожень-перетворювачів сонячної енергії в теплову. Розроблено комплексний метод розрахунку комбінованої системи теплозабезпечення енергоефективного будинку на їхній основі.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.05.20.0257/0219U003142

Розробити науково-організаційні підходи щодо удосконалення інформаційно-бібліотечного забезпечення наукових досліджень в галузі АПВ з урахуванням ефективного використання інновацій в умовах євроінтеграції: Заключний звіт/Національна наукова сільськогосподарська бібліотека; Керівник Гриценко Надія Федорівна - ДР 0116U002100, УДК 63:002

110

Вивчення досвіду інноваційного інформаційно-бібліотечного обслуговування провідних країн світу з його гармонійним адаптуванням для потреб вітчизняної аграрної галузі в умовах євроінтеграції та розробці нормативно-методичної документації; удосконалення системи організації науково-консультаційного та інформаційного забезпечення науковців та фахівців аграрної галузі з урахуванням перспективних напрямів наукових досліджень та євроінтеграційних процесів; створення на базі ННСГБ НААН національного галузевого науково-інформаційного ресурсу, інтегрованого у міжнародні бази сільськогосподарської інформації.

68.05.20.0258/0219U003564

Проблемно-орієнтована інформаційна система моніторингу та оцінка науково-технологічного потенціалу НААН в рамках стратегії інноваційного розвитку АПК України в умовах Європейської інтеграції: Заключний звіт/Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України; Керівник - ДР 0119U002506, УДК 63:002

130

Здійснити проблемно-орієнтований моніторинг аграрного науково-технологічного потенціалу України в інформаційній наукометричній системі; оцінити науково-технологічний потенціал в аграрній сфері України в аспекті інноваційного розвитку АПК в умовах Європейської інтеграції.

68.05.20.0259/0219U100107

Розробити систему комплексного енергоощадного створення нормативного мікроклімату у тваринницьких приміщеннях: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства"; Керівник Довбненко Олег Федорович - ДР 0116U002379, УДК 631.22

72

Створення та підтримання нормативних параметрів повітряного середовища тваринницьких приміщень зі скороченням витрат енергоресурсів на створення мікроклімату на 60-80%.

68.05.20.0260/0219U001398

Науково-організаційні та регулятивні засади інноваційної діяльності в системі аграрної науки: теоретико-методологічні, історико-наукознавчі, архівні, біобібліографічні аспекти дослідження: Заключний звіт/Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України; Керівник Вергунов Віктор

Анатолійович - ДР 0116U002102, УДК 63:001.89, 63:002

62

Дослідити й проаналізувати етапи історії сільськогосподарської дослідної справи України та її управління, історико-наукознавчі, біографічні, джерелознавчі аспекти науково-організаційних та концептуальних основ її започаткування, становлення й розвитку для усвідомлення перспектив подальшого розвитку вітчизняної аграрної науки, яке вимагає набуття ґрунтовних історико-культурних знань, пов'язаних з недослідженими фактами, подіями, забутими іменами українських учених-аграріїв, а також з окремими науковими установами та їх координуючими об'єднаннями в галузі сільського господарства. Формування біографічних основ історико-наукових досліджень діяльності наукових установ аграрного профілю та вчених-аграріїв України. Підготовка електронного наукового фахового видання - міжвідомчий тематичний збірник "Історія науки і біографістика" - для досягнення якісно нового рівня повноти й оперативності задоволення інформаційних потреб суспільства в історичних знаннях. Науково-методична розробка нормативно-правової бази щодо

68.05.20.0261/0519U001211

Кривонос Валерій Єгорович Розвиток та підвищення ефективності функціонування систем діагностики, контролю та захисту електротехнічних комплексів: Дис...д.т.н./Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка - Захищена; 14.11.2019

УДК: 63

346 с. - Бібліогр.:258 назв

Розв'язано комплекс задач, які вирішили науково-прикладну проблему розробки теоретичних і практичних методів передаварійного діагностування пошкоджень і причин поломок електротехнічних комплексів, які зумовлені сукупністю динамічних змін в системі електропостачання та параметрах оточуючого середовища, що призводить до

зупинок та поломок цього електрообладнання.

68.05 Ґрунтознавство

68.05.20.0262/0219U003304

Розробити інформаційну модель бази даних біологічного стану ґрунтів для збалансованого використання ґрунтових ресурсів: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"; Керівник Маклюк Олена Іванівна - ДР 0116U000608, УДК 631.4

48

Розробити модель бази даних (БД) біологічного стану ґрунтів для збалансованого використання ґрунтових ресурсів

68.05.20.0263/0219U003314

Удосконалення балансової оцінки азотного живлення сої з урахуванням особливостей її азотфіксації в лівобережній частині Лісостепу України: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"; Керівник Мірошніченко Микола Миколайович - ДР 0118U003114, УДК 631.43

58

Уточнення науково-методичних засад складання системи удобрення сої для забезпечення зростання врожайності цієї культури в лівобережній частині Лісостепу України.

68.05.20.0264/0219U003308

Розробити на основі місцевих сировинних ресурсів сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур, адаптовані до зональних ґрунтово-кліматичних умов: Заключний звіт/Поліська дослідна станція Національного наукового центру "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н.Соколовського"; Керівник Гаврилюк Володимир Андрійович - ДР 0116U000612, УДК 631.4

Розробка адаптивних енергоощадних систем удобрення сільськогосподарських культур, які забезпечать підвищення біопродуктивності ґрунту.

68.29 Землеробство

68.05.20.0265/0219U100101

Дослідити особливості впливу нових продуктів на об'єкти агробіоценозу: Заключний звіт/Товариство з обмеженою відповідальністю «Інститут агробіології»; Керівник Бровко Ірина Степанівна - ДР 0119U100003, УДК 631

6

Дослідити особливості впливу нових продуктів на об'єкти агробіоценозу

68.05.20.0266/0219U000220

Розробити проектні та техніко-технологічні рішення комплексних виробництв біологічних засобів захисту рослин на засадах екологізації: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства"; Керівник Давиденко Микола Володимирович - ДР 0116U006074, УДК 631.543.83

322

Дослідити, обґрунтувати та розробити проекти експериментальних лабораторій біометоду по створенню замкнутого циклу українських біовиробництв по екологізації та біологізації землеробства

68.05.20.0267/0219U001292

Дослідити особливості прояву стресу від препаратів гербіцидної дії на пшеницю озиму: Заклучний звіт/ІНЦ "Інститут землеробства НААН"; Керівник Малієнко Анатолій Митрофанович - ДР 0118U000259, УДК 631

28

Метою проекту є отримання наукової інформації про технічну та господарську ефективність сучасних гербіцидів та їх вплив на сорти пшениці озимої для

розроблення ефективних систем захисту її від бур'янів.

68.05.20.0268/0219U000272

Розробити наукові основи максимально можливого насичення короткоротаційних сівозмін кукурудзою та соняшником для північно-східного Лісостепу за підвищення їх продуктивності та відтворення родючості ґрунту: Заклучний звіт/Інститут сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України; Керівник Собко Микола Геннадійович - ДР 0116U001501, УДК 631.58; 631.582

41

Встановити критерії допустимого насичення сівозміни кукурудзою та соняшником, що дають змогу, забезпечувати високу урожайність культур, а також швидко реагувати на зміну попиту на с.-г. продукцію в ринкових умовах господарювання

68.31

Сільськогосподарська меліорація

68.05.20.0269/0219U001478

Встановити закономірності функціонування меліорованих агроландшафтів гумідної зони та розробити науково-методологічні засади їх сталого використання: Заклучний звіт/Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України; Керівник Ромащенко Михайло Іванович - ДР 0116U002712, УДК 631.6; 626.8

60

Отримання нових знань щодо закономірностей та висвітлення еколого-графічних особливостей функціонування меліорованих агроландшафтів гумідної зони, вивчення кількісних і якісних показників антропогенної трансформації ландшафтних комплексів та розробка науково-методологічних засад їх сталого використання.

68.05.20.0270/0219U001471

Розробити інтегровані підходи до управління водними та земельними ресурсами на меліорованих територіях на засадах державно-приватного партнерства.: Заключний звіт/Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України; Керівник Жовтоног Ольга Ігорівна - ДР 0118U003254, УДК 631.6; 626.8
76

Визначення нових напрямків розвитку науково-технічної продукції для забезпечення ефективного використання водних та земельних ресурсів на меліорованих територіях.

68.05.20.0271/0219U001363

Розробити краплинний водовипуск імпульсної дії для систем зрошення: Заключний звіт/Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України; Керівник Майданович Віктор Сергійович - ДР 0116U003987, УДК 631.6; 626.8
49

Розробити водовипуск за новим принципом дії для зменшення витрат, підвищення працездатності та спрощення конструкції.

68.33 Агрехімія

68.05.20.0272/0219U001467

Розробити технологію застосування пестицидів в інтегрованих системах захисту просапних культур за краплинного зрошення: Заключний звіт/Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України; Керівник Мельничук Федір Степанович - ДР 0116U003983, УДК 63:54
148

Розробити технологію застосування пестицидів в інтегрованих системах захисту просапних культур за краплинного зрошення.

68.35 Рослинництво

68.05.20.0273/0219U000096

Розробити науково-організаційні підходи та ринково-орієнтований інструментарій випробовування, експериментального виробництва та консалтингового супроводу трансферу інноваційних розробок в галузі картоплярства: Заключний звіт/Інститут картоплярства УААН; Керівник Бондарчук Анатолій Андрійович - ДР 0116U002250, УДК 635.21; 633.491; 633.4; 635.1; 635.2
75

Метою НДР є обґрунтувати теоретичні і методологічні засади та розробити практичні рекомендації щодо формування системи впровадження завершених науково-технічних розробок у галузі картоплярства, та удосконалення напрямів її методології.

68.05.20.0274/0219U003507

Розробити ефективні елементи технології одержання високоякісного добазового насіння картоплі в умовах південно-західної частини Лісостепу України: Заключний звіт/Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кормів та сільського господарства Поділля; Керівник Сидорук Галина Петрівна - ДР 0116U003441, УДК 635.21; 633.491; 633.4; 635.1; 635.2
42

Мета проекту-розробити та удосконалити ефективні елементи технології одержання високоякісного насінневого матеріалу картоплі в напрямку інтенсифікації вирощування добазового насіння сортів, адаптованих до умов південно-західного Лісостепу.Реалізація проекту забезпечить одержання планової кількості якісного добазового насіння картоплі районуваних та перспективних сортів.

68.05.20.0275/0219U003025

РЕГУЛЯЦІЯ ІОНОМУ ПШЕНИЦІ ЗА ДІЇ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ ТА

ПЕСТИЦИДИВ: Заключний звіт/Інститут фізіології рослин і генетики НАН України; Керівник Швартау Віктор Валентинович - ДР 0114U002533, УДК 633.1

255

Метою досліджень є вивчення фізіологічних основ регуляції іоному рослин озимої пшениці за дії елементів живлення (макро-, мезо- і мікроелементів) та агрохімікатів (пестицидів і PPP).

68.05.20.0276/0219U003503

Розробити ефективну систему реалізації продуктивного потенціалу нових сортів та ліній пшениці м'якої озимої в Лісостепу України в умовах змін клімату: Заключний звіт/Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кормів та сільського господарства Поділля; Керівник Бугайов Василь Дмитрович - ДР 0116U003439, УДК 633.1

55

Мета проекту полягає у вивченні ефективності вітчизняного насінництва шляхом прискороного розмноження і поширення в сільськогосподарському виробництві нових високопродуктивних сортів, розробки і впровадження елементів ресурсозберігаючих технологій вирощування, зберігання та підготовки високоякісного посівного матеріалу.

68.05.20.0277/0219U003035

Удосконалити технологічні процеси вирощування насіння сучасних сортів рису з метою підвищення посівних та урожайних властивостей: Заключний звіт/Інститут рису Національної аграрної академії наук України; Керівник Цілінко Микола Іванович - ДР 0116U000399, УДК 633/635

49

Мета: Встановити вплив категорій насіння та калійних добрив на урожайність та посівні властивості насіння нових сортів рису в умовах півдня України. Для досягнення поставленої мети вирішували наступні завдання: - вивчити вплив категорій насіння на густоту рослин та

вихід насіння; - визначення оптимальні строки дози і способи внесення калійних добрив для підвищення посівних властивостей насіння рису нових сортів; - комплексно удосконалити технологічні процеси вирощування насіння нових сортів.

68.05.20.0278/0419U004849

Ярош Андрій Васильович Генетичне різноманіття *Triticum aestivum* L. за твердістю зерна та створення вихідного матеріалу для селекції м'якозерної пшениці м'якої озимої: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 633/635:631.52

216 с. - Бібліогр.:192 назв

Об'єкт дослідження: мінливість пшениці м'якої озимої за твердістю зерна, закономірності її успадкування у гібридному насінні першого та другого покоління, зв'язки структурно-механічного складу ендосперму та цінних господарських ознак. Мета дослідження: визначення генетичного різноманіття *Triticum aestivum* L. за твердістю зерна, виділення цінних м'якозерних джерел, встановлення закономірностей успадкування твердості зерна, зв'язків між структурно-механічним складом ендосперму і цінними господарськими ознаками та створення на цій основі комплексно-цінних ліній м'якозерної пшениці. Методи дослідження: загальнонаукові, спеціальні, генетико-статистичні. Новизна: визначення генетичного різноманіття *Triticum aestivum* L. за твердістю зерна та створення вихідного матеріалу м'якозерної пшениці м'якої озимої, установлення закономірностей її успадкування у гібридному насінні першого та другого покоління, зв'язків між структурно-механічним складом ендосперму, створення комплексно-цінних, високопродуктивних ліній, що відрізняється від раніше відомих результатів системним підходом до

встановлення рівня твердості зерна зразків. Уперше в Україні встановлено встановлено прояв твердості зерна зразків пшениці м'якої озимої у ньютонх для різних груп твердості. Визначено м'якозерні зразки з високою стабільністю маси 1000 зерен і урожайністю. Визначено зразки з високою гомеостатичністю з коефіцієнтом регресії (bi

68.05.20.0279/0519U001746

Поспелов Сергій Вікторович Наукові основи створення продуктивних агроценозів ехінацеї (*Echinacea Moench.*) в умовах Лівобережної України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1--1.2019

УДК: 633.88; 632.937.19

637 с. - Бібліогр.:643 назв

Об'єкт дослідження: агробіологічні та агрофітоценологічні особливості ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench.) і ехінацеї блідої (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.), процеси створення і використання агроценозів та закономірності накопичення біологічно активних речовин в рослинах сортів залежно від агроприйомів вирощування. Мета: обґрунтування створення продуктивних агроценозів ехінацеї пурпурової й ехінацеї блідої, розробка основних елементів технології вирощування для підвищення врожайності сортів та отримання високоякісної сировини і насіння, а також використання обох видів у різних галузях народного господарства. Методи: загальнонаукові, спеціальні (польовий, лабораторний, біохімічний), математично-статистичні. Новизна. Визначено особливості формування продуктивності й якості сировини ехінацеї пурпурової і ехінацеї блідої, вплив екологічних факторів на ріст і розвиток рослин, якісні показники лікарської сировини. Розроблено та запропоновано методи моніторингу продуктивності ехінацеї в онтогенезі, обґрунтовано шляхи та методи реалізації створення плантацій ехінацеї за

однорічним циклом використання, визначено основні параметри формування насінневої продуктивності ехінацеї, розроблена методика оцінки урожайності насіння без збирання рослин, визначено оптимальні схеми розміщення рослин насінницьких посівів. Обґрунтовано і реалізовано технологію вирощування і використання агроценозів ехінацеї для різних галузей та технологій, враховуючи продуктивність та якість продукції; розроблено технології створення бінарних посівів ехінацеї як важливої медоносної рослини, обґрунтовано використання отави ехінацеї в кормовиробництві і бджільництві. Теоретично обґрунтовано застосування екстрактів ехінацеї як джерела біологічно активних речовин. Новизну підтверджено 48 патентами України на корисні моделі. Результати. Розроблено і впроваджено методи оцінки продуктивності ехінацеї, визначення якості сировини та насінневої продуктивності, що дозволяє проводити моніторинг агроценозів у виробничих умовах без спеціального обладнання. Впроваджено елементи технології створення і використання агроценозів ехінацеї для отримання лікарської сировини з підвищеним умістом активних речовин, медоносних агроценозів на основі бінарних посівів ехінацеї блідої та ехінацеї пурпурової, що сприяє збільшенню тривалості цвітіння на 30-35 діб, а з використанням отави – на 45-50 діб, укосних посівів для кормовиробництва. Ступінь впровадження. Наукові розробки впроваджено у виробництво в умовах СК «Радянське» Кобеляцького району Полтавської області, де зосереджено найбільші площі ехінацеї в Європі, в господарстві стабільно отримують до 2,5-3,5 т/га сухої надземної маси та 1,1-1,5 т/га сухих кореневищ з коренями ехінацеї. У ФГ «Світ» (Дніпропетровська область) були створені медоносні агроценози на основі ехінацеї блідої та ехінацеї пурпурової на площі 3 гектари. В ПП «Нива» Шишацького району Полтавської області впроваджено елементи технології вирощування ехінацеї пурпурової для використання у кормовиробництві на

площі 5 гектар. Сфера впровадження: наукові установи НААН, вищі навчальні заклади, агроформування України.

68.05.20.0280/0419U004903

Пірич Аліна Володимирівна Вихідний матеріал пшениці м'якої озимої в селекції на морозостійкість у Правобережному Лісостепу України.: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 633/635:631.52

201 с. - Бібліогр.:222 назв

Об'єкт дослідження - формування рівня морозостійкості, фотоперіодичної чутливості у новостворених сортів, та особливості успадкування ознаки яровизаційної потреби в популяціях пшениці м'якої озимої. Мета роботи - визначити рівень морозостійкості вихідного матеріалу пшениці озимої у Правобережному Лісостепу України та виявити вплив тривалості періоду яровизації та фотоперіодичної чутливості на формування даної ознаки. Методи досліджень - загальнонаукові. Практичне значення - виділено сорти пшениці м'якої озимої, які можна використовувати в селекції на морозостійкість, як джерела даної ознаки. Розроблено методичні рекомендації «Визначення тривалості періоду яровизації та фотоперіодичної чутливості пшениці м'якої озимої (*Triticum aestivum* L.)». У нових сортів ідентифіковано гени яровизаційної потреби. Створено (в співавторстві) зимо-, морозостійкий сорт Естафета миронівська, який внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні з 2018 р. Наукова новизна - встановлено особливості розвитку рослин на ранніх етапах органогенезу після припинення та відновлення вегетації у різних за погодними умовами роках досліджень; визначено фотоперіодичну чутливість та яровизаційну потребу для сортів МП Валенсія, МП Княжна, Миронівська слава, Трудівниця

миронівська, Естафета миронівська, Грація миронівська, МП Дніпрянка, МП Ассоль, Подолянка, Балада миронівська; ідентифіковано та встановлено алельний стан генів яровизаційної потреби у сортів: МП Валенсія – Vrd 1; Миронівська слава – Vrd 2; МП Княжна, Трудівниця миронівська, Естафета миронівська, Грація миронівська, МП Дніпрянка, МП Ассоль, Балада миронівська – Vrd 3?. Область застосування - сільськогосподарське виробництво.

68.05.20.0281/0519U001761

Гудзенко Володимир Миколайович Еколого-генетичні основи адаптивної селекції ячменю в умовах центральної частини Лісостепу України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Державна установа Інститут зернових культур - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 633/635:631.52

541 с. - Бібліогр.:822 назв

Об'єкт дослідження: закономірності прояву абіотичних і біотичних чинників; оцінка взаємодії генотип–середовище; продуктивний та адаптивний потенціал ячменю; селекційно-генетичні особливості за параметрами генетичної варіації та комбінаційною здатністю; селекційний прогрес за врожайністю та стабільністю; генетичне зрушення за елементами структури врожайності. Результати: Виведено дев'ять сортів ячменю озимого, з яких шість внесені до Держреєстру України в 2014–2018 рр. (Паладін Миронівський, Атлант Миронівський, МП Ясон, МП Гладіатор, МП Оскар, МП Дарій), а три сорти проходять кваліфікаційну експертизу в Українському інституті експертизи сортів рослин (УІЕСР), 15 сортів ячменю ярого, з яких 11 внесено до Держреєстру України (Віраж, Талісман Миронівський, МП Мирний, МП Салют, МП Сотник, МП Азарт, МП Богун, МП Вісник, МП Мирослав, МП Експерт, МП Вдячний), а чотири проходять експертизу в УІЕСР. Сформовано генофонд ячменю для адаптивної селекції, що нараховує 2125 номерів походженням з 52 країн, у тому

числі 589 зразків ячменю озимого і 1536 ячменю ярого. Виділено та зареєстровано в Національному центрі генетичних ресурсів рослин України (НЦГРРУ) чотири колекції. Новизна: У діалельних схемах схрещувань сучасних сортів ячменю виявлено селекційно-генетичні особливості за елементами структури врожайності. Оптимізовано підходи щодо визначення морозостійкості ячменю озимого. Виявлено ефективність в селекційній практиці системного підходу щодо визначення посухостійкості селекційних ліній ячменю з використанням лабораторних і лабораторно-польових методів у різні періоди розвитку рослин та підсумкову оцінку за врожайністю з використанням статистичних індексів. Обґрунтовано і експериментально доведено, що проведення багатосередовищних випробувань в різних екологічних зонах України та аналіз даних з використанням низки статистичних показників стабільності, АММІ і GGE biplot моделей сприяє поглибленій оцінці взаємодії генотип–середовище та виділенню «кращих з кращих» селекційних ліній на завершальному етапі селекції. Доведено, що використання різних строків сівби у селекційному процесі ячменю озимого є простим, але ефективним підходом, який дозволяє детальніше оцінити взаємодію генотип–середовище та виділити генотипи з стабільнішим рівнем прояву врожайності за варіабельних умов вегетації. Галузь – сільське господарство.

68.37 Захист сільськогосподарських рослин

68.05.20.0282/0219U001236

Розроблення безпестицидної технології захисту овочевих культур від шкідливих організмів в органічному виробництві: Заключний звіт/Інститут садівництва Національної академії аграрних наук; Керівник Шевчук І.В. - ДР 0117U006597, УДК 632.9

157

Розробити екологічно безпечні технології захисту овочевих культур відкритого ґрунту від шкідників і хвороб з максимальним використанням біологічних засобів захисту рослин для виробництва органічної продукції.

68.39 Тваринництво

68.05.20.0283/0219U003136

Аналіз збереження поголів'я локальної породи пінцгау великої рогатої худоби у гірському регіоні Буковини.: Заклучний звіт/Буковинський інститут агропромислового виробництва УААН; Керівник Калинка Андрій Казимирович - ДР 0118U000159, УДК 636

13

Метою роботи є обстеження господарств та аналіз збереження поголів'я локальної породи пінцгау великої рогатої худоби у гірському регіоні Буковини, що є найбільш актуальним для аграрної науки.

68.05.20.0284/0219U003131

Удосконалити генотипи овець західного регіону України у напрямку підвищення молочної та м'ясної продуктивності: Заклучний звіт/Буковинський інститут агропромислового виробництва УААН; Керівник Лесик Оксана Богданівна - ДР 0116U001276, УДК 636.32/.38

24

Дослідити рівень продуктивності овець: буковинських типів асканійської м'ясововнової з кросбредною вовною, асканійської каракульської та української гірськокарпатської порід та удосконалити їх у напрямку підвищення молочної та м'ясної продуктивності, для створення конкурентоздатної галузі вівчарства на Буковині.

68.05.20.0285/0219U003133

Вивчити відтворювальну та продуктивну здатність медоносних бджіл залежно від виду та кількості рослинного жиру в складі

суміші для підгодівлі: Заключний звіт/Буковинський інститут агропромислового виробництва УААН; Керівник Саранчук Іван Іванович - ДР 0116U001278, УДК 638.1;638.124

30

Дослідити вплив виду та кількості рослинного жиру в складі суміші для підгодівлі на відтворювальну та продуктивну здатність медоносних бджіл.

68.05.20.0286/0219U003130

Розробити раціони та оптимізувати кормові ресурси для максимальної реалізації потенціалу продуктивності м'ясної худоби в умовах Карпат: Заключний звіт/Буковинський інститут агропромислового виробництва УААН; Керівник Калинин Андрій Казимирович - ДР 0116U001275, УДК 636.2

16

Будуть розроблені рецепти раціонів годівлі молодняку та сухостійких корів м'ясного сименталу худоби при різних періодах вирощування для одержання продуктивного потенціалу.

68.05.20.0287/0219U003132

Удосконалити технологію переробки овечого молока у різні види продуктів в умовах Буковини: Заключний звіт/Буковинський інститут агропромислового виробництва УААН; Керівник Лесик Оксана Богданівна - ДР 0116U001277, УДК 636.32/.38

20

Удосконалити технологію виробництва та переробки овечого молока у різні види кисломолочних продуктів (бринзу, урду, знежирений сир, вершки, масло), з метою підвищення конкурентоздатності галузі вівчарства на Буковині.

68.05.20.0288/0419U004931

Брюхачова Інна Дмитрівна Технологічні параметри вим'я, поведінка та продуктивність корів за системи добровільного доїння: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Національний

університет біоресурсів і природокористування України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 636.22/.28.033; 636.22/.28.034
132 с. - Бібліогр.:260 назв

На основі досліджень поведінки корів за системи «добровільного» доїння встановлено, що на споживання корму витрачалось 18,74 %, на лежання – 48,77 %, на стояння – 28,26 %, а на перебування корів у доїльному боксі – 1,81 % добового часу. Це свідчить, що система «добровільного» доїння створює сприятливі умови для функціонально зумовленого спорожнення молочної залози. Результати оцінювання використання доїльного робота VMS-2012, DeLaval, призначеного для доїння корів, засвідчили, що доїльна установка позитивно впливає на реалізацію рефлексу молоковіддачі та фізіологічний стан молочної залози корів. Установлено, що роботизована система забезпечує якісну підготовку корів до доїння та підключення доїльних апаратів у фізіологічно обґрунтовані строки. Доведено, що частота відвідування корів на доїння за використання роботизованої системи залежить від їх продуктивності, місяця лактації та віку.

68.05.20.0289/0519U001776

Скляренко Юрій Іванович Селекційні та генетичні аспекти збереження і поліпшення генофонду бурих порід Північного Сходу України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 636.082;636.022; 636.2
373 с. - Бібліогр.:432 назв

У дисертаційній роботі проведено комплексне вивчення основних селекційно-генетичних ознак та біологічних особливостей тварин за показниками живої маси, молочної продуктивності, тривалості господарського використання, факторами формування показників росту та розвитку, величини надоїв, хімічного складу молока, відтворної здатності, екстер'єру, окремих

показників природної резистентності, довічної продуктивності, тривалості господарського використання генофонду бурих порід Північного Сходу України. Теоретично обґрунтовано й практично розроблені заходи зі збереження та покращення генофонду бурих порід Північного Сходу України. З метою збереження генофонду лебединської породи проведені дослідження якості спермопродукції, що зберігається у селекційних центрах та генофондних банках, в яких встановлено, що середня кількість спермій у спермодозах тривалого зберігання бугаїв лебединської породи становить $1478,3 \pm 467,6$ млн при їх концентрації $5917,6$ млн/мл. У цілому оцінену сперму визнано придатною для осіменіння корів та телиць. За результатами проведеного генетичного дослідження спермопродукції 12 бугаїв лебединської породи за геном капа-казеїну (CSN3) встановлено, що частота бажаного генотипу BB серед досліджених тварин склала 0,17, а носіїв генотипу AA – 0,50, носіїв гетерозиготного генотипу AB склала 0,33. Частота носіїв алелю A становить 0,66, яка майже вдвічі більша у порівнянні з частотою алелю B – 0,34. Досліджені нами мікропопуляції українських порід Північного Сходу України продемонстрували в цілому низький рівень генетичного різноманіття за наявності відмінностей між ними. Знижені рівні генетичної поліморфності та гетерозиготності, особливо у вибірках тварин сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи, української чорно-рябої молочної породи та лебединської, потенційно створюють загрози до звуження генетичного різноманіття, втрати унікальних алелів та підвищення інбридингу в наступних поколіннях. До складу єдиного кластеру увійшли породи, тісно пов'язані історичними зв'язками – швіцька і лебединська, що поєднані у спільний субпідкластер. Тому швіцька порода, яку використовували у створенні лебединської, у тому числі її оригінальні відріддя OBV, можуть бути долучені до процесу збереження лебединської породи.

$2x = 23,7$). Рівень якісних показників молочної продуктивності диференційований за господарствами. Генофондне маточне поголів'я української бурої молочної породи відзначалося невисокою відтворною здатністю, на що вказує коефіцієнт відтворної здатності (0,88-0,90). $\eta 2x = 29,5$), кількість молочного білка ($\eta 2x = 26,6$), кількість молочного жиру (ηU результати дослідження окремих показників умовної резистентності встановлений вірогідний вплив породної належності на окремі показники резистентності досліджуваних корів. З метою збереження генофонду бурої худоби розроблена методика збереження та подальшого удосконалення генофонду лебединської породи методом популяції реципрокного схрещування. Використання бугаїв-плідників німецьких та швейцарських відрідь дозволить розширити генеалогічну структуру лебединської породи та уникнути небажаного інбридингу в подальшій роботі з бугаями-плідниками, сперма яких зберігається. Встановлено, що корови генофондних стад української бурої молочної породи за ознаками молочної продуктивності характеризуються достатнім рівнем надою молока (3665-4566 кг), причому найвища продуктивність корів спостерігалася у тварин п'ятої лактації – 4658 ± 170 кг. Походження за батьком вірогідно впливало на величину надою (Встановлено, що на показники тривалості життя, господарського використання та довічної продуктивності корів української бурої молочної породи вірогідно впливала спадковість за швіцькою породою. Найкращими серед усіх груп тварин за показниками тривалості життя, господарського використання та коефіцієнта господарського використання виявилися помісні генотипи: групи тварин зі спадковістю швіцької породи до 50%. За показниками довічного надою та виходу молочного жиру і надою за один день життя виявилися тварини зі спадковістю швіцької породи – від 75,1 до 87,5%. Застосовано комплекс селекційних та біотехнологічних методів отримання in

in vitro ембріонів вітчизняних порід великої рогатої худоби. Рівень формування зигот та дроблення ембріонів корови склав 33,3% (3 ембріона із 9 отриманих ооцит-кумулюсних комплексів). Такі підходи забезпечили отримання одного ембріона доімплантаційної стадії розвитку, придатного до процедури заморожування. Запропонована принципова схема з удосконалення та збереження української бурої молочної породи та спосіб консолідації її господарськи корисних ознак.

68.05.20.0290/0519U001776

Скляренко Юрій Іванович Селекційні та генетичні аспекти збереження і поліпшення генофонду бурих порід Північного Сходу України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН - Захищена; 1.-.-1.2019

УДК: 636.082;636.022; 636.2

373 с. - Бібліогр.:432 назв

У дисертаційній роботі проведено комплексне вивчення основних селекційно-генетичних ознак та біологічних особливостей тварин за показниками живої маси, молочної продуктивності, тривалості господарського використання, факторами формування показників росту та розвитку, величини надоїв, хімічного складу молока, відтворної здатності, екстер'єру, окремих показників природної резистентності, довічної продуктивності, тривалості господарського використання генофонду бурих порід Північного Сходу України. Теоретично обґрунтовано й практично розроблені заходи зі збереження та покращення генофонду бурих порід Північного Сходу України. З метою збереження генофонду лебединської породи проведені дослідження якості спермопродукції, що зберігається у селекційних центрах та генофондних банках, в яких встановлено, що середня кількість спермій у спермодозах тривалого зберігання бугаїв лебединської породи становить $1478,3 \pm 467,6$ млн при їх концентрації 5917,6 млн/мл. У цілому

оцінену сперму визнано придатною для осіменіння корів та телиць. За результатами проведеного генетичного дослідження спермопродукції 12 бугаїв лебединської породи за геном капа-казеїну (CSN3) встановлено, що частота бажаного генотипу ВВ серед досліджених тварин склала 0,17, а носіїв генотипу АА – 0,50, носіїв гетерозиготного генотипу АВ склала 0,33. Частота носіїв алелю А становить 0,66, яка майже вдвічі більша у порівнянні з частотою алелю В – 0,34. Досліджені нами мікропопуляції українських порід Північного Сходу України продемонстрували в цілому низький рівень генетичного різноманіття за наявності відмінностей між ними. Знижені рівні генетичної поліморфності та гетерозиготності, особливо у вибірках тварин сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи, української чорно-рябої молочної породи та лебединської, потенційно створюють загрози до звуження генетичного різноманіття, втрати унікальних алелів та підвищення інбридингу в наступних поколіннях. До складу єдиного кластеру увійшли породи, тісно пов'язані історичними зв'язками – швіцька і лебединська, що поєднані у спільний субпідкластер. Тому швіцька порода, яку використовували у створенні лебединської, у тому числі її оригінальні відріддя ОВV, можуть бути долучені до процесу збереження лебединської породи. $2x = 23,7$). Рівень якісних показників молочної продуктивності диференційований за господарствами. Генофондне маточне поголів'я української бурої молочної породи відзначалося невисокою відтворною здатністю, на що вказує коефіцієнт відтворної здатності $(0,88-0,90) \cdot \eta 2x = 29,5$, кількість молочного білка $(\eta 2x = 26,6)$, кількість молочного жиру $(\eta U$ результаті дослідження окремих показників умовної резистентності встановлений вірогідний вплив породної належності на окремі показники резистентності досліджуваних корів. З метою збереження генофонду бурої худоби розроблена методика збереження та подальшого удосконалення

генофонду лебединської породи методом популяції реципрокного схрещування. Використання бугаїв-плідників німецьких та швейцарських відрідь дозволить розширити генеалогічну структуру лебединської породи та уникнути небажаного інбридингу в подальшій роботі з бугаями-плідниками, сперма яких зберігається. Встановлено, що корови генофондних стад української бурої молочної породи за ознаками молочної продуктивності характеризуються достатнім рівнем надою молока (3665-4566 кг), причому найвища продуктивність корів спостерігалася у тварин п'ятої лактації – 4658±170 кг. Походження за батьком вірогідно впливало на величину надою (Встановлено, що на показники тривалості життя, господарського використання та довічної продуктивності корів української бурої молочної породи вірогідно впливала спадковість за швіцькою породою. Найкращими серед усіх груп тварин за показниками тривалості життя, господарського використання та коефіцієнта господарського використання виявилися помісні генотипи: групи тварин зі спадковістю швіцької породи до 50%. За показниками довічного надою та виходу молочною жиру і надою за один день життя виявилися тварини зі спадковістю швіцької породи – від 75,1 до 87,5%. Застосовано комплекс селекційних та біотехнологічних методів отримання *in vitro* ембріонів вітчизняних порід великої рогатої худоби. Рівень формування зигот та дроблення ембріонів корови склав 33,3% (3 ембріона із 9 отриманих ооцит-кумуляусних комплексів). Такі підходи забезпечили отримання одного ембріона доімплантаційної стадії розвитку, придатного до процедури заморожування. Запропонована принципова схема з удосконалення та збереження української бурої молочної породи та спосіб консолідації її господарськи корисних ознак.

68.41 Ветеринарія

68.05.20.0291/0219U003369

Вивчити можливість застосування пробіотичних культур (лакто- та біфідобактерій) у рибицтві: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"; Керівник Палій Анатолій Павлович - ДР 0118U000135, УДК 619

15

Вивчити антагоністичну активність лактобактерій та біфідобактерій по відношенню до умовно-патогенної мікрофлори риб

68.43 Заготівля продукції сільського господарства

68.05.20.0292/0419U005003

Валентюк Наталія Олександрівна
Удосконалення технології післязбиральної обробки та зберігання зерна амаранту: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська національна академія харчових технологій - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 631.155.2:633.1;

631.155.2:633.85

130 с. - Бібліогр.:170 назв

Валентюк Н.О. Удосконалення технології післязбиральної обробки та зберігання зерна амаранту. – На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (док-тора філософії) за спеціальністю 05.18.02 «Технологія зернових, бобових, круп'я-них продуктів і комбікормів, олійних і луб'яних культур». – Одеська національна академія харчових технологій, Одеса, 2019. Дисертація присвячена удосконаленню технології післязбиральної обробки та зберігання зерна амаранту, яка буде гарантувати належну його якість та безпечне зберігання. В роботі досліджено та визначено фізико-технологічні, аеродинамічні та гі-гроскопічні властивості зерна амаранту, його гранулометричний склад, теплофі-зичні характеристики, встановлено закономірності їх зміни та отримано емпіричні рівняння для їх розрахунку. Досліджено кінетичні закономірності

конвективного, комбінованого конвективно-мікрохвильового та ІЧ сушіння амаранту та запропоновано їх математичний опис. Науково-обґрунтовані технологія та оптимальні режими сушіння зерна амаранту дозволяють отримати кондиційне за вологістю та якістю зерно, зменши-ти енерговитрати на його післязбиральну обробку. За результатами мікробіологічних досліджень і зміни хімічних показників якості зерна амаранту встановлено термін та умови його гарантованого зберігання. Запропоновано удосконалені технологічні схеми, розроблено рекомендації з післязбиральної обробки амаранту та визначено економічну ефективність від впровадження рекомендацій роботи. Ключові слова: амарант, післязбиральна обробка зерна, сушіння амаранту, очищення амаранту, зберігання амаранту.

68.47 Лісове господарство

68.05.20.0293/0219U001019

Підвищення ефективності гасіння лісових пожеж шляхом використання бінарних вогнегасних систем з роздільним подаванням: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Кіреєв Олександр Олександрович - ДР 0117U002009, УДК 630*4; 630*93; 630*43;630*907.1:631.3.075
71

Підвищення ефективності гасіння лісових пожеж за рахунок застосування бінарних вогнегасних складів

69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

69.25 Аквакультура

69.05.20.0294/0219U100286

Провести пошук нових препаратів, ефективних при крустацеозах риб: Заключний звіт/Інститут рибного

господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Матвієнко Наталія Миколаївна - ДР 0118U003970, УДК 639.3

12

Метою проекту є пошук, визначення механізмів дії та ефективності застосування безпечних для довкілля препаратів проти крустацеозів риб. Буде обґрунтовано використання в рибництві нових засобів антипаразитарної обробки риб.

69.05.20.0295/0219U100256

Розробити вдосконалені технології відтворення і вирощування культивованих видів риб для забезпечення високоприбуткового виробництва в ставовій та індустріальній аквакультури України: Заключний звіт/Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Третяк Олександр Михайлович - ДР 0116U001225, УДК 639.3

27

Розроблення нормативно-технічної бази високоприбуткового культивування цінних видів риб із застосуванням новітніх методів ведення рибництва відповідно до сучасних умов розвитку прісноводної аквакультури в Україні.

69.05.20.0296/0219U100303

Удосконалити методи підвищення біологічної продуктивності ставів в умовах господарств із різним рівнем інтенсифікації рибництва: Заключний звіт/Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Григоренко Тетяна Володимирівна - ДР 0116U001223, УДК 639.3

68

Розроблення комплексних заходів з підвищення біологічної продуктивності рибницьких ставів.

69.05.20.0297/0219U100297

Вивчити норми та шляхи введення до основного раціону коропа нових нетрадиційних кормових добавок з метою підвищення продуктивних показників та життєздатності: Заключний звіт/Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України; Керівник Дерень Ольга Володимирівна - ДР 0116U001222, УДК 639.3

35

Вивчити вплив нових нетрадиційних природних мінеральних кормових добавок на продуктивні показники, життєздатність, якісні характеристики м'яса та витрати кормів на вирощування коропа. Розробити норми та способи їх використання в складі основного раціону коропа.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.25 Стічні води, їхнє очищення і використання

70.05.20.0298/0419U001625

Деремешко Людмила Аркадіївна
Екологічно обґрунтоване очищення води від фторидів баромембранними методами з переробкою відходів: Дис...к.х.н./ Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України - Захищена; 07.11.2019

УДК: 628.38

187 с. - Бібліогр.: 176 назв

Дисертація містить комплекс досліджень, результати яких дозволили вперше визначити основні фізико-хімічні залежності і концентраційні межі ефективного застосування баромембранних процесів із використанням відомих та нових видів мембран для очищення природних вод від фторидів з метою отримання високоякісної фізіологічно повноцінної питної води, а також переробку утворених ретентатів електрохімічними методами. Вперше встановлена висока ефективність процесів

знефторення води на мембранах, виготовлених із природних матеріалів (деревини та глинистих мінералів), які розроблені в ІКХХВ ім. А.В. Думанського НАН України. Проведено науково-обґрунтований вибір найбільш ефективних зворотноосмотичних мембран низького тиску (ОПАМ-КН, ESPA-1, TFC-75F) для очищення фторовмісних солонуватих вод. Встановлено робочі параметри і концентраційні межі застосування мембран вказаних марок для видалення надлишку фторидів до норм ГДК у питній воді. Запропонована та розроблена побутова установка для очищення фторовмісних солонуватих вод Полтавської області. Запропоновано проводити переробку утворених ретентатів зворотноосмотичного знефторення природних вод електрохімічними методами гальвано- і електрокоагуляцією. Зроблено висновок про доцільність поєднання баромембранних та електрохімічних методів, що забезпечує необхідну глибину очищення води від фторидів та значно зменшує чи навіть повністю виключає вторинне забруднення навколишнього середовища.

70.27 Якість води

70.05.20.0299/0219U001004

Дослідження процесів самоочищення в руслах головних річок м. Харкова в умовах надзвичайних ситуацій: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Поспелов Борис Борисович - ДР 0117U002012, УДК 627.152

48

Оцінка якості гідрологічного середовища русел річок м. Харкова

70.05.20.0300/0419U005015

Коваленко Роман Юрійович
Удосконалення управління якістю води для зрошення в басейні річки Інгулець методами сценарного екосистемного моделювання: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут водних проблем і меліорації

Національної академії аграрних наук України - Захищена; 2-.-1.2019

УДК: 631.67; 556.531; 556.551

305 с. - Бібліогр.:117 назв

Дисертаційна робота становить собою закінчене наукове дослідження, в якому розв'язано актуальне науково-прикладне завдання вдосконалення інтегрованого за економічними та екологічними критеріями управління якістю води для зрошення, на основі сценарного екосистемного моделювання та оптимізації технологічних рішень промивки р. Інгулець з використанням імпульсного методу в системі комбінованого управління. Методологічно вдосконалення моніторингу базується на запропонованій моделі нейронної мережі. Це дало можливість провести просторово-часове оцінювання придатності води для зрошення, оцінювання і графічне співставлення класів якості води вздовж русла р. Інгулець, за екологічними та агрономічними критеріями відповідно до чинних державних стандартів. В системі комбінованого управління промивкою запропоновано імпульсний метод. Для обґрунтування імпульсного методу проведено експериментальне дослідження, що показало значний вплив дифузних та точкових джерел забруднень на погіршення якості води в процесі вегетаційного періоду. Необхідно встановити біля ГНС Інгулецької зрошувальної системи та в п. с. Андріївка моніторинговий контроль за якістю води і, в міру потреби, подавати з використанням оберненого зв'язку імпульс промивки дніпровською водою з Карачунівського водосховища. Для адекватного оцінювання ситуації розроблена модель і відповідна комп'ютерна програма, що реалізує різні сценарії методів промивки та екологічного оздоровлення р. Інгулець. Сценарний аналіз дозволяє вибирати системи інтегрованого управління промивкою, які забезпечують економічно ефективне водокористування та екологічне оздоровлення р. Інгулець. Процес прийняття рішень здійснюється на основі двокритеріальної оптимізації за екологічним та економічним показниками.

Запропоновано, як найбільш ефективний типовий сценарій, який забезпечує промивку русла р. Інгулець без виходу дуже забрудненої води на заплаву, забезпечує агрономічні та екологічні показники в межах нормативних значень за достатньо ефективних витрат величини водних ресурсів.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТИЧНО- ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАНН Я

71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі

71.05.20.0301/0419U004981

Порсюрора Ірина Петрівна Облік і аудит операцій підприємства з цінними паперами: Дис...Кандидат економічних наук/ Харківський державний університет харчування та торгівлі - Захищена; 1-.-1.2019

УДК: 658.01:658.532;

314 с. - Бібліогр.:260 назв

Об'єкт – процес обліку та аудиту операцій з цінними паперами в управлінській інформаційній системі підприємства; мета – обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо обліку і аудиту операцій підприємства з цінними паперами з урахуванням інформаційних потреб управління ними; методи – загальнонаукові та специфічні; результати – обґрунтовано теоретичні, організаційні і методичні положення, розробки прикладних рекомендацій щодо обліку і аудиту операцій підприємства з цінними паперами з урахуванням інформаційних потреб управління ними;

новизна – розроблено класифікацію цінних паперів з урахуванням потреб обліку, аналізу, контролю та управління ними; обґрунтовано об'єкти та елементи для моделювання організаційного, методичного та технічного забезпечення облікової політики підприємства з цінними паперами; обґрунтовано напрями інформатизації та розроблено технологію обліку операцій з цінними паперами в управлінській системі підприємства; вдосконалено організаційно-методичні підходи до здійснення внутрішнього аудиту операцій з цінними паперами; розвинено понятійно-термінологічний апарат шляхом уточнення змісту понять «цінні папери», «операції підприємства з цінними паперами»; визначено методичні засади відображення в обліку операцій підприємства з цінними паперами невласної емісії; визначено концептуальні засади та розроблено модель внутрішнього аудиту операцій з цінними паперами власної та невласної емісії; методичний підхід до здійснення аналітичних процедур аудиту операцій з цінними паперами; результати впроваджені у виробництво та навчальний процес.

71.05.20.0302/0419U004982

Кашперська Анастасія Іванівна
Організація внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства: Дис...Кандидат економічних наук/ Харківський державний університет харчування та торгівлі - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 658.01:658.532;

277 с. - Бібліогр.:181 назв

Об'єкт – процес організації внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства; мета – обґрунтування та розвиток теоретико-методичних засад та розробка прикладних рекомендацій щодо організації внутрішнього контролю підприємств з урахуванням специфіки галузі ресторанного господарства; методи – загальнонаукові методи пізнання процесів і явищ, базові в контексті організації внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства;

результати – обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень та розробка прикладних рекомендацій з удосконалення внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства; новизна – концептуальні положення розвитку внутрішнього контролю через виділення взаємопов'язаних блоків, методичний підхід до формування внутрішнього контролю в системі управління підприємством ресторанного господарства через розроблену організаційну модель, організаційно-методичні положення щодо формування внутрішнього контролю на підприємствах ресторанного господарства з використанням інноваційних інформаційних технологій, система критеріїв оцінки ефективності внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства, уточнення змістовного наповнення поняття внутрішнього контролю та концепції побудови загальної моделі внутрішнього контролю за методом COSO як базового положення, що уможливорює його організацію з урахуванням специфіки бізнесу, система кадрового забезпечення внутрішнього контролю, що полягає в компетентнісному підході до регулювання формального інструментарію професійного забезпечення та організації служби внутрішнього контролю, організаційно-методичні положення внутрішнього контролю в частині його документального забезпечення на основі запропонованої моделі процесів документування.

71.37 Туристично-екскурсійне обслуговування

71.05.20.0303/0419U004975

Михалко Анастасія Олегівна
Удосконалення системи оцінки якості та безпеки комплексної туристичної послуги за вимогами міжнародних стандартів: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська державна академія технічного

регулювання та якості - Захищена; 1.-
1.2019

УДК: 338.48.02; 796.5:658

260 с. - Бібліогр.:214 назв

Дисертація присвячена вирішенню важливого науково-практичного завдання вдосконалення системи, що дасть змогу отримати об'єктивну й достовірну інформацію щодо якості та безпеки комплексної туристичної послуги, і враховує вимоги європейських директив і міжнародних стандартів. Отримано нові теоретичні й експериментальні дані, що дали можливість: установити закономірності та розробити принципи й підходи до побудови трьохрівневої оптимізаційної моделі для оцінювання рівня якості надання комплексної туристичної послуги; оцінити рівень збалансованості нормативного забезпечення шляхом застосування методу матричного аналізу; удосконалити систему оцінки відповідності готельних послуг за рахунок одночасного використання принципів «HOTREC» і вимог міжнародного стандарту GHS; довести доцільність застосування логістичних принципів для підвищення якості та безпеки туристичних послуг; розроблено програму «Tourist.ua», яка обґрунтовано визначає рейтинг туристичного підприємства й обирає найбільш сприятливий його варіант залежно від вікової категорії та вимог потенційного споживача.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.05.20.0304/0219U001560

Стратегічні пріоритети розвитку підприємств транспортної інфраструктури України: Заключний звіт/Азовський морський інститут Одеської національної морської академії; Керівник Макаренко Марина Василівна - ДР 0118U006297, УДК 656

26

Теоретико-методологічне обґрунтування та практична реалізація розробки стратегічних пріоритетів розвитку підприємств транспортної інфраструктури України

73.29 Залізничний транспорт

73.05.20.0305/0219U001537

Розробка енергоефективної технології сумісної роботи системи централізованого тягового електропостачання та системи розподілених альтернативних джерел електроенергії.: Заключний звіт/Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна; Керівник Сиченко Віктор Григорович - ДР 0117U004481, УДК 656.2

117

Підвищення енергоефективності систем тягового електропостачання та енергозбереження на залізничному транспорті.

73.31 Автомобільний транспорт

73.05.20.0306/0219U001544

Наукові основи прогнозування термомеханічних процесів в багат шаровому напівпросторі (на прикладі дорожнього покриття для оцінки ресурсів підвищення його довговічності): Заключний звіт/Національний транспортний університет; Керівник Мозговий Володимир Васильович - ДР 0116U002631, УДК 625.7/.8

259

Створити наукові основи прогнозування термомеханічних процесів в покритті шаруватого напівпростору для оцінки ресурсів спрямованих на підвищення його довговічності.

73.05.20.0307/0419U001627

Митко Микола Васильович Підвищення ефективності роботи автотранспортних підприємств удосконаленням структури виробничих підрозділів.: Дис...к.т.н./ Національний транспортний університет - Захищена; 07.11.2019

УДК: 656.13:658.2; 656.13.015;
656.13.017; 656.13.015

251 с. - Бібліогр.:125 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічної задачі щодо підвищення ефективності роботи автотранспортних підприємств удосконаленням структури виробничих підрозділів в залежності від обсягів робіт з обслуговування та ремонту автомобілів. Розроблено методику визначення доцільності створення або функціонування виробничих підрозділів з ТО та ремонту автомобілів в АТП, в основу якої покладена математична модель оцінювання ефективності роботи виробничих підрозділів з врахування обсягів виконуваних робіт. Розроблено програмне забезпечення методики.

73.05.20.0308/0419U001653

Медведєв Євген Павлович Підвищення ефективності транспортного забезпечення збирально-транспортного комплексу: Дис...к.т.н./ Національний транспортний університет - Захищена; 20.11.2019

УДК: 656.13.072/.073

212 с. - Бібліогр.:180 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі підвищення ефективності транспортного забезпечення при збиранні врожаю озимої пшениці. Проведено структурну та параметричну ідентифікацію транспортного забезпечення збирально-транспортного-комплексу.

Розроблено математичну модель транспортного забезпечення, яка дозволяє формалізувати зв'язок погодно-кліматичних, технічних і технологічних параметрів. Розроблено метод імітаційного моделювання транспортного забезпечення збирально-транспортного комплексу. Особливістю методу є врахування погодно-кліматичних, технічних і

технологічних параметрів збирально-транспортного комплексу.

73.05.20.0309/0419U001654

Боднар Лариса Петрівна Удосконалення проектування ремонтів при експлуатації автодорожніх мостів: Дис...к.т.н./ Національний транспортний університет - Захищена; 20.11.2019

УДК: 625.745.1/.2

212 с. - Бібліогр.:182 назв

Дослідження спрямоване на удосконалення проектування ремонтів автодорожніх мостів. Розроблені математичні моделі і механізм обґрунтування стратегії ремонтів мостів за критеріями мінімуму середньозваженого за площею та пріоритетами мостів рівня їх деградації та вартості експлуатаційних заходів з обмеженнями на параметри деградації і щорічне фінансування. Запропонований критерій доцільності виконання ремонту або реконструкції моста, що перебуває у непрацездатному стані, замість його закриття і заміни новим. В програмний комплекс АЕСУМ включений модуль обґрунтування стратегії ремонтів мостів та розроблено інженерну методику її використання.

73.41 Промисловий транспорт

73.05.20.0310/0419U004988

Острогляд Олена Олександрівна Підвищення ефективності роботи транспортно-складської системи виробничого рівня металургійного підприємства на основі логістичних принципів: Дис...Кандидат технічних наук/ Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 658.286

160 с. - Бібліогр.:106 назв

Дисертація присвячена вирішенню наукового завдання підвищення ефективності роботи транспортно-

складської системи виробничого рівня металургійних підприємств шляхом удосконалення логістичного управління процесом виконання вантажних операцій з урахуванням впливу зовнішніх факторів. Розглянуто транспортно-складську логістичну систему виробничого рівня з позицій системного аналізу, виділені основні її підсистеми - ТСЛС вивантаження та ТСЛС відвантаження, що тісно пов'язані між собою. Розроблено метод оперативного коригування плану розподілу вантажів, що надходять на металургійне підприємство, який дозволяє більш ефективно організувати роботу вантажних фронтів промислового підприємства в холодний період року. Запропоновано підхід до формалізації постановки динамічної транспортної задачі в умовах розподілу вагонів на фронті вантаження, який передбачає розв'язок транспортної задачі блоками для кожного пакету подач та враховує можливості вантажних фронтів на момент надходження кожної подачі. Розроблено імітаційну модель ТСЛС МП вивантаження сировини в умовах зміни температурних режимів. Запропонована модель дозволяє вдосконалити управління транспортно-складськими процесами МП шляхом визначення раціональної кількості ресурсів. На основі проведених експериментів обрано найбільш економічний режим роботи ТСЛС вивантаження. Розроблено імітаційну модель ТСЛС навантаження, що дозволяє встановити раціональний розподіл автотранспорту між найбільш інтенсивними фронтами відвантаження ГП з урахуванням роботи залізничного транспорту. Результати виконаних досліджень дозволили підвищити ефективність роботи транспортно-складської логістичної системи металургійних підприємств за рахунок зниження витрат на її функціонування шляхом скорочення тривалості простою транспортних засобів в умовах різкої зміни температури повітря та визначення раціональної кількості використовуваних транспортних та допоміжних ресурсів.

73.43 Міський транспорт

73.05.20.0311/0219U003342

Надання науково-технічних послуг з розроблення технічних умов на капітальний ремонт з адаптацією візків для трамвайних вагонів типу КТ-4D до колії 1000 мм, а також перевірки головного зразка капітально відремонтованого та адаптованого візка: Заключний звіт/Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Збарський Леонід Володимирович - ДР 0118U005350, УДК 656(1-21):629.3

10

Розроблення технічних умов на капітальний ремонт з адаптацією візків для трамвайних вагонів типу КТ-4D до колії 1000 мм

73.05.20.0312/0519U001193

Калінін Євген Іванович Формування системних властивостей транспортно-технологічних агрегатів змінної маси: Дис...д.т.н./ Харківський національний автомобільно-дорожній університет - Захищена; 31.10.2019

УДК: 656(1-21):629.3].004.67

378 с. - Бібліогр.:255 назв

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної проблеми підвищення ефективності та безвідмовності експлуатації тракторів у складі транспортно-технологічних агрегатів змінної маси за рахунок вибору раціональних режимів їх функціонування. Розроблено концепцію системного підходу підвищення працездатності трактора, що базується на доведеному твердженні забезпечення мінімуму енергетичних втрат на коливання центру мас. Встановлено, що "хорошою" кривою апроксимації є лемніската енергетичних конфігурацій, яка дозволяє вивчити додаткову роботу агрегату при виконанні технологічної операції. Доведено, що останню можна представити у вигляді кусочно-лінійної функції, що характеризує скидання і

накидання навантаження, які періодично змінюють одне одного.

75 ЖИТЛОВО- КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВОДСТВО. П ОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАНН Я

75.29 Житлове господарство

75.05.20.0313/0419U001650

Тонкіх Дар'я Олександрівна Роль адипокінів у формуванні моторно-секреторних розладів при гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі із супутнім ожирінням та їх корекція в осіб молодого віку.: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 21.11.2019

УДК: 643.008.1; 332.87

173 с. - Бібліогр.:269 назв

У дисертаційній роботі подано узагальнення результатів дослідження та новий підхід до ранньої діагностики та лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби із супутнім ожирінням в осіб молодого віку на підставі встановлення зв'язку між рівнем адипокінів, ліпідного спектру крові, показників оксидативного стресу, моторно-евакуаторними порушеннями, вивчення їх впливу на формування психосоматичних порушень та якість життя хворих. Проаналізовано особливості клінічної картини, показників психосоматичних порушень та якості життя при GERX із супутнім ожирінням в осіб молодого віку за допомогою використання відповідних опитувальників. Запропоновано неінвазивні методи

дослідження особливостей моторно-евакуаторних порушень функції стравоходу і шлунка та особливостей розподілу жирової тканини у хворих на гастроєзофагеальну рефлюксну хворобу із супутнім ожирінням та без супутньої патології. У динаміці спостереження визначено вміст адипокінів (вісфатину та адипонектину) та ліпідний спектр крові, особливості оксидативного стресу у хворих на GERX із супутнім ожирінням за даними визначення ТБК-активних продуктів, супероксиддисмутази і глутатіонпероксидази в залежності від проведеного лікування. Обґрунтовано поєднання класичної схеми терапії GERX та додаткового призначення препаратів мелатоніну при комплексному лікуванні GERX із супутнім ожирінням в осіб молодого віку.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.05.20.0314/0419U001601

Довгань Ірина Магсумівна Структурно-метаболічна характеристика демієлінізуючого процесу при геморагічному інсульті та шляхи його корекції.: Дис...к.мед.н./ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця - Захищена; 22.05.2019

УДК: 61:57.086

199 с. - Бібліогр.:155 назв

Дисертація присвячена дослідженню відтермінованих нейродегенеративних змін у нервовій системі при геморагічному інсульті. У експериментах встановлено низку закономірностей у розвитку демієлінізуючих і дегенеративних змін у великому мозку, спинному мозку та сідничних нервах у гострому та віддаленому термінах після інсульту.

Виявленобілатеральні прогресуючі морфологічні зміни нервових волокон у сідничих нервах на 10, 30 і 90 добу після правостороннього інсульту. Встановлено, що зміни у лівому сідничому нерві є більш вираженими порівняно з правим нервом, аж до повної дегенерації нервових волокон у фасцикулах нерва паретичної кінцівки на 90 добу. За результатами трансмісійної і скануючої електронної мікроскопії виявлено збереження основних стромальних елементів нерва (епі- і периневрію) і редукцію нервових волокон, яка пригнічувалась за умовфармакокорекції (пірацетам, корвітин з ліпіном).Електрофізіологічні дослідження відобразили вірогідне зменшення електричної провідності у сідничих нервах, які не відрізнялись між лівим і правим нервами на 30 і 90 добу. Встановлено відновлення електрофізіологічних показників на 90 добу при застосуванні корвітину з ліпіном після індукції інсульту. Ішемічне пошкодження головного мозку позначилось на змінах активності ферментів антиоксидантної системи,а нейропротекторна та метаболіотропна фармакокорекція сприяла відновленню метаболічних процесів.

76.05.20.0315/0419U001555

Николаєнко Анастасія Юріївна Інформаційна технологія прогнозування термофізіологічного стану людини під час фізичної активності в різних середовищах.: Дис...к.т.н./ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України - Захищена; 11.10.2019

УДК: 61:007

190 с. - Бібліогр.:162 назв

Дисертацію присвячено розробленню інформаційної технології прогнозування термофізіологічного стану людини, яка використовує розроблений комплекс математичних моделей терморегуляції, що дає змогу багатопараметрично оцінити функціональний стан людини під час фізичної активності за різних умов повітряного і водного середовища з

урахуванням одягу та захисного спорядження. Розроблено комплекс математичних моделей терморегуляції людини, який відрізняється поєднанням різних початкових і поточних умов щодо інтенсивності та виду фізичної активності, умов повітряного та водного середовища, рівня адаптації, характеристик одягу та захисного спорядження, що дає змогу оцінити вплив сумісної дії різних чинників на організм людини. Розроблена інформаційна технологія прогнозування термофізіологічного стану людини в різних середовищах забезпечує надання рекомендацій і висновків щодо безпечності заданих умов перебування, що дає змогу підібрати найсприятливіші умови для досягнення планованих результатів, які потребують інтенсивної фізичної активності, виявити можливі ризики погіршення функціонального стану людини: перегрівання, зневоднення або переохолодження, перевірити вплив одягу та захисного спорядження на теплообмін людини з навколишнім середовищем.

76.05.20.0316/0419U001573

Сіренко Віктор Анатолійович Механізми пошкодження підшлункової залози при негативному впливі екзогенних факторів на систему мати-плід у експериментальних тварин: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 17.10.2019

УДК: 616-092

233 с. - Бібліогр.:311 назв

Дисертація присвячена встановленню механізмів ураження підшлункової залози при негативному впливі на систему мати-плід незбалансованого харчування та хронічного стресу шляхом вивчення її морфофункціонального стану, балансу регуляторних цитокінів, оксидантно-антиоксидантного гомеостазу, біогенних елементів у тканині підшлункової залози і сироватці крові. В усіх тварин визначено порушення морфофункціонального стану підшлункової залози, найбільший ступінь яких є при дефіциті поживних речовин. Виявлене домінування клітинної ланки імунної системи у патогенезі ушкодження

підшлункової залози, свідченням чого є дисбаланс регуляторних цитокінів (ІЛ-12 й ІЛ-4) з переважанням маркерного цитокіну Th1-лімфоцитів (ІЛ-12); у потомства зміни більш виражені, ніж у їхніх матерів. За співвідношенням активності перекисного окислення ліпідів і антиоксидантної системи визначені п'ять варіантів порушення оксидантно-антиоксидантного гомеостазу; найбільший його ступінь у щурів-матерів усіх груп та новонароджених щурят. Дисбаланс біогенних елементів характеризується зменшенням вмісту Ca, Mg, Zn і Cu у більшості тварин. Зміни антиоксидантної системи і балансу біогенних елементів у тканині підшлункової залози і сироватці крові не є ідентичними, що маніфестує їх органоспецифічність.

76.05.20.0317/0519U001201

Мирошниченко Михайло Сергійович
Патологічна анатомія сечовидільної системи плодів та новонароджених від матерів з ускладненою вагітністю: Дис...д.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 07.11.2019

УДК: 616-091

485 с. - Бібліогр.:381 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню морфологічних особливостей нирок, сечоводів, сечового міхура плодів та новонароджених, що розвивалися в умовах материнської прееклампсії, залізодефіцитної анемії, експериментальних хронічної внутрішньоутробної, гострої постнатальної та змішаної гіпоксії, експериментального материнського абдомінального підгострого інфекційно-запального процесу, спричиненого *Escherichia coli*. Вплив вивчених на клінічному та експериментальному матеріалі ушкоджуючих факторів призводив до змін капсул, паренхіматозного і стромально-судинного компонентів нирок, структурних елементів усіх шарів стінки сечоводів і сечового міхура, причому в нирках первинно ушкоджувалася паренхіма, де більш

виражені зміни було виявлено в тубулярному компоненті нефрона, і судини строми, а в сечоводах і сечовому міхурі - слизова оболонка і судини. У роботі також був проведений аналіз показників захворюваності та поширеності хвороб органів сечовидільної системи у дітей Харківської області та дана їх нозологічна характеристика, виявлені регіональні фактори ризику та побудовані моделі розрахунку ймовірності розвитку патології органів сечовидільної системи у дітей Харківського регіону.

76.05.20.0318/0519U001212

Перова Ірина Геннадіївна Інформаційна технологія аналізу медичних даних на основі гібридних нейро-фаззі систем.: Дис...д.т.н./ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем ЮНЕСКО/МПІ - Захищена; 14.11.2019

УДК: 61:007

382 с. - Бібліогр.:341 назв

У дисертаційній роботі запропоновано рішення науково-технологічної проблеми розроблення та дослідження інформаційної технології для медичного діагностування в онлайн-режимі в умовах неповноти інформації про пацієнта на основі створення адаптивних гібридних нейро-фаззі систем та удосконалення методів їхнього навчання. Розроблено адаптивні системи для попереднього оброблення медичних даних в онлайн-режимі, що включають етапи заповнення пропущених значень, оцінювання інформативної цінності медичних показників, нормування в залежності від типу вимірювальних шкал. Розроблено методи аналізу медичних даних під час медичного онлайн-діагностування в різних режимах: контрольованого навчання, самонавчання і активного навчання та асоціації в залежності від можливостей сформувати репрезентативну навчальну вибірку. Здійснено розроблення структури інформаційної технології аналізу медичних даних на основі гібридних нейро-фаззі систем. Проведено її апробацію на медичних клінічних даних і

підтверджено підвищення ефективності медичного діагностування шляхом розрахунку критерію ефективності методів для проведення медичного діагностування.

76.05.20.0319/0519U001765

Акімова Віоріка Миколаївна Імунні механізми в патогенезі запалення органів черевної порожнини: Дис...Доктор біологічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 616-092

429 с. - Бібліогр.:486 назв

У дисертаційній роботі вирішене важливе завдання – покращення диференційної діагностики запальних процесів органів черевної порожнини, шляхом виявлення імунних механізмів патогенезу гострого і хронічного запалення. Було обстежено 226 хворих на гострий неспецифічний запальний процес органів черевної порожнини (гострий апендицит, гострий калькульозний холецистит, гострий мезаденіт) і 60 осіб хворих на абдомінальний туберкульоз, який представляє специфічне хронічне запалення. Встановлено, що гостре запалення супроводжується нейтрофільним типом гемограми, активацією гуморальної та кілерної ланок імунітету на тлі Т-клітинного імунодефіциту. Встановлено підвищення експресії мембранних активаційних антигенів CD25, CD95, CD23 на лімфоцитах крові. При гострому запаленні, яке перебігає без ускладнень, переважають процеси активації апоптозу над проліферацією, що підтверджено зниженням співвідношення CD25/CD95. Ускладнені форми запалення (гнійно-септичним, деструктивним процесом) супроводжується більш вираженим зниженням показника CD25/CD95 порівняно із неускладненими, Встановлена значна активація макрофагально-моноцитарної системи, що проявляється зростанням рівнів IL-1 β , IL-6, IL-8, TNF- α . Ключова роль у патогенезі гангренозного запалення встановлена для TNF- α . Хронічне запалення (туберкульозне) визначається лімфоцитарним типом

гемограми, Т-клітинним імунодефіцитом, активацією гуморальної і кілерної ланок імунітету, проявами гіперчутливості I, IV типів, помірно підвищеною експресією активаційних антигенів на лімфоцитах, підвищеним рівнем IL-1 β , IL-6, IL-8, TNF- α , IL-2, IL-4, IL-10. Встановлено підвищення вмісту гуморальних імунних факторів та доведена інформативність індексу активності запалення, як інтегрального показника, що характеризує неспецифічну гуморальну імунну відповідь; зниження фагоцитарної активності нейтрофілів з одночасним посиленням кисневого метаболізму при усіх досліджуваних станах; активацію NO-синтази за рахунок індукцйбельної ізоформи та збільшення рівня стабільних метаболітів оксиду азоту найбільш виражену при деструктивних формах гострого запалення; вмісту у крові хворих маркерів ендогенної метаблічної та імунної інтоксикації; доказано інформативність застосування індексу імуно-метаболічної інтоксикації для оцінки характеру інтоксикації. При хронічному запаленні органів черевної порожнини кількість сильних кореляційних зв'язків є більшою порівнянно з гострим запальним процесом. Допомогою факторного аналізу виділено «Фактори», які об'єднують показники клітинного імунітету та цитокіни, що дозволяє диференційовано охарактеризувати механізми імунної відповіді за умов гострого та хронічного запалення органів черевної порожнини.

76.05.20.0320/0419U001649

Зотова Алла Борисівна Вплив хронічної внутрішньоутробної гіпоксії на морфологічні особливості печінки в ранньому постнатальному періоді: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 19.11.2019

УДК: 616-091

196 с. - Бібліогр.:219 назв

Дисертація присвячена вивченню патологоанатомічних змін печінки плодів та новонароджених за наявності хронічної

внутрішньоутробної гіпоксії, обумовленої гіпертонічною хворобою (ГХ) у матері. Завдяки результатам комплексних морфологічних досліджень, доведено, що наявність ГХ у матері спричиняє порушення формування, становлення й дозрівання печінки плодів і новонароджених. У рамках нашого дослідження головною причиною смерті доношених плодів та новонароджених були внутрішньоутробна гіпоксія та асфіксія в пологах (58,4% в 2012 р. та 62,8% в 2017 р.). Аналізуючи результати досліджень архівного матеріалу (2012-2017 рр.), було встановлено, що процент вагітностей, які протікали на фоні гіпертонічної хвороби II стадії, склав 5,61%. Дане дослідження ґрунтується на вивченні 54 клінічних та 117 експериментальних випадків печінки. Клінічний матеріал був розділений на дві групи: контролю - групу Кл (плоди та новонароджені терміном 37 тижнів гестації - 1-а доба постнатального життя від здорових матерів за даними карт розвитку вагітності) - 18 спостережень та досліджувану групу - групу ГХ (плоди та новонароджені терміном 37 тижнів гестації - 1-а доба постнатального життя від матерів, вагітність яких була ускладнена ГХ II стадії). У групу ГХ увійшло 36 спостережень. Експериментальне дослідження було проведене на вагітних самках щурів ліній WAG і SHR (лінія лабораторних щурів з генетично обумовленою первинною (есенціальною) артеріальною гіпертензією та без будь-яких інших супутніх соматичних захворювань) віком 10-11 місяців та їх нащадках різного віку обох статей. Лінія SHR була використана в даній роботі для групи ХВГ (хронічної внутрішньоутробної гіпоксії). Лінія щурів WAG - це лінія соматично здорових лабораторних щурів, яка була використана в даній роботі для групи К (контролю) та групи ГПГ (гостра постнатальна гіпоксія). Всього в експерименті було використано 36 статевозрілих самиць щурів масою 180-220 г та 18 статевозрілих самців для створення пар, від яких було отримано 117 нащадків, яких виводили з експерименту в

різний період (1-а, 14-а та 35-а доба), в залежності від групи дослідження та поставлених завдань. Встановлено, що материнська ГХ є фактором ризику народження дитини з дефіцитом маси тіла та зросту. Встановлено, що при материнській ГХ реєструються збільшення відносної маси печінки плодів і новонароджених за рахунок зниження об'єму паренхіми (60,2±4,5% у порівнянні з контролем - 73,1±8,2%) та підвищення об'єму стромы з судинами (39,8±3,4% у порівнянні з контролем - 26,9±6,4%). Визначено, що при материнській ГХ в печінці плодів і новонароджених реєструється різке зниження загальної кількості гепатоцитів (214,8±22,80 клітин), та значне підвищення кількості їхніх двоядерних форм (16,2±1,8 клітин) у порівнянні з контролем (268,1±24,11 та 8,2±1,1 клітин відповідно). Встановлено, що склеротичні процеси стромально-судинного компоненту печінки плодів і новонароджених під впливом материнської ГХ відбуваються за рахунок надмірної проліферації фібронектину (10,5±1,5% у порівнянні з контролем - 7,5±1,2%) та колагенів I та III типів (13,8±2,1 та 13,2±1,9% у порівнянні з контролем - 9,6±1,4 та 9,8±1,6% відповідно). Материнська артеріальна гіпертензія має негативний вплив на морфологічний стан печінки плодів і новонароджених, що призводить до важких паренхіматозних втрат, фіброзу та жирового гепатозу печінки дитини.

76.05.20.0321/0419U004964

Київська Юлія Олександрівна
Прооксидантно-антиоксидантні та імунні механізми при експериментальних ринітах різного генезу та патогенетичне обґрунтування місцевого застосування природних антиоксидантів: Дис...Кандидат біологічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1-.-1.2019

УДК: 616-092

231 с. - Бібліогр.:204 назв

Дисертаційна робота присвячена теоретичному узагальненню і новітньому вирішенню актуальної науково-практичної

проблеми сучасної біологічної та медичної патологічної фізіології – ролі антиоксидантів у патогенезі ринітів різного генезу, що дозволяє патогенетично обґрунтувати принципи корекції даного патологічного процесу. Проведено патофізіологічні, біохімічні, імунологічні, гістоморфологічні методи дослідження щодо з'ясування механізмів ринітів різного генезу та патогенетичного обґрунтування застосування місцевих антиоксидантних засобів природного походження. Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено доцільність використання гелю «Імбирол» та мазі «Піносол» при ринітах завдяки доведеним механізмам впливу на прооксидантно-антиоксидантні та імунні ланки патогенезу. Достовірно встановлено, що застосування місцевих антиоксидантних засобів знижує виразність морфологічних ознак риніту: вогнищевих некротично-деструктивних змін, проліферативної запальної реакції у власній пластинці, гіперсекреції епітеліальних клітин слизово-серозних залоз підслизового шару на моделях хімічного та бактеріального ринітів у експериментальних тварин. Отримані результати патогенетично обґрунтовують можливість та доцільність застосування місцевих лікувальних засобів з антиоксидантною активністю – гелю «Імбирол» та мазі «Піносол» – при гострому асептичному та бактеріальному ринітах.

76.05.20.0322/0419U001665

Каплін Ігор Володимирович Інформаційне забезпечення оцінювання внутрішньоочного тиску з використанням поляризаційно-оптичних властивостей рогівки ока: Дис...к.мед.н./ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України - Захищена; 27.11.2019

УДК: 61:007

177 с. - Бібліогр.:286 назв

У дисертаційній роботі дано новий розв'язок актуального наукового завдання підвищення ефективності моніторингу

стану хворих на глаукому за рахунок розроблення моделей, методу та інформаційного забезпечення системи визначення рівня внутрішньоочного тиску за поляризаційно-оптичними та геометричними характеристиками рогівки ока. Вперше розроблено метод параметризації зображення інтерференційних картин, який об'єднує етапи перетворення знімку з повнокольорового RGB оригіналу в копію з відтінками сірого кольору, нанесення на зображення контрольних точок контурів рогівки та ізохром, моделювання ізохром за цими точками, проведення візуального контролю та корекції отриманого зображення та автоматичного підрахування кількості пікселів внутрішньої площі ізохром (периметру), що забезпечує роздільну здатність не гірше за 0,55 мм/піксель (в три рази краще за відомі) і в 11-15 разів скорочує час параметризації інтерференційних картин. Вперше розроблено метод визначення рівня внутрішньоочного тиску без механічного впливу на рогівку або на око, який відрізняється наявністю етапів автоматизованого визначення параметрів інтерференційних картин (ІК), їхнього нормування на середній діаметр рогівки, корегування нормованих показників ІК досліджуваного ока з використанням запропонованого індивідуалізованого коефіцієнта корекції і визначення класу ВОТ за допомогою двох розроблених моделей та регресійного рівняння додаткових вирішувальних правил, що дає змогу підвищити ефективність діагностики глаукоми. Вперше розроблено та реалізовано у програмному модулі інформаційне забезпечення оцінювання рівня ВОТ, яке включає розроблені методи параметризації зображення інтерференційних картин та визначення рівня внутрішньо очного тиску з використанням геометричних та поляризаційно-оптичних параметрів рогівки ока та запроповану систему дворівневої класифікації ВОТ, що забезпечило його визначення без механічного впливу на рогівку або око та надало можливість покращити результати

лікування глаукоми у 17% хворих за рахунок своєчасного виявлення підвищеного рівня ВОТ.

76.13 Медична техніка

76.05.20.0323/0519U001179

Шликов Владислав Валентинович
Інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця людини в умовах регульованого охолодження та зігрівання під час штучного кровообігу: Дис...д.т.н./ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України - Захищена; 15.10.2019

УДК: 681.51; 681.52; 615.47:616-

072.7

431 с. - Бібліогр.:269 назв

У дисертаційній роботі вирішено актуальну науково-прикладну проблему розроблення інформаційної технології неінвазивного контролю температури серця людини під час регульованого охолодження і зігрівання. Вперше запропоновано технологію неінвазивного контролю температури серця пацієнта в умовах штучного кровообігу, що дає змогу вдосконалити існуючі клінічні методи інтраопераційного захисту серця і мозку на основі впровадження в кардіохірургічну практику методів інфрачервоної термографії в діапазоні температур від +4 С до +38 С. Застосування математичних моделей для теплових процесів у серці під час гіпотермії та гіпертермії дає змогу теоретично дослідити розподіл глибинних і поверхневих температур у тканинах, а також суттєво підвищити вірогідність клінічної інтерпретації результатів застосування інформаційної технології неінвазивного контролю температури. Розроблено моделі розподілу температури у серці, які дають змогу оцінити градієнт температур на поверхні серця, розрахувати температурні коефіцієнти охолодження і зігрівання міокарда, температуропровідність тканин, що уможливорює візуалізацію ішемічних ділянок на поверхні міокарда. Метод виявлення малих температурних

неоднорідностей з фільтрацією візуальних фонів міокарда під час гіпотермії і гіпертермії дає змогу виділити за даними розподілу температур на термограмі гілки коронарних судин та їх дистальні ділянки. Отримані дані уможливають визначення ступеня коронарної обструкції та ступеня звуження коронарних артерій, що дає змогу зменшити ймовірність ішемічних ускладнень після операції на відкритому серці. Дослідження, проведені на клінічній базі Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України, показують високу ефективність і достатню точність розроблених неінвазивних методів інфрачервоної термографії. Запропонована інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця є абсолютно нешкідливою для пацієнта та вирішує проблему вимірювання глибинної температури тканин міокарда, в тому числі дистанційного контролю температури серця в умовах штучного кровообігу.

76.29 Клінічна медицина

76.05.20.0324/0219U003501

Розроблення високочутливої імуноферментної тест-системи для ранньої діагностики гепатиту В: Заключний звіт/Приватне акціонерне товариство Науково-виробнича компанія "Діапроф-Мед"; Керівник Думанський В.Д. - ДР 0117U006625, УДК 616.9

107

Розроблення високочутливої імуноферментної тест-системи для ранньої діагностики гепатиту В на основі використання біотин-стрептавідинової ампліфікації специфічного сигналу для виявлення поверхневого антигену (HBsAg) вірусу гепатиту В у сироватці та плазмі крові людини

76.05.20.0325/0219U001104

Роль епітеліально-мезенхімального переходу у механізмах формування медикаментозної резистентності клітин раку передміхурової залози людини:

Заключний звіт/Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України; Керівник Лихова Олександра Олександрівна - ДР 0117U006124, УДК 616-006

28

Дослідити особливості експресії маркерів епітеліально-мезенхімального переходу у клітинах раку передміхурової залози людини з різною чутливістю до гормонотерапії

76.05.20.0326/0219U000105

Розробка моделі організації багатофакторної профілактики та управління якістю медичної допомоги при окремих хронічних неінфекційних захворюваннях прикріпленого населення: Заключний звіт/Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами; Керівник Грузєва Тетяна Степанівна - ДР 0114U002118, УДК 616.9

423

Поліпшення здоров'я населення, у т.ч. державних службовців, шляхом розробки та впровадження організаційно-управлінських технологій багатофакторної профілактики хронічних неінфекційних захворювань та забезпечення якості медичної допомоги

76.05.20.0327/0219U000104

Удосконалення малоінвазивних методів хірургічного лікування окремих захворювань судин, суглобів, внутрішніх та репродуктивних органів, черевної стінки, носоглотки, щитоподібної та прищитоподібних залоз, зокрема на основі нанобіосенсорних технологій: Заключний звіт/Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами; Керівник Бойко Ігор Васильович - ДР 0114U002120, УДК 616-089; 617.5

703

Підвищення ефективності лікування пацієнтів з окремими захворюваннями судин, суглобів, органів черевної порожнини, черевної стінки, щитоподібної та прищитоподібних залоз, репродуктивних органів, носоглотки шляхом зниження ступеня травматичності за рахунок удосконалення методів ендоскопічної та морфологічної діагностики, розробки й впровадження інноваційних технологій малоінвазивних ендовідеохірургічних втручань та їх анестезіологічного забезпечення, а також сумісності імплантатів з організмом реципієнта на основі нанобіосенсорних технологій.

76.05.20.0328/0219U000103

Розробка та удосконалення методів профілактики ускладнень артеріальної гіпертензії та ішемічної хвороби серця із супутніми захворюваннями внутрішніх органів у державних службовців: Заключний звіт/Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами; Керівник Кравченко Анатолій Миколайович - ДР 0114U002119, УДК 616-005.4

685

Удосконалення профілактики серцево-судинних захворювань та підвищення ефективності лікування артеріальної гіпертензії, ішемічної хвороби серця та їх ускладнень, поєднаних з окремими захворюваннями внутрішніх органів, у державних службовців.

76.05.20.0329/0419U001055

Пилипенко Сергій Олександрович
Інтенсивна терапія порушень нейрокардіо-гемодинаміки у онкологічних хворих з синдромом верхньої порожнистої вени.: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 22.01.2019

УДК: 616.31; 617.52-089

138 с. - Бібліогр.:161 назв

В дисертації теоретично обґрунтовано та представлено нове вирішення питання діагностики та методу інтенсивної терапії порушень нейро-кардіо-гемодинаміки у онкологічних хворих з синдромом верхньої порожнистої вени, спрямованих на зменшення кількості перед- та післяопераційних ускладнень і зниження летальності при цьому синдромі. На основі вивчення цієї проблеми встановлено, що більш ніж в 90% випадків, що призводять до синдрому верхньої порожнистої вени, виявляються злоякісні пухлини. На частку раку легень припадає 85%. У більшості випадків - це дрібноклітинний або плоскоклітинний рак легень. Летальність при СВПВ досягає 95 %. На підставі вивчення частоти і варіантів видів синдрому верхньої порожнистої вени, встановлено, що при раку легень СВПВ зустрічається у 84% випадків, при лімфопроліферативних пухлинах 13%, при інших видах пухлин у 4% випадків. В передопераційному періоді порушення з боку нейро-кардіо-гемодинаміки визначалися у 93% хворих з СВПВ. Комплексне використання та впровадження запропонованих методів діагностики та інтенсивної терапії у хворих з СВПВ дозволило знизити летальність в 1,4 рази ($P < 0,05$); ішемічне ушкодження головного мозку в 1,2 рази ($P < 0,05$); зростання стабільності гемодинаміки в 2,7 рази ($P < 0,05$).

76.05.20.0330/0419U001071

Аксьонов Олексій Анатолійович
Оптимізація діагностики і хірургічного лікування внутрішньопрокових новоутворень грудної залози:
Дис...к.мед.н./ Національний інститут раку - Захищена; 28.01.2019

УДК: 616-006

150 с. - Бібліогр.:130 назв

Метою дисертації є поліпшення результатів лікування внутрішньопрокових новоутворень грудної залози на основі комплексного застосування відомих і розроблених методик з використанням ендоскопічної мамодуктоскопії.

76.05.20.0331/0419U001072

Лобода Антон Дмитрович
Комплексне лікування хворих на місцево поширений рак грудної залози з використанням магнітотермії:
Дис...к.мед.н./ Національний інститут раку - Захищена; 28.01.2019

УДК: 616-006

180 с. - Бібліогр.:163 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної проблеми сучасної онкології підвищенню ефективності лікування хворих на місцево поширений рак грудної залози шляхом впровадження методики комплексного лікування з використанням магнітотермії.

76.05.20.0332/0419U001073

Рибка Олена Сергіївна
Значення інсуліносенситивності в толерантності до фізичних навантажень та формуванні кардіометаболічного ризику у дітей з ожирінням.: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 31.01.2019

УДК: 616.1

159 с. - Бібліогр.:171 назв

Дисертація присвячена вдосконаленню способів діагностики кардіометаболічного ризику в дітей із ожирінням за вивченням варіантів інсуліносенситивності й толерантності до фізичних навантажень. Установлено, що близько половини осіб із ожирінням є метаболічно здоровими (менше 3 компонентів метаболічного синдрому з різною їх комбінацією, але за наявності інсулінорезистентності). У якості популяційного предиктора зниження чутливості до інсуліну доцільно розглядати той факт, що харчування дітей незалежно від індексу маси тіла не є збалансованим і не відповідає сучасним вимогам щодо збереження кардіоваскулярного здоров'я. Визначено, що інсулінова відповідь на навантаження глюкозою відрізняється у осіб з різним ІМТ, причому варіабельність інсуліну менше ніж 200% у сукупності з відсутністю зниження концентрації інсуліну з 60-ої хвилини тесту за наявності

гіперінсулінізму натще можуть виступати в якості доклінічних маркерів цукрового діабету 2 типу в дітей з ожирінням і значно корелює з рівнем НbA1C, який має бути рекомендований для вимірювання всім підліткам із надлишковою вагою й ожирінням. Встановлено, що фізична тренуваність зменшена як при надлишку, так і браку маси, незважаючи на той самий рівень повсякденної фізичної активності. В умовах однакового навантаження при ожирінні втрачається менше калорій порівняно з іншими групами. Визначено, що метаболічно нездорові підлітки з ожирінням мають ризик виникнення хронотропної недостатності протягом фізичного навантаження. Доведено, що порушення загальної інсуліночутливості за рахунок периферичної має безпосереднє відношення до ефективності спалювання калорій протягом фізичного навантаження. Рівень повсякденної фізичної активності доцільно розглядати як найбільш значимий фактор підвищення кардіоваскулярної тренуваності підлітків із ожирінням.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.05.20.0333/0519U001055

Кривов'яз Олена Вікторівна Модель оптимізації медикаментозного забезпечення хворих із глаукомою на основі клініко- та фармакоеконімічної оцінки лікування: Дис...д.фарм.н./ Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України - Захищена; 01.04.2019

УДК: 615.03; 615.1/.3

360 с. - Бібліогр.:372 назв

Дисертаційна робота присвячена експериментальному розв'язанню проблеми пошуку шляхів раціонального адекватного забезпечення високоефективними безпечними лікарськими засобами пацієнтів з первинною відкритокутовою глаукомою з урахуванням впливу на якість життя. Для оптимізації фармакотерапії первинної

відкритокутової глаукоми було досліджено наявні на сучасному фармацевтичному ринку України лікарські засоби групи S01E - "Протиглаукомні препарати та міотики", які мають різний механізм дії, належать до відмінних цінових ніш, а також характеризуються різним ступенем впливу на якість життя пацієнтів.

76.33 Гігієна і епідеміологія

76.05.20.0334/0219U001535

Наукові дослідження з оцінки ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря викидами промислових підприємств для встановлення санітарно-захисної зони: Заключний звіт/Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України"; Керівник Турос Олена Ігорівна - ДР 0117U001977, УДК 613.1; 614.7

59

Оцінити ризик для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря викидами промислових підприємств для обґрунтування та встановлення санітарно-захисної зони

76.05.20.0335/0219U001534

Наукове обґрунтування якісних та кількісних критеріїв санітарно-епідеміологічної, санітарно-хімічної оцінки повітря, матеріалів, сировини, речовин, готового виду продукції та нормативної документації як чинників, що впливають на формування різних середовищ: Заключний звіт/Державна установа "Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України"; Керівник Турос Олена Ігорівна - ДР 0117U006290, УДК 613; 614; 616-036.22

22

Науково обґрунтувати якісні та кількісні критерії санітарно-епідеміологічної, санітарно-хімічної оцінки повітря,

матеріалів, сировини, речовин, готового виду продукції та нормативної документації як чинників, що впливають на безпеку різних середовищ

76.05.20.0336/0219U001536

Дослідження вмісту генетично-модифікованих організмів у продуктах харчування, харчових домішках та сировинні: Заключний звіт/Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України"; Керівник Турос Олена Ігорівна - ДР 0117U006289, УДК 613.26

16

Визначення наявності генетично-модифікованих організмів (ГМО) у продуктах харчування, харчових домішках та сировині

76.05.20.0337/0219U003284

Гігієна праці й оцінка ризику впливу виробничих факторів на здоров'я працівників у легкій промисловості: Заключний звіт/Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького; Керівник Кузьмінов Борис Павлович - ДР 0114U000110, УДК 613.6

117

Оцінка умов і характеру праці на підприємствах легкої промисловості, ризику впливу факторів виробничого середовища і трудового процесу на здоров'я працівників, обґрунтування, розробка і впровадження системи профілактичних заходів щодо безпеки та збереження здоров'я і трудового потенціалу робітників галузі

76.35 Інші галузі медицини і охорони здоров'я

76.05.20.0338/0519U001176

Ткачук Ірина Михайлівна Медико-соціальне обґрунтування оптимізації функціонально-організаційної моделі профілактики серцево-судинних

захворювань у військовослужбовців Збройних Сил України.: Дис...д.мед.н./ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця - Захищена; 21.05.2019

УДК: 356.33; 359.6; 61:351.86;

613.67

435 с. - Бібліогр.:672 назв

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню удосконалення функціонально-організаційної моделі профілактики серцево-судинних захворювань у військовослужбовців Збройних Сил України на рівні первинної медичної допомоги, стратегічним напрямком якої є забезпечення покращення і зміцнення здоров'я військовослужбовців та підвищення їх боєздатності. При проведенні дослідження встановлено, що хвороби системи кровообігу мали пріоритетне значення у структурі захворюваності та причин непридатності до військової служби військовослужбовців Збройних Сил України впродовж 2012-2016 рр. Визначено високу поширеність факторів ризику серцево-судинних захворювань та негативні тенденції до її збільшення, низький рівень дотримання засад здорового способу життя серед військовослужбовців, учасників антитерористичної операції, зокрема хворих на артеріальну гіпертензію, та військових лікарів. Встановлено недоліки в організації профілактики ССЗ у військовослужбовців та виявлено основні проблеми і потреби військових лікарів з питань профілактики ССЗ. Сформульовано концептуальні підходи до медико-соціального обґрунтування комплексної функціонально-організаційної моделі профілактики ССЗ у військовослужбовців. Науково обґрунтовано оптимізацію функціонально-організаційної моделі профілактики серцево-судинних захворювань у військовослужбовців Збройних Сил України. Розроблену модель позитивно оцінено експертами. Удосконалено технології підвищення поінформованості військових лікарів та військовослужбовців щодо профілактики серцево-судинних захворювань. Доведено медичну та соціальну ефективність

впровадження елементів комплексної функціонально-організаційної моделі профілактики серцево-судинних захворювань у військовослужбовців Збройних Сил України.

76.05.20.0339/0419U001502

Сапелкін Віктор Васильович Судово-медична діагностика пошкоджень, заподіяних при пострілах еластичними кулями з гладкоствольної зброї 12-го калібру: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 23.07.2019

УДК: 340.6

302 с. - Бібліогр.:357 назв

У дисертації науково обґрунтовані критерії судово-медичної діагностики ушкоджень тіла людини та пошкоджень одягу, заподіяних при пострілах еластичними кулями патронів "Терен-12П" з гладкоствольних рушниць 12-го калібру модельного ряду "Форт-500". Визначений вплив фізико-механічних параметрів і балістичних характеристик кулі патрона "Терен-12П" на характер, глибину та об'єм пошкоджень біологічних тканин залежно від швидкості кулі. Досліджено можливість виявлення куль у тканинах тіла за допомогою сучасних медичних діагностичних методів: комп'ютерної томографії, рентгенографії та УЗД, та встановлено діагностичні рентгенографічні ознаки, притаманні цим кулям. Встановлені морфологічні відмінності вхідних пошкоджень різних видів матеріалу одягу, імітаторів м'яких тканин тіла людини при експериментальних пострілах кулями патронів "Терен-12П" з різних відстаней. На підставі комплексного експериментального дослідження з математико-статистичним опрацюванням даних визначено судово-медичні критерії діагностики пошкоджень одягу при застосуванні куль патронів "Терен-12П", залежно від виду матеріалу та відстані пострілу. Визначено оптимальний комплекс лабораторних досліджень для диференційної діагностики пошкоджень одягу, заподіяних при пострілах кулями цих патронів, від дії інших вогнепальних

снарядів. Побудовані парні й множинні лінійні та показникові регресійні моделі для визначення прогнозних значень довжини ранового каналу та об'єму залишкової порожнини (об'єму ушкодження) залежно від відстані пострілу та швидкості кулі. Цифрове моделювання фізичних процесів при взаємодії еластичних куль патронів "Терен-12П" з імітаторами м'яких тканин дозволило визначити прогнозний вплив швидкості куль на різних відстанях пострілу на характер, глибину та об'єм травми, а також виявити певні балістичні ефекти. На підставі опрацьованих результатів експерименту встановлено оптимальний алгоритм судово-медичної діагностики ушкоджень тіла людини та пошкоджень одягу, спричинених еластичними кулями крупнокаліберних патронів "Терен-12П" при пострілах з гладкоствольних рушниць модельного ряду "Форт-500".

76.05.20.0340/0419U001503

Щербак Віталій Володимирович Судово-медична діагностика вогнепальних пошкоджень, заподіяних із пістолетів "Форт-12" та "Форт-14П": Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 23.07.2019

УДК: 340.6

249 с. - Бібліогр.:261 назв

У дисертації науково обґрунтовані критерії судово-медичної оцінки пошкоджень тканин одягу та ушкоджень м'яких тканин тіла людини, заподіяних при пострілах із пістолетів "Форт-12" та "Форт-14П". Були визначені конструктивні особливості пістолетів "Форт", які впливають на слідоутворення та мають бути враховані при проведенні судово-медичної експертизи. Проведено комплексне дослідження вогнепальних пошкоджень текстильних матеріалів та біологічних імітаторів м'яких тканин тіла людини, за результатами якого встановлено, що характер та розміри пошкоджень, інтенсивність і топографія відкладань продуктів пострілу залежать від особливостей структури та абсорбційних

властивостей матеріалу одягу та біологічних тканин. Дослідження пошкоджень балістичного желатину, як небіологічного імітатора тканин живої людини, дозволило встановити основні закономірності формування тимчасової пульсуючої порожнини, її морфометричні характеристики та особливості розсіювання енергії вогнепального снаряду протягом ранового каналу. Використання кореляційно-регресійного аналізу, на підставі узагальнення отриманих даних, дало змогу виявити найбільш істотні чинники, які можна вважати діагностичними критеріями для визначення відстані пострілів із пістолетів "Форт-12" та "Форт-14ТП". Побудовані статистично достовірні лінійні багатофакторні та парні регресійні моделі, що дають змогу обчислити відстані пострілів із пістолетів "Форт-12" та "Форт-14ТП" для різних видів тканин. На підставі виявлених діагностичних критеріїв, з урахуванням раціонального комплексу лабораторних методів, розроблено алгоритм судово-медичного дослідження пошкоджень одягу та ушкоджень тіла людини, заподіяних при пострілах із пістолетів "Форт-12" і "Форт-14ТП" для практичних експертних завдань.

76.05.20.0341/0419U004930

Богдан Наталія Михайлівна Застосування електрофорезу та пресотерапії у комплексному відновлювальному лікуванні жінок у постменопаузальному періоді, хворих на остеоартроз колінних суглобів: Дис...Кандидат медичних наук/Одеський національний медичний університет - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 616-036.82/.85

176 с. - Бібліогр.:243 назв

У дисертаційній роботі представлено практичне обґрунтування і нове розв'язання наукової проблеми медичної реабілітації, фізіотерапії та курортології, пов'язаної із підвищенням ефективності комплексного відновлювального лікування (на госпітальному та поліклінічному етапах) жінок у постменопаузальному періоді, що страждають на остеоартроз

колінних суглобів, шляхом розробки диференційованих лікувально-реабілітаційних комплексів з урахуванням клінічного перебігу, рентгенологічної стадії остеоартрозу, маркерів запалення та генетичних маркерів. Робота виконана на основі комплексного клініко-інструментального дослідження та подальшого лікування і реабілітації 220 хворих жінок на остеоартроз колінних суглобів у постменопаузальному періоді, група порівняння — 100 хворих жінок у постменопаузальному періоді без остеоартрозу, які знаходились на стаціонарному лікуванні в кардіологічному та ревматологічному відділеннях Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ (Одеса). Вперше доведено, що завдяки впровадженню в курс комплексної терапії хондропротекторних та протизапальних препаратів у комбінації з електрофорезом неокарипазим-400 та пресотерапією на безпосередньому та віддалених етапах лікування, поліпшуються прогноз стану та рівень якості життя жінок з остеоартрозом колінних суглобів у постменопаузальному періоді. Застосування розроблених методик сприяє зменшенню медикаментозного навантаження на пацієнта.

76.05.20.0342/0519U001773

Фафула Роман Володимирович Йон-транспортувальні та вільнорадикальні процеси в сперматозоїдах інфертильних чоловіків із різними формами патоспермій: Дис...Доктор біологічних наук/Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-1.2019

УДК:

370 с. - Бібліогр.:552 назв

Дисертацію присвячено вивченню йон-транспортувальних (Са -транзїєнти та АТР-залежні системи) та вільнорадикальних процесів (показники прооксидантних проявів, глутатіонової антиоксидантної системи та L-аргїнін/NO системи) у сперматозоїдах інфертильних чоловіків із різними формами патоспермій.

Виявлено, що сперматозоїди чоловіків з олігозооспермією та лейкоцитоспермією мають знижену чутливість до фізіологічних (прогестерону) і фармакологічних (блокаторів K^+ -каналів) агентів. Встановлено, що патоспермія пов'язана із порушенням АТФ-індукованих $[Ca^{2+}]_i$ -транз'єнтів та суттєвим зниженням Ca^{2+} -акумулюючої ємності мітохондрій сперматозоїдів. Виявлено пригнічення убаїнчутливої Na^+ , K^+ -АТФазної активності та зниження активності тапсигаргін-чутливої та тапсигаргін-резистентної компоненти Ca^{2+} , Mg^{2+} -АТФазі сперматозоїдів чоловіків з астено-, олігоастенозооспермією і лейкоцитоспермією стосовно показників у нормозооспермічних зразках. З'ясовано біохімічні механізми пригнічення йон-транспортувальних АТФ-гідролазних систем за умов H_2O_2 -індукованого оксидативного стресу. Встановлено зростання вмісту ТБК-активних продуктів, пригнічення активностей ензимів глутатіонової ланки антиоксидантного захисту, зниження вмісту та редокс-індексу глутатіону у сперматозоїдах інфертильних чоловіків порівняно з величинами у сперматозоїдах чоловіків зі збереженою фертильністю. Виявлено перерозподіл активності NO-синтазної системи зі зміщенням в сторону Ca^{2+} -незалежної індукційної ізоформи та пригнічення аргіназного шляху метаболізму L-аргініну в сперматозоїдах інфертильних чоловіків, які суттєво не залежать від типу порушення сперматогенезу. За допомогою кластерного та факторного аналізу виявлено розподіл досліджуваних груп чоловіків за низкою біохімічних параметрів та встановлено ступінь спорідненості між окремими біохімічними показниками.

76.75 Соціальна гігієна. Організація і управління охороною здоров'я

76.05.20.0343/0219U003352

Патофізіологічні механізми формування обмежень життєдіяльності у пацієнтів з наслідками хребетних та спинномозкових травм: Заключний звіт/Державна установа "Український державний науково-дослідний інститут медико-соціальних проблем інвалідності МОЗ України"; Керівник Тарасенко О.М. - ДР 0116U001024, УДК 614

266

Визначення механізмів формування обмежень життєдіяльності на основі даних нейрофізіологічних досліджень хворих з наслідками хребетних та спинномозкових травм.

76.05.20.0344/0419U001569

Перепада Ольга Віталіївна Обґрунтування оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу.: Дис...д.мед.н./Харківський національний медичний університет - Захищена; 17.10.2019

УДК: 614; 614.2

238 с. - Бібліогр.:250 назв

У дисертації вирішено актуальне наукове завдання обґрунтування і розробки оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу, основною парадигмою якої стали сучасні концепції підвищення якості медичної допомоги через формування індивідуальних програм підвищення компетентності медичних сестер із врахуванням освітньо-кваліфікаційних та компетентнісних характеристик, структурними компонентами - заклади охорони здоров'я, Центр підвищення кваліфікації та професійного розвитку для медичних працівників (створений на базі закладу охорони здоров'я, що надає третинну медичну допомогу), громадські організації та пацієнти, а логістичними елементами - інтеграція, безперервність, наступність та зворотній зв'язок. Оптимізовану функціонально-організаційну модель діяльності медичних сестер розроблено на підставі отриманих даних з урахуванням

особливостей професійної діяльності медичних сестер ЗОЗ, що надає третинну медичну допомогу; технологічної та матеріально-технічної компонент організації діяльності медичних сестер у закладах охорони здоров'я України; низького рівня стандартизації, а також на підставі результатів критичного аналізу існуючих у світі організаційних технологій підвищення рівня якості медичної допомоги. Запропоновано концептуальні підходи до імплементації оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу, в охорону здоров'я України на національному, регіональному та локальному рівнях.

76.05.20.0345/0419U001640

Ляхова Наталія Олександрівна Медико-соціальне обґрунтування оптимізованої моделі надання ортодонтичної допомоги дитячому населенню на регіональному рівні.: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 14.11.2019

УДК: 614

247 с. - Бібліогр.:332 назв

Дисертація присвячена одному з важливих науково-практичних завдань сучасної охорони здоров'я - медико-соціальному обґрунтуванню моделі надання ортодонтичної допомоги дитячому населенню на регіональному рівні. У дисертаційній роботі наведено результати комплексного медико-соціального дослідження поширеності ортодонтичної патології, факторів ризику її розвитку та стану стоматологічної ортодонтичної допомоги дітям. У ході вивчення було розроблено методики прогнозування ризику розвитку ортодонтичної патології у дітей, модель основних складових і прогностичні моделі виявлення ортодонтичної патології, профілактики та мотивації батьків до ортодонтичного лікування їх дітей. Згідно з отриманими даними, було обґрунтовано та розроблено модель надання ортодонтичної допомоги дитячому населенню на регіональному

рівні, яка складається із суб'єктів, об'єкту управління, блоку нормативно-правового регулювання й ресурсного забезпечення та включає основні напрями з вирішення проблеми. Визначено мету, завдання, принципи запропонованої моделі, напрями основних стратегій та комплексні заходи з оптимізації надання ортодонтичної допомоги дитячому населенню на регіональному рівні. Запропонована модель була оцінена експертами на належному рівні. Окремі компоненти моделі були впроваджені в практику охорони здоров'я, що дозволить поліпшити якість ортодонтичної допомоги та покращити показники стоматологічного здоров'я дитячого населення.

76.05.20.0346/0519U001206

Погоріляк Рената Юріївна Медико-соціальне обґрунтування оптимізованої системи підготовки керівних кадрів охорони здоров'я на регіональному рівні.: Дис...д.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 14.11.2019

УДК: 614

475 с. - Бібліогр.:249 назв

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню і впровадженню в Україні оптимізованої системи підбору на посаду та підготовки керівних кадрів охорони здоров'я. У дисертації розв'язано актуальну проблему охорони здоров'я - встановлено особливості формування кадрового потенціалу керівників охорони здоров'я за професійними, медико - професійними, соціально-психологічними та поведінковими характеристиками, а також системно представлено проблеми добору, призначення, спеціалізації та безперервного професійного розвитку керівних кадрів охорони здоров'я на регіональному рівні, що впливає на ефективність управління закладами охорони здоров'я та забезпечення доступної та якісної медичної допомоги населенню. Науково обґрунтовано та розроблено оптимізовану систему підбору на посаду та підготовки керівних кадрів на різних рівнях їх професійного розвитку,

яка є перспективною і розрахована на реформування системи управління закладами охорони здоров'я. Комплексним медико-соціальним дослідженням встановлені якісні та кількісні чинники залежності окремих показників здоров'я населення та якості медичної допомоги від зміни забезпечення медичними кадрами системи охорони здоров'я. Для забезпечення ефективної роботи управління, з точки зору психологічних аспектів управління, були визначені найбільш прогнозовані соціально-психологічні характеристики, які є ефективними критеріями професійного добору на керівні посади в заклади охорони здоров'я. Оцінено виконання завідувачами і старшими медичними сестрами діагностичних та лікувальних підрозділів закладів охорони здоров'я функцій організаторів охорони здоров'я базового рівня надання медичної допомоги, що дало можливість віднести їх до управлінців базового рівня та рекомендувати їх підготовку з основ менеджменту в охороні здоров'я.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.21 Військово-прикладні науки

78.05.20.0347/0219U000481

Показники успішності, ймовірні ризики та шляхи вирішення проблемних питань під час виконання проекту з розробки, впровадження та супроводження АС "Управління логістичним забезпеченням" ЗС України на базі сучасних ERP-технологій для оборонних відомств: Заключний звіт/Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Закалад Микола Анатолійович - ДР 0117U000163, УДК 355

158

Відпрацювання методичних рекомендацій для наукових установ, органів військового

управління щодо забезпечення ефективності перспективної АС, уникнення перевитрат коштів, зменшення впливу ризиків на результати робіт під час розробки, впровадження та супроводження АС "Управління логістичним забезпеченням" ЗС України".

78.25 Озброєння та військова техніка

78.05.20.0348/0219U001023

Розробка стандартних оперативних процедур (СОП) з питань гуманітарного розмінування відповідно до вимог міжнародних стандартів із протимінної діяльності: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Толкунов Ігор Олександрович - ДР 0118U001014, УДК 623.451.5;623.454.3;623.95

138

Розробка стандартних оперативних процедур, що регламентуватимуть порядок оцінки відповідності та акредитації піротехнічних підрозділів ДСНС, організацію навчання персоналу підрозділів з гуманітарного розмінування в системі ДСНС та населення ризикам небезпек від мін та вибухонебезпечних предметів, організацію випробування та оцінку обладнання, пов'язаного з протимінною діяльністю

81 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК

81.09 Матеріалознавство

81.05.20.0349/0219U000532

Розробка методологічних основ експериментальної оцінки пошкодження, міцності та ресурсу світлопрозорих багатошарових елементів конструкцій літальних апаратів при ударному навантаженні: Заключний звіт/Інститут проблем міцності імені Г.С. Писаренка НАН України; Керівник Сорока Олена Борисівна - ДР 0116U006283, УДК 620.1; 620.179

72

Розробка основ методології експериментальної оцінки пошкодження, міцності і ресурсу світлопрозорих багатошарових елементів конструкцій літальних апаратів в умовах ударного навантаження, обґрунтування рекомендацій по методам контролю міцності та вдосконаленню конструкцій.

81.05.20.0350/0419U001543

Бурченя Андрій Віталійович Спрямоване керування параметрами росту для одержання структурно досконалих монокристалів алмазу типу Ів масою від 5 до 10 каратів в шестипуансонних пресах: Дис...к.т.н./ Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України - Захищена; 07.10.2019

УДК: 620.22

196 с. - Бібліогр.:187 назв

В роботі вирішено актуальну науково-технічну задачу з вирощування структурно досконалих монокристалів алмаза на затравці методом температурного градієнта з ви-користанням шестипуансонних пресів кубічного типу CS-VII в розчинах на базі Fe Ni C. Вивчення особливостей спрямованого керування параметрами росту та їх впливу на формування габітусу монокристалів дозволило встановити, що в залежності від р-Т умов вирощування можливо отримувати алмази типу Ів масою до 10 каратів з різним ступенем розвитку досконалих граней куба чи октаедра. Розроблено конструкції систем керування і охолодження пуансонів для шестипуансонного пресу CS-VII; виготовлено і введено в експлуатацію блоки з можливістю роботи в

автоматичному режимі і тривалістю циклів вирощування до 220 год та більше. Показано, що зростання маси вирощеного кристала з збереженням повногранних форм протягом всього циклу вирощування забезпечується шляхом збільшення величин пересичень вуглецю на фронті кристалізації за допомогою зміни теплового стану ростової комірки, що полягає у поступовому підвищенні температури зі швидкістю 0,3-1,0 °С/год, починаючи з 80-100 год часу вирощування. Результати дисертаційної роботи отримали позитивну оцінку для розробки промислової технології та подальшого використання для виробництва структурно досконалих монокристалів алмаза типу Ів масою від 5 до 10 каратів.

81.14 Проектування. Конструювання

81.05.20.0351/0419U004992

Гонта Вікторія Сергіївна Графічні технологічні засоби розвитку просторової уяви: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 514; 658.512:514.1; 004.9

201 с. - Бібліогр.:133 назв

Дисертаційна робота присвячена комплексному методологічному дослідженню факторів формування просторової уяви, системи обмежень в реалізації графічних технологій розвитку просторової уяви з подальшим виявленням прогалин у тестуванні і запропонованими засобами їх усунення, на цій основі проведено дослідно-експериментальну роботу над створеним навчально-оцінювальним курсом «PROSTIR-UA». Визначено основні складові та психофізіологічні властивості побудови психічного процесу просторового уявлення. На основі аналізу графічно-орієнтованих методик виконано типологічне ієрархічне впорядкування методів та технологій розвитку просторової уяви. Визначено основні

форми подання та технологічну формалізацію загальної методики розвитку просторової уяви, що відображені у розгляді основних складових структури тестів та детальній схемі встановлених критеріїв та їх складових. В роботі проведено порівняльний аналіз тестів за технологічними ознаками, результати аналізу виявили потенційно можливі невраховані критерії існуючих тестів та підкреслили важливість алгоритмізації тестів розвитку просторової уяви. Сформовано комбінований алгоритм тестів розвитку просторової уяви, основою якого є чотири види алгоритмів, використання широкого різновиду просторових задач та додаткових елементів тестування. Встановлено основні змістовні вимоги до оформлення тестових завдань та застосування автоматизованого тестування у системі комбінованого алгоритму тесту розвитку просторової уяви. Під час реалізації графічних технологій розвитку просторової уяви були визначені деякі функціональні обмеження та оптимальна структура наповнення тестів. Створено, протестовано та впроваджено дистанційний навчально-оцінювальний курс «PROSTIR-UA» на базі системи дистанційного навчання Moodle, котрий окрім виконання головної мети – якісного графічно-технологічного та навчального процесу, ще надає можливість наповнювати навчальні курси інформаційними, навчальними та оцінюючими матеріалами.

81.35 Зварювання

81.05.20.0352/0219U100206

Дослідження фізико-металургійних особливостей формування нероз'ємних з'єднань тугоплавких металів з вуглецевими матеріалами і нержавіючою сталлю та розробка на цій основі припоїв і технологічного процесу паяння.:
Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Максимова Світлана Василівна - ДР 0115U006761, УДК 621.791.3

87

Дослідження фізико-металургійних процесів при з'єднанні тугоплавких металів з графітом і нержавіючою сталлю і створення технологічних процесів з'єднання цих матеріалів.

81.05.20.0353/0219U100188

Розробка комбінованих високоміцних емностей для акумулювання і зберігання водню: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Савицький Михайло Михайлович - ДР 0116U004304, УДК 621.791

119

Створення високоміцних комбінованих емностей для акумулювання та зберігання водню

81.05.20.0354/0219U100181

Дослідження впливу теплоенергетичних параметрів на якість нероз'ємних з'єднань різнорідних матеріалів в твердій фазі та формування композиційних шарів покриттів для отримання виробів, які працюють в умовах ерозійного зносу, високої температури та активних середовищ: Заклучний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Полещук Михайло Анатолійович - ДР 0115U006755, УДК 621.791.12; 621.791.4

274

Розробка наукових основ енергозберігаючих технологій для отримання якісних нероз'ємних з'єднань однорідних і різнорідних матеріалів в твердій фазі методами зварювання тертям з перемішуванням, магнітно-імпульсного зварювання, автовакуумного паяння та формування на поверхні деталей за допомогою багатоканального високочастотного детонаційного прискорювача та магнетрону композиційних покриттів

81.05.20.0355/0219U100238

ІЕЗ-2017/1(Технологія створення та виробництва сталей та сплавів легких металів): Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Ахонін Сергій Володимирович - ДР 0117U006047, УДК 621.791

156

Розробка технології створення та виробництва сталей та сплавів легких металів

81.05.20.0356/0219U100237

ІЕЗ-2017/2 (Технологія зварювання тонкостінних сталевих корпусів): Заклучний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Позняков Валерій Дмитрович - ДР 0117U006063, УДК 621.791

114

ІЕЗ-2017/2 (Розробка технологія зварювання тонкостінних сталевих корпусів)

81.79 Кадри

81.05.20.0357/0219U001542

Механізми розширення фінансової автономії закладів вищої освіти України: Заклучний звіт/Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; Керівник Вітренко Юрій Миколайович - ДР 0118U003247, УДК 378

33

визначити та обґрунтувати механізми розширення фінансової автономії закладів вищої освіти України

81.05.20.0358/0219U001538

Механізми реалізації ефективного врядування в університетах України в умовах євроінтеграції: Заклучний звіт/Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; Керівник Рябченко Володимир Іванович - ДР 0118U003244, УДК 378

30

визначити та обґрунтувати механізми реалізації ефективного врядування в університетах України

81.05.20.0359/0219U001541

Стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства: Заклучний звіт/Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; Керівник Зінченко Віктор Вікторович - ДР 0118U003246, УДК 378

36

Визначити та обґрунтувати стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства

81.92 Пожежна безпека

81.05.20.0360/0219U001007

Пожежовибухонебезпека використання гідридних систем зберігання водню різного типу: Заклучний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Кривцова Валентина Іванівна - ДР 0116U002004, УДК 614.84

102

Розробка математичних моделей з опису ПВН характеристик та рекомендацій щодо зниження ПВН цих систем

81.05.20.0361/0219U001009

Дослідження шляхів удосконалення електрофізичних методів та засобів видалення продуктів горіння та вибуху: Заклучний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Толкунов Ігор Олександрович - ДР 0116U002006, УДК 614.84

84

Підвищення ефективності видалення продуктів горіння та вибуху з важкодоступних осередків надзвичайних ситуацій шляхом використання рециркуляційного електричного вітру на принципі "іонного вітру"

81.05.20.0362/0219U001005

Дослідження залежності інтенсивності випаровування ЛЗР та ГР від параметрів вентилування з метою вибору його режимів для запобігання виникнення небезпечних концентрацій в технологічному обладнанні під час виведення його на регламентні та ремонтні роботи: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Роянов Олексій Миколайович - ДР 0115U002029, УДК 614.84

95

Розробка рекомендацій щодо вибору режимів вентилування для запобігання виникнення небезпечних концентрацій в технологічному обладнанні під час виведення його на регламентні та ремонтні роботи

81.05.20.0363/0219U001008

Прогнозування розповсюдження вторинної хмари небезпечних хімічних речовин: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Басманов Олексій Євгенович - ДР 0116U002005, УДК 614.84

59

Підвищення ефективності проведення розвідки при ліквідації надзвичайної ситуації з викидами хімічно-небезпечних речовин шляхом удосконалення математичного опису цих процесів і оптимізації управлінських рішень

81.93 Аварійно-рятувальні служби

81.05.20.0364/0219U001018

Розробка науково-методичного забезпечення щодо оцінки та підтримання готовності підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій до виконання завдань за призначенням: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Іванець Григорій Володимирович - ДР

0117U002011, УДК 614.8:658.07; 331.48; 502.35

111

Обґрунтування показника і розробка науково-методичного забезпечення щодо оцінки та підтримання готовності підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій до виконання завдань за призначенням

81.05.20.0365/0219U001022

Розроблення методичних рекомендацій щодо порядку дій аварійно-рятувальних формувань під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (події), пов'язаної із ДТП: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Лісняк Андрій Анатолійович - ДР 0117U002010, УДК 614.8; 331.46:502.34/.37

37

Підвищення ефективності виконання дій особовим складом аварійно-рятувальних формувань під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (подій), пов'язаних з дорожньо-транспортними пригодами.

82 ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ

82.13 Державне та адміністративне управління

82.05.20.0366/0419U001308

ІЛЬЧАНІНОВА Наталія Іванівна
Удосконалення механізму надання адміністративних послуг у контексті реформування територіальної організації влади в Україні: Дис...к.держ.упр./ Чорноморський національний університет імені Петра Могили - Захищена; 29.05.2019

УДК: 354

220 с. - Бібліогр.:197 назв

У дисертаційному дослідженні: охарактеризовано теоретичні засади та

розкрито методологічні аспекти дослідження механізму надання адміністративних послуг; розкрито особливості нормативно-правового забезпечення механізму надання адміністративних послуг в Україні на сучасному етапі реформування територіальної організації влади; узагальнено досвід організації діяльності суб'єктів надання адміністративних послуг в Україні; розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення механізму надання адміністративних послуг в умовах реформування територіальної організації влади в Україні з урахуванням базових положень концепції сервісної держави.

82.05.20.0367/0419U001498

Хлебников Артем Андрійович Розвиток системи надання публічних послуг в Україні: Дис...к.держ.упр./ Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України - Захищена; 18.07.2019

УДК: 351

212 с. - Бібліогр.:221 назв

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та практичних заходів із розвитку системи надання публічних послуг в Україні в сучасних умовах. У дисертації систематизовано теоретичні підходи до визначення сутнісних характеристик публічної послуги; узагальнено теоретичні основи функціонування системи надання публічних послуг в Україні та за кордоном; узагальнено концептуальні підходи до державного регулювання розвитку системи надання публічних послуг. З'ясовано, що якість публічних послуг, що надаються громадянам в Україні, є незадовільною, особливо в соціальній сфері. Головними причинами цього поряд із низкою об'єктивних проблем, таких як погана загальна економічна ситуація в країні, відсутність законодавчо закріплених соціальних орієнтирів у діяльності державних органів, відсутність конкуренції у сфері надання

публічних послуг. Визначено основні напрями розвитку системи надання публічних послуг в Україні. По-перше, це вдосконалення правового регулювання, по-друге - забезпечення стратегічного характеру розвитку системи публічних послуг, розроблення відповідної стратегії за участі всіх стейкхолдерів, по-третє - удосконалення організаційних механізмів надання публічних послуг, по-четверте - забезпечення зростання адаптивності системи надання публічних послуг до змін внутрішнього та зовнішнього середовища.

82.05.20.0368/0419U001515

Кумачова Аліна Сергіївна Механізми формування та реалізації державної політики розвитку "зеленої" економіки в Україні: Дис...к.держ.упр./ Донецький державний університет управління - Захищена; 30.07.2019

УДК: 354

275 с. - Бібліогр.:203 назв

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад, методичних підходів і розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів формування та реалізації державної політики розвитку "зеленої" економіки. Отримало розвиток обґрунтування сутності "зеленої" економіки, державного регулювання розвитку "зеленої" економіки, державної політики розвитку "зеленої" економіки, узагальнення інструментарію та методів державної політики розвитку "зеленої" економіки. Розвинуто підхід до оцінки умов впровадження державної політики розвитку "зеленої" економіки, підхід до визначення ступеню диверсифікації фінансового забезпечення реалізації державної політики розвитку "зеленої" економіки. Розроблено комплексний механізм формування державної політики розвитку "зеленої" економіки, який ґрунтується на удосконаленні концептуального підходу до розробки державної політики розвитку "зеленої" економіки, уточнено специфіку відповідних взаємовідносин в рамках організаційного механізму формування державної політики розвитку "зеленої"

економіки. Запропоновано механізм державної "зеленої" інвестиційної політики та обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо його впровадження за відповідними стратегічними напрямками. Розвинуто науково-методичний підхід до удосконалення механізму державно-приватного партнерства в контексті державної "зеленої" інвестиційної політики, уточнено механізм маркетингової підтримки проектів державно-приватного партнерства в контексті державної "зеленої" інвестиційної політики.

82.05.20.0369/0419U001516

Іванов Геннадій Сергійович Механізм державного управління розвитком морських портів України: Дис...к.держ.упр./ Донецький державний університет управління - Захищена; 30.07.2019

УДК: 354

238 с. - Бібліогр.:223 назв

Розвинуто теоретичні засади державного управління морськими портами: визначені форми взаємодії органів державного управління розвитком морських портів і суб'єктів портової діяльності, світові тенденції проведення портових реформ і трансформації форм і методів державного управління розвитком морських портів. Розвинуто інформаційно-аналітичне забезпечення державного управління розвитком МПУ на основі закономірностей впливу механізму державного управління розвитком МПУ на їх стан і тенденції динаміки показників функціонування. Удосконалено комплекс напрямів оптимізації системи державного управління розвитком МПУ на державному, регіональному і портовому рівнях, який конкретизований за структурними елементами системи стратегічного управління МПУ. Удосконалено концептуальні засади державного управління розвитком МПУ, які включають: вихідне положення, синтетичну методологію дослідження і державного управління розвитком МПУ,

цільову, методичну, інструментальну й організаційну складові. Удосконалено механізм державного управління розвитком МПУ, який передбачає посилення маркетингової, інституціональної, економічної складових державного управління розвитком МПУ і представлено на рівнях стратегічного аналізу, стратегічного вибору, стратегічного управління, стратегічного контролю. Удосконалено комплекс правового й організаційно-методичного забезпечення реалізації механізму державного управління розвитком МПУ.

82.05.20.0370/0519U001158

Вовк Світлана Михайлівна Механізми державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я: Дис...д.держ.упр./ Донецький державний університет управління - Захищена; 30.07.2019

УДК: 354

488 с. - Бібліогр.:480 назв

Об'єкт дослідження - процес державного управління сферою охорони здоров'я України. Предмет дослідження - взаємодія механізмів державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я України. Методи дослідження - абстрагування; факторний аналіз; термінологічний аналіз; порівняльно-зіставний метод; метод типологізації; метод моделювання та гіпотетико-дедуктивний; емпіричні - спостереження, узагальнення та вимірювання; математичної статистики - кількісний аналіз, ентерпретація даних дослідження, критеріальний аналіз. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропоновані напрями вдосконалення державних механізмів у сфері охорони здоров'я країни на підставі впровадження системного підходу до створення концепції системної трансформації механізмів державного управління розвитком охорони здоров'я в Україні; у розробленню кластерну модель управління захистом здоров'я здорового і працюючого населення, що передбачає взаємодію компонентів соціального захисту

населення, організації медичного, екологічного та санітарно-гігієнічного захисту населення, організації праці; розроблені методи оцінювання механізмів державного управління медичними установами в умовах системних змін у сфері охорони здоров'я України, яка містить сукупність процедур та правил, що регламентують взаємодію партнерів на медичному ринку здоров'я країни. Сформульовані в дослідженні положення у вигляді прикладних рекомендацій використовуються в практичній діяльності національних, регіональних та місцевих органів влади і місцевого самоврядування, навчальному процесі при підготовці спеціалістів в галузі. Вперше теоретично обґрунтовано функції державного управління (соціально-орієнтована, організаційно-стабілізуюча, фінансово-економічна, мотиваційна, інформаційна, освітньо-наукова), структуру механізмів державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я України (соціально-політичними, нормативно-правовими, фінансово-економічними, організаційними, мотиваційними, інформативно-комунікативними, освітніми, науково-методичними), враховуючі важелі державно-управлінського впливу на системні зміни, до яких віднесено: засоби, інструменти, методи (адміністративні, економічні, соціальні, соціально-психологічні), процедури; теоретично обґрунтовано концепцію системної трансформації механізмів державного управління у сфері охорони здоров'я в Україні, в якій визначено принципи (децентралізація, демонополізація, демократизація, саморегуляція, автономізація, інтенсифікація, лібералізація), засоби (оптимізація функцій, зміна форм власності, реформа галузевого управління, поліпшення регіонального управління, реформа фінансів, наукова організація виробничих відносин, зміна бюрократичного деформованого державного управління), механізми трансформацій, спрямовані на реалізацію основної функції держави у сфері охорони

здоров'я - збереження та зміцнення здоров'я, подовження тривалості життя і забезпечення активності і працездатності громадян; до наукового обігу введено поняття "ефект конкуренції у системі охорони здоров'я", що розглядається як механізм державно-управлінського впливу, який базується на цінності (здоров'я людини) та орієнтований на результат - якісну медичну послугу або надану допомогу, отриманих у розрахунок на кожен вкладений гривню; розроблено кластерну модель механізмів державного управління захистом здоров'я здорового і працюючого населення України, що передбачає взаємодію сукупності компонентів соціального захисту населення, організації медичного захисту населення, екологічного та санітарно-гігієнічного захисту населення, організації праці і забезпечення зайнятості населення; розроблено методіку оцінювання механізмів державного управління медичними установами в умовах системних змін у сфері охорони здоров'я України через сукупність процедур та правил, що регламентують взаємодію партнерів на медичному ринку здоров'я України; - теоретично обґрунтовано функції державного управління (соціально-орієнтована, організаційно-стабілізуюча, фінансово-економічна, мотиваційна, інформаційна, освітньо-наукова), структуру механізмів державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я України (соціально-політичними, нормативно-правовими, фінансово-економічними, організаційними, мотиваційними, інформативно-комунікативними, освітніми, науково-методичними), враховуючі важелі державно-управлінського впливу на системні зміни, до яких віднесено: засоби, інструменти, методи (адміністративні, економічні, соціальні, соціально-психологічні), процедури; удосконалено системний підхід щодо визначення принципів системних трансформацій державного управління, що забезпечує оцінювання ефективності діяльності медичного закладу за рахунок поліпшення

конкуренції на ринку медичних послуг. Дістали подальшого розвитку теоретичні аспекти механізмів державного управління у сфері охорони здоров'я та його понятійно-категорійний апарат шляхом доповнення дефініціями таких понять: "державне управління системними змінами в сфері охорони здоров'я", під яким слід розуміти процеси управління з використанням державотворчих, політичних, економічних відносин з метою соціально-економічного розвитку країни для поліпшення стану здоров'я населення та підвищення тривалості здорового і працездатного життя; "роздержавлення медичної власності", яке означає зняття з держави ряду функцій прямого управління основними засобами виробництва медичних послуг і передачу їх на рівень підприємств, тобто делегування управлінських функцій та повноважень; наукове знання про тенденції модернізації систем охорони здоров'я у зарубіжних країнах та моделі надання медичних послуг (споживчо-орієнтована та солідарно-корпоративна); функції суб'єктів державного управління на різних рівнях, внаслідок чого відбуваються системні зміни механізмів державного управління у медичній сфері; методи управління (адміністративні, економічні, соціальні, соціально-психологічні) для посилення системних змін; підходи (діяльнісний, операційний) для дослідження механізмів державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я України.

82.05.20.0371/0419U001527

Білуха Лілія Анатоліївна Механізми реалізації державної політики розвитку спроможних територіальних громад в Україні: Дис...к.держ.упр./ Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України - Захищена; 17.09.2019

УДК: 352/353

235 с. - Бібліогр.:273 назв

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних положень і розробленню практичних рекомендацій з удосконалення

механізмів реалізації державної політики розвитку спроможних територіальних громад в Україні у сучасних умовах. У дисертації систематизовано теоретичні підходи до визначення сутнісних ознак державної політики розвитку спроможних територіальних громад, що надало змогу провести уточнення основних напрямів державної політики розвитку спроможних територіальних громад, встановити головні завдання та складники державної політики розвитку спроможних територіальних громад. З'ясовано, що становлення організаційно-правового, фінансово-економічного та кадрового механізмів реалізації державної політики розвитку спроможних територіальних громад в Україні і дійдено висновку, що більшість законодавчих актів було прийнято в 90-х рр. ХХ ст., коли Україна стала на шлях незалежності. Визначено шляхи удосконалення механізмів реалізації державної політики розвитку спроможних територіальних громад: шляхом обґрунтування пропозицій із розроблення та прийняття Закону України "Про адміністративно-територіальний устрій в Україні", який на законодавчому рівні вносить такі визначення, як "адміністративно-територіальна одиниця", "населений пункт" та їхні класифікації, надасть визначення поняття "громада" та пропише умови утворення, реорганізації та ліквідації громад, пропише порядок перенесення адміністративних центрів у разі необхідності, зміни меж населених пунктів та категорій населених пунктів, порядок найменування та перейменування населених пунктів та їхньої державної реєстрації; шляхом прийняття Закону України "Про префекта", який уносить механізм контролю дотримання положень Конституції України та законів України органами місцевого самоврядування та спроможними територіальними громадами, координуватиме діяльність територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади тощо.

82.05.20.0372/0419U001528

Литвиненко Максим Владиславович
Механізми реалізації державної політики
реформування системи охорони здоров'я в
Україні: Дис...к.держ.упр./ Харківський
регіональний інститут державного
управління Національної академії
державного управління при Президентові
України - Захищена; 17.09.2019

УДК: 354

245 с. - Бібліогр.:239 назв

З'ясовано, що реформування системи охорони здоров'я в Україні полягає у вирішенні системних проблем медичної сфери України, створенні ефективної системи охорони здоров'я та забезпеченні прав громадян на медичну допомогу. Наголошується на доцільності й об'єктивній необхідності зміни ролі держави як основного суб'єкта управління сферою охорони здоров'я на роль суб'єкта регулювання зазначеної сфери. Встановлено, що здійсненню медичної реформи, реалізація якої розпочалась восени 2017 р., загрожують численні ризики, найголовнішим з яких є неготовність механізму її реалізації.

82.05.20.0373/0419U001525

Вишняк Ірина Олегівна Механізми реалізації державної політики енергозбереження в житлово-комунальному господарстві України: Дис...к.держ.упр./ Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України - Захищена; 17.09.2019

УДК: 35.01; 351.862.4

233 с. - Бібліогр.:185 назв

Дисертацію присвячено вирішенню актуального наукового завдання в галузі державного управління щодо обґрунтування теоретичних положень і напрямів удосконалення механізмів реалізації державної політики енергозбереження в житлово-комунальному господарстві України. У дисертації проаналізовано основні теоретичні засади механізмів реалізації державної політики енергозбереження в житлово-комунальному господарстві,

визначено особливості механізму формування та реалізації державної політики енергозбереження в житлово-комунальній галузі та розроблено організаційний, правовий та фінансовий механізми її реалізації. Надано практичні рекомендації для розвитку механізмів реалізації державної політики енергозбереження галузі. Запропоновано сучасні підходи до механізму державного стимулювання розвитку системи енергоменеджменту в житлово-комунальному господарстві, визначено пріоритетні напрями енергозбереження в галузі в контексті формування низьковуглецевого розвитку, шляхи удосконалення механізмів реалізації державних програм підвищення енергетичної ефективності житлово-комунального господарства.

82.15 Організація управління економікою

82.05.20.0374/0219U100245

Виклики та наслідки політики лібералізації в природно-монопольних секторах економіки України: Заключний звіт/Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Никифорок Олена Ігорівна - ДР 0118U000631, УДК 338.2

166

Розвинути засади теорії організації та розвитку природних монополій, здійснивши оцінку позитивних та негативних наслідків впровадження політики лібералізації їх діяльності, зокрема, на прикладі залізничного транспорту України

82.05.20.0375/0419U004981

Порсюрора Ірина Петрівна Облік і аудит операцій підприємства з цінними паперами: Дис...Кандидат економічних наук/ Харківський державний університет харчування та торгівлі - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 658.01:658.532;

314 с. - Бібліогр.:260 назв

Об'єкт – процес обліку та аудиту операцій з цінними паперами в управлінській інформаційній системі підприємства; мета – обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо обліку і аудиту операцій підприємства з цінними паперами з урахуванням інформаційних потреб управління ними; методи – загальнонаукові та специфічні; результати – обґрунтовано теоретичні, організаційні і методичні положення, розробки прикладних рекомендацій щодо обліку і аудиту операцій підприємства з цінними паперами з урахуванням інформаційних потреб управління ними; новизна – розроблено класифікацію цінних паперів з урахуванням потреб обліку, аналізу, контролю та управління ними; обґрунтовано об'єкти та елементи для моделювання організаційного, методичного та технічного забезпечення облікової політики підприємства з цінними паперами; обґрунтовано напрями інформатизації та розроблено технологію обліку операцій з цінними паперами в управлінській системі підприємства; вдосконалено організаційно-методичні підходи до здійснення внутрішнього аудиту операцій з цінними паперами; розвинено понятійно-термінологічний апарат шляхом уточнення змісту понять «цінні папери», «операції підприємства з цінними паперами»; визначено методичні засади відображення в обліку операцій підприємства з цінними паперами невлавної емісії; визначено концептуальні засади та розроблено модель внутрішнього аудиту операцій з цінними паперами власної та невлавної емісії; методичний підхід до здійснення аналітичних процедур аудиту операцій з цінними паперами; результати впроваджені у виробництво та навчальний процес.

87 ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ.

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони довкілля і екології людини

87.05.20.0376/0219U001533

Приведення нормативної бази існуючої системи спостережень за забрудненням атмосферного повітря у відповідність до вимог нормативних документів ЄС: Заключний звіт/Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Дворецька Ірина Віталіївна - ДР 0116U003216, УДК 551.510.5;551.510.4, 504(094); 504.75(094); 574(094)

175

Розробка рекомендацій щодо приведення нормативної бази існуючої системи спостережень за якістю атмосферного повітря до вимог директив ЄС

87.05.20.0377/0419U001584

Альохіна Ольга Володимирівна Система оцінювання екологічного стану заповідних територій в умовах активізації природно-антропогенних процесів (на прикладі біосферного резервату "Шацький"): Дис...к.т.н./ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 23.10.2019

УДК: 504.064.3

256 с. - Бібліогр.:282 назв

Метою дисертаційної роботи є підвищення екобезпеки заповідних територій в умовах активізації впливу на них природно-антропогенних процесів шляхом створення системи оцінювання екологічного стану природного середовища. Об'єкт досліджень - вплив сучасних природно-антропогенних процесів на екологічний стан заповідних територій. Предмет досліджень - методи, моделі і система оцінювання екологічного стану природного середовища заповідних територій в умовах активізації природно-

антропогенних процесів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у роботі розроблена і створена система оцінювання екологічного стану компонентів природного середовища заповідних територій, яка забезпечує підвищення рівня їх екобезпеки в умовах активізації природно-антропогенних процесів. Проаналізовані інформаційні аспекти процесу оцінювання екологічного стану, розроблена його інформаційно - енергетична модель і сформульована умова інформаційної оптимізації системи на основі відповідності її інформаційних характеристик конкретним задачам діагностування стану екосистеми. Пропонована система ОЕС заповідних територій ґрунтується на використанні сучасних фізичних методів та перспективних інформаційних технологій. Її основу складають підсистеми комплексного екологічного моніторингу та ГІС - аналізу. Досліджено і оцінено наслідки впливу природно-антропогенних чинників на природні комплекси БР "Шацький" з використанням створеної системи. Також, отримано нові наукові дані та експериментальні залежності, які дозволили оцінити тенденції змін екологічного стану компонентів природних комплексів та наслідки впливу трансформаційних процесів на екобезпеку природного середовища БР "Шацький" за період 1984-2017 рр. Як варіант практичної реалізації системи ОЕС, розроблено геоінформаційний Інтернет - атлас БР "Шацький". В основу цього інформаційного продукту покладено напрацьовані у дисертації інформаційні та картографічні матеріали, результати їх аналізу, висновки і узагальнення. Він створений для перманентного інформування спеціалістів і населення про стан екологічної ситуації і екобезпеки на території біосферного резервату.

87.17 Забруднення і охорона атмосферного повітря

87.05.20.0378/0219U001014

Удосконалення методу ідентифікації джерела формування екологічної небезпеки, що призводить до хімічного забруднення атмосфери: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Вамболь Сергій Олександрович - ДР 0118U001000, УДК 504.3.054; 504.3.064

57

Встановлення перспективних методів ідентифікації джерел забруднення шкідливими та небезпечними речовинами

87.27 Охорона рослинного і тваринного світу

87.05.20.0379/0219U000511

Моніторинг екосистем Канівського природного заповідника («Літопис природи») та рідкісного біорізноманіття об'єктів Смарагдової мережі Середнього Придніпров'я.: Заклучний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Лукашов Дмитро Володимирович - ДР 0118U000245, УДК 504.73/.74.06

116

Моніторинг динаміки природних процесів в екосистемах Канівського заповідника; виявлення нових у регіоні та контроль вже відомих популяцій вразливих видів та оселищ, охоронюваних Директивами ЄС; створення нових природоохоронних об'єктів; вивчення особливостей угруповань аморфи кущової в умовах різних ценопопуляцій і розробка способів ощадливої корекції її ценозів на природоохоронних територіях.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт

87.05.20.0380/0419U001585

Гребень Олександр Сергійович
Моніторинг та оцінка впливу
сільськогосподарських процесів на
екологічну безпеку територій: Дис...к.т.н./
Київський національний університет
будівництва і архітектури - Захищена;
23.10.2019

УДК: 504.056:574; 502.58:574

131 с. - Бібліогр.:67 назв

Об'єкт дослідження - процеси, що впливають на зміну екологічних характеристик регіону внаслідок зернового сільськогосподарського виробництва. Метою дослідження є оцінка впливу сільськогосподарських процесів на стан земельних ресурсів та прилеглих водних об'єктів засобами контактного та дистанційного моніторингу. Методи дослідження - методи спостереження (польові дослідження), порівняльного аналізу, узагальнення, тематичної обробки даних ДЗЗ, ГІС-аналізу, побудови та інтерпретації тріангуляційних поверхонь. Теоретичні результати: розроблена методологія є науково-методичною основою для побудови картографічних моделей екологічної оцінки сільськогосподарських територій з урахуванням різноманіття вирощувальних гібридів зернових культур і специфіки формування та розвитку зон земельних ділянок із різним ступенем розвитку процесів ерозії ґрунтів і дають можливість: виявляти потенційно підтоплені, заболочені та опустелювані зони земельних ділянок в умовах обмеженої апріорної інформації шляхом спільного використання даних ДЗЗ, аналізу кліматичних умов та тріангуляційних моделей місцевості; зменшити часові і фінансові затрати на виявлення зон, що піддаються процесам ерозії шляхом зменшення трудовитрат на проведення

комплексу польових робіт; створювати картографічні моделі взаємозв'язку між екосистемами водних об'єктів та структурою поверхні посівних площ агропромислових підприємств. Новизна: вперше розроблено підхід до моніторингу поверхневих та підземних вод, заснований на моделюванні поверхневого стоку з земель сільськогосподарського призначення методами геоінформаційних технологій; удосконалено метод побудови картографічних моделей сільськогосподарських земельних ділянок за ступенем вегетації зернових культур, що проводиться за рахунок поєднання контактних досліджень і аналізу даних дистанційного зондування Землі для підвищення оперативності й точності ідентифікації окремих земельних ділянок, що піддаються розвитку ерозійних процесів; встановлено закономірності перевищення норм гранично допустимих концентрацій хімічних речовин по елементним показникам у водоймищах (в загальному більше ніж на 30%) в залежності від об'ємів внесення мінеральних добрив; запропоновано інформаційно-аналітичну систему підтримки рішень в задачах управління екологічною безпекою земель сільськогосподарського призначення та прилеглих водних об'єктів. Результати досліджень впроваджені: в приватному сільськогосподарському підприємстві імені Фрунзе (с.Бердянка, Зачепилівський район, Харківська область); у навчальному процесі Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; в Державному науково-виробничому центрі «Природа».

Показчик

Ємельянов Ігор Георгійович	0201
ІЛЬЧАНІНОВА Наталія Іванівна	0366
Іванець Григорій Володимирович	0364
Іванов Геннадій Сергійович	0369
Івасишин Орест Михайлович	0236
Івахненко Сергій Олексійович	0239
Ільченко С	0031
Ільчишин Степан Михайлович	0034
Ільїн Володимир Васильович	0008
Ільїна Оксана Анатоліївна	0050
Іщук Олександр Степанович	0081
Авілова Ольга Володимирівна	0212
Аксьонов Олексій Анатолійович	0330
Акімова Віоріка Миколаївна	0319
Аль-Мрят Олена Борисівна	0118
Альохіна Ольга Володимирівна	0377
Алексєєнко Тетяна Федорівна	0095
Андрусак Уляна Богданівна	0085
Антоненко Тетяна Леонардівна	0114
Аркуша Юрій Васильович, Боцула Олег Вікторович	0165
Артюшенко Петро Петрович	0094
Ахмед Сундус Мохаммед Нурі Ахмед	0235
Ахонін Сергій Володимирович	0355
Басманов Олексій Євгенович	0363
Бевз Тетяна Анатоліївна	0071
Берегова Марія Ігорівна	0100
Бешта Дмитро Олександрович	0237
Биков Ігор Олегович	0060
Богдан Наталія Михайлівна	0341
Боднар Лариса Петрівна	0309
Бойко Ігор Васильович	0327
Бондар Іван Сергійович	0161
Бондарчук Анатолій Андрійович	0273
Бордюг Наталія Сергіївна	0110
Борковська Людмила Володимирівна	0151
Борковська Людмила Володимирівна	0193
Босенко Олександр Валерійович	0038
Брачук Анастасія Олегівна	0064
Бровко Ірина Степанівна	0265
Брюхачова Інна Дмитрівна	0288

Бугайов Василь Дмитрович	0276
Буйдіна Тетяна Олександрівна	0198
Буйняк Мар'яна Геннадіївна	0119
Букреєв Тарас Борисович	0019
Булаковська Анна Олександрівна	0233
Бурченя Андрій Віталійович	0350
Белаєва Яна Володимирівна	0197
Біла-Тюріна Юлія Зиновіївна	0062
Білуха Лілія Анатоліївна	0371
Валентюк Наталія Олександрівна	0292
Вамболь Сергій Олександрович	0230
Вамболь Сергій Олександрович	0378
Василевська Тетяна Едуардівна	0041
Васьківська Галина Олексіївна	0087
Вахнова Альона Петрівна	0097
Вербицький Сергій Тарасович	0220
Вергунов Віктор Анатолійович	0260
Вересенко Юрій Віталійович	0187
Вересенко Юрій Віталійович	0188
Вишняк Ірина Олегівна	0373
Вовк Світлана Михайлівна	0370
Возненко Андрій Анатолієвич	0028
Волошина Ольга Сергіївна	0104
Воровка Маргарита Іванівна	0093
Воронкова Анастасія Ігорівна	0074
Вітренко Юрій Миколайович	0357
Гаврилюк Володимир Андрійович	0264
Гавришків Галина Ярославівна	0223
Галунов Микола Захарович	0162
Ганжа Христина Дмитрівна	0202
Гаращенко Федір Георгійович	0147
Гатеж Наталія Василівна	0107
Гаєвська Юлія Петрівна	0222
Глухов Андрій Юрійович	0175
Го Цяньпін ---	0133
Го Цяньпін ---	0136
Го Цяньпін ---	0137
Го Цяньпін ---	0140
Головенко Тетяна Миколаївна	0249
Головко Ірина Олексіївна	0092
Голуб Алла Володимирівна	0099
Голуб Ніна Борисівна	0091
Голубовська Ірина Олександрівна	0123

Голіченко Олександр Анатолійович	0186
Гонта Вікторія Сергіївна	0144
Гонта Вікторія Сергіївна	0351
Горбатюк Оксана Борисівна	0247
Горбачов Антон Володимирович	0076
Гохман Олександр Рафаїлович	0157
Гошовська Валентина Андріївна	0042
Гребень Олександр Сергійович	0380
Гребенюк Арсен Вікторович	0006
Гривкова Олена Яківна	0106
Григорак Марія Юріївна	0045
Григоренко Тетяна Володимирівна	0296
Гринь Дмитро Миколайович	0219
Гриньов Борис Вікторович	0178
Гриценко Надія Федорівна	0257
Грузєва Тетяна Степанівна	0326
Гудзенко Володимир Миколайович	0281
Гурін Ігор В'ячеславович	0238
Давиденко Микола Володимирович	0266
Данильчук Оксана Миколаївна	0105
Дворецька Ірина Віталіївна	0215
Дворецька Ірина Віталіївна	0376
Денисенко Анатолій Вячеславович	0141
Деремешко Людмила Аркадіївна	0298
Дерень Ольга Володимирівна	0297
Десенко Сергій Михайлович	0163
Довбненко Олег Федорович	0259
Довбніч Михайло Михайлович	0216
Довбніч Михайло Михайлович	0217
Довгань Василь Володимирович	0246
Довгань Ірина Магсумівна	0314
Дорошенко Андрій Олегович	0179
Дубенко Світлана Дмитрівна	0039
Думанський В.Д.	0324
Дун Сіньюань ----	0132
Дун Сіньюань ----	0135
Дун Сіньюань ----	0139
Жовтоног Ольга Ігорівна	0270
Жук Ярослав Олександрович	0167
Журавльов Ярослав Олексійович	0014
Закалад Микола Анатолійович	0347
Залужний Віталій Григорович	0061
Затуловський Андрій Сергійович	0234

Захаров Володимир Володимирович	0251
Збарський Леонід Володимирович	0311
Здещиц Анастасія Валеріївна	0159
Зотова Алла Борисівна	0320
Зінченко Віктор Вікторович	0359
Кабанець Віктор Михайлович	0030
Казарін Володимир Павлович	0001
Казарін Володимир Павлович	0002
Казарін Володимир Павлович	0004
Калинка Андрій Казимирович	0283
Калинка Андрій Казимирович	0286
Калінін Євген Іванович	0312
Камишин Володимир Вікторович	0086
Каплін Ігор Володимирович	0322
Кармазіна Марія Степанівна	0072
Карпенко Олександр Валентинович	0040
Каток Олег Анатолійович	0226
Кашперська Анастасія Іванівна	0302
Кириченко Юлія Миколаївна	0063
Київська Юлія Олександрівна	0321
Клепиков Вячеслав Федорович	0225
Клімова Світлана Миколаївна	0067
Коваленко Роман Юрійович	0300
Ковальов Сергій Олександрович	0242
Козьма Василь Васильович	0078
Козін Леонід Хомич	0184
Коломоєць Наталія Володимрівна	0059
Комарова Ірина Олександрівна	0205
Кондряков Євген Олександрович	0227
Кононов Ілля Федорович	0026
Корнілович Борис Юрійович	0180
Короткіх Микола Іванович	0189
Корчевний Олександр Федорович	0056
Корінь Мирослава Василівна	0043
Костащук Іван Іванович	0224
Котляренко Олександр Петрович	0070
Коцюбинський Андрій Олегович	0160
Кравченко Анатолій Миколайович	0328
Кравченко Одарка Олександрівна	0127
Крак Юрій Васильович	0007
Кривов'яз Олена Вікторівна	0333
Кривонос Валерій Єгорович	0261
Кривцова Валентина Іванівна	0360

Кришталь Світлана Петрівна	0018
Кротов Олег Вікторович	0254
Крук Юрій Юрійович	0054
Круц Вадим Олексійович	0168
Кузьма Христина Володимирівна	0051
Кузьмінов Борис Павлович	0337
Кукуленко Яна Іванівна	0012
Кумачова Аліна Сергіївна	0368
Кундієв Юрій Ілліч	0214
Кучеренко Аліна Олександрівна	0129
Кучерява Мар'я Василівна	0027
Кіреєв Олександр Олександрович	0293
Кірікова Тетяна Олексіївна	0204
Кічук Надія Василівна	0101
Лакійчук Ярослава Олександрівна	0065
Ламашевський Віктор Петрович	0171
Лесик Оксана Богданівна	0284
Лесик Оксана Богданівна	0287
Липунов Микола Іванович	0244
Лисенко Олена Анатоліївна	0111
Литвиненко Максим Владиславович	0372
Лихова Олександра Олександрівна	0325
Лобода Антон Дмитрович	0331
Луговський Сергій Павлович	0213
Лукашов Дмитро Володимирович	0379
Лученко Марина Михайлівна	0077
Ляхова Наталія Олександрівна	0345
Лісняк Андрій Анатолійович	0365
Лісун Ірина Сергіївна	0145
Майборода Олександр Микитович	0073
Майданович Віктор Сергійович	0271
Макаренко Марина Василівна	0304
Макарова Олена Володимирівна	0024
Маклюк Олена Іванівна	0262
Максимова Світлана Василівна	0352
Максимюк Володимир Ананійович	0169
Малий Євген Вікторович	0231
Маловацький Олексій Володимирович	0058
Малієнко Анатолій Митрофанович	0267
Матвієнко Наталія Миколаївна	0294
Махсма Марія Борисівна	0047
Медведєв Євген Павлович	0308
Мельник Олена Миколаївна	0055

Мельник Юрій Миколайович	0035
Мельничук Федір Степанович	0272
Миколайко Володимир Валерійович	0098
Микуляк Ольга Василівна	0124
Мирошниченко Михайло Сергійович	0317
Митко Микола Васильович	0307
Михайлова Інна Олександрівна	0075
Михайлюк Олександра Петрівна	0245
Михалко Анастасія Олегівна	0303
Михальченко Микола Іванович	0080
Михальчук Андрій Олександрович	0009
Мозговий Володимир Васильович	0306
Морозов Юрій Петрович	0229
Мужев Олексій Олександрович	0046
Мурашова Ольга Петрівна	0015
Мірошниченко Микола Миколайович	0263
Місько Віталій Миколайович	0148
Нагорна Тетяна Валеріївна	0150
Назаренко Тетяна Геннадіївна	0090
Найдьонова Вікторія Євгеніївна	0252
Найдьонова Вікторія Євгеніївна	0253
Наконечний Олександр Григорович	0149
Настасенко Валентин Олексійович	0241
Нейко Ігор Степанович	0207
Непорожня Лідія Вікторівна	0088
Никифоруk Олена Ігорівна	0374
Ніколаєнко Анастасія Юріївна	0315
Ободович Олександр Миколайович	0176
Омельченко Віктор Данилович	0218
Ониськів Марта Іванівна	0023
Оногда Олена Вікторівна	0083
Остапенко Олександр Іванович	0096
Острогляд Олена Олександрівна	0310
Павелків Віталій Романович	0115
Павлова Олександра Сергіївна	0190
Палій Анатолій Павлович	0291
Парнікоза Іван Юрійович	0203
Патика Микола Володимирович	0196
Перепадя Ольга Віталіївна	0344
Перова Ірина Геннадіївна	0318
Перун Тарас Степанович	0066
Першута Володимир Володимирович	0048
Першута Володимир Володимирович	0049

Пилипенко Сергій Олександрович	0329
Пилипчук Людмила Станіславівна	0122
Погоріляк Рената Юріївна	0346
Погребняк Анатолій Дмитрович	0174
Позняков Валерій Дмитрович	0356
Полещук Михайло Анатолійович	0354
Поппер Леся Вікторівна	0079
Порсюрова Ірина Петрівна	0301
Порсюрова Ірина Петрівна	0375
Поспелов Борис Борисович	0299
Поспелов Сергій Вікторович	0279
Походяща Олена Борисівна	0082
Прокопенко Олександр Володимирович	0155
Прокопова Євгенія Анатоліївна	0248
Прокіп Андріан Володимирович	0036
Пугач Валерій Михайлович	0152
Пугач Валерій Михайлович	0154
Пірич Аліна Володимирівна	0280
Пірський Юрій Кузьмич	0183
Піскун Валентина Миколаївна	0022
Райнова Лариса Борисівна	0037
Рак Тетяна Сергіївна	0250
Ремех Тетяна Олексіївна	0089
Рибка Олена Сергіївна	0332
Рогач Юлія Іванівна	0126
Рожок Лілія Степанівна	0172
Романів Андрій Михайлович	0142
Ромащенко Михайло Іванович	0269
Рощина Ніна Олегівна	0206
Роянов Олексій Миколайович	0362
Рудь Юрій Петрович	0199
Рябченко Володимир Іванович	0358
Сабліна Наталія Володимирівна	0116
Савицький Михайло Михайлович	0353
Савостін-Косяк Данило Олександрович	0243
Савченко Катерина Юнірівна	0057
Сазонова Ольга Миколаївна	0211
Сапелкін Віктор Васильович	0339
Саранчук Іван Іванович	0285
Сардарзаде Сурена	0121
Сафар'янс Євгеній Валерійович	0013
Сафрук Надія Володимирівна	0156
Сахно Богдана Юріївна	0128

Свириденко Оксана Михайлівна	0130
Семирга Олександр Михайлович	0181
Серов Олексій Олегович	0053
Сидорович Олександр Сергійович	0017
Сидорук Галина Петрівна	0274
Сидорчук Орестлава Григорівна	0044
Сиченко Віктор Григорович	0305
Скакун Юлія Володимирівна	0003
Скакун Юлія Володимирівна	0005
Скакун Юлія Володимирівна	0166
Склярєнко Юрій Іванович	0289
Склярєнко Юрій Іванович	0290
Славінська Марина Сергіївна	0125
Слободяник Наталія Сергіївна	0069
Собко Микола Геннадійович	0268
Сокур Анна Володимирівна	0112
Сорока Олена Борисівна	0349
Срібна Марія Андріївна	0084
Степаненко Анатолій Васильович	0032
Степанов Дмитро Миколайович	0240
Степанова Катерина Вячеславівна	0052
Степанчук Вадим Миколайович	0020
Сіренко Віктор Анатолійович	0316
Тараненко Віктор Борисович	0164
Тарасевич Юрій Іванович	0177
Тарасенко О.М.	0343
Тарасюк Сергій Іванович	0200
Тимошик Михайло Морозєнкович	0033
Титова Людмила Вячеславівна	0194
Титова Людмила Вячеславівна	0195
Тишик Ірина Сергіївна	0103
Ткачук Ірина Михайлівна	0338
Толкунов Ігор Олександрович	0348
Толкунов Ігор Олександрович	0361
Толочко Світлана Вікторівна	0109
Тонкіх Дар'я Олександрівна	0313
Трахтенберг Ісак Михайлович	0208
Третяк Олександр Михайлович	0295
Тукало Михайло Арсентійович	0191
Тукало Михайло Арсентійович	0192
Турос Олена Ігорівна	0334
Турос Олена Ігорівна	0335
Турос Олена Ігорівна	0336

Тіщенко Сергій Вікторович	0210
Усенко Валерій Григорович	0143
Устименко Олена Сергіївна	0209
Фандеєва Ганна Костянтинівна	0010
Фафула Роман Володимирович	0342
Хайдуров Владислав Володимирович	0146
Харченко Валерій Володимирович	0228
Хижний Юрій Анатолійович	0158
Хлебников Артем Андрійович	0367
Хома Руслан Євгенійович	0185
Хорсуненко Олег Володимирович	0068
Царенок Андрій Вікторович	0011
Цимбал Інна Валеріївна	0120
Цокота Вікторія Ризванівна	0117
Цілінко Микола Іванович	0277
Чергинець Віктор Леонідович	0182
Череміська Оксана Мирославівна	0221
Чжоу Дапін ----	0134
Чжоу Дапін ----	0138
Чухраєва Ганна Вікторівна	0113
Чуян Ірина Леонідівна	0016
Чхало Оксана Миколаївна	0108
Шаповал Степан Петрович	0256
Швартау Віктор Валентинович	0275
Шевчук І.В.	0282
Шкапяк Олександр Вікторович	0170
Шликов Владислав Валентинович	0232
Шликов Владислав Валентинович	0323
Шугайло Олексій Петрович	0173
Шульга Микола Олександрович	0025
Шульга Микола Федорович	0153
Щербак Віталій Володимирович	0340
Юр Марина Володимирівна	0131
Ярош Андрій Васильович	0278
Ярошенко Ольга Григорівна	0102

00 СУСПІЛЬНІ НАУКИ В ЦІЛОМУ	1
00.08 Суспільні науки та ідеологія	4
00.09 Історія суспільних наук	4
00.21 Організація науково-дослідної роботи в галузі суспільних наук	4
02 ФІЛОСОФІЯ	5
02.15 Загальнофілософські проблеми	5
02.21 Логіка.....	5
02.31 Філософія і методологія науки.....	5
02.41 Соціальна філософія	5
02.61 Естетика.....	6
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ.....	6
03.09 Загальна історія	6
03.19 Історія окремих країн.....	8
03.41 Археологія.....	9
03.81 Допоміжні історичні дисципліни.....	9
04 СОЦІОЛОГІЯ	10
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси	10
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів.....	10
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	11
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	11
06.71 Галузева структура економіки	11
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	14
06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни.....	14
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси.....	17
06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством	18
10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34.....	22
10.07 Загальна теорія держави і права	22
10.17 Адміністративне право	23
10.21 Фінансове право	25
10.71 Правоохоронні органи	26
10.77 Кримінальне право	26
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	26
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	27
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	30
13 КУЛЬТУРА	30
13.51 Музейна справа. Музеєзнавство	30
13.61 Охорона пам'ятників історії і культури	31
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	31
14.07 Загальна педагогіка	31

14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія.....	31
14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка.....	33
14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	34
14.29 Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія	35
14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи.....	35
14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта.....	39
14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	40
15 ПСИХОЛОГІЯ.....	40
15.01 Загальні питання психології.....	40
15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія	41
15.81 Прикладна психологія.....	43
16 МОВОЗНАВСТВО	45
16.21 Загальне мовознавство.....	45
16.41 Мови світу.....	47
17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	48
17.09 Історія літератури.....	48
18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	49
18.31 Образотворче мистецтво	49
18.41 Музика. Музикознавство	49
21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	54
21.31 Філософія і релігія.....	54
27 МАТЕМАТИКА	54
27.17 Алгебра.....	54
27.21 Геометрія.....	55
27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними	56
28 КІБЕРНЕТИКА.....	57
28.17 Теорія моделювання.....	57
28.29 Системний аналіз.	57
29 ФІЗИКА.....	58
29.01 Загальні питання фізики	58
29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту	58
29.15 Ядерна фізика	58
29.19 Фізика твердих тіл.....	59
29.29 Фізика атома і молекули.....	61
29.31 Оптика	61
29.33 Лазерна фізика.....	62
29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки.....	62
30 МЕХАНІКА	62
30.01 Загальні питання механіки	62

30.19	Механіка деформованого твердого тіла.....	62
30.51	Комплексні та спеціальні розділи механіки	64
31	ХІМІЯ	65
31.15	Фізична хімія	65
31.17	Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	66
31.21	Органічна хімія.....	67
31.23	Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги	68
34	БІОЛОГІЯ	68
34.15	Молекулярна біологія	69
34.17	Біофізика	69
34.27	Мікробіологія.....	70
34.29	Ботаніка	70
34.33	Зоологія	71
34.35	Екологія.....	71
34.39	Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів	74
34.41	Морфологія людини і тварин	74
34.47	Токсикологія	77
37	ГЕОФІЗИКА	77
37.21	Метеорологія	77
37.31	Фізика Землі.....	77
38	ГЕОЛОГІЯ	78
38.19	Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі	78
38.33	Геохімія	79
38.53	Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів	79
39	ГЕОГРАФІЯ.....	80
39.21	Економічна і соціальна географія.....	80
44	ЕНЕРГЕТИКА	81
44.33	Атомна енергетика	81
44.35	Гідроенергетика.....	82
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА.....	82
45.01	Загальні питання електротехніки.....	82
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА.....	82
47.09	Матеріали для електроніки і радіотехніки.....	82
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА.....	83
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	83
53	МЕТАЛУРГІЯ	85
53.03	Теорія металургійних процесів.....	85
53.31	Виробництво чорних металів і сплавів	85
53.39	Порошкова металургія.....	85

53.43 Прокатне виробництво	86
55 МАШИНОБУДУВАННЯ	86
55.09 Машинобудівні матеріали	86
55.13 Технологія машинобудування	87
55.19 Різання матеріалів	88
55.42 Двигунобудування	89
55.43 Автомобілебудування	89
55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування.....	89
59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ	90
59.01 Загальні питання приладобудування.....	90
59.31 Прилади для вимірювання механічних величин.....	90
62 БІОТЕХНОЛОГІЯ.....	90
62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія	90
64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ.....	91
64.01 Загальні питання легкої промисловості	91
64.29 Текстильна промисловість	91
65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.....	92
65.13 Процеси, обладнання та апарати на підприємствах харчової промисловості.....	92
67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	92
67.03 Інженерно-теоретичні основи будівництва	92
67.11 Будівельні конструкції.....	93
67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва	94
68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО.....	95
68.01 Загальні питання сільського господарства	95
68.05 Ґрунтознавство	96
68.29 Землеробство	97
68.31 Сільськогосподарська меліорація.....	97
68.33 Агрохімія.....	98
68.35 Рослинництво.....	98
68.37 Захист сільськогосподарських рослин	102
68.39 Тваринництво	102
68.41 Ветеринарія.....	106
68.43 Заготівля продукції сільського господарства	106
68.47 Лісове господарство	107
69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	107
69.25 Аквакультура	107
70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	108
70.25 Стічні води, їхнє очищення і використання	108
70.27 Якість води.....	108

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТИЧНО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	109
71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі	109
71.37 Туристично-екскурсійне обслуговування.....	110
73 ТРАНСПОРТ	111
73.01 Загальні питання транспорту	111
73.29 Залізничний транспорт	111
73.31 Автомобільний транспорт	111
73.41 Промисловий транспорт	112
73.43 Міський транспорт	113
75 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВОДСТВО. ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	114
75.29 Житлове господарство	114
76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	114
76.03 Медико-біологічні дисципліни	114
76.13 Медична техніка	120
76.29 Клінічна медицина	120
76.31 Клінічна фармакологія. Фармація	123
76.33 Гігієна і епідеміологія.....	123
76.35 Інші галузі медицини і охорони здоров'я.....	124
76.75 Соціальна гігієна. Організація і управління охороною здоров'я.....	127
78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА.....	129
78.21 Військово-прикладні науки.....	129
78.25 Озброєння та військова техніка	129
81 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК.....	129
81.09 Матеріалознавство	129
81.14 Проектування. Конструювання.....	130
81.35 Зварювання	131
81.79 Кадри	132
81.92 Пожежна безпека.....	132
81.93 Аварійно-рятувальні служби.....	133
82 ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ	133
82.13 Державне та адміністративне управління.....	133
82.15 Організація управління економікою	138
87 ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ.....	139
87.01 Загальні питання охорони довкілля і екології людини	139
87.17 Забруднення і охорона атмосферного повітря	140
87.27 Охорона рослинного і тваринного світу	140
87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт	140

